

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

15'inci Birleşim 16 Aralık 2015 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	873
II.- GELEN KÂGITLAR	878
III.- YOKLAMALAR	894, 895, 991
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	895
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	895:900
1.- Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan'ın, 18 Aralık Dünya Arapça Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	895:898
2.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, çeltik üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	898:899
3.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, 18 Aralık Uluslararası Göçmenler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	899:900
	<hr/> 867

V.- AÇIKLAMALAR

900, 923, 945, 967, 985

- 1.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Mersin Millî Eğitim Müdürlüğünün çocuk tiyatrolarının bazı oyunlarını yasaklamasına ilişkin açıklaması 900
- 2.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, gerçek sorumluların yargılanmadığı Soma davasının sonucu ne olursa olsun bir kara leke olarak kalacağına ilişkin açıklaması 900:901
- 3.- Muğla Milletvekili Nurettin Demir'in, Credit Suisse Araştırma Enstitüsü tarafından yapılan bir araştırmada Türkiye'nin ileri düzeyde eşitsizliğin olduğu ülkelerden biri olarak işaret edildiğine ve işsizlik rakamlarının bunun önemli bir göstergesi olduğuna ilişkin açıklaması 901
- 4.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, Hükümetin kamulaştırma işlemlerinde adil davranması gerektiğine ilişkin açıklaması 901
- 5.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, iktidarın yolsuzlukla mücadeleyle ilgili bir eylem planı olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 901
- 6.- Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın, Mecliste Türkçe dışında dillerin konuşulmasının milletin birliğine vurulan bir darbe olduğuna ve polis ve askerlerin şehit olmasında sorumluluğu bulunanlardan hesap sorulması gerektiğine ilişkin açıklaması 902
- 7.- Isparta Milletvekili Nuri Okutan'ın, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin bazı illerinde öğretmenlerin bir SMS mesajıyla evlerine gönderildiğine ve hangi şartlarda olursa olsun öğretmenlerin eğitime devam etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 902
- 8.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Bursa'da metal söktöründe direniş yapan işçilerin, anlaşmaya rağmen işlerine son verilmesine ilişkin açıklaması 902:903
- 9.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine, Akdeniz Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin, Cumhuriyet Halk Partili Yeşilova Belediyesinin kapalı pazar yeri ısıtma projesi için uygunluk bildirimi vermeyerek belediyeler arasında ayrımcılık yaptığına ilişkin açıklaması 903
- 10.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Rusya'yla bozulan ilişkiler nedeniyle ekonomik olarak batan Samsun'daki Köytür firmasına sahip çıkılması gerektiğine ilişkin açıklaması 903
- 11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yapımı için söz verilen Niğde havaalanının 2016 yılında programa alınmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 903:904
- 12.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Suriye'den Türkiye'ye zorunlu göç eden kaç kişiye TC vatandaşlığı verildiğini ve kaç kişinin müracaatı bulunduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 904

- 13.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, 23 Aralıkta Kubilay'ın 85'inci ölüm yıl dönümü nedeniyle yapılacak törende İzmir Valisi'nin Menemen Belediye Başkanı Tahir Şahin'in konuşmasını engellemek istediğine ilişkin açıklaması 904
- 14.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, açıklanan çeltik alım fiyatı nedeniyle Balıkesir'deki çeltik üreticilerinin zor durumda kalacaklarına ilişkin açıklaması 904:905
- 15.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Hükûmetin, Büyükşehir Yasası'yla kendisinden olmayan bütün belediyelere zulüm yaptığına ilişkin açıklaması 905
- 16.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Giresun'da istihdam artırıcı yatırımlar yapılmadığına ilişkin açıklaması 905
- 17.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, zorunlu trafik sigortasına yapılan zamlarla vatandaşın mağdur edildiğine ilişkin açıklaması 905:906
- 18.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit'in, kaynağı belirsiz döviz girişlerinin artmasına ve bu meblağın bütçede net hata noksan kaleminde gösterilmesinin ekonomi için normal olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 906
- 19.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Kartal Adliyesinde çalışan DEV-TURİZM-İŞ Sendikası üyesi 130 işçinin durumuna ve Hükûmetin, güneydoğuda yaşanan olaylara ilişkin Meclise bilgi vermesini istediğine ilişkin açıklaması 906
- 20.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, kadına yönelik şiddete karşı mücadele yürüttüğünü söyleyen iktidar partisi ve ilgili bakanlığı sözde mücadele yerine yasaları uygulamaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 906
- 21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ilişkin açıklaması 907
- 22.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un TRT ve Anadolu Ajansında çalışan üst düzey bürokratlardan tarihsiz istifa dilekçeleri alıp almadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 907
- 23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'deki işsizlik oranının artmasını Hükûmetin dikkatine sunmak istediğine ilişkin açıklaması 908
- 24.- Başbakan Yardımcısı Lütfi Elvan'ın, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 908:909
- 25.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin bazı yerleşim yerlerinde uygulanan sokağa çıkma yasaklarının farklı bir boyuta geçtiğine, bu konuda Türkiye kamuoyunun duyarlı olması gerektiğine ve Şırnak Milletvekili Ferhat Encu ile belediye eş başkanlarının evlerine yapılan baskınları Meclis Başkanlık Divanının kınamasını rica ettiğine ilişkin açıklaması 909:911

- 26.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 911:912
- 27.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 912:913
- 28.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Hakkâri Milletvekili Nihat Akdoğan'ın düzeltmeyle ilgili yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 923
- 29.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 924
- 30.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 945:946
- 31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Başka'daki askerî varlığımızla IŞİD tarafından bir saldırı düzenlendiği ve 4 askerin ağır yaralı olduğu konusundaki haberlerle ilgili Hükümetten bilgi talep ettiklerine ilişkin açıklaması 967
- 32.- Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 985

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 913

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ 913:921

- 1.- Adana Milletvekili Necdet Ünüvar ve 21 milletvekilinin, kanser hastalarının ve yakınlarının terminal dönemde yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25) 913:914
- 2.- Bolu Milletvekili Ali Ercoşkun ve 20 milletvekilinin, ülkemiz genelinde iklim değişikliğiyle ilgili sorunların ve nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26) 914:916
- 3.- Bursa Milletvekili Hüseyin Şahin ve 26 milletvekilinin, mobilya sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27) 916:921

VII.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA KONUŞMALAR 922

- 1.- Hakkâri Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, 15/12/2015 tarihli 14'üncü Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması 922:923

VIII.- ÖNERİLER**924, 947****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

924:939, 947

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Diyarbakır, Suruç ve Ankara katliamlarının gerçekleşmesi sürecinde adli ve idari ihmallerin, açıkların ve varsa kasıtların bulunması, bu katliamların arka planlarının aydınlatılması ve cezai yolların açılması amacıyla 14/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 16 Aralık 2015 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

924:939, 947

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**939, 974, 980**

1.- Adana Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

939:940

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

940:941

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

941:942

4.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

942:943

5.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

943:944

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

944:945

7.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

974:975

8.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

975:976

9.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

980:981

10.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 981:982

X.- SEÇİMLER 948

A) KOMİSYONLARDAN AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM 948

1.- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim 948

**XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYON-
LARDAN GELEN DİĞER İŞLER 948, 967, 977, 982, 985, 991**

*A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ 948:966, 967:974,
977:980, 982:985,
985:991, 991:1025*

1.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/317) (S. Sayısı: 1) 948:966, 967:974,
977:980, 982:985,
985:991, 991:1025

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak üç oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi, başkan vekili seçilmesi nedeniyle Genel Kurulun iradesine teşekkür ettiğine, 26'ncı Yasama Döneminin hayırlı olmasını dilediğine ve 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Profesör Doktor Aziz Sancar'ı kutladığına ilişkin bir konuşma yaptı.

Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy, Türkiye'de üniversiteler ve bilim politikalarına,

Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan, kutsal mekânların tahrip edilmesine,

Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, Türkiye ile Rusya arasındaki uçak krizinin tarımsal ihracata etkilerine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Oktay Vural, 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Profesör Doktor Aziz Sancar'ı kutladığına ve Hükûmeti, Batı Trakya Türklerinin lideri Doktor Sadık Ahmet'in kurucusu olduğu Dostluk, Eşitlik ve Barış Partisi binasına yapılan saldırı konusunda Yunanistan Hükûmetini uyarmaya davet ettiğine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine, 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Profesör Doktor Aziz Sancar'ı kutladığına ve İstanbul Milletvekili Eren Erdem'e yönelik tehditler konusunda yasal yollara başvurulacağına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine, 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Profesör Doktor Aziz Sancar'ı kutladığına ve Diyarbakır'daki olaylarda hayatını kaybedenler için üzüntü duyduklarına,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine, 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Profesör Doktor Aziz Sancar'ı kutladığına ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin bazı yerleşim yerlerindeki sokağa çıkma yasakları nedeniyle çocukların eğitim hakkından mahrum bırakıldığına,

Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı, Mersin Akkuyu'da yapımı devam eden nükleer santralde çalışan Rusların ülkemizi terk ettiğine ve nükleer santral sevdasından vazgeçilmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanından, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin bazı yerleşim yerlerinde uygulanan sokağa çıkma yasaklarının aileler üzerindeki etkileriyle ilgili ne tür önlemler alınacağını öğrenmek istediğine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine, 12-18 Aralık Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası'na ve Hükûmetin üreticilerin sorunlarına eğilmesini dilediğine,

Burdur Milletvekili Reşat Petek, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine, 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Profesör Doktor Aziz Sancar'ı kutladığına, Irak Başika'da bulunan Türk Silahlı Kuvvetleri gücüyle ilgili yazısı nedeniyle Sözcü gazetesini kınadığına ve İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in Rus televizyonuna verdiği demecin millî potikaya ihanet olduğuna,

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, 3/12/2015 tarihinde meydana gelen deprem nedeniyle Bingöl Kiğı'nın afet bölgesi ilan edilmesini önerdiğine,

Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Adana'nın sorunlarına,

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, AK PARTİ'li ve CHP'li belediyeler arasında ayrımcılık yapıldığına,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine, 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Profesör Doktor Aziz Sancar'ı kutladığına ve Millî Eğitim Bakanlığının Kastamonu'da başkanlık sistemi hakkında anket yaptırarak çocukları siyasete alet etmesini kınadığına,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, Kocaeli Gebze Muallimköy'de temeli atılan bilişim vadisiyle ilgili olarak arsa sahibi yurttaşların mağdur edildiğine,

İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır, 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Profesör Doktor Aziz Sancar'ı kutladığına ve Türkiye'de eğitime ve AR-GE'ye ayrılan payın yetersiz olduğuna,

İzmir Milletvekili Tacettin Bayır, 12-18 Aralık Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası'na,

Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, Bursa'da Demirer Holdingin kurduğu rüzgâr santrallerinin doğaya verdiği zarara,

İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine, 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Profesör Doktor Aziz Sancar'ı kutladığına ve Hükümetin sağlıklı kentler oluşturma yönünde bir düşünce değişikliğine girmesinin gerekli olduğuna,

Sivas Milletvekili Ali Akyıldız, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Sivas'ın sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Zeynel Emre, kaçak içki konusunda gerekli önlemlerin alınmasını ve uzun süreli sokağa çıkma yasaklarının bir an evvel son bulmasını istediğine,

Ankara Milletvekili Necati Yılmaz, 8/9/2015 tarihinde Kırşehir'de meydana gelen olaylarla ilgili davanın takipçisi olacağına,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Diyarbakır'da şehit olan 2 polise Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve Hükümetin, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki olaylar konusunda bilgi vermesi gerektiğine,

Bahkesir Milletvekili Namık Havutça, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve milletvekillerinin söz ve ifade özgürlüğünü korumanın Meclisin namusu olduğuna,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Diyarbakır'da şehit olan 2 polise Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve Hükümetin, ülkedeki kaos ortamı ve dış politika konusunda bilgi vermesi gerektiğine,

Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine, Antalya'nın Kaş ilçesinin betonlaşma tehlikesi altında olduğuna ve turizmde ciddi bir kriz yaşandığına,

İzmir Milletvekili Özcan Purçu, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Roman açılımının akıbetiyle ilgili bilgi almak istediğine,

Çorum Milletvekili Tufan Köse, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu'nun TÜRK-İŞ kongresinde yaptığı konuşmasına,

Balıkesir Milletvekili İsmail Ok, Diyarbakır'da 2 polisin şehit olmasında AKP'nin büyük sorumluluğu olduğuna, 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Profesör Doktor Aziz Sancar'ı kutladığına ve Hükümetin millî eğitim politikasındaki sistem değişikliklerinin olumsuz sonuçlarına,

İzmir Milletvekili Ali Yiğit, 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Profesör Doktor Aziz Sancar'ın Amerika'da yaşadığı için böyle bir şansa sahip olduğuna ve Türkiye'deki üniversite hastanelerinin durumuna,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Diyarbakır'da şehit olan 2 polise Allah'tan rahmet dilediğine ve İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in yapmış olduğu açıklamaları reddettiklerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Hükümetin, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki olaylar konusunda bilgi vermesi gerektiğine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Diyarbakır ve Mardin Dargeçit'teki olaylarda 3 gencin ve Diyarbakır'daki olaylarda 2 polisin hayatını kaybetmesinden üzüntü duyduklarına, bu ölümleri önleyebilecek bir çalışmanın Meclisten çıkabileceğine inandıklarına ve çözüm sürecinin tekrar gündeme getirilmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, Millî Savunma Bakanının, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin bazı yerleşim yerlerindeki sokağa çıkma yasakları ve hak ihlalleriyle ilgili bilgi vermesi gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Başkanlık Divanı olarak Diyarbakır'da şehit olan polislere Allah'tan rahmet, ailelerine ve emniyet teşkilatına başsağlığı dilediklerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Başkanlıkça, Gaziantep Milletvekili Abdulkadir Yüksel'in İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 14/12/2015 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ve bilgiye sunulduğuna ilişkin bir açıklamada bulunuldu.

İstanbul Milletvekili Erol Kaya ve 21 milletvekilinin, su kirliliğiyle daha etkin mücadele edebilmek için yapılması gerekenlerin (10/22),

Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç ve 22 milletvekilinin, kadına karşı şiddetin önlenmesine yönelik yürütülen hizmetlerdeki eksikliklerin (10/23),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerileri;

Adana Milletvekili Necdet Ünüvar ve 21 milletvekilinin, iş kazaları ve meslek hastalıklarının toplum üzerindeki sosyal ve ekonomik etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerisi 500 kelimedenden fazla olduğu için özeti (10/24),

Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerilerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun toplantı günlerinden salı gününün denetim konularına (Anayasa'nın süreye bağladığı konular hariç), çarşamba ve perşembe günlerinin de kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılmasına; salı ve çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süreyle sözlü soruların görüşülmesine; sunuşlar ve işaret oyuyla yapılacak seçimlerin her gün yapılmasına ilişkin önerisi kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi, konuşmacılara verdiği ek sürelerle ilgili uygulamasında bundan sonra teamüllere göre hareket edeceğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

MHP Grubunun, 14/12/2015 tarih ve 490 sayıyla Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay tarafından, enerji arz güvenliği ve enerjide dışa bağımlılığın azaltılması için yasal düzenlemeler de dâhil olmak üzere alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

HDP Grubunun, 9/12/2015 tarihinde Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, AKP Hükümetinin çatışmayı esas alan politikaları sonrasında çeşitli valilikler tarafından hukuksuz bir biçimde ilan edilen sokağa çıkma yasaklarının toplumda yarattığı tahribatların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (224 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 15/12/2015 tarihinde İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve arkadaşları tarafından, basın üzerindeki antidemokratik uygulamalar, basın yayın faaliyetlerinin önündeki engeller, ifade özgürlüğünün yasal olarak güvenceye alınması, tutuklu gazetecilerin durumunun ve yasal çerçevelerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (110 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak,

Genel Kurulun 15 Aralık 2015 Salı günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına alınmasına; Genel Kurulun 15 Aralık 2015 Salı günü (bugün) birleşiminde bir saat süreyle sözlü soruların görüşülmesini müteakip başkaca bir işin görüşülmemesine; 16 Aralık 2015 Çarşamba günü birleşiminde 14.00-24.00 saatleri arasında, 17 Aralık 2015 Perşembe günü birleşiminde ise saat 14.00'te toplanarak 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerinin 17 Aralık 2015 Perşembe günü birleşiminde tamamlanamaması hâlinde Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 18 Aralık 2015 Cuma günü saat 14.00'te toplanarak bugünkü birleşiminde gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ve 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, yukarıda belirtilen birleşimlerde gece 24.00'te günlük programın tamamlanamaması hâlinde günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine; 22 ve 29 Aralık 2015 ile 5, 12, 19 ve 26 Ocak 2016 Salı günü birleşimlerinde bir saat sözlü soruların görüşülmesini müteakip diğer denetim konularının görüşülmemesine ve gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 16, 23 ve 30 Aralık 2015 ile 6, 13, 20 ve 27 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşimlerinde sözlü soruların görüşülmemesine; 22 ve 29 Aralık 2015 ile 5, 12, 19 ve 26 Ocak 2016 Salı günü birleşimlerinde 15.00-20.00 saatleri arasında, 23, 24, 30 ve 31 Aralık 2015 ile 6, 7, 13, 14, 20, 21, 27 ve 28 Ocak 2016 Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde 14.00-20.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grup Başkanına,

Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Mardin Milletvekili Mithat Sancar, Mardin Milletvekili Orhan Miroğlu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Mardin Milletvekili Orhan Miroğlu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Başbakan Yardımcısı Yıldırım Tuğrul Türkeş, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Hükûmete,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Sataşmaları nedeniyle bir konuşma yaptılar.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının:

1'inci sırasında bulunan (6/1),

2'nci " " (6/2),

3'üncü " " (6/3),

4'üncü " " (6/4),

5'inci " " (6/5),

6'ncı " " (6/6),

7'nci " " (6/7),

8'inci " " (6/8),

9'uncu " " (6/9),

10'uncu " " (6/10),

83'üncü " " (6/83),

93'üncü " " (6/93),

Esas numaralı sözlü sorulara, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sema Ramazanoğlu cevap verdi.

Alınan karar gereğince, 16 Aralık 2015 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 22.22'de birleşime son verildi.

Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

Başkan Vekili

Mücahit DURMUŞOĞLU

Osmaniye

Kâtip Üye

Zihni AÇBA

Sakarya

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 11

Tasarılar

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/356) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2015)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) (Milli Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2015)

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2015)

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2015)

5.- Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2015)

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/361) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2015)

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) (İçişleri ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2015)

8.- 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) (Plan ve Bütçe ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2015)

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) (Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2015)

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2015)

Teklifler

- 1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/148) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Gider Vergileri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/149) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/150) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/151) (İçişleri ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/152) (Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 6.- İstanbul Milletvekilleri Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; İlköğretim Okullarında Okuyan Öğrencilere Kırtasiye Yardımı Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/153) (Plan ve Bütçe ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Erciş Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/154) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/155) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 9.- İstanbul Milletvekilleri Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Yükseköğretim Kanunu ile Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/156) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Geçmişte Yaşanan Acı ve Travmaları Hatırlatan İsimleri Taşıyan Yerlerin Belirlenmesi ve Bu İsimlerin Kaldırılmasına İlişkin Tespit Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/157) (İçişleri ile Anayasa Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/158) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/159) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)
- 13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Irak'ta Kürt Halkına Yönelik Gerçekleştirilen El- Enfal Katliamı Olarak Tanınması Hakkında Kanun Teklifi (2/160) (Dışişleri ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

14.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Diyarbakır İnsan Hakları ve Demokrasi Müzesi Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (2/161) (İnsan Haklarını İnceleme ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/162) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 7258 Sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/163) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

17.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Köy Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/164) (İçişleri; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

18.- İstanbul Milletvekilleri Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5393 Sayılı "Belediye Kanunu"na Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/165) (İçişleri; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/166) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

20.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/167) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

21.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Türk Ceza Kanununun 299'uncu Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi (2/168) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/169) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

23.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5187 Sayılı Basın Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/170) (Anayasa ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

24.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/171) (Plan ve Bütçe ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

25.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/172) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

26.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/173) (Plan ve Bütçe ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

27.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/174) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

28.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun; Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Taşeron Firmalar Aracılığıyla İstihdam Edilen İşçilerle Geçici Personelin Memur ya da Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/175) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

29.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun; Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/176) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

30.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun; 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/177) (Anayasa ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar' ın, Mardin' in Nusaybin ilçesindeki AFAD mülteci kampı ile ilgili iddialara ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/326) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2015)

2.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü' nün, güvenlik güçlerinin sivillerin yaşam haklarını ihlal ettiğine dair çeşitli iddialara ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/327) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

3.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş' ın, Yıldız Sarayı' nın Cumhurbaşkanlığına tahsis edileceği iddialarına ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/328) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Türkiye üzerinden Avrupa' ya gitmeye çalışan göçmenlere ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/329) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

5.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem' in, basın toplantısında yaptığı bir açıklamaya ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/330) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

6.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem' in, TÜİK tarafından hazırlanan bir araştırmanın sonuçlarına ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/331) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

7.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem' in, isimsiz ihbar mektuplarıyla tutuklamalar yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/332) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

8.- Şırnak Milletvekili Ferhat Encu' nun, Şırnak' ın Cizre ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağına ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/333) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

9.- İstanbul Milletvekili Selina Doğan' ın, sokağa çıkma yasaklarına ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/334) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

10.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka' nın, Ankara Büyükşehir Belediyesine ait otobüslerin karıştığı kazalara ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/335) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

11.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı' nın, ortaöğretim kurumlarında seçmeli ders taleplerinin karşılanmasına ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/336) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

12.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil' in, öğretmen maaşlarına ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/337) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

13.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil' in, Uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesi' ne Türkiye' nin koyduğu çekincelere ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/338) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

14.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara' nın, Antalya' da yapılması planlanan bir kentsel dönüşüm projesine ilişkin Başbakan' dan yazılı soru önergesi (7/339) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

15.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, kamu kurumlarının TÜRGEV'e tahsis ettiği taşınmazlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/340) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

16.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Ankara'da meydana gelen bir terör eylemine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/341) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

17.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ile Ankara Temsilcisi'nin tutuklanmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/342) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

18.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Trabzon'daki Yıldızlı TOKİ Konutlarında yaşayan vatandaşların sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/343) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

19.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi ile bağlantılı olarak yaşanan sorunlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/344) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

20.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan sel felaketlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/345) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

21.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Trabzon Akyazı Stadı inşaatına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/346) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Rusya'nın Türkiye'den beyaz et alımını durdurmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/347) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

23.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, toplumsal olaylarda yaşamını yitiren çocuklara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/348) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

24.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, gözaltı uygulamalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/349) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

25.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardahan ilçesine bağlı bir köyde açılması planlanan mermer tesisine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/350) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

26.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Borçka Hidroelektrik Santralinde hizmet alımı yoluyla çalıştırılan personele ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/351) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

27.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Borçka Devlet Hastanesinin sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/352) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

28.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Muratlı Hidroelektrik Santralinde hizmet alımı yoluyla çalıştırılan personele ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/353) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

29.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, e-devlet sisteminin kullanımına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/354) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

30.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kadına Karşı Şiddetle Mücadele İçin 16 Günlük Aktivizm Kampanyası kapsamında yapılacak aktivitelere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/355) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

31.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Rusya Devlet Başkanı'nın Türkiye'ye yönelik çeşitli iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/356) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

32.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Rusya Başbakanı'nın Türkiye'ye yönelik çeşitli iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/357) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

33.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, Suriyeli sığınmacılara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/358) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

34.- Mersin Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından TÜRGEV'e yönelik yapılan denetimlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/359) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

35.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Trabzonlu bazı önemli devlet adamlarının isimlerinin Trabzon'daki bazı binalara verilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/360) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

36.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın, Muğla'nın Bodrum ilçesinde kurulması planlanan rüzgar elektrik santrallerinin çevreye etkilerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/361) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

37.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın, Muğla'nın Milas ilçesine bağlı bir mahalledeki çevre sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/362) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

38.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Yeşil Yol Projesi'ne ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/363) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

39.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Cumhurbaşkanlığı Sarayı ile Kara Havacılık Eğitim Merkezi arasında tünel inşa edildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/364) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

40.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'da uygulanan asfalt katılım bedeline ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/365) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

41.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, uyuşturucu madde bağımlılığı tedavisi için AMATEM'e başvuran bir kişinin tedaviye kabul edilmediği iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/366) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Merkezlerinin 2002-2015 yılları arasındaki faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/367) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

43.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, uyuşturucu madde bağımlılarının tedavi ve kontrollerinde usulsüzlük yapıldığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/368) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

44.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2015 yılları arasında yapılan sahte içki operasyonlarına ve sahte içkiden olumsuz etkilenenlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/369) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

45.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, İstanbul Atatürk Havalimanı'nda yaşanan bir olaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/370) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

46.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'nın deprem riskine ve olası bir depreme yönelik hazırlığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/371) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

47.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, stajyer öğrencilere staj hizmetleri süresince ücret ödenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/372) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

48.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'in, Boğaziçi Üniversitesinde düzenlenen bir etkinliğe ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/373) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

49.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, icra ve haciz uygulamalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/374) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

50.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, kamu arazilerinin yoksul vatandaşlara tahsis edilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/375) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

51.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, asgari ücretlilere şehir içi ulaşım desteği verilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/376) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

52.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, evi olmayan muhtaç ailelere kira yardımı yapılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/377) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

53.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, işsizlik verilerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/378) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

54.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, ekonomi politikalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/379) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

55.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, üreticilerin girdi maliyetleri ile sanayi yatırımlarına kaynak sağlanmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/380) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

56.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, kayıt dışılık ve vergi kaçakçılığı ile mücadeleye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/381) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

57.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, dolaylı vergilerin vergi içindeki payının azaltılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/382) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

58.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, karşılıksız çek ve protestolu senetlerdeki artışa ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/383) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

59.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, vatandaşların Hazine ile olan arazi uyumsuzluklarının giderilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/384) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

60.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 65 yaş aylığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/385) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

61.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, emeklilerin refahının artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/386) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

62.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, tüketici kredileri ve kredi kartı borçları nedeniyle sorun yaşayan vatandaşlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/387) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

63.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, israfın önlenmesi ile yatırım ortamının teşvik edilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/388) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

64.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, iç ve dış borç stoğuna ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Mehmet Şimşek) yazılı soru önergesi (7/389) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

65.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, bir açıklamasına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yıldırım Tuğrul Türkeş) yazılı soru önergesi (7/390) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

66.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, seçimlerde yaşandığı iddia edilen ihlallere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/391) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2015)

67.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Maltepe Çocuk ve Gençlik Kapalı Cezaevinde meydana gelen bir ölüme ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/392) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

68.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, toplumsal cinsiyet eşitsizliği kaynaklı şiddet vakalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/393) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

69.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Cumhurbaşkanı'na hakaret suçlamasıyla açılan soruşturmalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/394) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

70.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Trabzon Bahçecik E Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumunda tutuklu olarak kalmakta olan bir çocuğun intihar etmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/395) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

71.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, Madımak Davası hükümlüleri ile ilgili bazı hususlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/396) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

72.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesindeki adliyenin kapatılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/397) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

73.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Cumhurbaşkanı'na yönelik hakaret suçu kapsamında açılan davalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/398) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

74.- Mersin Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın, Kahta Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan bir soruşturma dosyasının durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/399) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

75.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, tutuklu ve hükümlülerle ilgili verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/400) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

76.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, cezaevlerinde yapılan sürekli nakil uygulamalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/401) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

77.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in, kadına yönelik şiddete karşı alınan önlemlere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/402) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

78.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın, Aydın Valiliği bünyesindeki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının faaliyetlerine ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/403) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

79.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, intihar vakaları ile boşanmalardaki artışın nedenlerine ve aile kurumunun korunmasına yönelik çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/404) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

80.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, engelli vatandaşların sosyal hayata uyum sağlamalarını kolaylaştıracak hizmetlere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/405) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

81.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, mültecilerin geri kabulü ve vize serbestisi konularında Avrupa Birliği ile varılan anlaşmaya ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/406) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

82.- İstanbul Milletvekili İlhan Cihaner'in, TÜBİTAK'ın bazı yayınlarını piyasadan toplattığı iddiasına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/407) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

83.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, TÜBİTAK'ın bazı yayınlarını piyasadan toplattığı iddiasına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/408) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

84.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Van'da Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/409) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

85.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, Suriyeli sığınmacıların çalışma koşullarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/410) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

86.- Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy'un, İŞKUR aracılığıyla geçici işçi statüsünde istihdam edilenlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/411) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

87.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, emeklilikte yaşa takılanlara yönelik çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/412) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

88.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Adana'da yaşanan iş kazalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/413) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

89.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Adana'da bulunan maden ocaklarına ve yaşanan iş kazalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/414) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

90.- Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan'ın, Muş'ta Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/415) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

91.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in, Diyarbakır'da yapıldığı iddia edilen bir imar planı değişikliğine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/416) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

92.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, Ankara'da bulunan Şap Enstitüsü arazisine bakanlık binası yapılacağı iddialarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/417) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

93.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, İzmir'in Çiğli ilçesindeki TOKİ konutları ile ilgili sorunlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/418) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

94.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, İzmir çevre yolu inşasında meydana gelen ve dört çalışanın hayatını kaybettiği kazaya ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/419) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

95.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı bir köyde taş ocağı açılmasına ve tarım alanlarına etkilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/420) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

96.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın, Güllük Limanı Genişletme Projesi'ne ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/421) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

97.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın, Güllük Limanı Genişletme Projesi'ne ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/422) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

98.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde ÇED olumlu raporu verilen şirketlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/423) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

99.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın, kentsel yapılaşmanın planlanmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/424) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

100.- Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın, Edirne'nin Keşan ilçesine bağlı bir köyde kurulacak taş ocağına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/425) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

101.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Adana'daki çevre sorunlarına ve yeşil alanların tahribatına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/426) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

102.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Doğu Türkistan Uygur Özerk Bölgesi'nde yaşanan olaylarla ilgili olarak alınan hukuki ve siyasi tedbirlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/427) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

103.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Türkiye'nin IŞİD'e petrol kaçakçılığı üzerinden para aktardığı iddialarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/428) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

104.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Trabzon'da yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/429) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

105.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Borçka ilçesine bağlı bir köyden geçirilmesi planlanan yüksek gerilim hattından kaynaklanan mağduriyetlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/430) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

106.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, yurt içinde ve TPAO tarafından yurt dışında çıkarılan ham petrol ve doğal gaz miktarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/431) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

107.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde madencilik faaliyetleri için verilen ruhsatlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/432) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

108.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, bir elektrik dağıtım şirketinin faaliyetlerine ve yaşanan mağduriyetlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/433) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

109.- Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın, Sinop'ta kurulması planlanan nükleer santral için hazırlanan yerli üretici listesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/434) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

110.- Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın, taş ocağı ruhsatlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/435) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

111.- Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın, Edirne'de faaliyet gösteren taş ve maden ocaklarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/436) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

112.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Rusya'dan alınan doğal gaz miktarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/437) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

113.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, kamu kurumlarının olanaklarının YURTKUR yerine TÜRGEV'e tahsis edilmesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/438) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

114.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, üniversite yurtlarında kalan kız öğrencilerin sorunlarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/439) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

115.- Mersin Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın, stadyum koltukları ve aydınlatmaları için yapılan ihalelere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/440) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

116.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, üniversite öğrencilerinin barınma sorununa ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/441) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

117.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, zeytincilik sektörüne ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/442) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

118.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir'in Torbalı ilçesinde bulunan bir köyün mera arazisinin satışına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/443) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

119.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, birinci sınıf mera alanları ile ilgili yönetmelikte yapılan değişikliğe ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/444) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

120.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'de gerçekleştirilen gıda denetim ve kontrolleri ile sonuçlarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/445) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

121.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar bünyesinde bulunan araçlara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/446) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

122.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, İzmir'e yönelik proje ve yatırımlara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/447) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

123.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, Bakanlık hizmet binalarına ve yapılan kiralamalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/448) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

124.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, İzmir'deki çiftçilerin borçlarına ve ipotek edilen arazilere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/449) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

125.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, zeytinyağı üretiminin artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/450) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

126.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, tarımsal girdilerin çiftçiye maliyetinin düşürülmesine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/451) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

127.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, çiftçilerin mazot maliyetinin düşürülmesine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/452) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

128.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, bazı bitkiler için fiyat garantisi verilmesine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/453) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

129.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, et ve sütte garanti fiyat uygulamasına geçilmesine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/454) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

130.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, tohum, fide ve fidan politikasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/455) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

131.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Van'da kolluk güçlerinin seçmenlerin iradesi üzerinde etkide bulunduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/456) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

132.- Şırnak Milletvekili Ferhat Encu'nun, Şırnak'ın Cizre ilçesinde öldürülen bir çocuğa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/457) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

133.- Şırnak Milletvekili Ferhat Encu'nun, Şırnak'ın İdil ilçesinde bir kişinin hayatını kaybettiği olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/458) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

134.- Şırnak Milletvekili Ferhat Encu'nun, Şırnak'ta bazı yerleşim yerlerinin geçici askeri güvenlik bölgesi ilan edilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/459) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

135.- Şırnak Milletvekili Ferhat Encu'nun, Şırnak'ta ilan edilen askeri güvenli bölgelerin tarım alanlarına etkisine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/460) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

136.- Şırnak Milletvekili Ferhat Encu'nun, Uludere'de yaşanan asayiş olaylarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/461) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2015)

137.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, kadın sığınma evi verilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/462) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

138.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Rusya Devlet Başkanı'nun ülkemizle ilgili bir açıklamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/463) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

139.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Rusya Başbakanı'nın ülkemizle ilgili bir açıklamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/464) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

140.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'daki asbest içme suyu borularının değiştirilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/465) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

141.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Trabzon'daki bazı mahalleler ile kent merkezi arasındaki ulaşımda yaşanan sorunlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/466) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

142.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, terör örgütü tarafından alıkonulan güvenlik personeli ile sivil vatandaşlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/467) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

143.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, terör suçlarının faillerinin yakalanması için getirilen ihbar teşvik uygulamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/468) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

144.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, Ankara'da yaşanan belediye otobüsü kazalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/469) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

145.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, Ankara'da toplu taşımda Ankarakart uygulamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/470) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

146.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesinde Trafik Tescil Şubesi bulunmamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/471) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

147.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı bir köyün sulama hattı ile ilgili sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/472) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

148.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, geçici ve gönüllü köy korucularının karıştıkları adli vakalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/473) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

149.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Erzurum Atatürk Üniversitesinde gözaltına alınan bir öğrencinin çeşitli iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/474) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

150.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi'nin öldürülmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/475) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

151.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde çeşitli tarihlerde uygulanan sokağa çıkma yasağına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/476) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

152.- Diyarbakır Milletvekili Feleknas Uca'nın, IŞİD'in Türkiye'de insan ticareti yaptığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/477) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

153.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Doğu Karadeniz Bölgesi Turizm Master Planı çerçevesinde planlanan yol ağlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/478) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

154.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Karadeniz Bölgesi'ndeki bazı il valilikleri tarafından verilen 'ÇED Gerekli Değildir' kararlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/479) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

155.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu'nun, IŞİD üyelerinin Gaziantep'te insan ticareti yaptığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/480) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

156.- Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Bingöl Üniversitesinde yaşanan bir olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/481) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2015)

157.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın, ilan edilen sokağa çıkma yasaklarının hukuki dayanağına ve bölgede meydana gelen olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/482) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2015)

158.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, kalkınma planlarında yer alan hedeflerin gerçekleştirme oranlarına ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/483) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

159.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Sümela Ören Yeri ile ilgili restorasyon çalışmalarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/484) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

160.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, sokağa çıkma yasağı ilan edilen yerlerde zarar gören tarihi eser ve yapılara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/485) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

161.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Diyarbakır'da hasar gören Dört Ayaklı Minare'ye ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/486) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

162.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, yeni nesil ödeme kaydedici cihazlara geçiş sürecine ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/487) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

163.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar bünyesinde bulunan araçlara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/488) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

164.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, devlet desteklerinin denetimine ve çıkarılması gereken yönetmeliğe ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/489) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

165.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, engelli istihdamına ve artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/490) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

166.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, İzmir'deki çiftçilerin borçlarına ve ipotek edilen arazilere ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/491) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

167.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, alışveriş merkezlerinde bazı ürünlerin satışı için yerli üreticilerden kayıt dışı bedeller talep edildiği iddialarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/492) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

168.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, gelir dağılımındaki adaletsizliğe ve azaltılması için yapılan çalışmalara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/493) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

169.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, öğretmenlerin özlük haklarına ve öğretmen atamalarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/494) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

170.- Mersin Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın, dernek ve vakıflara yapılan kiralama ve satışlara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/495) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

171.- Mersin Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın, Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.'nin yönetim kurulu üyelerine ve İşletmeye ait gayrimenkullere ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/496) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

172.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın, turistik bölgelerde faaliyet gösteren işletmelerden farklı ecrimisil alındığı iddialarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/497) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

173.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Çanakkale'nin Ezine ilçesinde görevli bir öğretmen hakkında başlatılan soruşturmaya ve yapılan işlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/498) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2015)

174.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, taşımali eğitime tabi öğrencilere ve kapatılan köy okullarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/499) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

175.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Milli Eğitim Bakanlığının taşraya şube müdürü atamak için yaptığı bir sınavdaki hatalı soru iddialarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/500) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

176.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in, Suriyeli sığınmacılara verilen eğitim hizmetlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/501) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

177.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, Boğaziçi Üniversitesinde düzenlenen bir etkinliğe ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/502) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

178.- Iğdır Milletvekili Mehmet Emin Adıyaman'ın, IŞİD'in kaçırdığı bir askerin kurtarılmasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/503) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

179.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Kastamonu'nun Tosya İlçesindeki Devrez Çayı'nın taşkınlarına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/504) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2015)

180.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Cerattepe'deki bir bölgede çok sayıda ağaç kesileceği iddiasına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/505) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

181.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, orman yangınlarına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/506) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

182.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Bor ilçesine bağlı bir köyde tarımsal amaçlı su kuyusu açılmasına izin verilmemesine ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/507) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

183.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, orman hastalıkları ve zararlıları ile mücadeleye ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/508) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

184.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Karadeniz Bölgesi'ndeki HES projelerine ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/509) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

185.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ili Akkaya Barajı'ndaki kirlilik sorununa ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/510) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

186.- Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın, Çakmak Barajı Projesi'ne ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/511) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

187.- Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın, Ergene Nehri'nin temizlenmesine ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/512) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

188.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın, sokağa çıkma yasaklarının neden olduğu iddia edilen sağlık hizmetine erişim hakkı ihlallerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/513) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2015)

189.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Suruç Devlet Hastanesinin kapasitesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/514) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

190.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, Suriyeli sığınmacılara verilen sağlık hizmetlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/515) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

191.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu'nun, HIV ve AIDS'e karşı alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/516) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

192.- Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy'un, Osmaniye Devlet Hastanesinin fiziki yetersizliklerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/517) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

193.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştas'ın, Adana'da hayvancılıkla uğraşan üç kişinin ölümüne ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/518) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

194.- Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü'nün, Çerkezköy-İstanbul tren seferlerinin tekrar başlatılmasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/519) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

195.- Mersin Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın, PTT Genel Müdürlüğü hizmetlerinde kullanılmak amacıyla gerçekleştirilen araç kiralamalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/520) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

196.- Mersin Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın, Adıyaman'ın Sincik ilçesi ile Malatya arasındaki yola ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/521) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

197.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın, Muğla'nın Milas ve Bodrum ilçelerindeki bazı kavşaklarda yaşanan trafik kazalarına karşı alınan önlemlere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/522) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

198.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin havaalanı ihtiyacına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/523) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

199.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Doğu Karadeniz Bölgesi Turizm Master Planı çerçevesinde planlanan yol ağlarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/524) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

200.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin hızlı tren projesi dışında bıraktığı iddiasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/525) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2015)

201.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa Çevreyolu'nda meydana gelen bir çökmeye ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/526) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

202.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Adana'da meydana gelen trafik kazalarına ve yürütülen yol yapım çalışmalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/527) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2015)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Adana Milletvekili Necdet Ünüvar ve 21 Milletvekilinin, kanser hastalarının ve yakınlarının yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2015)

2.- Bolu Milletvekili Ali Ercoşkun ve 20 Milletvekilinin, ülke genelinde iklim değişikliklerinin yol açtığı çevre sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2015)

3.- Bursa Milletvekili Hüseyin Şahin ve 26 Milletvekilinin, mobilya sektörünün önündeki engellerin kaldırılarak dünyadaki üretim payının artırılması yollarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2015)

16 Aralık 2015 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Zihni AÇBA (Sakarya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 15'inci Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için beş dakika süre vereceğim. Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla beş dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Şimdi yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.06

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.19

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ**KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Zihni AÇBA (Sakarya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 15’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Açılıştaki yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bir yandan elektronik cihazla oy kullanıp diğer yandan pusula gönderen arkadaşlar olup olmadığını kontrol amacıyla kâtip üye arkadaşlar çalışıyor.

Bilginize sunuyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı konuşmalarda süreler beşer dakikadır. Hükûmet bu konuşmalara cevap verebilir. Hükûmetin cevap süresi yirmi dakikadır.

Gündem dışı ilk söz, Dünya Arapça Günü hakkında söz isteyen Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ali Aslan’a aittir.

Buyurun Sayın Aslan.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI**

1.- Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan’ın, 18 Aralık Dünya Arapça Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET ALİ ASLAN (Batman) – Sayın Başkan, Sayın Divan, Sayın Meclis ve bütün halklarımızı saygıyla selamlıyorum. “...” (x)

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Türkçe konuş, Türkçe.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – “...” (xx)

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Türkçe konuş Türkçe, Türkçe; anlamıyoruz.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – “...” (xxx) (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, MHP sıralarından gürültüler)

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

(xx) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

(xxx) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Başkan; yasama dilimiz Türkçedir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu kadarı da meydan okuma olur Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın Aslan; Dünya Arapça Günü dolayısıyla söz aldınız. Dolayısıyla, İç Tüzük uyarınca sizi konuşma konunuzda konuşmaya davet ediyorum.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – Sayın Başkan, Türkiye’deki bütün dillerle ben selamlama yapıyorum. Dünya Arapça Günü olması hasebiyle...

OKTAY VURAL (İzmir) – Burası Meclis, Meclis; Türkiye Büyük Millet Meclisi.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – ...Türkiye’deki bütün ana dillere sevginin, selamın, saygının bir ifadesi olarak bir selamlama yapıyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Türkçe yap, Türkçe.

BAŞKAN – Sayın Aslan...

OKTAY VURAL (İzmir) – Türkçeye niye düşmanlık yapıyorsunuz?

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – Lütfen, bu konuda ana dillere saygılı olalım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Sen saygılı ol!

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – “...” (x)

BAŞKAN – Sayın Aslan... Değerli milletvekilleri, lütfen...

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – “...” (xx) (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Aslan, Anayasa’ımıza göre resmî dil Türkçedir.

Ayrıca, milletvekilleri Anayasa’mızın 80’inci maddesine göre sadece seçtikleri bölgenin veya kendilerini seçenlerin değil bütün Türkiye’nin milletvekilidir.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – Sayın Başkan, bunu biliyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Dolayısıyla, ben konuşmanızı Meclis Başkan Vekili olarak anlamak isterim, milletvekillerinin anlama ihtiyacı var.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – İşte, müsaade ederseniz, biz Türkçe konuşacaktık.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Türkçe konuş, Türkçe.

BAŞKAN – Bizi izleyen vatandaşlarımızın anlama ihtiyacı var. Lütfen, sizi konuya davet ediyorum. Herkesin anlayabileceği bir şekilde bir konuşma bekliyorum sizden.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – Sayın Başkan, sizin ve AKP’nin müdahalesiyle üç dakikam gitti.

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – AK PARTİ.

BAŞKAN – Ben sürenizi ilave edeceğim.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – Tamam.

BAŞKAN – Konuya dönün ben size ek süre vereceğim.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – Zaten şu anda konuya dönüyoruz müsaade ederseniz.

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

(xx) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

18 Aralık 1973'te Arapça, Birleşmiş Milletlerin 6'ncı resmî dili olarak kabul edilmiştir. 2012'de de "Dünya Arapça Günü" olarak ilan edilmiştir 18 Aralık. 2013'ten bu yana da Türkiye'deki Mihellemi Derneği, Anadolu Arap Birliği Derneği ve Türkiye'deki diğer Arap dernekleri bu günü etkinliklerle, coşkuyla kutlamaktadırlar.

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Hayırlı olsun.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – Milattan öncesine dayanan Türkiye'deki Arap halkları Mardin, Batman, Siirt, Urfa, Bitlis, Muş, Malatya, Gaziantep, Adana ve Mersin'de yerli halk olarak yaşamaktadırlar.

Arapça, 1 milyon 250 bin kelimesi ve 35 lehçesiyle dünyanın en zengin dilidir.

Dünyada 500 milyon insanın ana dili olan Arapçayı yaklaşık 1 milyar insan da konuşabilmektedir. Türkiye'de konuşulan 15 dilden biri de Arapçadır ve Türkiye'de konuşulan Arapça lehçeler filologlarca çok önemseniyor olup tarihleri Akadlar öncesine dayanmaktadır.

Tabii, Türkiye'de Arapların ve Arapçanın bütün ana diller gibi kendilerine has sorunları vardır. Örneğin, 2015 yılı içinde Mardin Valiliğinin suç duyurusuyla Midyat Savcılığı 3 tane Arap derneğimizi kapatmıştır. Gerekçeler, eş başkanlığa yer vermemizin, kadınlara, çocuklara, engellilere yönelik faaliyetlerde bulunma isteğimizin tüzükte yer almasıdır. Bunları da biz belgeleyebiliriz.

Yine, maalesef, Türkiye'de ders kitaplarında ve Türkçe Dil Kurumu sözlüğünde, hâlâ Araplar için -tırnak içinde söylüyorum- "ilk ihanet edenler", "bizi ilk arkadan vuranlar" şeklinde ders kitaplarında ifadeler yer almaktadır. Yine, buna bağlı olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aslan, tartışmalar nedeniyle geçen sürenin telafisi açısından size ilave bir dakika süre veriyorum.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – Sayın Başkan, en az üç dakika bizi engellediniz siz ve AKP Grubu ve ben buradan görüyordum yani önümüzde görünüyor, iki buçuk dakika engellendim.

BAŞKAN – Sayın Aslan, birinci dakika sonunda size müdahale veya "Lütfen konuya dönün." şeklinde laf atmalar başladı. Dolayısıyla, ilk bir dakikada siz normal konuşmanızı yaptınız, ondan sonraki kaybiniz bir dakikadır ama arzu ediyorsanız size ilave bir dakika daha, siz eğer iki dakika olarak bunu yorumluyorsanız iki dakika süre veriyorum size Sayın Aslan.

Buyurun.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – İki dakika olsun, ne yapalım, kalem sizde.

... "ne Şam'ın şekeri ne Arap'ın yüzü", "Anladysam arap olayım.", "Her şey arapsaçına döndü." gibi utanç verici tabirler, nefret kokan tabirler hâlâ TDK sözlüğünde yer almaktadır. Ve bir bilim insanımız olan, Nobel'i bilim adına kazanan Sayın Aziz Sancar'ın, biliyorsunuz, anne dili de baba dili de Arapçadır. Yani, buradan da biz onun akademik başarısını kutluyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrımcılık yapma! "Türküm" diyor. Türk milletinin bir ferdidir Aziz Sancar. Irkçılık yapma, ayrımcılık yapma!

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) - Ve Sayın Millî Eğitim Bakanımız ve Hükümet sadece Araplar için değil, bütün ana diller ve ırklar için ders kitaplarında ya da yardımcı kaynaklarda yer alan ötekileştirici ifadeleri -lütfen bir komisyon kurup- ilgili ders kitaplarından ve temel kaynaklardan çıkarsınlar.

Yine, taleplerimiz var Araplar olarak: Eski köy isimlerimizi istiyoruz, Arapça TV istiyoruz. Şu an Türkiye'deki TRT Arapça dünya Araplarına "modern, standart Arapça" dedikleri dil ile hitap ediyor,

Türkiye'deki hiçbir Arap onu anlamamaktadır. Ve yine, tüm ana diller Türkçenin yanı sıra zorunlu olarak kişiye öğretilmelidir ailenin ve kişinin isteğine bakmaksızın. Türkiye'de konuşulan Arapça lehçelerle ilgili üniversitelerde bölümler açılmalıdır. Ve yine, tüm Arap köy ve beldelerinde tapu kadastro sorunları vardır, yeniden tapulama ve kadastro çalışmaları bir an önce başlatılmalıdır çünkü bundan dolayı katliamlar yaşanmaktadır. Bilge köyü katliamının temelinde tapu kadastro sorunları vardır. Araplarda olsun, Kürtlerde olsun, Süryanilerde olsun, bütün Türkiye'de olsun tapu kadastro sorunu da ciddi bir sorundur, yeniden ele alınması gerekiyor.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aslan.

Gündem dışı ikinci söz, çeltik üreticilerinin sorunları hakkında söz isteyen Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'na aittir.

Buyurun Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, çeltik üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türkiye'deki çeltik üreticilerinin sorunlarını ve perişan olan durumlarını dile getirmek üzere söz almış bulunmaktayım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Yaklaşık iki buçuk ay önce Türkiye Büyük Millet Meclisinin basın toplantı odasında “Türkiye Çeltik Üretiminde Uygulanan Tutarsız Politikalar ve Sonuçları” isimli bir basın toplantısı düzenlemiştim ve burada, 2014 yılında çeltik üreticilerinin ürünlerini kilogramı 1 lira 80 kuruş, 2 liradan sattıklarını fakat bu yıl hasadın 1,5 liralardan başladığını ve fiyatların düşeceğini dile getirerek kamuoyunu bilgilendirmiştim ve özellikle bir müdahale kurumu olan Toprak Mahsulleri Ofisini de göreve çağırmıştım. “Gelin, üreticinin hâlini görün; üreticiler şu anda ürünlerini pazarlamakta güçlük çekiyorlar, üreticiler karşılarında muhatap bulamıyorlar.” demiştim, hatta yetkililerle de görüşmüştüm. Bana dedikleri “Piyasanın oturmasını bekliyoruz.” Ben tarım ekonomistiyim, piyasanın ne olduğunu çok iyi bilirim. Piyasanın gerçekleşmesi için alıcı ve satıcının olması lazım, satıcının olduğu ama alıcının olmadığı bir ortamda piyasa da, fiyat da oluşmaz, bunu sürekli söyledim. Dedim ki: “Önem almazsanız sosyal patlamalar başlayacak.” Nitekim korktuğumuz başımıza geldi, ticaret yapan, çeltik ticareti yapan bir firmanın sahibi Sayın Mehmet Pekmezci intihar etti. Nedeni, üreticilerden çeltik toplayarak bunu başkalarına satmış ama parasını alamamış. Ve fiyat, korktuğumuz gibi, 1 lira 20 kuruşlara geriledi. Bu, ticaret borsasının rakamları. Hâlen o çağrılara bir türlü yanıt alamadım. Bugün öğrendim ki, Toprak Mahsulleri Ofisi -Sayın Tarım Bakanı açıklamış- 1 lira 58 kuruştan alım yapacaktı. Üreticiler ürünlerini sattılar, yok pahasına 1 lira 20 kuruştan elden çıkardılar, şimdi siz fiyat açıklıyorsunuz. Bu ne biçim tarım politikası? AKP'nin uyguladığı tarım politikası iflas etmiştir.

AKP, iktidarda olduğu on üç yıldan beri tam 3,8 milyon ton çeltik ve pirinci Türkiye'ye ithal ettirmiş ve bunun karşılığında da 1,7 milyar dolar döviz ödemişiz yani kendi çiftimize bu parayı çok görmüşüz ama Hintli çiftçiye, Çinli çiftçiye, Amerikalı çiftçiye bu paraları ödemişiz. Peki, Türkiye'de 22 bin tane çeltik üreticisi var, İpsala'da, Gönen'de, Biga'da, Terme'de, Bafra'daki çeltik üreticileri ne yapıyorlar? Ürünleri ellerinde hâlen bekliyorlar, senetleri bekliyorlar, borç batağına batmış durumda bekliyorlar.

Türkiye, bilinçli, tutarlı ve hükümetlere göre değişmeyen tarım politikaları uygulamış olsaydı ithalata gerek olmayacağını bu konuyu bilen bir bilim adamı ve Cumhuriyet Halk Partisi Edirne milletvekili olarak buradan söylüyorum. Partimizin politikaları çok açık ve nettir. Biz üreten bir

çiftçi istiyoruz, böyle eylem yapan çiftçi istemiyoruz. Bakın, çiftçimiz burada hakkını arıyor, tabii ki arayacak ama nerede Ofis? Nerede çiftçinin kara gün dostu olan Toprak Mahsulleri Ofisi? Bugün fiyat açıklıyor. Hasat iki buçuk ay önce olmuş. İki buçuk ayda küçük üreticide ürün kalır mı? Bakın, bu da on üç yıl önce çekilmiş bir fotoğraf. Dolu, ürün var. Nerede? Toprak Mahsulleri Ofisinin önünde. Neden? Çünkü ürün var, üretim var. Şimdi, bu ürünleri biz nerede ithal ediyoruz? Maalesef, karnımızı doyurmak için yılda 12-13 milyar dolarlık ithalat yapıyoruz. Kendi çiftçinizden esirgediğiniz paraları maalesef yabancı ülkelerin çiftçilerine ödemek zorunda kalıyoruz.

Dünyanın en pahalı mazotunu biz kullanıyoruz ama yat sahipleri çok ucuz; 1,5 liradan mazot kullanıyorlar.

Dinlediğiniz için çok teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu, teşekkür ederim. Bir teşekkürüm de süreyi hakikaten çok iyi kullandınız, beş dakikada bitirdiniz, onun için ayrıca bir kez daha teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, 18 Aralık Uluslararası Göçmenler Günü hakkında söz talep eden İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaynarca. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, 18 Aralık Uluslararası Göçmenler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 18 Aralık Uluslararası Göçmenler Günü dolayısıyla söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Hamza Çebi'ye yeni görevinde başarılar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 18 Aralık 2000 yılından bu yana, Birleşmiş Milletler tarafından Uluslararası Göçmenler Günü olarak kabul edilmektedir. Peki, neden 18 Aralık tercih edildi? Çünkü 1990'lı yıllarda Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda, uluslararası göçmen işçiler ve aileleriyle ilgili, bunların haklarıyla ilgili kanun konvansiyonu imzalanmıştı ve bu nedenle de 2000 yılında bu karar alındığında, 18 Aralık Birleşmiş Milletler Uluslararası Göçmenler Günü olarak kabul edildi. Peki, bu amacın arkasında neler var? Evini, yurdunu kaybeden, bazen terör, bazen zalim yönetimler tarafından evsiz bırakılan ve göç mecburiyetinde kalan insanlarımız için, haklar için oluşturulan; bunların siyasi, hukuki, ekonomik haklarını araştıran, bunu amaçlayan bir gün olarak kabul ediliyor.

Aslında, ben de bir göçmen ailenin torunuyum, Ahıska'dan ailelerimiz gelmiş, dedelerimiz. Küçükken onların hikâyelerini dinleyerek, ağıtları, acıları dinleyerek büyüdüm ben. 93 harbi... 1944 yıllarında Stalin döneminden sonraki yaşanan zulümler, o süreçte yaşananlar ve bir gecede -gece belli bir süre sonra- bir saat içerisinde evinizi terk edin. Büyük sürgün... Ve insanlar göç ettirildi yaşadığı yerlerden. O sorunlar olarak bugün dedelerimizden dinlediğimiz ve hâlâ çok ciddi bir yara olan o süreci düşündüğüm zaman, gerçekten hem dram hem acı ve hâlâ devam eden bir yapıya dikkat çekmek istiyorum çünkü büyükbaş hayvanların sevkîyatının yapıldığı trenlerde, vagonlarda salgın hastalıklarıyla ölen binlerce insan ve Sibiry'a'da donarak ölen binlerce Ahıskalı ve devamında göçe maruz bırakılan insanlık dramı.

Bugün farklı mı? Bugün dünyaya baktığımızda, bugün dünyanın birçok noktasında ve çok uzağa gitmeyelim, hemen sınırlarımızda bir Suriye gerçeği var ve göç eden insanlarımız var. Dünya nasıl bakıyor bu olaya? Avrupa nasıl bakıyor? Ve Türkiye, Türkiye Cumhuriyeti devleti bugün, Suriye'deki yaşananlardan sonra 2 milyon 406 bin... Dün aldım bu verileri ve baktım, rakam inanılmaz bir boyutta, ülkemizde bulunan Suriyeli kardeşlerimizin sayısı 2 milyon 406 bine ulaştı. Yine, Türkiye'de doğan 80 bini aşkın çocuk var ve 150 bine yakın da bu kamplarda yaşayan çocuk var. Bu yaşanan dramların,

acıların en büyük şahitleri, bu acıyı yüreğinde en büyük hisseden ve yapı içerisinde zulüm gören çocuk ve kadınların etki oranı da çok çok fazla, buna özellikle dikkat çekmek istiyorum ama Türkiye bu konuda, Allah'a çok şükürler olsun ki, 10 ilde 25 geçici barınma merkezinde yaklaşık 246 bin Suriyeliyi barındırıyor. Devamında da Türkiye'nin birçok noktasında kardeşlerimiz var. Yani ülkemiz ensar ruhuyla sahip çıkıyor kardeşlerimize. Türkiye bugün dünyada sığınmacı nüfusunun en fazla olduğu ülkelerden bir tanesi ve göç artık sadece Türkiye'nin değil, hem Avrupa'nın bir sorunu hem bütün dünyanın bir sorunu, yani küresel bir problem olarak ele alınması gerekiyor. Bu konudaki istatistik veriler de bunu gösteriyor; göçmenlerin, yerinden edilmiş insanların sayısının dünya genelinde 200 milyonu aşkın olduğu düşünüldüğü zaman da gerçekten bu tablo çok vahim.

Bu duygu ve düşüncelerle diyorum ki 18 Aralık Uluslararası Göçmenler Günü'nün, hiç kimsenin evinden, barkından, yurdundan olmaması dileğiyle, biz Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak sorumluluklarımızı sonuna kadar yerine getiriyor ve ensar ruhuyla sahip çıkıyoruz kardeşlerimize.

Aynı yapının sürmesini diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaynarca.

Sayın Kaynarca'ya da süreye riayet ettiği için ayrıca teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, elektronik cihazla sisteme girip söz talep eden milletvekili arkadaşlarım olduğunu görüyorum.

Söz talep sırasına göre ilk 20 kişiye birer dakikalık söz vereceğimi ifade ediyorum.

Evet, ilk söz Sayın Atıcı'nın.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Mersin Millî Eğitim Müdürlüğü'nün çocuk tiyatrolarının bazı oyunlarını yasaklamasına ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, yasakları kaldıracağız diye halktan oy isteyen ve iktidar olan AKP, bir yandan basılmış, basılmamış kitapları toplatırken, yasaklarda sınır tanımayarak Mersin'de çocuk tiyatrolarının oyunlarını yasaklamıştır. Yanlış duymadınız, çocuk tiyatrolarının oyunlarını yasaklamıştır.

Mersin Millî Eğitim Müdürlüğü, Mersin Tiyatro Derneğinin 4 oyununu yasakladı. Tiyatro Arya grubu “Gökkuşluğu Altında” oyununu oynayamayacak. Tiyatro Agon grubu “Gıdık Ali ve Robotu” ve “Harikalar Sirkisi”ni artık oynayamayacak. Hayalincinas grubu “Karagöz Süper Dede”yi artık oynayamayacak ve “Karagöz Süper Dede” UNESCO ödülüne layık görülmüş ve daha önce izin almış bir oyundur. Allah aşkına, Karagöz'den niye korkuyorsunuz? Karagöz düşünmeyi ve sorgulamayı öğrettiği için mi korkuyorsunuz? Korkacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Biçer...

2.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, gerçek sorumluların yargılanmadığı Soma davasının sonucu ne olursa olsun bir kara leke olarak kalacağına ilişkin açıklaması

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Soma'da 301 insan 13 Mayıs 2014'te değil, 3213 sayılı Maden Kanunu gereğince maden ruhsatları Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğüne verilirken, 2012'de Başbakanlık genelgesiyle Başbakanlık iznine bağlandığı gün öldü. 301 madenci, Eynez madeninde müfettişlerce 2012, 2013 ve Mart 2014'te yapılan denetim sonucunda mevzuata aykırı bir durum görülmediği bilgisi verildiği gün öldü. 301 madenci, Enerji Bakanı Taner Yıldız'ın, Erdoğan'ın posterinin altında, Soma Holdinge ait ocağın açılış töreninde madenin iş güvenliği açısından güvenlik sistemleriyle donatılan örnek bir işletme olduğunu söylediği gün öldü.

Bu hafta Manisa’da Soma davasının 5’inci oturumu gerçekleştiriliyor. Yargılanan 46 kişiyle ilgili karar ne olursa olsun, gerçek sorumluların yargılanmadığı bu dava kömür karasından daha kara bir leke olarak kalacaktır.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Demir...

3.- Muğla Milletvekili Nurettin Demir’in, Credit Suisse Araştırma Enstitüsü tarafından yapılan bir araştırmada Türkiye’nin ileri düzeyde eşitsizliğin olduğu ülkelerden biri olarak işaret edildiğine ve işsizlik rakamlarının bunun önemli bir göstergesi olduğuna ilişkin açıklaması

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Credit Suisse Araştırma Enstitüsü tarafından yapılan araştırmaya göre, Türkiye ileri düzeyde eşitsizliğin olduğu ülkelerden biri olarak işaret edilmektedir. Dün açıklanan işsizlik rakamları da bunun önemli bir göstergesi. Ülkemizde geniş tanımlı işsizlik 16,6, işsizlik sayısı ise 5,4 milyondur. Toplum Yararına Çalıştırma Programı’nda işçi sayılmayanlar istatistiklerde çalışan olarak ele alınmış, buna rağmen işsiz sayısı dönem rekoru kırmıştır. İşsizlik her ay daha da artarken istikrardan söz etmek mümkün müdür?

Çalışma yaşamındaki koşullara bağlı ölümlerin yüzde 86’sı meslek hastalıkları sebebiyle olmaktadır. Ancak Türkiye dahil pek çok ülkenin kayıt sistemlerine meslek hastalıklarına bağlı ölümler girmemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İrgil...

4.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil’in, Hükümetin kamulaştırma işlemlerinde adil davranması gerektiğine ilişkin açıklaması

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Başkan teşekkür ederim söz verdiğiniz için.

Değerli milletvekilleri, 8 Aralıkta Resmî Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararıyla, Bursa Mustafakemalpaşa, Karacabey ve Nilüfer ilçeleri ile Balıkesir’de Kamulaştırma Kanunu’nun 27’nci maddesi kapsamında binlerce parseli kamulaştırma kararı çıktı. Kamulaştırılan yerlerden bazıları daha önce toplulaştırma işlemine tabi tutulmuş, bu işlemin Danıştay tarafından iptali üzerine idare normal kamulaştırma yerine acele kamulaştırma, kamulaştırmaz el koyma yolunu tercih etmiştir. Biz Hükümetin ve Bakanlığın bu konuda daha adil davranmasını, bu tür el koyma metotlarından vazgeçmesini istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

5.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın, iktidarın yolsuzlukla mücadeleyle ilgili bir eylem planı olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yarın 17 Aralık, 17 Aralık, 25 Aralık operasyonlarını yapan polisler ve savcılar gerçek bir demokrasinin yaşandığı bir başka ülkede olmuş olsaydı demokrasi ve hukuk kahramanları olarak ilan edilirken ülkemizde yolsuzlukla mücadele eden polis ve savcılar hakkında soruşturmalar başlatılmış durumda. Sayın iktidarın yolsuzlukla mücadeleyle ilgili bir eylem planı var mıdır, yoksa bu yolsuzluklara bulaştıkları için, bunu yazan gazetecileri cezaevine göndermeye, bunu yayımlayan televizyonları kapatmaya devam edecekler midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

6.- Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın, Mecliste Türkçe dışında dillerin konuşulmasının milletin birliğine vurulan bir darbe olduğuna ve polis ve askerlerin şehit olmasında sorumluluğu bulunanlardan hesap sorulması gerektiğine ilişkin açıklaması

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Anayasa'mıza göre resmî dil Türkçedir ama Mecliste ne yazık ki anayasal suç işlenerek Türkçe dışında dillerin konuşulması ve burada “kürdistan” gibi ifadelerden bahsedilmesi milletimizin birliğine vurulan en büyük darbedir. Adalet ve Kalkınma Partisi zaten son dört yıldır uyguladığı açılım, Kürt politikası, Kürt açılımı, millî birlik ve kardeşlik politikası neticesinde bugün ülkeyi yönetilemeyecek noktaya getirmiştir. Dört yıldır bunları ifade ederken sert bir dille buna karşı çıkan Adalet ve Kalkınma Partisi...

Temmuz ayından beri, 20 Temmuzdan beri 220 tane vatan evladı Mehmetçik'imiz ve polisimiz şehit olmuştur. Bu süreç içerisinde bu polis ve askerlerimizi şehit eden roketatarlar, ağır silahlar, bombalar, yollara döşenen mayınlar ve dinamitler, kimin denetimi ve gözetimi altında, kimin talimatları doğrultusunda, hangi vali bunları görmemiştir? Bunun sorumluları kimlerdir? Bunlardan mutlaka ve mutlaka hesap sorulması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Okutan...

7.- Isparta Milletvekili Nuri Okutan'ın, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin bazı illerinde öğretmenlerin bir SMS mesajıyla evlerine gönderildiğine ve hangi şartlarda olursa olsun öğretmenlerin eğitime devam etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

NURİ OKUTAN (Isparta) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kamuoyunun da bildiği gibi güneydoğuda bazı illerimizde çok acı tablolar yaşanıyor. Ama bilhassa geçtiğimiz iki gün içerisinde öğretmenlerimize de bir SMS çekilerek evlerine gönderdiler.

Millî mücadele yıllarında bile Ulu Önder Atatürk, Sakarya Meydan Muharebesi'ndeki bütün o olumsuz şartlarda öğretmenleri topladı; “Türkiye’de ulus nasıl inşa edilecek?” şeklinde öğretmenlerle toplantılar yaptı o kara günlerde. Artık ne olursa olsun, hangi şartlarda olursa olsun öğretmenlerimizin eğitime devam etmesi gerekir. Oralarda bu zor şartların aşılmasını bekliyorsak ancak onları öğretmenlerle, okulla, kitapla, ilimle aşabiliriz. Bu bakımdan, derhâl öğretmenlerimizi, harcırahları da verilerek, evlerinde bir müddet alıkoyarak tekrar geri gönderilmesi ve eğitime başlanması gerekir. Aksi takdirde bu SMS’i geçen gerek Bakanlık yetkilileri gerek kimse, onların görevlerini bırakmaları, evlerine gitmeleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sarıbal...

8.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Bursa’da metal sektöründe direniş yapan işçilerin, anlaşmaya rağmen işlerine son verilmesine ilişkin açıklaması

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bursa’da 5 Mayıs tarihi itibarıyla başlayan metal sektöründeki emekçi dostlarımızın direnişi, kendi haklarını arama mücadelesi bir anlaşmayla sonuçlanmıştı. Anlaşmanın sonucunda işverenlerin eylem yapan sendika üyelerinin hiçbirini işten atmayacağını, buna tanık olarak da valinin, hatta o günün Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanını telefonla arayarak bunları teyit ettiği açıkça kamuoyu tarafından bilinmektedir. Maalesef, daha sonraki süreçte 1.500’e yakın metal çalışanı işlerinden atılmış, o iş yerlerinde etkin olan sendika ve işveren aracılığıyla hem işlerinden atılmakla kalmamış, aynı zamanda bundan sonra iş bulmalarının da önüne geçilmiştir.

Buradan Bursa Valisi Münir Karaloğlu'na, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına ve işverenlere bir kez daha, işçilerin haklarını geri almaları için, onları işe geri almaları için ve yeni iş bulmalarındaki engelleri kaldırmaları için, kamuoyuna sizler aracılığıyla, uyarıda bulunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Göker...

9.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine, Akdeniz Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin, Cumhuriyet Halk Partili Yeşilova Belediyesinin kapalı pazar yeri ısıtma projesi için uygunluk bildirimini vermeyerek belediyeler arasında ayrımcılık yaptığına ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, bu vesileyle yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Bundan iki yıl önce Burdur Yeşilova Belediyesi tarafından kapalı pazar yeri üzerine güneş enerji sistemi marifetiyle ısıtma sağlanması için bir proje hazırlanmış ve İller Bankasına başvuru yapılmıştır. İller Bankası söz konusu projeyi kabul etmiş ve sonrasında Yeşilova Belediyesi hibe kredi almak için Avrupa Birliğine başvuruda bulunmuştur. Avrupa Birliği de söz konusu projeye olumlu yanıt vererek yaklaşık 1 milyon 200 bin avroluk kredinin finansmanını sağlamıştır.

Diğer taraftan, Akdeniz Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi trafo için yer yok bahanesiyle projeye uygunluk bildirimini vermemiştir. Ancak, aynı şirket söz konusu benzer bir projeye sonradan başvuran Dirmil Belediyesine olumlu yanıt vermiş ve projeye ilgili çalışmalar başlamıştır.

Yeşilova Belediyesi Cumhuriyet Halk Partili bir belediye olduğu için mi kendilerine trafo için yer gösterilmemiştir? Yöre halkının çıkarları için bu ayrımcılığa son verilmesini talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Zeybek...

10.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Rusya'yla bozulan ilişkiler nedeniyle ekonomik olarak batan Samsun'daki Köytür firmasına sahip çıkılması gerektiğine ilişkin açıklaması

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan, görevinize yeni başlamanızdan dolayı sizi tebrik ediyor, başarılar diliyorum.

Orta Doğu'da ve Suriye'de gelişen politikalar dolayısıyla -AKP'nin uyguladığı politikalar-Rusya'yla ilişkilerimizin bozulması sonucu Samsun'da Köytür firmasının ekonomik olarak batışı gerçekleşmiştir ve şu anda 200 milyonun üzerinde bir batak söz konusudur, tavuk ihracatı durmuştur. Bu duruşu sağlayan, bu ihracatı engelleyen şu andaki mevcut AKP iktidarının yeniden ekonominin düzelmesi için, Samsun'daki Köytür firmasının ve tabanca yayılan ekonominin bozulmasına etki edebilecek bu politikanın durdurulması için Köytür'e sahip çıkması gerektiğini, Samsun ekonomisinin yerinde incelenerek Köytür mağdurlarının desteklenmesinin sağlanması gerektiğini düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yapımı için söz verilen Niğde havaalanının 2016 yılında programa alınmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1996 yılında Niğde'de havaalanı için temel atıldı. O günden bugüne kadar havaalanı yapılmadığı gibi, her seçim döneminde de seçmenlere havaalanı yapılacağı konusunda özellikle iktidar partisinin

verdiği bir söz var. Bu dönemde de 64'üncü Hükümetin Programı'nı incelediğimde "Niğde" adı yalnızca otoyolla ilgili geçiyor. Bu nedenle, Niğde havaalanının, seçmenlere söz verildiği gibi 2016 yılında programa alınmasını ve yapılmasını yüce Meclisin bilgisine sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

12.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Suriye'den Türkiye'ye zorunlu göç eden kaç kişiye TC vatandaşlığı verildiğini ve kaç kişinin müracaatı bulunduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği gibi 29/5/2009'da kabul edilen 5901 sayılı Kanun'da, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığının nasıl elde edileceği yoruma açık bırakılmaksızın belirlenmiştir.

Kanunun 11'inci maddesinde şöyle denilmektedir: "Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılarda: Kendi millî kanununa, vatansız ise Türk kanunlarına göre ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmak, başvuru tarihinden geriye doğru Türkiye'de kesintisiz beş yıl ikamet etmek, Türkiye'de yerleşmeye karar verdiğini davranışları ile teyit etmek, genel sağlık bakımından tehlike teşkil eden bir hastalığı bulunmamak, iyi ahlak sahibi olmak." gibi...

Bu bağlamda, Suriye'den Türkiye'ye zorunlu göç eden kaç kişiye TC vatandaşlığı verilmiştir? Suriye'deki çatışmalardan sonra Türkiye'ye gelen göçmenlerden kaçına TC vatandaşlığı verilmiştir? Hâlâ TC vatandaşlığı almak isteyen Suriye uyruklu kaç kişinin müracaatı bulunmaktadır? Önümüzdeki süreçte Suriye uyruklu kaç kişiye vatandaşlık verilecektir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sertel...

13.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, 23 Aralıkta Kubilay'ın 85'inci ölüm yıl dönümü nedeniyle yapılacak törende İzmir Valisi'nin Menemen Belediye Başkanı Tahir Şahin'in konuşmasını engellemek istediğine ilişkin açıklaması

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

23 Aralık 1930'da devrim şehidi Kubilay gericiler tarafından Menemen'de katledildi. 23 Aralık 2015'te -85'inci yılda- onu bir kez daha binlerce yurttaşımızla beraber sevgi ve saygıyla anacağız.

Sayın Başkan ve sayın milletvekilleri; ancak bu yıl ilk kez Menemen Belediye Başkanı Sayın Tahir Şahin, İzmir Valisi tarafından, konuşturulmama kararıyla, kendisinin sesi kısılmak, mikrofonu çıkartılmamak istenmektedir. Vali tarafından, seçilmiş bir belediye başkanının resmî bir törende konuşmasının engellenmesini acaba ileri demokrasinin gereği olarak mı yorumlamak gerekiyor yoksa sayın valinin kendi hakkının ve hukukunun ötesinde bir davranış biçimi olarak mı değerlendirmek gerekiyor? Meclisin takdirine sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Akın...

14.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, açıklanan çeltik alım fiyatı nedeniyle Balıkesir'deki çeltik üreticilerinin zor durumda kalacaklarına ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı çeltik alım fiyatını ton başına 1.580 TL olarak açıkladı. Ülkemizin önemli çeltik üretim merkezlerinden olan Balıkesir Gönen'den çok sayıda hemşehrim bugün beni aradı. Açıklanan fiyatı çok düşük buluyorlar. Dünyanın neredeyse en pahalı girdilerini kullanarak çeltik üreten çiftçilerimiz, açıklanan fiyatın maliyeti bile karşılamaktan uzak olduğunu belirtiyorlar. Ayrıca, Bakanlık, şimdye kadar fiyat açıklamayarak piyasada çeltik fiyatlarının daha da aşağılara düşmesine neden olduğu için eleştiriyorlar. Bakanlık çeltik alım fiyatlarını gözden geçirmek zorundadır, yoksa

çeltik üreticilerimiz perişan olacaklardır; bankalara olan borçlarını ödeyemeyeceklerini belirtiyorlar. Çeltik üretiminin ne kadar zor ve zahmetli bir iş olduğunu çok iyi biliyorum. Hükümeti bu gerçekler karşısında çeltik üreticilerine daha duyarlı olmaya ve sahip çıkmaya çağırıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

15.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Hükümetin, Büyükşehir Yasası'yla kendisinden olmayan bütün belediyelere zulüm yaptığına ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Hükümet, geçen dönem çıkarılan Büyükşehir Yasası'yla, kendisinden olmayan bütün belediyelere her gün zulüm yapmaktadır. Bunun bir örneği de Bursa'nın Mudanya ilçesinde yaşanmaktadır. Mudanya Belediyesini Cumhuriyet Halk Partisi kazandığından beri yapılmayan kalmamıştır. Örneğin, belediye binası için tahsis edilmiş olan arsayla ilgili tahsis kararı kaldırılmıştır. Örneğin, iskele Büyükhşehre tahsis edilmiştir. Örneğin, sahil projesi yapılacağı gerekçesiyle kıyıların önüne metrelerce set çekilmiş ve yaklaşık bir yıldır Mudanya'da yaşayanlar Mudanya'da denizi dahi görememektedirler. İhale ellerine yüzlerine bulaştırılmıştır ve Mudanya'da yaşayan halk bunun acısını her gün yaşamaktadır. Bir sahil düşünün ki insanlar denizi göremiyorlar, havasını koklayamıyorlar. Artık bu antidemokratik yasanın verdiği gücü kullanmaktan ve halka zulmetmekten vazgeçin.

BAŞKAN – Sayın Bektaşoğlu...

16.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Giresun'da istihdam artırıcı yatırımlar yapılmadığına ilişkin açıklaması

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Önce, sizi tebrik ediyorum, kutluyorum. Çalışmanız gayet başarılı devam ediyor, inşallah hep böyle, size yakışır şekilde devam edersiniz.

Efendim, Giresun'da on üç yıl boyunca aralarında SEKA Kâğıt Fabrikası, sunta fabrikası, Adel Kalem Fabrikası gibi önemli tesisler ve çoğu fındık sektöründe faaliyet gösteren irili ufaklı KOBİ türü devlet ve özel sektöre ait fabrikaların tamamı kapatılmıştır. 10 bin dolayında kişi ilimizde işsiz kalmıştır. Hâlen, ilimizde SGK'ya başvuran işsiz sayısı 33 bin civarındadır, 17 bin kişi de devletten yardım almaktadır. Hâl böyleyken hükümetleriniz süresince zorunlu devlet hizmetleri dışında Giresun'da yatırım ve istihdam artırıcı tek bir bütçe ödenekli yatırım yapılmamıştır. Ek bütçe ve 2015-2016 yılı bütçesinde yüzde 66 oy aldığınız Giresun'da hangi hizmetleri öngöreceksiniz? İlimize bakış açınız değişecek midir yoksa üvey evlat muameleniz sürececek midir?

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar...

17.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, zorunlu trafik sigortasına yapılan zamlarla vatandaşın mağdur edildiğine ilişkin açıklaması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, 1 Haziranda yürürlüğe giren zorunlu trafik sigortasıyla ilgili bugünlerde vatandaşımız mağdur olmaktadır. 2015 yılı içerisinde çeşitli zamanlarda yapılan 8 adet zamlarla birlikte yüzde 300'lere varan bir artış araç sahibi vatandaşımızı zor durumda bırakmaktadır. Türkiye'deki gelir dağılımına bakıldığında ve 19 milyon aracın hangi gruba ait olduğuna bakıldığında genelde bin TL civarında ücret alan insanların bu araçlara sahip olduğu görülmektedir. Geçmişte 250-300 TL'ye yapılan zorunlu trafik sigortaları, bugün ulaştığı noktada minimum 700-800 TL'ye yapılmak zorunda. Yani neredeyse bir emeklinin bir maaşı ya da asgari ücretlinin bir maaşına denk

gelmektedir. 1 Haziranda yapılan bu yönetmelik değişikliğini... Sigorta şirketleri maliyetlerin artışı nedeniyle bu şekilde davrandıklarını ifade ediyorlar. Hükümetin bu konuda derhâl tedbir alması ve vatandaşlarımızın mağduriyetini gidermesi gerektiğini ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Yiğit...

18.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit'in, kaynağı belirsiz döviz girişlerinin artmasına ve bu meblağın bütçede net hata noksan kaleminde gösterilmesinin ekonomi için normal olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ALİ YİĞİT (İzmir) – Sayın Başkan, geçici bütçeyi konuşacağımız bugün de cari açığın finansmanında en önemli kalemlerden birini oluşturan net hata noksan kalemi, genel olarak toplumda ve ekonomik çevrelerde kayıt dışı işlemler veya elden gelen nakit unsurlar olarak tanımlanmaktadır. Bu doğrultuda, ülkemize yönelik kaynağı belirsiz döviz girişleri yılın ilk dokuz aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 52 oranında artmıştır. Yani bu rakam 13,44 milyar dolara ulaşmıştır.

Bu kadar büyük bir meblağın net hata noksan kaleminden gösterilmesi sağlıklı büyüyen bir ekonomi için normal midir, yoksa Türkiye kayıt dışı cennetine mi dönüşmektedir?

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş...

19.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Kartal Adliyesinde çalışan DEV-TURİZM-İŞ Sendikası üyesi 130 işçinin durumuna ve Hükümetin, güneydoğuda yaşanan olaylara ilişkin Meclise bilgi vermesini istediğine ilişkin açıklaması

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, Adalet Bakanlığının adliye binalarını ticarethane gibi görme anlayışı sonucu, Kartal Adliyesinde çalışan DEV-TURİZM-İŞ sendikası üyesi 130 işçi mağdur edilmiştir. Adliyenin hizmetlerini üstlenen taşeron şirket hiçbir gerekçe göstermiyor ve işçilerin maaşlarını iki aydır ödemiyor. Adalet Bakanlığının sorunu çözmesini talep ediyorum.

Ayrıca, ülkemizin güneydoğusu alev alev yanmaktadır. Hükümetin güneydoğuda yaşananlara ilişkin Anayasa hükümleri gereğince Meclise bilgi vermesini istiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

20.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, kadına yönelik şiddete karşı mücadele yürüttüğünü söyleyen iktidar partisi ve ilgili bakanlığı sözde mücadele yerine yasaları uygulamaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

ARZU ERDEM (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Dün Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Ramazanoğlu sözlü sorularımıza cevap vermiştir. Verilen cevaplarla ilgili tespitimi ifade etmek istiyorum.

Sorduğum soru: “Kadın sığınmaevi açma yükümlülüğü olan belediyelerin nüfusu 100 bindir. Bu nüfusu aşan 201 belediye varken şu an toplam kaç kadın sığınmaevi vardır?” Sayın Ramazanoğlu'nun ifade ettiği gibi, şu an Türkiye’de 135 adet sığınmaevi vardır. Kadına şiddete karşı mücadele yürüttüğünü söyleyen iktidar partisi ve ilgili bakanlığı sözde mücadele yerine, binaları turuncuya boyamak yerine kendi iktidarlarında konulmuş olan yasaları uygulamaya davet eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Talep sırasına göre 20 milletvekili arkadaşşıma söz vereceğimi ifade etmiştim, 20 sayısına ulaştık.

Sayın Özgür Özel'in söz talebini görüyorum.

Buyurun Sayın Özel.

21.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, dün ilk kez Meclis Başkan Vekili göreviyle birleşimi yönettiniz. Özel bir mazeretimden dolayı burada değildim. Öncelikle, size bundan sonraki görevinizde başarılar diliyoruz.

Daha önce grup başkan vekilli olarak burada görev yaptığımız sürece sadece grubumuzun milletvekillerine değil, tüm partilerden milletvekillerine bilginiz, deneyiminiz, nezaket ve centilmenliğinizle çok şey kattınız, örnek oldunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü yönetim şeklinizi de televizyon başından izledim, tutanaklardan sabah takip ettim. Bugün de şu ana kadarki yönetim şeklinizle Parlamentoda milletvekillerinin, özellikle muhalefet milletvekillerinin kendilerini ifade etme, sorunları gündeme getirme konusunda gitgide daralan alanına rağmen, yönetim şekliniz bir umut oldu, hepimize nefes oldu. Umuyoruz, bu olumlu örnek diğer mevkidaşlarınıza da bir ilham kaynağı olur. Sizi, başarılı çalışmalarınızın devam edeceğine inancımızla Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bir kez daha saygıyla selamlıyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özel.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, söz talebiniz mi var?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sizin de mi var Sayın Akçay?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Var.

BAŞKAN – Vereceğim efendim, vereceğim.

Buyurun Sayın Altay.

22.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un TRT ve Anadolu Ajansında çalışan üst düzey bürokratlardan tarihsiz istifa dilekçeleri alıp almadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yeni görevinizle ilgili, grubumuzun düşüncelerini Sayın Özel söyledi, biz de katılıyoruz. Allah muvaffak etsin, başarılar diliyoruz öncelikle.

Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcımıza bir konuyu sormak istiyorum: Diğer Başbakan Yardımcımız Sayın Numan Kurtulmuş'un, TRT ve Anadolu Ajansında çalışan üst düzey bürokratlardan tarihsiz istifa dilekçesi aldığına dair bir duyum ve bilgiye sahibiz. Bu doğru mudur? Doğruysa hukuka uygun mudur? Bu iş nedir Sayın Bakan? Lütfen, bu konuda Parlamento'yu bilgilendirir misiniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Size daha sonra söz vereceğim Sayın Bakan.

Sayın Akçay...

23.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'deki işsizlik oranının artmasını Hükümetin dikkatine sunmak istediğine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün işsizlik verileri açıklandı ve bu oran da yıllık 10,3 olarak açıklandı. Hatırlayacak olursak 2002'de de bu 10,3 oranı vardı. Bu oranı görünce Sayın Başbakanın bu “360 derecelik fark” sözü aklımıza geldi. Anlıyoruz ki Adalet ve Kalkınma Partisi bu işsizlik konusunda az gitti uz gitti, dere tepe düz gitti; gide gide başladığı yere dönmüş oldu. Gittiğiyle vardığı yer arasında 360 derecelik bir fark oluşmuş oldu. Gerçi, terörde, dış politikada, iç ve dış güvenlikte, yolsuzlukta 2002'ye göre 180 derecelik bir fark var ama işsizlikte bu oran 360 derece olarak görünüyor. Ekonomi verilerinde hep 2002'yle karşılaştırma yapan Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti, işsizlik oranında 2002'ye göre 360 derecelik bir farkı göstermiş oldu.

İşsizlik oranı aynı ama işsiz sayısı 2002'ye göre yüzde 26 arttı, 2 milyon 464 binden 3 milyon 103 bine yükseldi. İşin esasında, bu oran da ülkemizdeki gerçek işsizliği vermekten son derece uzaktır. Gerçek işsizlik, resmî işsizler, iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar, mevsimlik işçiler, ücretsiz aile işçileri dâhil edilerek bulunur. Buna göre, işsiz sayısı 9 milyonu aşmakta ve gerçek işsizlik oranı ise yüzde 29'dan 30'a doğru ibreyi göstermektedir. Hükümet işsizlik rakamlarını gizlemek için elinden geleni yapsa da artık bu gerçeği gizlemek mümkün değildir. Üniversite mezunu işsiz sayısının 800 bine ulaştığı günümüzde işsizlik toplumsal huzuru da sabote etmektedir. Bu konuya Hükümetin dikkatini çekmek istiyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın söz talebi vardır, Sayın Başbakan Yardımcısı Lütfi Elvan.

Buyurun efendim.

Görevinizde başarılar diliyorum ayrıca.

24.- *Başbakan Yardımcısı Lütfi Elvan'ın, TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'ye görevinde başarılar dilediğine ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, öncelikle, Meclis Başkan Vekilliğiniz için sizleri kutluyorum, tebrik ediyorum. Ben inanıyorum ki gerçekten başarılı bir süreç olacak. O nedenle sizleri tekrar tebrik etmek istedim.

Bu arada tabii, Sayın Numan Kurtulmuş Bey'e yönelik bir soru ve diğer bakanlarımıza yönelik bazı sorular da yöneltildi. Bu yöneltilen soruları -ben de notumu aldım, hem de tutanaklardan da bunları ayrıca alacağım, belki birkaç tane kaçırmış olduğum olabilir- ilgili bakanlarımıza aktaracağım. Ancak, sadece Sayın Akçay işsizlikle ilgili konuyu gündeme getirdiği için birkaç cümle ifade etmek istiyorum.

Özellikle son yıllarda başta kadın olmak üzere iş gücüne katılım oranında inanılmaz bir artış oldu ve dünya geneliyle kıyaslandığında iş gücüne katılım oranındaki artışın özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında ön sıralarda yer aldığını görüyoruz. Aşağı yukarı 900 bine yaklaştı yıllık iş gücüne katılım oranı, ki yüzde 40'lar seviyesinde iken bugün iş gücüne katılım oranı yüzde 50'nin üzerine çıktı, yüzde 55'e kadar yükseldi, şu anda yüzde 52 seviyesinde. Yılda da ortalama 1 milyon civarında istihdam sağlanıyor. Dolayısıyla, iş gücüne katılım oranındaki yüksek artıştan dolayı, doğrudur, işsizlik oranı yüzde 10'lar mertebesinde ama gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerle kıyaslandığında özellikle istihdam yaratma açısından Türkiye'nin başarılı bir ülke olduğunu söylememiz mümkün. Özellikle Avrupa ülkeleri arasında istihdam yaratma açısından en başarılı ülke konumunda. Bu bilgiyi de sizlere arz etmek istedim.

Efendim, yeni görevinizde tekrar başarılar diliyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Ben bütün tebrik mesajlarına, güzel cümlelere bir kez daha teşekkür ediyorum. Sayın Özel biraz önce çok uzun cümlelerle ifade ettiler, Sayın Bakanımız güzel cümleler ifade ettiler; diğer siyasi partilerimizin grup başkan vekilleri, milletvekillerimiz, kürsüye çıkan kimi konuşmacılarımız başarı dileklerini ilettiler. Ben bir kez daha bu dileklerin hepsine yürekten teşekkür ediyorum, en içten saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Baluken, söz talebiniz var sanıyorum.

Buyurun efendim.

25.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin bazı yerleşim yerlerinde uygulanan sokağa çıkma yasaklarının farklı bir boyuta geçtiğine, bu konuda Türkiye kamuoyunun duyarlı olması gerektiğine ve Şırnak Milletvekili Ferhat Encu ile belediye eş başkanlarının evlerine yapılan baskınları Meclis Başkanlık Divanının kınamasını rica ettiğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, AKP Hükümetinin talimatıyla hukuksuz, yasa dışı bir şekilde Kürt illerinde uygulanan sokağa çıkma yasakları maalesef farklı bir boyuta, farklı bir aşamaya geçti. Birkaç gün öncesinde özellikle orada çalışan öğretmenlerin ve devlet memurlarının çıkarılmasıyla birlikte bir steril katliam ortamı zemininin hazırlandığını ifade etmiştik. Dünden itibaren Cizre ve Silopi başta olmak üzere bu ablukanın uygulandığı birçok kent merkezinde artık sokaklarda tanklar, zırhlı araçlar sivil yerleşim alanlarını bombalamaya başladı. Âdetâ Kürt illerinde ordu eliyle, şu anda AKP Hükümeti tarafından gerek katliamlarla gerekse de o bölgeler insansızlaştırılmak suretiyle bir etnik temizlik operasyonu yürütülüyor. Bunun aşama değiştirdiğini, artık bir etnik temizlik boyutuna geldiğini buradan açık bir şekilde vurgulamak istiyoruz. Tabii, AKP'nin bu suçlarına ordunun dâhil olmasıyla ilgili buradan Halkların Demokratik Partisi olarak uyarılarımızı yapmak istiyoruz. Ordu eğer halkın ordusuysa kendi halkının sivil yerleşim alanlarını bombalayamaz, tank atışlarına maruz bırakamaz; ev ev kapıları kırarak, baskınlar yaparak o evlerde yaşayanları darp edemez, evleri talan edemez. Maalesef şu anda Silopi'de ve Cizre'de ordu halkın ordusu değil AKP'nin ve sarayın ordusu gibi, sivil halk üzerinde, ifade ettiğim bu katliam konseptinin bir parçası hâline gelmiş durumda. Daha önce Genelkurmay Başkanı “Biz hiçbir kent merkezinde tankların yürütülmesini doğru bulmuyoruz.” demişti, yine bu ülkenin Cumhurbaşkanı da “Bizden önceki dönemlerde sokaklarda tanklar yürüyordu ama biz tankları yürüten dönemden demokratik sürece geçişi sağladık.” demişti. Bütün milletvekilleri bilsin ki, şu anda Silopi'de, Cizre'de, Sur'da tanklar yürümüyor, tanklar sivil yerleşim alanlarını açık bir şekilde bombalıyor. Buna karşı bütün Türkiye kamuoyunun duyarlı olması gerektiğini ifade ediyorum.

Diğer taraftan, Başkanlık Divanınıza da bir bilgilendirme yapmıştım. Silopi'deki bu baskınlar sırasında Şırnak Milletvekilimiz Sayın Ferhat Encu'nun ve belediye eş başkanlarımızın evlerine de baskınlar yapılmıştır. Kapılar kırılmak suretiyle milletvekillerimize ve eş başkanlarımıza silah doğrultularak ölüm tehdidi yapılmıştır. Bu konuyla ilgili biz Başkanlık Divanını bilgilendirmiştik. Gerekli ilgili yetkililere de ulaştık. Bu saldırıyı yapan, halkın iradesine silah doğrultan anlayışı buradan kınıyoruz. Başkanlık Divanı olarak da bu konuyla ilgili sizin bir kınama yapmanızı, milletvekilinin ve Parlamantonun itibarını bir kez daha bütün kamuoyuna hatırlatmanızı rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Baluken, bu sabah telefonla görüştük. Siz beni aradınız, bir milletvekili arkadaşımızla ilgili olarak yaşadığını ifade ettiğiniz bir olayı bana söylediniz. Ben de bunun üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanını aradım, kendisini bilgilendirdim. O da ilgili ilin valisiyle görüşerek bilgiyi aldı, ben de bu bilgiyi sizlere ilettim. Sabah böyle bir paylaşımımız oldu. Bunun dışında şu aşamada benim verebileceğim ilave bir bilgi yok ama Hükümetimiz buradadır, ilave bir bilgi ihtiyacı var ise şüphesiz Hükümetimiz bu bilgiyi karşılayacaktır diye düşünüyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, milletvekilinin bulunduğu konuta yönelik, kapılar kırılarak yapılan baskınlar konusunda ve milletvekillerine silah doğrultularak ölümlerle tehdit edilmesi karşısında sizin Başkanlık Divanı olarak bununla ilgili yapmanız gereken bir açıklama olmalı diye düşünüyorum, yoksa biz sizin kişisel çabanızı zaten takdir ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Baluken, o zaman biraz daha konuyu açayım.

Ben sabahki görüşmemizden sonra sizden herhangi bir şey gelmeyince benim o konuda yaptığım girişimi yeterli bulduğunuz şeklinde bir değerlendirme yapmıştım. Öyle anlıyorum ki yeterli bulunmamış, biraz daha açıklama yapayım: Şimdi, adı geçen milletvekilimizin bulunduğu konut dediniz, ben de bunu Sayın Meclis Başkanımıza ilettim. İkamet ettiği konut mu, bulunduğu konut mu bunu bilemiyorum ama “bulduğu konut” şeklinde bana ifade edildiğini ifade ettim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Belediye eş başkanımızın da.

BAŞKAN – Evet. Sayın valinin vermiş olduğu bilgi: “Ya savcının izniyle güvenlik güçlerimiz operasyon yapıyor ya da sıcak takip sonucu operasyon yapılıyor.” Ben de yani valinin söylediğini söylüyorum: “Bende bir milletvekiliyle ilgili böyle bir işlem olduğu yönünde bir bilgi yok.” dedi, ben de bu bilgiyi aktardım. Elbette, bir milletvekiline, Türkiye Büyük Millet Meclisinin mensubu olan bir milletvekiline böyle bir davranışın olması asla kabul edilemez, bunu ifade ediyorum. Ama, sayın validen gelen bilgi de “Bende bir milletvekiline yönelik böyle bir davranış olduğu yönünde bilgi yok.” şeklindeydi. Bilemiyorum sizdeki son bilgi nedir ama yaşadığınızı söylüyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Görüntüler var.

BAŞKAN - Elbette, böyle şeyler olmamalı, bunların olmasını asla tasvip etmeyiz. Ama, orada nasıl bir olay, nasıl bir ortam var, ne cereyan ediyor bunu bilmiyoruz ama ne olursa olsun, milletvekillerine yönelik böyle bir davranışın hiçbir şekilde olmaması gerekir. Başkanlık Divanı olarak ya da Meclis Başkan Vekili olarak, birleşimi yöneten Meclis Başkan Vekili olarak görüşüm budur Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tutanaklara geçmesi açısından bir hususu ifade edeyim.

Ev baskınıyla ilgili herhangi bir savcılık talimatı ya da o anlama gelecek hiçbir belge yoktur. Milletvekilimiz talep etmesine rağmen, orada yapılan baskınla ilgili, savcılığın “Baskın yapılması gerekir.” şeklinde ilettiği olduğu herhangi bir tebligat kesinlikle gösterilmemiştir.

İkincisi: Bir milletvekili ya da bir belediye başkanı “sıcak takip” adı altında bu şekilde bir muameleye maruz kalamaz, bunu kabul etmiyoruz; “milletvekilin sıcak takibi” diye bir şey söz konusu olamaz. Eğer o vali Türkiye Cumhuriyeti'nin yasalarını bilmiyorsa bunu ilgili makamda bulunan yetkililer olarak kendisine hatırlatmalı, milletvekiliyle ilgili hukuki süreçlerin de nasıl ele alınması gerektiğini bir kez daha kendisine ifade etmelisiniz diye düşünüyorum.

Son bir bilgi olarak da yine tutanaklara geçsin: Konu sadece milletvekili ya da belediye eş başkanlarımızın evinin basılması olayı değil. Şu anda Silopi’de ve Cizre’de bulunan bütün kenar mahallelerde bu ev baskınları yapılıyor; kapılar kırılarak içerideki insanlar darp ediliyor, o insanlar evlerini boşaltmaya zorlanıyor; keskin nişancılar yerleştirilerek, Anayasa’nın barınma hakkı ihlal edilmek suretiyle yurttaşlara ait evler bir savaş cephesi hâline getiriliyor. Dolayısıyla valinin size vermiş olduğu ifadeler tamamen gerçeği çarpıtmaya yönelik ifadelerdir; bunları da tutanağa geçmesi açısından ifade ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

Konuyu uzatmayacağım ama ilave bir şey daha söyleme ihtiyacı duyuyorum. Bu açıklamalarınıza yönelik olarak Hükümet arzu ederse tabii ki açıklama yapabilir.

Değerli milletvekilleri, milletvekili dokunulmazlığı milletvekiline bir ayrıcalık sağlamak için değildir; tam tersine, milletvekili dokunulmazlığı milletvekilliği görevinin hakkıyla, layıkıyla yerine getirilmesini sağlamak içindir, onu birtakım baskılardan korumak içindir. Eğer milletvekili “Her an gözaltına alınabilirim, tutuklanabilirim, benim başıma bir iş gelebilir.” endişesini yaşıyor ise görevini yapamaz. O nedenle, milletvekiline yapılan böyle bir işlem var ise bu asla kabul edilemez diyorum çünkü dokunulmazlığa sahiptir ama dokunulmazlığın bir ayrıcalık olmadığını da ifade etmek istiyorum. Hiçbir milletvekiline, hiçbir şekilde, milletvekili kimliğini ibraz ettiği andan itibaren hiçbir şey yapılmamalıdır; ta ki, bunun istisnaları vardır, cürmü meşhut vardır, suçüstü vardır, bunun Anayasa’da kuralları belirlenmiştir. Evet, bunu ifade ediyorum.

Sayın Bostancı’nın söz talebi var.

Buyurun Sayın Bostancı.

26.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Doğuda bazı vilayetlerde yaşanan “sokağa çıkma yasağı” dediğimiz uygulamanın esası, PKK’nın temmuz ayından itibaren yeniden silaha sarılarak yeni bir konseptle teröre başvurmasının bir yan ürünüdür, neticesidir. Temmuzdan bu yana Orta Doğu’daki yaşanan gelişmeler çerçevesinde hedef büyüten ve burada belli alanlarda egemenlik kurabileceği hülyasına kapılan PKK, geçmişten farklı olarak, kırdı değil, bu çatışmayı şehirlere taşımak için hendekler açtırmış, evlere teröristler girmiş ve buradan güvenlik güçlerine yönelik olarak saldırılar gerçekleştirilmiştir. Hiçbir devlet kendi egemenlik alanında kimi yerlerin hendeklerle, patlayıcılarla doldurularak buralarda kendi egemenliğinin dışında bir terör örgütünün egemenlik kurmaya kalkışmasını kabul edemez, Türkiye Cumhuriyeti devleti de kabul etmez. Terör örgütünün şehirlere bunu taşımasının kastı, sivil halk ile güvenlik güçlerini karşı karşıya getirmek, yaşanan çatışmalarda hayat kayıpları olduğunda bunları da birer propaganda malzemesi hâline getirerek ki istediği, arzu ettiği, çok sayıda kadının, çocuğun ölmesidir. Sivil halkı kendi eyleminin siperi yapan PKK’dır, terör örgütüdür. Devlet keyfekeder bir şekilde orada güvenlik güçleri bulundurmuyor, o sokağa çıkma yasağını “Keyfimden buralarda sokağa çıkma yasağı ilan edeyim.” diye yapmıyor. Gerçeklere gözlerimizi açalım. Terör örgütünün kastı, sivil halkı bir kalkan gibi kullanarak orada devlet güvenlik güçlerinin etkinliğini azaltmak, propaganda marifetiyle de onun bu alanlardaki hükümranlık kapasitesini zaafa uğratmaktır.

Bizim meşru siyasete destek vererek mutlak surette Kürt meselesini çözmeye doğrultusundaki yaklaşımımız, meşru siyasetin imkânları üzerinden bu konuya ilişkin olarak farklı bir pozisyon almayı ve terör örgütünün işine yarayabilecek tarzda açıklamalar yapmayı gerektirmez. Devlet bu ülkede herkesin hayat hakkına ilişkin gereken dikkati göstererek bu mücadeleyi sürdürmeye çalışıyor. Ama hiç kimse evlere saklanmış, buradan güvenlik güçlerinin üzerine kalaşnikoflarla ateş açan, evlerden eve geçen, kapıları kırarak evlere giren ve buraları kendisinin harekât alanları hâline getiren terör örgütü mensuplarına karşı mücadelenin kolay olduğu iddiasında bulunmasın. Gerçekleri görmek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...ve eğer Kürt meselesinin çözümünü istiyorsak bu gerçeklerin üzerine bunu bina etmek gerekiyor. Lütfen rüyadan uyanalım.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gök, söz talebiniz olduğunu görüyorum.

Buyurun efendim.

27.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, dün Parlamentoda yaşadığımız tartışmalarda doğuda, güneydoğuda neler olup bittiği konusunda ısrarlı çabalarımıza rağmen çok soyut bir açıklamayla, iki cümlelik bir açıklamayla bizlere cevap verildi. Olay vahim bir şekilde güneydoğuda ve doğuda devam ediyor ve bu gerçeklerin tabii yüce Meclisimiz tarafından da bilinmesi gerekiyor. Az önce burada HDP Grup Başkan Vekili Sayın İdris Baluken'in ifade ettiği konuda ben de bilgi sahibiyim. Şırnak Milletvekilimiz Sayın Ferhat Encu ve Silopi eş başkanlarımızın bulunduğu bir binada emniyet güçleri tarafından etraflarının sarıldığı ve kapıların kırıldığı bilgisi bana bizzat kendileri tarafından telefonla aranarak ifade edildi. Ben o anda telefonda o karışıklığın neden olduğu gürültüye de tanık oldum. Bu nedenle, bir milletvekilinin ve seçilmiş 2 eş başkanın böylesine bir tablo içerisinde özgürlüklerinin kısıtlanması, tehdit edilmesi, tahdit edilmesi elbette hiç kimsenin kabul edemeyeceği bir gerçekliktir. Bu nedenle, her ne kadar siz kimi kamu görevlileriyle görüşmeler yapabilişseniz de, kamu görevlilerinin de bugünlerde doğruyu söylemediği bir vakiadır. Yaşadığımız tablolar karşısında ben bizzat tanık olduğum bu olayı az önce ifade edilen hususlar çerçevesinde yüce Meclisimizin ve sizin de bilginize sunmayı uygun gördüm. Şu anda bir milletvekilimizin hürriyeti kısıtlanmış durumdadır. Yani Parlamento ne yapacaktır? “Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir.” dediğimiz bir tabloda Sayın Ferhat Encu neden, hangi gerekçeyle orada tutuluyor? Ne yapmıştır da orada polis, emniyet güçleri onun etrafını sarmıştır? Bunun bilinmesi ve aydınlatılması gerekiyor. Eğer ortada bir milletvekiline yönelik bir tehdit varsa bu hepimizi ilgilendirir, Meclisimizi ilgilendirir. Yani böyle bir vahim tabloda sessiz de kalınmaması gerekir. Ben bilgimi ve bildiklerimi sizlerle paylaşmayı, yüce Meclisimle paylaşmayı uygun buldum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

Bu konuda görüşlerimi ifade ettim.

Değerli milletvekilleri, İç Tüzük'ümüzün 58'inci maddesine göre bir önceki birleşim tutanağında geçen kendisine ait bir beyanın düzeltilmesini milletvekillerimiz talep edebilirler. Bu amaçla şu an Divanımıza bir talep intikal etmiştir. Milletvekilimiz Sayın Nihat Akdoğan bir talepte bulunmuştur ama hangi beyanın düzeltileceği konusunda Başkanlığımıza ulaşan tezkereye bir açıklama yazmadığı için önce kendisine onu soracağım.

Sayın Akdoğan, hangi beyanın düzeltilmesi için söz talebinde bulundunuz efendim?

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Sayın Başkan, ilk başta ben “makul Kürt” dememiştim. Bunu benim yüzüme dönerek işte “Ben makul Kürt'üm, sizin nasıl Kürt olduğunuzu ben bilmiyorum.” derken yüzüme... Ben bunun düzeltilmesini istiyorum. Bu konuda söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Şöyle oldu sanıyorum Sayın Akdoğan. Kürsüde konuşan Sayın Miroğlu'yla sizin aranızda bir tartışma oldu.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Evet, tutanak yanımda.

BAŞKAN – Bu bir sataşma yani kürsüden sizin yaptığınız bir beyan söz konusu değil, dolayısıyla size kürsüden söz vermem söz konusu olamaz ama 60'ıncı maddeye göre size yerinizden bir dakikalık söz verebilirim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, “kürsü” diye bir şey belirtilmiyor. Yani burada, İç Tüzük 58’e göre, geçen birleşim tutanağında yer alan bir beyanın düzeltilmesi konusunda söz isterse o durumda Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken, şöyle yapalım: Ben tutanakları getireyim efendim, tutanakları bir getireyim bakayım. Daha sonra bu...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani milletvekilimiz kendisine ait olmayan bir beyanın tutanaklara geçtiğini düzeltmek istiyor. Dolayısıyla, kürsüden söz talebimiz var.

BAŞKAN – Tutanakları getireyim, inceleyeyim, cevabını size bildireceğim.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Adana Milletvekili Necdet Ünüvar ve 21 milletvekilinin, kanser hastalarının ve yakınlarının terminal dönemde yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ekte gerekçesi sunulan “kanser hastalarının ve yakınlarının terminal dönemde sorunları” konusunda gereken önlemlerin tespit edilmesi için Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzük’ün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

- 1) Necdet Ünüvar (Adana)
- 2) Ali Erçoşkun (Bolu)
- 3) Vural Kavuncu (Kütahya)
- 4) Lütfiye İlksen Ceritoğlu Kurt (Çorum)
- 5) Hilmi Bilgin (Sivas)
- 6) Erkan Kandemir (İstanbul)
- 7) Mustafa Baloğlu (Konya)
- 8) Halil Etyemez (Konya)
- 9) Mehmet Erdoğan (Gaziantep)
- 10) Hüseyin Filiz (Çankırı)
- 11) Süreyya Sadi Bilgiç (Isparta)
- 12) Hüsnüye Erdoğan (Konya)
- 13) Ömer Ünal (Konya)
- 14) Şirin Ünal (İstanbul)
- 15) Tülay Kaynarca (İstanbul)
- 16) Oktay Çanak (Ordu)
- 17) Öznur Çalık (Malatya)
- 18) Sebahattin Karakelle (Erzincan)

- 19) Hüseyin Bürge (İstanbul)
20) Şahin Tin (Denizli)
21) Ziya Altunyaldız (Konya)
22) Hasan Karal (Rize)

Gerekçe:

Kanser, hem dünyada hem de ülkemizde önemli bir halk sağlığı problemidir. Kanser, dünyada birinci, ülkemizde ise kardiyovasküler hastalıklardan sonra ikinci ölüm sebebi olması açısından ayrı bir önem taşımaktadır.

Türkiye’de her yıl yaklaşık 170 bin kişi kanser tanısı almaktadır. 2014 yılında 77.587 kişi kanser sebebiyle ölmüştür. Ailesi ve çevresi ile birlikte düşünüldüğünde oldukça önemli sayıda insanımızı etkileyen kanser ölümlerinin ülkemiz açısından dikkatle ele alınması gerektiği açıktır.

Kanserle mücadelede ülkemizde önemli adımlar atılmış olmasına rağmen ölümü bekleyen kanser hastalarının yönetimi konusunda eksiklikler müşahade edilmektedir.

Bireyin yaşamının son günleri, son ayları terminal dönemidir. Terminal dönemde bireylerin diğer insanlara ve olaylara psikolojik, sosyolojik bakışları ve beklentileri değişmekte, topluma yaklaşımları farklılaşmaktadır. Çok ciddi ruhsal değişim yaşayan bireyi anlamak, ona doğru yaklaşımda bulunmak kolay değildir. Gereksiz tahlil ve tedavilerin yapılması, gereksiz girişimler yapılması, hastaların yakınlarından ve sevdiklerinden uzakta çoğunlukla yoğun bakımda ölmesi terminal dönem hastalarımızın başlıca sorunlarıdır. Ölüm insana yakışır bir şekilde olmalıdır. Hasta için iyi bir ölüm; ağrısız, ailesi ve sevdiklerinin yanında, saygın bir şekilde ve kendi seçtiği yerde olmalıdır. Terminal döneme ait özel bakım, bakıma muhtaç kişinin kalan hayat süresi için kısa hedefli planlamalar yapılmasını ve duyguların paylaşılmasını sağlar. Bu bakım özellikle mümkünse evinde verilmeli, bu mümkün değilse hastanelerimizdeki özel palyatif bakım merkezlerinde ya da özelleşmiş merkezlerde verilmelidir.

Bilimsel araştırmalar terminal dönemde verilen hizmetlerin maliyet olarak etkin olduğu, acil başvurularını, hastane başvurularını azalttığını göstermektedir. Gelişmiş ülkelerde kanser hastalarının önemli bir kısmı (yüzde 80) evlerinde vefat etmektedir.

1-3 Nisan 2015 tarihinde Ankara’da düzenlenen Hasta Çalıştayları Sempozyumu’nda bu konu gündeme alınmış, kanserli hasta ve yakınlarının iletmiş sorunlar bir rapor hâline getirilmiştir. Raporda palyatif bakım eksikliği, psikososyal destek eksikliği, tedavi sürecinde bozulan aile ilişkileri, tedavi sonrası psikolojik desteğin yetersiz olması sorunlarına sıkça yer verildiği görülmektedir.

Tüm bu nedenlerden dolayı ülkemizin önemli sağlık sorunlarından birisi olan kanser hastalarının terminal dönemde sorunları ve yakınlarının sorunları konusunda gereken önlemlerin tespit edilmesi için Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzük’ün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

2.- Bolu Milletvekili Ali Ercoşkun ve 20 milletvekilinin, ülkemiz genelinde iklim değişikliğiyle ilgili sorunların ve nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemiz genelinde iklim değişikliğiyle ilgili sorunların ve nedenlerin tespit edilmesi ile alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

- 1) Ali Ercoşkun (Bolu)
- 2) Hasan Karal (Rize)
- 3) Vural Kavuncu (Kütahya)
- 4) Hüseyin Filiz (Çankırı)
- 5) Hilmi Bilgin (Sivas)
- 6) Erkan Kandemir (İstanbul)
- 7) Mehmet Babaoğlu (Konya)
- 8) Mustafa Baloğlu (Konya)
- 9) Öznur Çalık (Malatya)
- 10) Ömer Ünal (Konya)
- 11) Halil Etyemez (Konya)
- 12) Mehmet Erdoğan (Gaziantep)
- 13) Hüsnüye Erdoğan (Konya)
- 14) Tülay Kaynarca (İstanbul)
- 15) Şirin Ünal (İstanbul)
- 16) Hüseyin Bürge (İstanbul)
- 17) Şahin Tin (Denizli)
- 18) Süreyya Sadi Bilgiç (Isparta)
- 19) Sebahattin Karakelle (Erzincan)
- 20) Ziya Altunyaldız (Konya)
- 21) Oktay Çanak (Ordu)

Gerekçe:

Yerkürenin geleceğiyle ilgili büyük değişimlere sebep olması beklenen iklim değişikliği, ülkemizin gündeminde de sıkça yer alan konulardan bir tanesidir. Sanayi devrimiyle birlikte özellikle fosil yakıtların aşırı kullanımı, arazi kullanımındaki değişiklikler, ormansızlaşma ve endüstrileşme gibi insan etkinlikleri sonucunda 19'uncu yüzyılın ortalarından itibaren dünya tarihinde ilk kez iklimdeki doğal değişebilirliğe ek olarak, insan etkinliklerinin de rol oynadığı yeni bir döneme girilmiştir. Küresel iklim değişikliğine bağlı olarak öncelikle su kaynakları ve tarımsal üretim başta olmak üzere sağlık, ormancılık, biyoçeşitlilik, turizm gibi sektörlerin etkilenmesi beklenmektedir.

Uluslararası arenada yürütülen bilimsel çalışmalarda, bu yüzyılda aşırı yağışların taşkın olaylarının sıklığını ve şiddetini arttıracığı, bununla birlikte su kalitesinde bozulma, su kaynaklarının kirlenmesi, su kıtlığı gibi etkilerle can ve mal kaybının artabileceği belirtilmektedir. Yine aynı raporlarda 2080 itibarıyla dünya nüfusunun yüzde 20'sinin iklim değişikliği etkisiyle taşkın zararlarının arttığı havzalarda yaşayacağı belirtilmekte, yüz yıl frekanslı taşkınların çok daha sık yaşanacağı bildirilmektedir. Hâlihazırda hidro-meteorolojik afetler her yıl dünya genelinde 300 binden fazla insanın ölümüne, 325 milyon insanın ciddi bir şekilde etkilenmesine ve 125 milyar ABD doları tutarında ekonomik kayba sebep olmaktadır.

Türkiye'nin iklim değişikliğinden etkilenme durumu ise dünyadaki pek çok diğer bölgeyle eş niteliklidir. 21'inci yüzyılda Türkiye'de daha sık, şiddetli ve uzun süreli kuraklıklar, sıcak hava dalgaları ve orman yangınlarının görülmesi beklenmektedir. Ayrıca, kısa süreli fakat şiddetli sağanak yağış görülen günlerin sayısındaki artışla beraber, ani taşkınlarla da önemli artışların olması öngörülmektedir.

Ülkemizin, Doğu Akdeniz Havzası'nda yer alması, geniş alanlarında Akdeniz iklim özelliklerinin görülmesi, kurak ve yarı kurak alanlarının yanında alçak uzanımlı kıyı alanlarının ve doğal afetlere eğilimli bölgelerinin bulunması, kuraklığa ve çölleşmeye duyarlı alanlara sahip olması, kendine özgü çeşitli sulak alan, bozkır, dağ, orman ve dağlık orman ekosistemlerine sahip olması gibi sebepler iklim değişikliğinin olumsuz etkileri yönünden yüksek risk grubu ülkeler arasında olmasına sebep olmaktadır.

Etkilerin yoğun olmasına ilaveten, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC)'nin 4'üncü Değerlendirme Raporu'na göre Türkiye, muhtemel iklim değişikliği etkilerine karşı son derece savunmasız durumdadır. Dünya Bankası (2009) tarafından yayınlanan raporun aktardığı bir çalışmaya göre Türkiye, 21'inci yüzyılın sonlarına doğru Avrupa ve Orta Asya Bölgesi'nde aşırı (ekstrem) iklim olaylarına en çok maruz kalacak 3'üncü ülke olacaktır. Avrupa Çevre Ajansı (AÇA) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada ise Türkiye'de 2030 itibarıyla, iç ve batı bölgelerinde yüzde 40'ı aşan oranda su stresi yaşanacağı, Güneydoğu ve Doğu bölgelerinde ise bu oranın yüzde 20-40 arasında olacağı öngörülmektedir. Bu sonuçlar önümüzdeki yıllarda uygun tedbirler alınmadığında sellere ve kuraklıklara bağlı can ve mal kayıplarının da artacağını göstermektedir. İklim değişikliğinin etkileri özellikle ekonomileri tarıma dayalı gelişmekte olan ülkeleri etkileyecek; buralarda zaten var olan sorunları daha da derinleştirecektir.

Yukarıda açıklandığı üzere iklim değişikliği ülkemizde öncelikle su kaynaklarının üzerindeki baskıyı arttıracaktır. Su kaynaklarımız zaten sanayileşme, hızlı kentleşme, tüketim politikaları nedenleriyle baskı altındadır. İklim değişikliğinin yalnızca çevresel bir sorun olmadığı, sosyoekonomik sonuçlarının da olması sebebiyle konunun çözümü veya seyrinin belirlenmesinde siyasi kararlar belirleyici olmaktadır. Bu sorunun derinleşmesinin önlenmesi için neyi ne kadar yapmamız gerektiğine ilişkin bilimsel dayanaklı ve konuya ulusal ölçekte yaklaşabilen araştırmalara ve bu araştırmaların sonuçlarında ortaya çıkacak önlemlerin de uygulanmasına ihtiyaç vardır.

3.- Bursa Milletvekili Hüseyin Şahin ve 26 milletvekilinin, mobilya sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Mobilya sektörünün önündeki engellerin kaldırılması, markalaşma ve ihracata yönelik üretimin daha da artırılması, üretim ve istihdamla dünyadaki payımızın artırılması amacıyla yeni politikalar belirlenmesi için Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

- 1) Hüseyin Şahin (Bursa)
- 2) Nihat Zeybekci (Denizli)
- 3) Fikri Demirel (Yalova)
- 4) Hüseyin Filiz (Çankırı)
- 5) Ali Ercoşkun (Bolu)
- 6) Salim Uslu (Çorum)
- 7) Sema Ramazanoğlu (Denizli)
- 8) Ejder Açıkkapı (Elâzığ)
- 9) Ramazan Can (Kırıkkale)
- 10) Muhammet Emin Akbaşoğlu (Çankırı)
- 11) Emine Yavuz Gözgeç (Bursa)

12) İsmet Uçma	(İstanbul)
13) Hasan Karal	(Rize)
14) Hacı Osman Akgül	(Gümüşhane)
15) Ayşe Nur Bahçekapılı	(İstanbul)
16) Taner Yıldız	(Kayseri)
17) Yusuf Beyazıt	(Tokat)
18) Fatma Benli	(İstanbul)
19) Hasan Sert	(İstanbul)
20) Markar Eseyan	(İstanbul)
21) Bayram Özçelik	(Burdur)
22) Mikail Arslan	(Kırşehir)
23) Ertuğrul Soysal	(Yozgat)
24) Yılmaz Tunç	(Bartın)
25) Fatih Şahin	(Ankara)
26) İsmail Tamer	(Kayseri)
27) Celalettin Güvenç	(Kahramanmaraş)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye’de siyasi istikrar, doğru politikalar, yapısal reformlar beraberindeki birçok sorunun çözümünü ve refah artışını getirmiştir. 2001 krizinden sonra AK PARTİ’nin akılcı ve sürdürülebilir tedbirleriyle toparlanan ve küresel krizin etkilerini en az düzeyde hissedilen Türkiye ekonomisi, günden güne büyümekte, 2023 yılı itibarıyla dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmeyi hedeflemektedir.

Ülkemizde mobilya sektörü çoğu geleneksel yöntemlerle çalışan atölye tipi, küçük ölçekli işletmelerin ağırlıklı olduğu görünüme sahiptir. Aile işletmesi olarak faaliyet gösteren bu işletmeler düşük kapasite kullanım oranları ile verimsiz çalıştıklarından üretim maliyetleri de yüksek olmaktadır. 1970’li yıllardan sonra başlayan endüstriyel üretim ile küçük ölçekli işletmelerin yanı sıra orta ve büyük ölçekli işletmelerin sayısı artmıştır. 6 milyar dolarlar seviyesinde bir büyüklüğü ve daha da büyüme potansiyeli olan sektörün, kesin envanter çıkarılma çalışmaları, atıl yatırım, kapasite kullanımı, bilgi birikimi yetersizlikleri ve branşlaşmama nedeniyle maliyet ve kalite sorunları bulunmaktadır.

Mobilya sanayi son dönemlerde hızlı bir dönüşüm geçirmekte ve küreselleşme süreci yaşamaktadır. Sektörde artan rekabet karşısında ekonomik ölçekte ve dünya standartlarında üretim yapan tesisler kurulmuş, bayilik teşkilatlarıyla ülke sathına ve dünyaya ürün satar konuma ulaşılmıştır.

Türkiye’de son yıllarda hızlı bir büyüme yakalayan mobilya ihracatı 2009’da 1,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiş iken 2012’de 1,899 milyar dolara kadar çıkmış, 2013 yılına gelindiğinde söz konusu sektörden ihracatını 2,2 milyar dolara kadar yükseltmeyi başarmıştır. Buna karşın 2009 yılında 567,6 milyon dolar olan mobilya ithalatı, 2012’de 817,3 milyon dolar, 2013 yılında 968,6 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

2013 yılında mobilya ihracatından en büyük payı Çin almıştır. Bunu Almanya, İtalya, Polonya takip etmektedir. Türkiye ise 228 ülke arasından dünyanın en fazla mobilya ihracatı yapan 15’inci ülkesi olarak başarıyla yerini almıştır. Dünya mobilya sektöründe üretim anlamında Çin başı çekmekte ve son beş yıllık süre zarfında sektöre çeşitli açılardan yön vermektedir. Bütün dünyada üretilen mobilyanın

dörtte 1'i tek başına Çin'de üretilmektedir. Çin'in ardından sırasıyla ABD (yüzde 15), İtalya (yüzde 8) ve Almanya (yüzde 7) gelmektedir. Üretim anlamında Türkiye yüzde 1'lik bir orana sahiptir ve potansiyel olarak bu oranın üzerine çıkma eğilimindedir. İhracat yüzdelerini incelediğimizde Çin'in yüzde 35,3'lük oranla yine ilk sırada olduğunu; onu sırasıyla, Almanya (yüzde 7,6), İtalya (yüzde 6,8), Polonya (yüzde 5,7), ABD (yüzde 4,8) ve Meksika'nın (yüzde 3,9) takip ettiğini söyleyebiliriz.

Türkiye'de ihracatta istenilen düzeylere ulaşılamaması sektörün iç piyasaya dönük yapılanması kadar modern, tasarım odaklı üretimin yeterince kullanılmayışı da önemli bir etkidir. Ayrıca, finansman sorunları ile özellikle küçük ve orta ölçekli firmaların dış pazarlar konusunda bilgi eksikliği de önemli bir problemdir.

Bu çerçevede ülkemizdeki tüm sanayi sektörlerinde olduğu gibi, mobilya sektörü için makroekonomik istikrarın sağlanması ve büyümenin sürdürülmesi, yapısal reform çalışmalarının devam ettirilerek üretim ve yatırım ortamının iyileştirilmesi, doğrudan yabancı yatırımlardaki artışın devam ettirilmesi, mikro ölçekteki dönüşümlerle verimlilik artışının sürdürülmesi, dünyada artan enerji fiyatlarının getirdiği baskıya rağmen içeride fiyat istikrarının sağlanabilmesi, mesleki eğitime verilecek özel önemle istihdam alanlarını geliştirerek işsizliğin azaltılması, küresel pazarlarda rekabet gücünün artırılması için üretimin üzerindeki her türlü mali ve idari yükün azaltılması, yenilikçiliğin özendirilmesi, AR-GE ve patent çalışmaları ile teknoloji üretiminin geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu nedenlerle, sektörün sorunlarının tespit edilerek yeni politikalar belirlenmesi için Meclis araştırması açılması faydalı olacaktır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın Akdoğan, tutanak önümde. Dün, Sayın Orhan Miroğlu kürsüde konuşurken siz bulunduğunuz yerden “Makul Kürt!” şeklinde bir cümle kullanıyorsunuz. Tutanağı okuyayım.

Sayın Miroğlu kürsüden “Makul Kürt’üm,” şeklinde bir ifadeyle başlayan cümle kuruyor, sonrasında yine siz oturduğunuz yerden “Makul Kürt’ün ilinde şu anda sokağa çıkma yasağı var.” diyorsunuz.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, ben bitireyim.

Yani, tutanağa göre iki yerde siz “makul Kürt” kavramını kullanıyorsunuz.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Bir yerde söylemişim Başkanım.

BAŞKAN – Başkanlığımızı ulaştıran tezkerede diyorsunuz ki: “Bana ait olmayan bir ifade tutanağa geçmiştir.” Yani “Ben böyle bir şeyi söylemedim.” diyorsunuz.

Sayın Akdoğan, tutanaklar, burada, hem elektronik sistemle söylenen sözler kayıt alınmak suretiyle hem de stenografların tuttukları kayıtlar bununla karşılaştırılmak suretiyle düzenleniyor. Eğer burada bir hata olduğunu, “Ben söylemediğim hâlde bu cümle bana aitmiş gibi tutanağa geçti.” diyor iseniz bu bir teknik inceleme konusudur. Bunun için Başkanlığa başvurmak, Tutanak Müdürlüğüne başvurup bu ses kaydını dinlemek mümkündür. Geçmişte ben böyle bir iki işlem yaptım. Ama, siz şunu demek istiyorsanız yani “Ben ‘makul Kürt’ kelimesini kullandım ama benim buna verdiğim anlam ile kamuoyunda anlaşılan anlam arasında fark var. Ben bu anlama ilişkin bir düzeltme yapmak istiyorum 58’inci madde çerçevesinde, ben geçen tutanak hakkında bu nedenle söz istiyorum.” diyorsanız size

verebilirim, aksi takdirde “Bu ifade benim değil, tutanağa böyle bana aitmiş gibi geçmiştir.” dersiniz size söz vermem mümkün değil. Bir teknik incelemeyle anlaşılabilir olan bir konudur. Bu iddianız elbette ciddi bir iddiadır.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Beyanımın düzeltilmesini istiyorum.

BAŞKAN – Ama, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kayıt sistemi, tutanak sistemi de son derece sağlıklı, düzgün işleyen bir sistemdir. Yine de bir hata olabilir, teknik incelemeyle bu iddianızı incelemek mümkündür. O nedenle ben sizden talebinizi bir kez daha alayım. Soruyorum şimdi siz 58’inci maddeye göre hangi amaçla söz istiyorsunuz?

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Ben beyanatı düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN – Duyamıyorum.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Beyanatı düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN – Hangi beyanı düzeltereksiniz?

Sistemi açayım, oradan bir açıklama yapın.

Yani hangi... 58’inci madde diyor ki: “Bir milletvekili geçen birleşim tutanağında yer alan bir ifadeye ilişkin bir düzeltme talebinde bulunursa kendisine söz verilir.” Siz hangi ifadenin düzeltilmesi için benden talepte bulunuyorsunuz?

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Şimdi, Sayın Başkan, bizim orada söylediğimiz, ilk başta arkadaşımızın kurduğu bir cümle vardı, “makul Kürt” dedi. Ondan sonraki onun söylemi... Gerçekten burada Başkanlık Divanının bu konuda bana söz hakkı vermesi gerekiyordu. “Senin neyin Kürt’ü olduğunu ben bilmiyorum.” Burada bize bir hakaret var, dolayısıyla -ben şahsın burada olmasını da istiyorum- ben bu konuda burada bir hakareti gördüm. Ben bu konuda beyanımın, söylemediğim bir cümle üzerinden özellikle, söylemediğim bir cümle üzerinden sayın hatibin bu konuda “Senin neyin Kürt’ü olduğunu bilmiyorum.” demesi üzerine ben bir beyanımın aynı zamanda burada düzeltilmesini de istiyordum.

İkincisinde ben söylemiştim, işte makul Kürt’ün şu anda bulunduğu şehirde sokağa çıkma yasağı vardır, ben onu söylemiştim, onu özellikle burada belirtmek isterim.

BAŞKAN – Yani ikinci cümledeki “makul Kürt”ü söylediğinizi kabul ediyorsunuz ama...

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Sayın Başkan, evet.

BAŞKAN - ...ilkini söylemediğinizi ifade ediyorsunuz öyle mi?

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Evet.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Düzeltilmeye muhtaç bir durum var.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Baluken, bir saniye efendim. Önce bir... Bir saniye efendim, düzeltme talebinde bulunan Sayın Akdoğan’dır.

Sayın Akdoğan, önce şu konuda bir açıklama yapayım. Ben dün Sayın Miroğlu’nun konuşmasını dikkatle izledim, sizi de dikkatle orada takip etmeye çalıştım. Ben bekledim ki 69’uncu maddeye göre siz satışmadan dolayı söz talep edersiniz, edebilirsiniz. Bu hakkınızı kullanmadınız. Sayın Baluken kalktı, satışma nedeniyle söz istedi, grup adına konuşmacı olarak Sayın Mithat Sancar’ı önerdi, Mardin Milletvekilimiz. Şahsına yapılan satışmadan dolayı da Sayın Baluken ayrıca söz istedi.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Evet.

BAŞKAN – Ben bu satışma talebi nedeniyle söz taleplerini karşıladım. Grup adına yapılan konuşmada size ilişkin -yani siz de bu grubun, HDP Grubunun bir milletvekili olarak- bu ifadeye yönelik bir açıklama gelmedi. Olabilir, Sayın Sancar öyle bir takdir kullanmış olabilir. Siz de talepte bulunmadınız. Satışma nedeniyle Divanın kendiliğinden milletvekiline söz vermesi mümkün değildir.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Evet.

BAŞKAN – İç Tüzük’ümüzün 69’uncu maddesi gayet açıktır. Kendisine satışı bir milletvekili söz talep ederse Başkanlık bunun gereğini takdir etmekle yükümlüdür. Talep etmediğiniz bir sözü Başkanlığın size kendiliğinden vermesi mümkün değildir.

Şimdi ben talebinizi hâlâ net anlamış değilim.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Başkanımız söylesin.

BAŞKAN – Diyorsunuz ki “Birinci olarak geçen ‘makul Kürt’ kelimesini ben söylemedim.”

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Evet.

BAŞKAN – Ama tutanaklara göre, söylenmiştir. Bu konuda başvuru yapacağınız merci bizim Tutanak Müdürlüğüdür. Başvurursunuz, bu incelenir, ona göre değerlendirmesi yapılır.

İkinci “makul Kürt” kelimesini zaten kullandığınızı söylüyorsunuz. Bunda bir tereddüt yok sanıyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz ben bir açıklama getireyim.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tabii, siz haklı olarak, çünkü diyaloglar esnasında grubumuzun söz talepleri üzerinden satışa durumuna bir açıklık getirdiniz. Ancak biz daha sonra o tutanakları incelediğimiz zaman diyalogun bütünlüğü içerisinde şöyle bir anlam çıkıyor: Yani sayın hatibimizin kullanmış olduğu “makul Kürt” kelimesi, diyalogun devamı sırasında “Makul Kürt’ün ilinde sokağa çıkma yasağı var.” şeklindeki bir mecazi anlam üzerinden sanki Mardin’de, Nusaybin’deki diğer Kürtler makul değil de Orhan Miroğlu makulmuş gibi bir anlam çıkıyor, o mecazı tam tersine çeviren bir durum ortaya çıkıyor. Yazılı basına da yansıdığı için, bu beyanın düzeltilmesi gerekiyor. Yani sayın hatibimizin kastı orada, bu belirtmiş olduğum husus değildi. O nedenle, buna, diyalogun bütünlüğü içerisinde bir açıklık getirme ihtiyacı var.

BAŞKAN – Sayın Baluken, ben, 58’inci maddeye göre talepte bulunan bir milletvekilimizin talebini karşılamakla yükümlüyüm.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Evet, 58’inci maddeye göre...

BAŞKAN - Bu konuda bir takdir hakkım yok. Ama Sayın Akdoğan diyor ki: “Ben ikinci kez geçen ‘makul Kürt’ kavramını kullandım, birinci olarak geçeni kullanmadım. Dolayısıyla, söz talebim bu konudur.” Bu konuda 58’inci maddeye göre söz vermem mümkün değil Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hayır, diyalogun bütünlüğü içerisinde bir anlam kayması var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ama öyle bir talepte bulunmuyor.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani “makul Kürt” derken sayın milletvekilimiz, orada, aslında “biat etmiş Kürt” anlamıyla bir mecaz yapıyor.

BAŞKAN – Ama Sayın Akdoğan bana böyle bir açıklamada bulunmuyor.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ama ben açıklıyorum işte Grup Başkan Vekili olarak Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ama Sayın Baluken, lütfen, rica ediyorum...

Şimdi, talepte bulunan kişi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir milletvekili. Sanıyorum kendi meramını anlatabilir.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hayır, birlikte istişare ettik Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben, bir kez daha Sayın Akdoğan’a soruyorum: Sayın Akdoğan, 58’inci maddeye göre...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, böyle bir usulümüz yok ki. Bugüne kadar tutanaklarla ilgili düzeltmelerde grup başkan vekilleri söz alıp o gerekçeyi, milletvekilleriyle ortaklaştıktan sonra, Başkanlık Divanına sunmuşlardır.

Kaldı ki sayın milletvekilimiz size yazılı dilekçe vermiştir. Yani talebi nettir. Biz, talebin gerekçesiyle ilgili, milletvekillerimize ek olarak, Başkanlık Divanına bilgilendirmede bulunuyoruz.

BAŞKAN – Sayın Baluken, şimdi “Bugüne kadar böyle bir usul yoktur ki.” diyorsunuz. Ben de, sizlerle birlikte, orada uzun yıllar görev yaptım ve şunu tekrar ifade ediyorum: Meclis başkan vekilinin amacı, birinci amacı, birleşimin gerilimsiz yönetilmesidir. Benim birinci amacım budur. Gerilimsiz bir tartışma, görüşme ortamını sağlamaktır. Bu çerçevede, bütün söz taleplerini karşılamaya hazırım. “Bugüne kadar böyle bir usul yok.” derken, ben, sizin belirttiğiniz şekilde bir usul olduğunu hatırlamıyorum. 58’inci maddeye göre, beyanın düzeltilmesini isteyen çok sayıda milletvekilimiz geçen dönemlerde söz istemiştir. Hatta, bunu, bazı yasa tasarılarının görüşülmesine yönelik bir engelleme amacıyla kullanan milletvekillerimiz de olmuştur ama bu da onların en doğal haklarıdır, milletvekillerimizin en doğal hakkıdır. Ama talep sahibi, daima milletvekilidir.

58’inci madde gayet açık. Kaldı ki “Milletvekilimizin size gönderdiği bir tezkere vardır.” diyorsunuz. Tezkereyi okuyorum ben tekrar size. Bu tezkereye göre ben Sayın Akdoğan’a hiç söz veremem ama vermek için kendisinden bir açıklama talep ediyorum, onu da alamıyorum.

Tezkereyi okuyorum:

“TBMM Başkanlık Divanına,

Bana ait olmayan bir ifadenin tutanaklara bana ait olduğu geçilmiştir. Bunun düzeltilmesi adına İç Tüzük 58’inci maddeden söz talebinde bulunuyorum.”

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – “Düzeltilmesi” diyor, evet.

BAŞKAN – Ama bakın “Bana ait olmayan bir ifade.” diyor. Ben diyorum ki bu ifade tutanaklarda bu şekilde yer almaktadır. Tutanaklarda bir maddi hata olduğu ifade ediliyorsa bu, ayrı bir incelemeye ihtiyaç duyar. Ama Sayın Akdoğan “Ben bu kastedilen anlamda bunu kullanmadım, farklı bir amaçla kullandım, yanlış anlaşılıyor, niyetim o değildi, aslında tutanaklara bu şekilde geçti ama benim amacımı ifade eden bir anlamda geçmemiş oldu, ben bunu düzeltmek istiyorum.” şeklinde bir talepte bulunmuyor.

Bulunuyor mu Sayın Akdoğan?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bulunuyor işte Sayın Başkan.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Düzeltilmesini istiyorum.

BAŞKAN – Sistemi açıyorum tekrar. Lütfen...

Şimdi, 58’inci maddeye göre söz talep gerekçenizi almak istiyorum sizden.

VII.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA KONUŞMALAR

1.- Hakkâri Milletvekili Nihat Akdoğan'ın, 15/12/2015 tarihli 14'üncü Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması (x)

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Sayın Başkan, aslında şunu söyleyecektim ben dün, özellikle onu belirteyim.

“AKP'nin makul Kürt'ü” diyecektik. Aslında, burada, bizim o ikincisinde söyleyeceğimiz cümle oydu. Ama hatip, özellikle grubumuza dönerek bütün konuşmasını bize yönelik yapınca da aslında buradaki meramımızı, bizim o cümleyle söylemek istediğimiz, “AKP'nin makul Kürt'ü” kendi ilçesinde, kendi bulunduğu şehirde, ait olduğu yerde insanların sokağa çıkmasını engelleyen bir Hükûmetin içerisinde yer alıyor.

Bakın, bugün bile... Sayın Başkan, özellikle bunu belirtmek için söylemiştim. Bugün Cizre'de, 11 yaşında, Salih Edim, ayağında terlik olan bir çocuk, vuruldu ve bu Hükûmetin içerisinde, AKP'nin içerisinde yer alan bir milletvekilinin yüreğinin harekete geçmesi gerekiyordu. Bu geçmediği için biz, susturulmuş, vicdanı alınmış, sessizleştirilmiş bir milletvekili profilinden bahsetmek istedik.

Dün hatibin, işte, “Biz sizin Kürtlüğünüzün ne olduğunu bilmiyoruz.” Kendisi iyi bilir, vekil aday olduğunda, Mersin'de, işte bu mazlum halkın iradesine talip olduğunda... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, burada olmayan bir şahısla ilgili yorumlarda bulunuyor. Sabırla dinliyoruz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama burada olması gereken bir şahıs, Meclise gelmemek mağduriyet sayılmaz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Açıklama yapıyor. Hayır, müdahale edemezler.

BAŞKAN – Sayın Bostancı, lütfen müdahale etmeyin.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Olmaz ki!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Açıklama yapıyor, müdahale edemezsiniz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ne açıklaması!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Açıklama yapıyor ya, neye müdahale ediyorsun! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen müdahale etmeyin.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Burada olmayan bir milletvekiline sataşamaz, hakaret edemez.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ne alakası var!

BAŞKAN – Devam edin Sayın Akdoğan.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Kendisinin...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Açıklama yapıyor, beyanını düzeltiyor.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Açıklama falan değil o, neresi açıklama?

BAŞKAN – Devam edin, devam edin.

(x) Bu düzeltmeye ilişkin ifade 15/12/2015 tarihli 14'üncü Birleşim Tutanağı'nın 772'nci sayfasında yer almaktadır.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – ...Mersin’de milletvekili adayı olduğu dönemde sokak sokak çalışan biriyim ve diyor ki: “Ne Kürt’ü olduğunu bilmiyorum.” Ben de o zaman söyleyeyim: Sayın Başkan, ben HADEP, DEHAP, DTP, BDP ve HDP süreçlerinde görev almış biriyim. İki partide parti meclisi üyesi ve son süreçte de, 25 ve 26’ncı Dönemde de Hakkâri milletvekiliyim. Biz kendisine söylüyoruz: Siz kimin milletvekilisiniz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET GÜNDOĞDU (Ankara) – Sayın Başkan, dün cevap veremeyen adamın...

BAŞKAN – Lütfen sözlerinizi tamamlayın Sayın Akdoğan.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Ben şunu söylemek istiyordum: Özellikle bu konuda, halkın iradesine yönelik bu kadar saldırıların olduğu bir yerde, milletvekillerinin kimilerinin basın üzerinden sindirildiği, kimilerinin de kapılarının kırıldığı bir ortamda Meclisin iradesinin ortaya çıkması gerekiyordu. Bir yerlere bağlı değil, Meclisin kendi hür iradesiyle ortaya bir iradenin çıkması gerekiyordu ama maalesef bastırılmış bir irade var, bastırılmış duygular var.

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Seninki bastırılmış.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Kendi halkının, kendi şehrinin sokaklarının tanklarla, silahlarla, askerî yığınaklarla zulüm altına alındığı bir yerde makul AKP Kürdü’nün dün “Biz sizi tanımıyoruz...” Ben de sizi tanımıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Akdoğan.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Amaç hasıl olmuştur.

BAŞKAN – Amaç hasıl olmuştur.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, buyurun efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Hakkâri Milletvekili Nihat Akdoğan'ın düzeltmeyle ilgili yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, geçen dönem de 58’e göre, sizin ifade ettiğiniz gibi, söz alan ve daha önce tutanaklara geçmiş ifadelerine ilişkin açıklama yapan sayın vekiller oldu. Ama bunu bir vesile bilerek bu şekilde açıklama kastının ve İç Tüzük’ün kendisine vermiş olduğu hakkın ötesine geçen, bir nevi Kürtlüğünü ispat gayretiyle bir retoriğe dönüşen konuşma bağlamında herhangi bir şeye rastlamadık, önce bunun altını çiziyim.

İkincisi: “AKP’nin makul Kürt’ü, biat eden Kürt...” Esasen, öyle anlaşılıyor ki bu arkadaşın ve benzer kanaatleri paylaşanlar var ise onlar da dâhil olmak üzere, önce Kürtleri bölüyorlar. Önce Kürtlerin bir kısmını, kendilerindenense o, kabul edilebilir bir Kürt, doğru yolda olan bir Kürt, gerçek bir Kürt; eğer HDP’de değilse, onlarla aynı çizgide değilse, aynı retoriği paylaşmıyorsa o zaman bu, Kürt değil, bu, biat eden Kürt, uygun olmayan Kürt, kabul edilemez Kürt.

Kendilerine geçmişte de burada, kürsüde ifade ettik. Mesele, Türkiyelileşme meselesi değil. Kürtlerin davası iddiasında olan bir siyasetin, önce bu faşizan, bu totaliter, bu kendisinden olmayanlara karşı tahakkümcü, aşağılayıcı dilden kaçınması, kollarını en önce o Kürtlere açması gerekir, Kürtlere. Burada tahkir edilen, AK PARTİ değil, Kürtlerdir, Kürtler. Bunun altını çizmek isterim.

Sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken, çok kısaca...

Sayın Baluken’e de söz veriyorum.

29.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani en azından Sayın Bostancı'nın konuşma süresi kadar bir meramımızı anlatalım.

Burada “AKP'nin biat etmiş Kürt'ü” tespiti yapmak, bir siyasi eleştiridir. Sayın Bostancı'nın belirttiği şekilde tamamen dışlayan, hedefleştiren, kendinden olmayana yaşam hakkı tanımayan bir anlama asla gelmeyen bir ibaredir, bunu en iyi Sayın Bostancı'nın bilmesi gerekir.

Diğer taraftan, bu konuya açıklık getirmesi açısından, parti grubumuzun tavrını ifade etmek istiyorum. Yani dün de ben kürsüye çıktığımda, Sayın Miroğlu'nun baştan sona gerçekleri çarpıtarak ifade ettiği konuşmaya cevap vermemiştim. Çünkü biz şöyle düşünüyoruz: Sayın Başkan, tüm milletvekilleri dinlerse... Yeryüzünün en güzel sesli ve en güzel renklerini taşıyan kuşları keklklerdir. Keklik sesine tıpkı diğer keklkler gibi hiçbir canlının kayıtsız kalamayacağı söylenir. Bu özelliğini bilen avcılar, yakaladıkları bir keklği demir kafesin içerisine hapsederek ava çıktıkları zaman tuzağa yakın bir yere bırakırlar ve o keklık ötmeye başladığında, o sesi duyan bütün kınalı keklkler tuzağa doğru kanat çırpmaya başlarlar. Ne var ki tuzağı fark ettiklerinde, zalim avcının açmış olduğu ateşle de büyük bir katliamdan geçerler. Biz keklık soylu siyasetçileri muhatap almıyoruz. Onlar kendi halkını tuzağa çekmek için buraya gelip gerçekleri yalanlarla söylemiş olabilirler. Bizim derdimiz, onları fikirsel anlamda demir kafese koyan o zalim avcılarladır. O avcılara karşı da direniş gösteriyoruz, direniş göstermeye devam edeceğiz. O avcının korkusunu, paniğini buraya getirip gerçek dışı beyanlarla kimse bütün Türkiye toplumunu kandıracak şekilde burada ifade etmesin.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Sen kimin yalancı keklğisin? Sen ondan bahset.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Son olarak da şunu ifade edeyim: Bu keklık soylu siyasetçilerin ne keklık gibi sesleri güzeldir ne de onların seslerine artık kanacak kınalı keklkler vardır.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Diyarbakır, Suruç ve Ankara katliamlarının gerçekleşmesi sürecinde adli ve idari ihmallerin, açıkların ve varsa kasıtların bulunması, bu katliamların arka planlarının aydınlatılması ve cezai yolların açılması amacıyla 14/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 16 Aralık 2015 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/12/2015

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 16/12/2015 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantısında, toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İdris Baluken
Diyarbakır
Grup Başkan Vekili

Öneri:

14 Aralık 2015 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Grup Başkan Vekili İdris Baluken tarafından verilen (256 Sıra No.lu) “Diyarbakır, Suruç ve Ankara katliamlarının gerçekleşmesi sürecinde adli ve idari ihmallerin, açıkların ve varsa kasıtların bulunması, bu katliamların arka planlarının aydınlatılması ve cezai yolların açılması” amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 16/12/2015 Çarşamba günlü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi üzerinde, lehinde olmak üzere ilk söz, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’e aittir.

Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Son derece önemli bir önerge getirdik. Türkiye siyaset tarihinin, Türkiye demokrasi tarihinin hatta bölgesel tarih açısından düşündüğümüzde bütün bölge tarihinin en önemli katliamlarının araştırılması, gerçeklerin açığa çıkarılması ve bu konuda sorumlular hakkında kamuoyuna doğru bilgilerin aktarılması amacıyla buraya bir önerge getirmiş olduk.

Diyarbakır’da yüz binlerce insanın katıldığı bir mitingde yapılan katliam, Suruç’ta Kobani’ye yardım malzemesi götürmek isteyen Türkiyeli devrimci gençlere yönelik yapılan katliam ve en son, Ankara’ya savaş konseptine karşı barış ve demokrasi sesini haykırmak için gelen barışsever insanlara yönelik yapılan bu katliamın Meclis tarafından araştırılmasını istiyoruz. Bu konuda daha önce de, Suruç katliamından sonra buraya bir araştırma komisyonu talebi getirilmişti ama maalesef, o dönem iktidar partisinin kalkan elleriyle o önerge reddedilmiş, bir komisyon kurulmamış ve peşi sıra da, Suruç’tan sonra 100 yurttaşımızı yitirdiğimiz Ankara katliamı gerçekleşmiştir.

Diyarbakır’da 5 Haziranda patlayan bombayla 5 yurttaşımız yaşamını yitirdi, 400’den fazla yurttaşımız ağır yaralandı, birçok yurttaşımız eli ve ayağı kesilmek suretiyle, ampute edilmek suretiyle hayatının bundan sonraki kısımlarını böylesi bir fiziksel engelle geçirmek zorunda kaldı. Suruç’ta, 20 Temmuzda, Türkiye’nin dört bir tarafından Kobani halkıyla dayanışmak üzere, Kobani’deki çocuklara oyuncak ve kırtasiye malzemesi götürmek üzere toplanan Türkiyeli devrimci gençlere, SGDF mensubu gençlere yönelik bu toprakların en vahşi, en kanlı, en acımasız katliamı yapıldı ve maalesef 33 gencimiz bu katliam neticesinde paramparça olarak yaşamını yitirdi.

Biz bütün bu süreçlerin birbiriyle bağlantılı olduğunu düşünüyoruz; Diyarbakır katliamı, Suruç katliamı ve Ankara katliamı. Gerek planlayanlar gerekse göz yumup katliamcıları kollayanlar açısından birbiriyle ilişkili, birbiriyle bağlantılı katliamlar olduğunu düşünüyoruz. Ancak, bu bağlantıyı bir türlü açığa çıkarmak istemeyen AKP Hükûmetinin bugüne kadarki mevcut durumunu, mevcut tutumunu bütün Türkiye kamuoyuyla da paylaşmak istiyoruz. Biliyoruz ki Suruç katliamı birkaç sebepten dolayı yapıldı. Birincisi: Çözüm masasını devirmiş, müzakere mekanizmalarını reddetmiş, 7 Haziran öncesinden savaşın fragmanlarını sahaya sürmüş olan AKP’nin böyle kanlı bir savaş filmi için bir gerekçeye ihtiyaç vardı ve bu gerekçeyi de Suruç’taki katliamla aynı merkezden planlanmış olan Adıyaman ve Ceylânpınar’da 1 asker ve 2 polislin yaşamını yitirdiği o infazlarla birlikte hayata geçirdi.

Bakın, Suruç’taki katliamdan sonra “Ben savaşı başlatıyorum.” diyenler, Suruç’un, Diyarbakır’ın, Ankara’nın faili olan IŞİD’e yönelik doğru dürüst tek bir operasyon bile yapmadılar. O tarihten itibaren, savaşı başlatan AKP Hükûmeti, Orta Doğu’da IŞİD’le en çok mücadele eden, Orta Doğu’yu IŞİD’e dar eden PKK’yle büyük ve kanlı bir savaşı başlattı, Kürt halkıyla büyük ve kanlı bir savaşı başlattı, birinci gerekçe bu.

İkincisi: “Rojava devrimiyle, Kobani devrimiyle dayanışma içerisinde olan hiç kimse kendisini rahat hissetmesin.” mesajı verilmek istendi. Yani “Türkiye’nin dört bir tarafından toplanıp siz Kobani direnişiyile, Rojava devrimiyle dayanışma içerisinde olursanız bu tarz katliamlara da maruz kalırsınız.” mesajı verilmek istendi.

Üçüncüsü: Kobani’de yenilen, Rojava’da yenilen ve bu anlamda da gerçek yüzü teşhir olan IŞİD’in bir nefes almaya ihtiyacı vardı. IŞİD beli kırılmış, omurgası kırılmış, bütün dünya tarafından lanetlenmiş bir pozisyonda tartışılıyorken IŞİD’e karşı mevcut sahayı rahatlatma, IŞİD’in bir nefes almasıyla ilgili birtakım kanlı süreçler devreye kondu.

Ve belki de bütün bunların özeti olarak da “Kobani düşmemiş olabilir ama IŞİD’le birlikte biz hâlâ Kobani’nin düşeceği o süreci takip ediyoruz.”un mesajı verildi.

Bunlara karşı itirazınız olabilir, her itirazınıza da verecek bir cevabımız var. Öyle hamaset söylemleriyle burada konuşmuyoruz. Bakın, hem Diyarbakır’da hem Suruç’ta hem Ankara’da katliamın olduğu ilk saniyelerden itibaren oraya sağlık ekiplerinin gitmesi gerekirken oraya maalesef TOMA’lı ve gazlı müdahalelerle polis ekipleri gönderildi.

Bir hekim olarak ifade ediyorum, gerek Suruç’ta gerek Ankara’da birçok yaralının o yapılan gazlı müdahaleden dolayı nefessiz kalmak suretiyle yaşamını yitirdiğini, burada büyük bir ibretle ifade etmek istiyorum. Bu tablo ortadayken, katliamla ilgili bu gerçeklikler ortadayken hemen büyük bir panikle medyaya yayın yasağı getirildi. Aynı gün soruşturma dosyalarına gizlilik kararı getirildi ve her üç katliam için de bu yapıldı hem Diyarbakır için hem Suruç için hem Ankara için.

Oysaki ilk katliamdan itibaren, Diyarbakır’dan itibaren üstüne gidilmiş olsaydı, aynı hücreden çıkan bu katliamlar engellenmiş olacaktı çünkü biliyoruz ki Diyarbakır’ın İstasyon Meydanı’nda bombayı koyan da Suruç’ta kendini patlatan da Ankara’daki canlı bombalar da aynı hücrelerden çıkan kardeş faillerdi ama maalesef bunların üzerine gidilmediği için Diyarbakır’dan sonra Suruç, Suruç’tan sonra da Ankara katliamı oldu.

Bu katliamlara karşı demokratik tepkisini göstermek isteyenlere karşı Türkiye’nin her tarafında ölümcül müdahaleler yapıldı, itibarsızlaştırma operasyonları yapıldı. Bu katliamdan sağ kurtulanlar, âdeta “Niye kurtuldunuz?” denilmek suretiyle gece yarılari evlerine baskınlar yapılarak gözaltına alındı, darbedildi. Ben işin kriminal boyutunu artık çok fazla açamıyorum, zamanımız yok ama Diyarbakır bombacısının bir gece önceden polis tarafından kimlik kontrolüne tabi tutulduğu, bir yıldır takip altında olan bir terör zanlısının sadece hâl hatırının sorularak âdeta “Bir eksiğin var mı?” denilmek suretiyle o katliama yönlendirildiğini çok iyi biliyoruz.

Yine, aynı hücreden çıkanların Suruç’a elini kolunu sallayarak nasıl geldiklerini, Ankara katliamını yapanların Suriye’den Antep’e nasıl geldiklerini, o gece Antep’te geceyi nerede geçirdiklerini ve Antep-Ankara arasındaki yol kontrollerinden nasıl geçtiklerini çok iyi biliyoruz. Bütün bunların planlayıcısı olan kişi de, ilginçtir, Kobani direnişine kadar teknik takip altındadır, Kobani’de IŞİD yenildikten sonra teknik takipten çıkıyor, Emniyet kendisine ulaşamadığını kayıtlara alıyor ama kendisini arayan gazeteciler bile cep telefonundan bu üç saldırıyı planlayana çok rahatlıkla ulaşabiliyor. Yani, bütün bu kriminal incelemeler de bu saldırıdaki bağlantıları ve bu saldırılardaki AKP Hükümetinin sorumluluğunu çok net olarak ortaya çıkarıyor.

Başbakanın yapmış olduğu açıklamalar vardı, siyaset tarihine ve adalet tarihine geçecek olan açıklamalar. “Biz canlı bombaları biliyorduk ama onları tutuklamak için eylem yapmalarını bekliyorduk.” açıklaması vardı. Yani, eylem yapan bir canlı bombanın tutuklanacağını sanan bir Başbakanla karşı karşıyayız. Aynı şekilde, “Suruç katliamını yapanı tutuklayıp yargıya teslim ettik.” diyen bir ciddiyetsizlik vardı karşımızda.

Bütün bunları bir araya getirdiğimizde bu önergelere niçin ret oyu verdiğinizi çok açık bir şekilde görüyoruz.

Ben konuşmamın son kısmında... Aileler dün Meclis grubumuzu ziyaret ettiler, onların talepleri var, o talepleri son derece insani taleplerdir. O taleplerin bir tanesi de bu Meclisin bir soruşturma komisyonu kurması ve bu olayın arkasındaki bütün detayları kamuoyuna açıklamasıdır. Soruşturmadaki gizliliğin bir an önce kaldırılmasını, katledilenlerin özel eşyalarının, hatıralarının kendilerine verilmesini ve bugüne kadar bu konuyla ilgili hâlâ ailelerden özür dilemeyenlerin bir an önce ailelerden özür dilemesini talep ediyorlar. Gelin, özür için bu önerge bir ilk olsun, hep birlikte bir komisyon kurup tarihimizin bu en kanlı katliamlarını Meclis adına birlikte aydınlatalım diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerinin aleyhinde olmak üzere ikinci söz hakkı Bartın Milletvekili Sayın Yılmaz Tunç'a aittir.

Buyurun Sayın Tunç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisinin aleyhinde söz aldım. Bu vesileyle, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Öncelikle şunu ifade etmek istiyorum: Bir kere, PKK terör örgütüyle mücadelemez, bir savaş değildir. PKK, eli kanlı bir terör örgütüdür, bölgede yaşayan Kürt vatandaşlarımıza zulmetmektedir; askerimizi, polisimizi, doktorumuzu, sağlık memurlarımızı şehit etmektedir ve orada yatırım yapan iş adamlarının, müteahhitlerin iş makinelerini ateşe vermektedir. Onların o zulmünü sona erdirmek için devletimizin otuz yıldan fazla zamandır yaptığı mücadele, bir savaş değil, çeteyle mücadeledir, terörle mücadeledir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu buradan ikide bir çıkıp “savaş” olarak nitelemek son derece yanlıştır, HDP'nin artık bundan vazgeçmesi gerekir.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Sizi davet ediyoruz bölgeye.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, HDP grup önerisinde, 4 vatandaşımızın hayatını kaybettiği HDP'nin Diyarbakır mitingindeki patlama, 32 gencin katledildiği Suruç ve 102 vatandaşımızın vefat ettiği Ankara katliamının gerçekleşmesi sürecinde adli ve idari ihmal olup olmadığı, açıkların ve varsa kasıtların bulunması, bu katliamların arka planlarının aydınlatılması ve cezai yolların açılması amacıyla Anayasa'nın 98, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması istenmektedir. Meclis araştırması önergesine baktığımızda, aslında önergenin Anayasa'mız ve Meclis İçtüzüğü'müze aykırı olduğu ve aslında gündeme alınmaması gerektiği kanaatindeyim. Çünkü önergenin gerekçesinde bir araştırma talebinden ziyade, devleti suçlayan, terör örgütleri ile devlet arasında irtibat kurma çabasını açıkça görüyoruz. Önergenin gerekçesinde Türkiye'nin IŞİD'e destek verdiği gibi hiçbir aslı ve astarı olmayan iftiraların yer aldığı görüyoruz. Aslında önerge Diyarbakır, Suruç ve Ankara katliamlarının araştırılmasını değil, Türkiye'nin DAİŞ'le irtibatlı olduğu kara propagandasına yönelik bir önerge olduğunu ilk bakışta görebiliyoruz. HDP'nin Diyarbakır Mitingi'nde meydana gelen patlama ülkemizin birlik, beraberliğine yönelik bir saldırıdır. 7 Haziran seçimlerinden iki gün önce seçim sandıklarını etkilemeye yönelik bir provokasyondur. Bu olayla ilgili adli ve idari soruşturmalar açılmış ve adli süreç devam etmektedir.

Yine, Suruç'ta 33 gencin katledildiği canlı bomba eylemi de ülkemizde kaos ortamı oluşturmak isteyen karanlık güçlerin bir tezgâhıdır. Bu olayla ilgili soruşturmalar açılmış ve devam etmektedir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kaç kişi görevden alındı, kaç kişi?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - 1 Kasım seçimleri öncesinde...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Tunç, bekçi var mı görevden alınan, bekçi var mı?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...Ankara Garı önünde mitinge gitmek isteyen vatandaşlarımızın arasında patlatılan bombalar da...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Suruç'ta kaç kişi görevden alındı? Yüz elli gün oldu, yüz elli; tam beş ay.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...ülkemin huzuruna, birlik ve beraberliğine atılan bombalar olarak tarihe geçmiştir. Bu olayla ilgili olarak da adli ve idari soruşturmalar yapılmakta. Olayın faillerinin bir kısmına kısa süre içerisinde ulaşılmıştır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ölenlerin ailelerini suçladınız. Bir tane var mı görevden alınan? Bekçi var mı, bekçi?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Her üç olayda da eski adıyla IŞİD, yeni adıyla DAİŞ terör örgütü bağlantıları ortaya çıkmıştır.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Yeni adı mı? Ne zaman koydunuz adını?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Suçluların tespiti ve cezalandırılması için de cezai soruşturmalar devam etmektedir.

Diyarbakır...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne oldu? Ne oldu? Sonuç ne?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Biraz sonra anlatacağım, bir dinle.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Beş ay geçti, beş ay. 34 insan öldü. Beş ay, beş ay!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Sayın Ağbaba, bir dinlersen, biraz sonra o olaylarla ilgili soruşturmaların detaylarının ne olduğunu da gizlilik kararı elverdiği ölçüde size aktarmaya çalışacağım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bekçiyi aldınız mı görevden, bekçiyi? Bırak kaymakamı, valiyi, İçişleri Bakanını...

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Bir dinleyin.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, böyle bir usul olmaz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Suruç olayıyla ilgili olarak, bombacının kimliğinin tespiti konusundaki...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Maşallah! Soruşturmada gizlilik kararı, başka bir şey yok.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...çalışmalar neticesinde bombacıya ait olduğu düşünülen vücut parçalarıyla şahsın babasından alınan örneklerin DNA incelemesi neticesinde canlı bombanın kimliği tespit edilmiş...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Günaydın! Bunu bilmeyen mi var?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...Suruç Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan soruşturma Şanlıurfa Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş ve soruşturma burada devam etmektedir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bunu bilmeyen var mıydı?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Ankara'daki patlamayla ilgili olarak da patlamanın 2 canlı bomba tarafından gerçekleştirildiği tespit edilmiş...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onu da 9 Ağustosta CHP heyeti söyledi. CHP heyeti dedi ki 9 Ağustosta: “Bunlar canlı bomba.”

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...18 kişi göz altına alınmış, 11 kişi tutuklanmış...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz korudunuz onları.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...ve olaya karışanlardan Halil İbrahim Durgun Gaziantep'te yakalanmış...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Korudunuz onları.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...ama kendini patlatarak ölü olarak etkisiz hâle getirilmiştir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Resmen korudunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – HDP'nin artçısı mısınız?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, hatibi dinleyelim.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Olayla ilgili bulunan firari kişilerin yakalanmalarına yönelik çalışmalar sürmektedir. Şüphelilerin adreslerinde yapılan aramalar neticesinde ele geçirilen bir kısım dijital verilere ilişkin yapılan incelemelerde elde edilen veriler kapsamında soruşturma işlemleri Ankara Cumhuriyet Başsavcılığında devam etmektedir.

Meydana gelen olayların karanlıkta kalmaması için en ince ayrıntısına kadar soruşturan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Soruşturmaya gizlilik kararı, başka bir şey yok.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...faillerinin bir kısmına ulaşan ve bağlantılarını büyük ölçüde tespit eden bir devlet varken “Bu olayların arkasında devlet var.” şeklindeki bir suçlama...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Aynen öyle, aynen öyle; korudunuz, onları korudunuz, korudunuz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...hiç kusura bakmayın, terör örgütlerini perdelemektir, onları aklamaktır, aynı anlama gelir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Korudunuz onları, aynen korudunuz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti 1990'lı yılların hükûmeti değildir değerli milletvekilleri.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Korudunuz. 9 Ağustosta rapor yazdık, bunların canlı bomba olduğunu. Korudunuz, korudunuz.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Sizin bildiğiniz devlet anlayışı yoktur. Hangi terör örgütü olursa olsun kararlılıkla üzerine giden bir devlet vardır... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hükûmet korudu Sayın Tunç, korudu.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, hatibi dinlemeye davet ediyorum sizi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Korudunuz, korudunuz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...ve bu olayların arka planını açığa çıkarmakta kararlı olan bir Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti vardır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir daha söylüyorum, Ankara'daki katliamı, canlı bombaları korudunuz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bu olayların karanlıkta kalmaması için devletin kurumlarını...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Gizlilik kararı niye alıyorsunuz?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Soruşturmaya gizlilik kararı verdiniz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...güvenlik ve istihbarat teşkilatını ve adli makamları seferber eden bir ülkeyi suçlamak çok büyük bir haksızlıktır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Korudunuz, ölenleri suçladınız.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Gizlilik kararı ne anlama geliyor?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Beraberce hem Cumhuriyet Halk Partisi hem HDP suçlamaya devam edin...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ölenleri suçladınız, ölenleri suçladınız. Ne zaman işinize gelirse... Barış isteyen gençlerin ölümüne göz yumdunuz siz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - ...ama bu olayların arka planını da açığa çıkaracak kararlılıkta olan bir Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti vardır, bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Suruç'ta göz yumdunuz, Ankara'da göz yumdunuz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - DAİŞ terör örgütüyle mücadele eden bir ülkeyi bu örgütle irtibatlandırmak iyi niyetli bir tutum değildir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Göz yumdunuz, göz! Onları koruyan sizsiniz, sizin anlayışınız!

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Aydınlatılmış bir tane vakanız var mı?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hem sorumlulukta hem failde kardeşiniz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Türkiye'nin DAİŞ'le irtibatlandırılması, DAİŞ'e destek verdiği şeklindeki iddialar tamamen asılsız, hiçbir delili olmayan iddialardır. DAİŞ'i destekleyenlerin kimler olduğunu bütün dünya bilmektedir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Düne kadar İmralı'yla flört eden sensin, sen! İmralı'yla flört eden sensin! Kandil'le flört eden sensin, Kandil'le!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Petrol ticaretini kim yapıyor biliyor. Petrol ticaretini kim yapıyor biliyor, silahı kim veriyor biliyor, mühimmatı kim veriyor biliyor, sınırları kim açıyor biliyor. Bütün dünya biliyor, merak etme.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - DAİŞ'in petrol sattığı şirketlerin sahiplerinin ortaklarının hangi ülkelerden, hangi vatandaşlardan oluştuğunu ve petrolü de Esad rejimine nasıl pazarladıklarını bütün dünya artık bilmektedir.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Az kaldı ceza mahkemesinde yargılanmaya gitmeye, az kaldı. Uluslararası Ceza Mahkemesinde yargılanacaksınız, az kaldı, hiç merak etme.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Siz de biliyorsunuz aslında, Esad rejimini ayakta tutmak isteyenler, "DAİŞ'i vuruyorum." diye Türkmen dağlarını bombalayanlar, Türkmenlere giden yardım turlarının önünü keserek "İŞİD'e gidiyordu." diye kara propaganda yapanlar aslında kendi suçlarını örtmek için bu iftiraları ülkemiz üzerine atmaktadırlar.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – 2 bin tır nereye gitti?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - İşin üzüntü verici yanı ülkemizde de bazı kesimlerin bu yalan ve iftiraları gerek ulusal basında gerekse yabancı basın ve kanallarda dile getiriyor olmalarıdır.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Yalansa bakanınıza söyleyin o zaman.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, 2004 yılında bugünkünden farklı bir isimle kurulan DAİŞ, Suriye ve Irak topraklarında yayılmacı bir politika izleyen...

TUĞBA HEZER ÖZTÜRK (Van) – Sayenizde, sayenizde.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Öfkeli gençler onlar, öfkeli gençler!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – ...Suriye’deki iç savaşı da içinden çıkılmaz bir hâle sokan, çoğu Batı ülkelerinden gelen suçlulardan oluşan terörist bir örgüttür. Türkiye bu örgütü Bakanlar Kurulu kararıyla 2005 yılında terör örgütü ilan etmiştir ve yeni adıyla da 2013 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla terör örgütü ilan etmiştir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu da doğru değil, bu da doğru değil. Yanlış okuyorsun, bu da doğru değil.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Örgüt Türkiye’ye karşı saldırılar başlattığında son üç yılda düzenlenen operasyonlarda 3 bine yakın kişi gözaltına alınmış, 632 kişi tutuklanarak cezaevine konulmuştur. Türkiye DAİŞ’e karşı uluslararası koalisyonda aktif rol almış, bu kapsamda, İncirlik Üssü’nü DAİŞ’le mücadele için koalisyon güçlerine açmıştır. Aslında, dünyada DAİŞ’le en ciddi şekilde mücadele eden ülke Türkiye’dir. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar(!)]

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Daha dün gece 25 kişiyi serbest bıraktınız; İŞİD üyesi 25 kişiyi serbest bıraktırdınız, ne mücadelesinden bahsediyorsunuz!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – DAİŞ’i herkesten önce terör örgütü listesine alan ve mücadele eden Türkiye’yi son zamanlarda DAİŞ’e destek veren bir ülke gibi göstermeye çalışan ülkelerin burada sözcülüğünü yapıyorsunuz, son derece yanlıştır. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tırlar nereye gitti, tırlar, tırlar? MİT tırları nereye gitti?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Hangi mücadeleden bahsediyorsunuz! “Öfkeli gençler” deyip İŞİD’cileri korudunuz, koruma altına aldınız.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Araştırma önergesinde bahsedilen hususlarda şu anda adli ve idari soruşturmalar devam etmektedir. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Suruç’ta kaç kişiyi görevden aldın, kaç kişiyi?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – 25 kişiyi gözaltından bıraktırdınız.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – 2 bin tır nereye gitti?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen sakın olalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kaç kişiyi görevden aldın Suruç’ta, söylesene. Sadece gizlilik kararı verdiniz, başka bir şey var mı?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Anayasa’mızın 138’inci maddesi açıktır: Yürütülmekte olan bir soruşturma varken Mecliste araştırma önergesi verilemez, soru sorulamaz, bu konuda görüşme yapılamaz. Bu, yargı bağımsızlığının da bir gereğidir çünkü o dosyalar şu anda gizli olarak yürütülmektedir.

TUĞBA HEZER ÖZTÜRK (Van) - Neden gizli, neden gizli? Açıklayın bize, neden gizli?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Katilleri korudunuz, katilleri.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bu nedenle, Anayasa’nın 138’inci maddesi gereğince bir araştırma komisyonu kuramayacağımızı siz de biliyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – 205 insan öldü, 205.

TUĞBA HEZER ÖZTÜRK (Van) – Neden gizli, neden gizli?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bu, tamamen, buraya farklı bir propaganda amacıyla getirilmiş bir öneridir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Öfkeli gençler var ya, bu öfkeli gençler 205 insanı katletti.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bu nedenle önerenin aleyhinde olduğumu belirtiyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tunç.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Dinliyorum Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, AKP Grubu adına konuşan sayın hatip, hem şahsıma yönelik hem de grubumuza yönelik ayrı ayrı satışmalarda bulundu. (AK PARTİ sıralarından “Ne dedi?” sesleri)

BAŞKAN – Bir saniye sayın milletvekilleri...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkan, ne dedi duyulm yani, ne diye satıştı?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Şahsıma yönelik satışmada, bölgede yaşanan durumu savaş olarak tanımlayıp gerçekleri çarpıtığımı...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru söyledi, ne var bunda?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...bölgede bir savaş durumunun olmadığını, Genel Kurulu yanlış bilgilendirdiğimi ifade etti...

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Çatışma yok, savaş var, savaş, iç savaş var.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...terörle mücadele sürdürüldüğünü ifade etti.

Ondan dolayı... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Şehir savaşı var, şehir savaşı, gel de gör.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bir saniye, ben dinliyorum.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Gel gör, burada oturmakla olmuyor, oradan bakacaksın, göreceksin, Ankara'dan bakmakla olmuyor öyle.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Kürsüyü kullanın, kürsüyü.

Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken, şöyle yapalım: Tutanakları getirteceğim, talebinizi...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Aynı zamanda da grubumuza yönelik defaaten satışmalarda bulundu; önergeyi maksatlı getirdiğimizi, önerenin içeriğinde bu olayın açığa çıkmasıyla ilgili herhangi bir şey olmadığını, bütün amacının AKP-İŞİD ilişkisi üzerine kurulduğunu ifade ettiler. Hem şahsım adına hem grup adına söz istiyorum.

BAŞKAN – Tutanakları getirteceğim, değerlendireceğim, size cevap vereceğim Sayın Baluken.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Cumhuriyet Halk Partisi ile HDP Grubunun iş birliği içinde olduğu gibi bir ithamı oldu, benim de aynı noktada söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Özel, onu da değerlendireceğim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, biraz evvel kürsüden konuşan sayın hatip iki önemli hususa temas etti... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, duyamıyorum, rica ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Birincisi, 1990'lı yıllarda Türkiye Cumhuriyetini, devleti töhmet altında bırakan çok vahim ifadelerde bulundu. Bu konuyla ilgili...

BAŞKAN – Sataşma nedeniyle mi söz istiyorsunuz?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani elbette, Türkiye Cumhuriyeti devletinedir, illa şahsımıza, partimize yapılması gerekmiyor efendim. Ona ilişkin görüşleri Sayın Ümit Özdağ, arzu ederseniz yerinden veya buradan, tutanaklara girmesi bakımından...

BAŞKAN – Değerlendireceğim Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İkinci önemli husus... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Sayın Erkan Akçay'ı dinliyorum, izin verin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İkinci önemli husus da yine sayın hatip, soruşturması devam eden, adli soruşturması devam eden bir konuda Meclis araştırma komisyonu kurulamayacağını ifade etti, bu da doğru değil efendim.

BAŞKAN – Evet, anladım Sayın Akçay, değerlendireceğim taleplerinizi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Çünkü, bunun geçmişte çok örnekleri var. Örneğin bir tanesi Soma Komisyonudur. Bir taraftan soruşturma devam etmiştir.

BAŞKAN – Sayın Akçay, teşekkür ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Öneri hakkında üçüncü söz, lehinde olmak üzere, İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal'a aittir.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Ümit Özdağ bir meramını anlatacaktı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Diyarbakır, Suruç, Ankara katliamının tüm çıplaklığıyla açığa çıkarılmasını bence demokratik hukuk devleti olan ülkelerde herkesin desteklemesi lazım. Eğer gerçekten bir katliamın ortaya çıkmasını istemeyen kesimler varsa... Suça bulaşmış olan kesimler istemez. Yani eğer gerçekten adınız gibi ak iseniz buyurun tüm aklıyla ortaya çıksın, gerçekten burada kim suça bulaştı, kim bulaşmadı. Ben tek bir örnek vereceğim, tek bir örnek. Siyasi parti olan AKP'nin, hukuk dışına çıkmış olan AKP iktidarının, hukukla bir ilgisi olmayan iktidarın, terör örgütleriyle iş birliği yapan iktidarın Cilvegözü dosyasını çıkarın ortaya. Dosya çekiyorum ben size, Cilvegözü dosyasını. (CHP sıralarından alkışlar) Cilvegözü dosyasında, o patlamadan önce SIM kartlarını alıp, o teröristlere teslim edip katliamı yaptıktan sonra Türkiye'den sınır dışına kaçan teröristlere ondan sonra tekrar SIM kartını teslim eden görevli kim? Bunu açıklayın arkadaşlar.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Yenimahalle'de olmasın, Yenimahalle'de?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Şimdi, yani siyasi partiyi, iktidarı bununla ilişkilendiriyorsunuz.

Değerli meslektaşım... Hukukçu meslektaşım olduğun için meslektaşım diyorum, milletvekilliği meslektaşlık değil. Bakın, Cilvegözü dosyasını çıkarın, siyasi partiyi... O dönem kim iktidardaydı? Adalet ve Kalkınma Partisi. Orada gerçekten göreceksiniz, Allah'a inandığımız gibi o belgeleri biliyoruz, orada o SIM kartlarını veren görevlilerdir değerli kardeşim. Ha, bunun bakanınızla ilgisi var mı, yok mu; sizin denetim görevinizdir. Yani, burada kasten mi yapıldı, ihmalen mi yapıldı, görev kötüye mi kullanıldı, bunlar ancak bu araştırma önergeleriyle ortaya çıkabilir. Bu araştırma önergesinin aleyhinde olmak ve netice itibarıyla bunu kapatmak ne olur, kimin işine yarar? Suç işleyenlerin işine yarar, katliam yapanların işine yarar. Burada örneklere biz devam edecek olursak...

“Büyük devlet” diyorsunuz. Allah rızası için ya, büyük devlet olan ülke Fransa ne yaptı? Paris’te katliam yapıldı, hemen IŞİD’e saldırılar düzenledi. Siz ne yaptınız? IŞİD’den korktunuz, korktunuz. IŞİD’den korktuğunuz için Rusya uçağını düşürdünüz. O bir mesajdı IŞİD’e aslında.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Moral verdiler IŞİD’e, moral!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Rusya uçağının düşürülmesindeki amaçların bir tanesi de şuydu: Bakın “Aman IŞİD, sen bize katliam yapma, bize dokunma. Bak, Rusya size saldırıda bulunuyor, ben Rusya uçağını düşürüyorum.” dediniz. Ne yaptınız, sonuç ne oldu? Yani, netice itibarıyla, büyüklükle falan hiç kendinizi ölçmeyin. Fransa, IŞİD terör örgütüyle ilgili gereken cevabı verdi. “Büyük ülkeyiz.” diyorsunuz. Keşke büyük ülke olabilsek. Bununla övünürüz, sizi de takdir ederiz büyük ülke olsak.

Musul Konsolosluğumuz ne durumda, kimin işgalinde? IŞİD’in işgalinde değil midir? Süleyman Şah Türbesi... Bir ülkenin namusu, haysiyeti, şerefi, o ülkenin toprağıdır. Ne yaptık biz?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Gece kaçırıldı.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Süleyman Şah Türbesi’ni, mülkiyeti Türkiye Cumhuriyeti devletinin olan yeri terk ettik, bize en yakın olan bir yere gittik.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – PYD’yle iş birliği yapıp kaçırıldılar hem de, PYD’yle!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Netice itibarıyla, biz orada işgalci konumundayız. Bir devlet işgalci olur mu? Kendi mülkiyetinde olan yeri koruyamayacaksın, “Ne fark eder? Ben sizin işte filan yerdeki yeri terk ettim, bir başka yere yerleşiyorum.” Değerli arkadaşlar, geçmişte bu hadiseler olduğu zaman o ülkenin muvafakati ve rızasıyla olmuştur.

Netice itibarıyla, burada bizim amacımız, gayemiz ülkemizin gerçekten hak ettiği mertebeye yükselmesidir. Bizim amacımız, gayemiz hukuk dışına çıkmış olan siyasi iktidarı hukukun zemini ve kalıplarının içerisine çekmektir. Yani, burada, hukukun dışına çıkan bir siyasi iktidarın terör örgütlerinden farkı olmaz, çok ciddi ve samimi olarak söylüyoruz bunu. Netice itibarıyla, Ankara katliamı... Ankara katliamından önce orada barış mitingini düzenleyenler katliamdan üç gün önce niçin gözaltına alındı, sebep neydi? Bir sefer bunun açığa çıkması lazım. Ankara katliamında, orada TOMA’larla, biber gazı ve suyla saldırılması... Bu, delillerin süpürülmesi anlamında değil midir? Bu, delillerin yok edilmesi anlamında değil midir? Bu, delillerin tahrifi anlamında değil midir?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Hepsini söyleme canım.

MAHMUT TANAL (Devamla) - Netice itibarıyla, değerli arkadaşlar, bakın, terör örgütleriyle mücadeleyi hep birlikte, buyurun, omuz omuza verelim, destek desteğe verelim. Allah rızası için, Oslo’da gidip gizli görüşme yapmadınız mı? Oslo’daki gizli görüşmeleriniz, “tape”leriniz düştüğü zaman...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) - Devlet yaptı, devlet.

MAHMUT TANAL (Devamla) - ...o dönemdeki yetkilileriniz ne diyordu? “Sizin şehirlere nasıl yığınak yaptığınızı biliyoruz.” Peki, Oslo’daki görüşmede sizden talep neydi? “Efendim, bu valilerinizi, üstümüze gelen Emniyet mensuplarınızı geri çekin.” deniliyordu. Siz ne yaptınız? Valilere gayet rahat talimatları verdiniz, “Lütfen PKK’nın gidişini görmezlikten gelin, şehirlerin yığınak hâline getirilmesinde...”

Ya, biraz da siyasi parti disiplininizden ayrılın, vicdanen bir hesaplaşın kendinizle; o dönem görmezlikten gelindi mi, gelinmedi mi? Peki, teröre yardım ve yataklıktan dolayı, bunu görmezlikten gelmekten dolayı günün birinde o dönemin bakanlarının, Emniyet müdürlerinin, valilerinin yargılanmayacağını mı zannediyorsunuz? Arkadaşlar, suçlu ne kadar kaçarsa kaçsın mutlaka iz bırakır. Ve gerçekten, bu dönem burada, netice itibarıyla, mesela Suruç’taki katliamdan, Ankara’daki katliamdan Diyarbakır’ı, Reyhanlı’yı, Cilvegözü’nü tutun...

Şu anda Türkiye’nin terörle mücadelede göz bebeği neresidir? İstihbarat örgütleridir. Ankara istihbarat örgütü, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Ankara istihbarat örgütü şu anda Hasdal Cezaevinde, İstanbul Hasdal Cezaevinde; Türk Silahlı Kuvvetlerinin Adana istihbarat örgütü mensupları İstanbul Hasdal Cezaevinde; Türk Silahlı Kuvvetlerinin Hatay istihbarat örgütleri şu anda Hasdal Cezaevinde. Peki, bu istihbarat örgütlerini siz niçin cezaevine tıktınız, sebep neydi? Bunlar cezaevine alındıktan sonra gayet rahat terör örgütleri bölgede cirit atıyor.

O bölgede ne deniliyor İŞİD’e? “Gündüz külahlı, gece silahlı.” deniliyor. E, bunlar kimin sayesinde oldu arkadaşlar? Gerçekten ortada bir zafiyet var, ortada görevi kötüye kullanma var, ortada bilerek ve isteyerek İŞİD terör örgütüne bir destek var değerli arkadaşlar. Yani, bunu siz ne kadar kapatmaya çalışsanız da mümkün değil. Mesela MİT tırlarıyla ilgili değerli arkadaşımız bahsetti, MİT tırlarıyla ilgili devlet suç işleme, devlet suç işlememelidir. “MİT tırları içerisinde yardım vardı...” E, külliye yapan, yardım yoktu; hepsi silahtı, mühimmatı. Devlet işlediği suç devlet sırrı olarak kapatamaz, devletin suç işleme özgürlüğü yoktur. O tırların içerisinde insan cesetleri olsaydı “Bu, devlet sırrıdır, bunun üstüne bakılmaz, bunun böyle geçmesi gerekir.” mi diyecektik biz? Dünyanın hiçbir ülkesinde suç, devlet sırrı kabul edilmemiştir. Eğer biz suçu devlet sırrı kabul edebilirsek o zaman faili meçhul cinayetlerin tamamına “devlet sırrı” denilecek ve o şekilde kapatılacak.

Bakın, şu anda ülkemizin Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde sokağa çıkma yasağı var. Sokağa çıkma yasağı... Bana “Gerekli güvenlik tedbirlerini alır.” demeyin. Anayasa’nın 15’inci maddesi “Bu insan hakları ihlali ancak olağanüstü dönemlerde kanunla düzenlenebilir.” diyor, 13’üncü madde de “Temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunulamaz.” diyor. İçinizde kaç tane hukukçu var, Allah rızası için biriniz gelin “Ya, valiye ve kaymakama şu yetki verilmiştir.” deyin, ben bugün milletvekilliğinden istifa edeyim, açık ve net. Ve bu valiler... Geçmişte nasıl Zekeriya Öz’e zırlı araçlar verdiniz, nasıl o dönem kumpasları kurdunuz, bugün de aynı şekilde o valilerle bu kumpasları kuruyorsunuz, bu kaymakamlarla bu kumpasları kuruyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu kaymakamlar ve valiler... Nasıl Zekeriya Öz yurt dışına kaçtıysa günün birinde bunlar da bu hesabı vermek zorunda.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Vali değil onlar, parti militanı, ne valisi? Öyle vali mi olur?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Devletin suç işleme özgürlüğü yok. Valilerin, bir siyasi partinin, bir iktidarın il başkanı gibi görev yapma hakkı da yok.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Sizin CHP’de var o, CHP tarihinde var.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İl başkanlarınızı nasıl idare ettiğinizi...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Torunları sizde milletvekili, torunları... Torunları sizde milletvekili arkadaşlar, tek parti dönemine laf etmeyin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MAHMUT TANAL (Devamla) - Bu devlet, netice itibarıyla hukukun içerisinde kalmak zorunda.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

Bilgisi olan, fikri olan, zikri olan, sayın grup başkan vekiliniz gibi söz alırsınız, gelirsiniz burada konuşursunuz.

Saygılarımı sunuyorum.

NURSEL REYHANLIOĞLU (Kahramanmaraş) – Biraz önce siz öyle yapmadınız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanal.

Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli konuşmacı “Terör örgütüyle iş birliği yapan AKP iktidarı” diyerek...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “İktidar” dedim. AKP, Hükümet yetkilileri cevap versin. Partiyeye söylemedim ben, Hükümete söyledim.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Tanal.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Hükümete yönelik sataşmada bulundu...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben “Hükümet” dedim. Hükümet yetkilileri cevap versin, ben partiyeyi söylemedim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – “AKP iktidarı”, ifadesi aynen böyledir. Aynı zamanda “İŞİD”den korktuğunuz için Rusya’nın uçağını düşürdünüz.”, Süleyman Şah Türbesi olayı vesaire; bunlar belki açıklama babından görülebilir ama “Terör örgütüyle iş birliği yapan AKP iktidarı” açık bir sataşmadır. 69’a göre söz talebim var.

BAŞKAN – Yani, Sayın Bostancı, 69’a göre şöyle demek istiyorsunuz zannediyorum: “AKP iktidarı” deyince Adalet ve Kalkınma Partisi anlaşılıyor. Dolayısıyla, o nedenle 69’a göre söz istiyorsunuz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Evet.

BAŞKAN – Diğer grup başkan vekillerimizin de söz talepleri vardı, hepsini birlikte değerlendireceğim Sayın Bostancı.

Teşekkür ederim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Şimdi mi?

BAŞKAN – Şimdi değil, diğer grup başkan vekillerimizin de söz talepleri vardı.

Öneri hakkında dördüncü söz, aleyhinde olmak üzere İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’na aittir.

Buyurun Sayın Tanrıkulu.(CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubu önerisinin aleyhinde söz aldım usulen, ancak üzerinde ve lehinde konuşacağım.

5 Haziranda Diyarbakır’da... (AK PARTİ sıralarından “Hayırlı olsun” sesleri)

Bakın, terbiyeli olun! Yine, size söylüyorum!

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, lütfen Genel Kurula hitap edin.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Terbiyeli olun! Tamam mı? Terbiyeli olun! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, hatibi dinleyelim.

Sayın Tanriku, siz Genel Kurula hitap edin efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, tabii, bakın, ölenlerin kimliği, ölenlerin siyasi kimliği ve öldürenlerin kimliği ortada. O nedenle böyle gülerек izliyorsunuz, hiçbir acı da duymadınız, ne 5 Hazirandan duydunuz ne 20 Temmuzdan duydunuz ne de 10 Ekimden duydunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Yapma Sezgin Bey, yapma!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Çünkü zihniyet akrabalığınız var ve DNA'larınız IŞİD örgütüyle örtüşüyor, DNA'larınız örtüşüyor.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Çok ayıp, çok ayıp!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, ben belgeyle konuşacağım sizlere. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, bakın, Cilvegözü var, Reyhanlı var, Niğde var, daha sonra bu saldırılar oldu.

Ben geçen dönem burada “Türkiye IŞİD’i ne zaman terör örgütü olarak gördü? Terörle Mücadele Yasası’nın 1’inci maddesi ve TCK’nın 314’üncü maddesi uyarınca ‘Türkiye IŞİD’i’ diye bir örgüt var mıdır? Ne zaman terör örgütleri listesine alınmıştır?” diye sordum. Bana hiç kimse cevap vermedi. Verdiğiniz cevap şu, biraz önce de sayın hatip söyledi: Bakanlar Kurulunun 16 Haziran 2014 tarihli kararname ile -elimde şu anda- yine Bakanlar Kurulunun 21 Mayıs 2014 tarihli kararname, bunlarla IŞİD terör örgütünün terör örgütü olarak görüldüğü ifade edildi.

Değerli arkadaşlar, bu büyük bir kandırmaca. Ben avukatım, bu işleri de iyi bilirim. Eğer siz “Türkiye IŞİD’i” diye bir örgüt tanımlamamışsanız Terörle Mücadele Yasası uyarınca da işlem yapmazsınız, TCK uyarınca da işlem yapmazsınız. Çünkü “Türkiye IŞİD’i” diye bir örgüt Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 yılına kadar terör örgütleri listesine almamıştır; almışsa eğer, gelin bize belgesini gösterin. Bunu nereden biliyorum? Değerli arkadaşlar, Yargıtay kararından biliyorum. 2014 yılında Gaziantep Ağır Ceza Mahkemesi, Mısır uyruklu bir IŞİD üyesine ceza veriyor IŞİD terör örgütü üyesi olmaktan ama Yargıtay bozuyor. Yargıtayın bozma gerekçesinde şu var değerli arkadaşlar: “IŞİD adlı oluşumun 3713 sayılı Kanun’un 1’inci ve TCK’nın 314’üncü maddelerinde tanımlanan terör örgütü ya da silahlı terör örgütü olduğunu gösterir örgütün kuruluşu, kurucuları, lideri, amacı, stratejisi, eylemleri, Türkiye’de ve Türkiye dışında, Türk vatandaşları ya da Türkiye Cumhuriyeti kurum ve kuruluşlarına karşı gerçekleştirdiği eylem ve faaliyetlerinin bulunup bulunmadığı araştırılmadan verilmiş karar hukuka aykırıdır.” deyip dosyayı bozuyor. Bunu neden söylüyorum? Bu kararın tarihi 7 Nisan 2015. Eğer Emniyet Genel Müdürlüğü, yakaladığı bu IŞİD mensubunun dosyasına Emniyet Genel Müdürlüğünün IŞİD’i terör örgütü olarak tanımladığı yazıyı koysaydı –çünkü yok, olsa koyar- Yargıtay böyle bir bozma kararı vermeyecekti ama vermiş. Niye? Çünkü siz, IŞİD’i, Hükümet olarak terör örgütleri listesine almadınız. Emniyet Genel Müdürlüğü, 2015 yılına kadar “Türkiye IŞİD’i” diye bir örgütü tanımlamadı. Bana gösterdiğiniz, Hükümetin bana gösterdiği, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin küresel IŞİD örgütünün mal varlıklarının yasaklanmasına ve dondurulmasına ilişkin karar, 2 karar da bu. IŞİD’le siz bu kararla mı mücadele ettiniz arkadaşlar? Bununla mı mücadele ettiniz, soruyorum.

Bakın, kararnameyi de okuyorum: “Bu karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Bu karar hükümlerini Maliye Bakanlığı yürütür.” İŞİD’le Maliye Bakanlığı mı mücadele etti? Evet, okuduğunuz bu arkadaşlar, bunun dışında başka bir şey yok Resmî Gazete diye. 2 Resmî Gazete’yi de okuyorum size, 2’sinde de bu var. Küresel İŞİD örgütünün –Türkiye İŞİD’i değil- 2015 yılına kadar, belki de şu anda bile küresel “Türkiye İŞİD’i” adlı örgütün Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tanındığına dair bir belge yok. Varsa gösterin bize, deyin ki: 2002 yılından bu yana, 2003 yılından bu yana, biz bu örgütü terör örgütleri listesine aldık, “Türkiye İŞİD’i” diye bir örgüt var, kurucusu bunlardır, faaliyetleri bunlardır ama olmadı.

Niye? Söyleyeyim size: Adıyaman’da yakalanıyor. Annesi gidiyor, polise diyor ki: “Benim oğlum İŞİD lehine faaliyet gösteriyor.” Polis, polis memuru diyor ki: “Biz bir şey yapamayız.” Suriye’ye gidiyor, eğitim görüyor, geliyor. Diyor ki: “Bak, oğlum gitti, geldi. Buna bir şey yapın. İŞİD lehine faaliyette bulunuyor.” Polis memuru bir daha diyor: “Biz bir şey yapamayız.” Ta ki bomba patlayana kadar... Eğer İŞİD terör örgütleri listesine alınmış olsaydı, o polis böyle davranamazdı ve Ankara saldırısından sonra da Sayın Başbakan şu ifadeyi kullanamazdı: “Eylem yapmadan yakalayamıyoruz.” Eğer terör örgütleri listesine alınmış olsaydı, eylem yapmadan da yakalayabilirdiniz, terör örgütü üyesi olmaktan yakalardınız ama “Eylem yapmadan yakalayamıyoruz.” lafının arkasında İŞİD’in terör örgütleri listesine alınmaması gerçeği vardır. Bunu kabul etmelisiniz çünkü zihniyet akrabalığınız var ve 2012 yılından beri İŞİD’in Türkiye’deki faaliyetlerini görmezden geldiniz, hoş gördünüz, destek oldunuz; bu çok açık. Bu Hükümet destek oldu İŞİD’e, görmezden geldi. Niye? Şam’daki rejim nedeniyle. Dünyanın 70 ülkesinden, küresel İŞİD örgütünden vahşet örgütünün mensupları Türkiye üzerinden Suriye’ye katıldı. Oradan geldiler Türkiye’ye, bütün lojistiklerini Türkiye sağladı. Eğer böyle bir yasaklama kararı olsaydı, Türkiye bakımından da bu faaliyetleri bu kadar kolay yapamazlardı. Ta ki 2015 yılının Temmuz ayının 15’inde Yargıtay bu görüşünü değiştirdi; yine Emniyet Genel Müdürlüğünün kararıyla değil, kendisi Diyarbakır saldırısını gerekçe göstererek, Niğde saldırısı ve Musul saldırısını gerekçe göstererek 15 Temmuz 2015 tarihli kararında “Evet, İŞİD artık Türkiye bakımından da bir terör örgütü.” dedi. Aradan geçen zaman ne kadar? Üç yıl. Bütün Türkiye’de faaliyet göstermişler. İstanbul’un orta yerinde, İstiklal Caddesi’nde bayraklarla yürümüşler, İstanbul Üniversitesinde eylem yapmışlar, Türkiye’nin her yerinde adam kazanma faaliyetleri yapmışlar. Türkiye’nin 70 ilinden İŞİD’e katılım var. Eğer İŞİD terör örgütü olsaydı, böyle bir listeye alınmış olsaydı, bu 70 ilimizden İŞİD’e katılmak mümkün olabilir miydi? Onların eleman kazandırma faaliyetleri kolay olabilir miydi? Çünkü görülmedi. Bu kadar açık.

Değerli arkadaşlar, bakın, şunu da ifade edeyim: Burada bir komisyon kurmakla hiçbir şey olmaz. Yani, ne soruşturmaya müdahale ederiz ne de başka bir şey ama toplumda bir inanç yaratırız, ölen yurttaşlarımızdan özür dilemiş oluruz ve bu işin üzerine yargı dışında bizim de kararlılıkla gideceğimiz konusunda bir irade ortaya çıkmış olabilir. Neden bundan kaçınıyorsunuz? Ne olacak? Hangi komisyon raporlarıyla olmuş bugüne kadar ki bununla olsun? Eğer ortaklığınız yoksa, günahınız yoksa, parmağınız yoksa o işin içerisinde, gelin burada bir komisyon kuralım. Milletvekillerinin de bu işle ilgili olduğu, Parlatmentonun da bu işle ilgili olduğu ve üzerine gideceği konusunda bir inanç yaratalım. Ama dün de sokağa çıkma yasaklarıyla ilgili olarak verildi, kabul etmediniz; bugün de bununla ilgili vermiyorsunuz. Biz denetim görevimizi bu konularda yapmayacağız da ne zaman yapacağız?

İşte, Diyarbakır, Cizre, Silopi kan gölü. İnsanlarımızın bu Parlatmentoya inancı kalmamış, sırtlarını dönmüşler, Ankara diye bir vilayet yok artık onların kafasında, yalnızlaştılar; vefasızlık gösteriyoruz. Bu Parlatmento yasama döneminin başında bunları yapmak durumundadır. Eğer biz Parlatmentoda bunların konuşulabileceği bir zemini yaratamazsak savaşımlar zaten savaşıyorlar, zaten savaşıyorlar. O nedenle, bu işler böyle laf atmamakla, gülmekle, şey yapmakla olmaz arkadaşlar, olmaz. Gelin, beraber burada bir iradeyi ortaya koyalım.

Bakın, yasa teklifi verdik, Parlamentoda mutabakat komisyonu kurulsun diye, ortak akıl heyeti kurulsun diye verdik; yasa teklifi verdik, komisyon da değil. Bu Parlamentonun güvencesi altında çalışsın da Türkiye'nin Kürt meselesini gelin beraber, barış içerisinde çözeceğimiz konusunda bir inanç yaratalım. Bundan kaçmayın, kaçamayız. Kibirle, üstten bakmayla çözülmedi, otuz yıldır çözülmedi, 50 bin yurttaşımız yaşamını yitirdi. Güvenlik politikalarıyla çözülecek olsaydı bugüne kadar 50 kere çözülmüş olurdu. Yine çözülmeyecek, polis de gitse, ordu da gitse çözülmeyecek bu şekilde. İnsanlar yaşamını yitirecek, bizler üzüleceğiz, anneler ağlayacak ama bu sorun bu şekilde çözülmeyecek.

O nedenle, sorun yakinken, daha derinleşmeden bu Parlamentonun bu soruna el atması lazım.

Teşekkür ediyorum, önerenin lehinde de oy kullanacağımızı ifade ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanrıkulu.

Öneriyi oylamaya geçmeden önce, İç Tüzük madde 69'a göre sataşma nedeniyle söz talepleri olmuştu, şimdi o söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz Sayın İdris Baluken'e ait.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Grubumuz adına da Meral Daniş Beştaş...

Ben şahsıma sataşmadan söz istedim.

BAŞKAN – Yok, grup adına veriyorum Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, Sayın Başkanım, benim şahsıma bir sataşma vardı, bir da grubumuza sataşma oldu.

BAŞKAN – Önce grup adına olan...

Sayın Meral Daniş Beştaş, buyurun efendim.

Süreniz iki dakika.

IX.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Doğrusu, Türkiye'nin yakın tarihinde Suruç, Ankara, Diyarbakır katliamlarına dair yapılan tartışmaları kamuoyu eminim büyük bir üzüntüyle ve acıyla izliyordur çünkü burada bizim verdiğimiz önerenin aleyhine konuşmalarda -aslında, önergemizle- katliamların esasına dair ve yaşanan acının, büyük katliamların sonuçlarını telafi etmekten ziyade, başka bir siyasi saikle ve tümüyle iktidarı korumaya dair bir konuşmayla karşı karşıyayız.

Bir kere, şu anda Türkiye'de AKP iktidarı döneminde suçlar ve cezasızlık konusunda çok ciddi bir idare ve yargı pratiğiyle karşı karşıyayız. AK PARTİ iktidarı döneminde, kendisine karşı işlenen suçlarda en acımasız cezalar verilmekte ve hiç kimse düşünce ve ifade özgürlüğünü kullanamamakta, basın-yayın özgürlüğü dâhil her konuda çok korkunç bir şekilde baskı rejimi yürürlüğe konmuştur ama kendisi dışındaki herkese işlenen suçlarda, özellikle kamuoyuna, muhalefete ve halka karşı işlenen suçlarda failler büyük bir koruma zırhıyla korunmaktadır. İşte şu anda, Suruç, Ankara ve Diyarbakır katliamlarının failleri de bu koruma zırhından büyük oranda yararlanmaktadır. Bu gizlilik kararları suçun ortaya çıkarılmasına yönelik değildir. Yüzlerce dava dosyasıyla ve katliam dosyalarıyla, diğer örneklerle biliyoruz ki bu koruma, failleri korumaya yöneliktir. Eğer katliamın faillerini ortaya

çıkarmak istiyorsanız bir kere bu gizlilik kararını kaldırmamız gerekiyor, Suruç'ta kaybettiğimiz canların, Ankara'da kaybettiğimiz canların, Diyarbakır'da kaybettiğimiz canların –Roboski'de de aynısını yaptınız- faillerini gizleme çabasından başka hiçbir şey değildir. Soruşturma savcılarını bu gizlilik kararlarını bize bazen gayriresmî yollarla ifade ettiklerinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - ...“Emir büyük yerden, biz bunları, bu gizlilik kararını vermek zorundayız.” diyorlar.

BAŞKAN – Süre kimseye vermedim bugün Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu konuda cezasızlık temel bir politika olarak önümüzde duruyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Beştaş.

Sayın Özgür Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grubumuz adına Sayın Veli Ağbaba...

BAŞKAN – Sayın Veli Ağbaba, buyurun efendim, süreniz iki dakikadır. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önceki sayın hatip bizimle ilgili bir şeyler söyledi, önce Suruç'la ilgili birkaç şey söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, önceden ilan edilmiş bir barış eyleminde, önceden AKP tarafından ismi bilinen, devletin, Hükümetin, valinin ismini bildiği, hatta Başbakanın ismini bildiği bir katil tarafından, bir canlı bomba tarafından Suruç'ta 33 gencin bedeni paramparça oldu, göz göre göre geldi bu olay.

Değerli arkadaşlar, aylar öncesinden, IŞİD'e çocukları katılan aileler AKP'nin Adıyaman milletvekilleri aracılığıyla Başbakanı randevu alıyorlar, Başbakanla konuşuyorlar, diyorlar ki: “Sayın Başbakan, bizim çocuklarımız IŞİD'e katıldı, bizim çocuklarımız Suriye'de.” diyorlar. Başbakan bir şey yapamıyor, hatta bir aileye verdiği cevabı daha sonra söyleyeceğim.

Değerli arkadaşlar, maalesef hiçbir bir sonuç alınamıyor, bir tedbir alınamıyor. Bakın, ardından, bunun üzerine, bu ismi bilinen canlı bomba Suruç gibi Türkiye'nin, herkesin bildiği bir ilçeye gidiyor, 350 kişinin içerisinde bombayı patlatıyor 33 insan katlediliyor. Ardından, burada bir komisyon kurulsun diyoruz, AKP ve MHP reddediyor. Biz, Genel Başkanımızın talimatıyla bir komisyon kuruyoruz, o komisyon bir rapor hazırlıyor, 9 Ağustos'ta açıklıyor. 9 Ağustos'ta bu isimleri tek tek söylüyoruz, hatta tedbir alınmazsa büyük bir katliam olabilir diyoruz, ardından Ankara katliamı oluyor. İsmi kim biliyor? Polis biliyor, AKP milletvekilleri biliyor ama maalesef, bir tedbir alınamıyor. Suruç'ta, Reyhanlı'da, Ceylanpınar'da, Niğde'de öldürülen 208 insan var, bir tek insan görevden alınabilmiş değil. Hükümet sizsiniz, on üç yıldan beri övünüyorsunuz ya “Hükümet biziz.” diye. On üç yıldan beri Hükümet sizsiniz, bunun sorumlusu sizsiniz. Akan kanların sorumlusu sizsiniz. Suruç'ta öldürülen 33 gencecik bedenin sorumlusu sizsiniz. Bunu kabul edeceksiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ne yaptınız? Kim cezalandırıldı? Kimse. Ölen çocuklar suçlandı değerli arkadaşlar. Bakın, dünyanın hangi ülkesinde oluyorsa olsun, böyle bir şeyin bedeli olur.

Son olarak bir şey söylemek istiyorum değerli arkadaşlar: Bakın, yaranız yoksa, eğer gocunmuyorsanız araştırma komisyonu kurulmasını istersiniz. Hepiniz milletvekilisiniz, maaş alıyorsunuz, para alıyorsunuz, bunun için alıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Eğer yaranız yoksa -tekrar söylüyorum- eğer IŞİD'i korumuyorsanız, IŞİD katillerini korumuyorsanız bu önergeye “evet” dersiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Hemen bitiriyorum.

CHP-HDP iş birliğine gelince: Düne kadar İmralı’yla, Kandil’le flört eden sizdiniz.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Düne kadar Öcalan’la görüşen sizdiniz, düne kadar Kandil’e mektup yazan sizdiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, çok teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, sayın hatip partimizin de adını zikrederek geçmişte, 25’inci Dönemde verilen bir araştırma önergesine ilişkin bir görüşte bulunmuştur, bize atfetmiştir. İzin verirseniz bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Talebinizi karşılayacağım Sayın Akçay.

Sayın Bostancı, 69’uncu maddeye göre, sataşma nedeniyle size de iki dakika süre veriyorum.

Buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; insan söyleyeceği sözlerin ikna ediciliğine yeteri kadar güvenemiyorsa işin drama boyutunu artırır; bağırmaya çağırmaya, el kol hareketleriyle anlamını tahkim etmeye ve insanlar üzerinde bir gerçeklik duygusu uyandırmaya çalışır ama çaresizdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Aynı şeyi konuş bakalım Sayın Bostancı. Bırak laf ebeliğini de cevap ver, cevap. Bırak da İŞİD’i korudun mu korumadın mı ona cevap ver.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bu belki tiyatrodan işe yarayabilir ama siyasette yaramaz, siyaset tiyatro değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cevabını ver Hoca, bırak laf ebeliğini. Üniversite hocası değilsin artık sen. O kanların hesabını ver, kanların.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Mahmut Bey benim saygı duyduğum bir hukukçudur, gerçekten hukuka bağlı kalarak burada konuşmuş olsaydı kendi sözlerine kendisi de hayret ederdi çünkü “terör örgütüyle iş birliği yapan AKP iktidarı” gibi kallavi bir söz söyledikten sonra...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Eksik söylemiş, az söylemiş.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - ...bula bula, kanıt olarak telefonların kartından bahsetmesi insanın aklına şunu getiriyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, MİT tırları var ya Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - “Her yeri sel götürüyor, sel!” dedikten sonra, bahçeye düşen bir damla yağmuru işaret etmek gibi; olmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – MİT tırlarını görmüyor musunuz hâlâ?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - “İŞİD’den korktuğunuz için Rusya’nın uçağını düşürdünüz.” dedin, vallahi kendi kendimi yedim. Eğer olayları takip edenler... Buradaki herkes takip etmiştir, CHP’nin kıymetli grubu da takip etmiştir muhakkak. Bir kere, Suriye’de Rusya İŞİD’le mücadele etmiyor, bunu siz biliyorsunuz değil mi? Suriye’de Rusya’nın ne yaptığını biliyorsunuz.

(CHP sıralarından gürültüler) İŞİD’le mücadele ettiği için Rusya’ya karşı bir tavır içerisinde olduğumuz düşüncesi Suriye’nin gerçekliği tarafından tekzip edilen, bırakın Suriye’yi, uluslararası kamuoyunun, birçok ülkenin tekzip ettiği bir durum. Bunu geçiyorum.

Türkiye’nin o uçak düşürme hadisesini nasıl yaşadığını biliyoruz. Mahmut Bey hukukçu, hava sahasını ihlal eden, angajman kurallarını ihlal eden bir uçaktan bahsediyoruz. Mahmut Bey acaba, elimizi kolumuzu bağlayalım, bunu mu ister? Bilmiyorum doğrusu, bunu istemez diye düşünüyorum. Bu ülkenin hükümlerlik haklarını savunmak aynı zamanda CHP’nin de görevidir diye düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın hatip 3 sefer adımı zikrederek bana sataşmada bulunmuştur, 69’uncu maddeye göre söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Dinleyeceğim sizi Sayın Tanal, şu görüşmeleri tamamlayayım.

Sayın Erkan Akçay, size de 69’uncu madde nedeniyle, sataşma talebiniz üzerine söz veriyorum, süreniz iki dakikadır. (MHP sıralarından alkışlar)

4.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Ağbaba’nın biraz evvelki “AKP, MHP Meclis araştırması önergesini reddetti.” şeklinde benzer ifadesine geçen hafta bir kısa cevap vermiştik. Şimdi tekraren söylüyorum: Aynı Meclis araştırması önergesi gelirse Milliyetçi Hareket Partisi yine “Hayır.” diyecektir. Çünkü, bu bizim duruşumuzdan, ilkelerimizden ve konunun öneminden kaynaklanmaktadır. Bu Meclis araştırması önergesi “Önce terörün sebeplerinin araştırılarak...” vesaire diye başlayan bir önergeci. Terörün sebeplerinin araştırılmasından ziyade, otuz küsur yıldan bu yana giden terörün artık faillerini soruşturma evresindedir Türkiye. Bu anlayıştan hareketle, Milliyetçi Hareket Partisi Meclis araştırması önergesi değil Meclis soruşturma önergesi vermiştir yani bu terörü destekleyenler, yardım edenler ve yaratırların soruşturulması hadisesidir önemli olan değerli arkadaşlar.

24’üncü Dönemde, hatırlarsanız -Adalet ve Kalkınma Partisi ve HDP, birlikte- bu Meclis araştırması komisyonu kurulmuştu, Cumhuriyet Halk Partisi de bir Meclis araştırması önergesi vermişti. Hatırladığım kadarıyla, CHP o Meclis araştırması komisyonuna üye vermemişti. Dolayısıyla, partileri tutarlılığı bakımından göz önüne alacak olursak Milliyetçi Hareket Partisi dün neredeyse bugün yine oradadır.

“Çözüm süreci” dediğiniz ihanet sürecine devam ediyordunuz, o zaman Meclis araştırması komisyonu kurdunuz, daha sonra reddettiniz. Adalet ve Kalkınma Partisinin reddetme nedeni ile Milliyetçi Hareket Partisinin reddetme nedeni birbirinden son derece farklıdır. Bu konunun soruşturulması, sorumluların yargı önüne çıkarılması gerekir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal dinleyeceğim sizi.

Sayın Baluken, şimdi, tüm siyasi parti gruplarına sataşma nedeniyle söz verdim. Siz “Benim şahsıma da ayrıca sataşıldı.” dediniz. Ben tutanaklara baktım, belki iyi görememiş ya da fark edememiş olabilirim. Acaba, hangi cümleyle size sataşıldı? Onu söylerseniz talebinizi değerlendireceğim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Benim, bölgede yaşanan gerçekliği savaş olarak yanlış bir şekilde Genel Kurula aksettirdiğimi, orada yaşananın bir terörle mücadele olduğunu; dolayısıyla, benim de, HDP’li diğer vekillerin de bundan sonra kürsüden bu söylemleri terk etmesi gerektiğini söyledi. Dolayısıyla açık bir sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Sayın Baluken size söz vereceğim ancak sataşmalarda yani aynı anda bir siyasi parti grubundan benzer gerekçelerle 2 kere söz alınması uygulamasına son verelim lütfen. Ben, size şimdi söz veriyorum. Grup adına çıkan, grup adına konuşan milletvekili bu eleştiriyi de karşılayabilirdi gayet rahat.

Ben, şimdi size söz veriyorum.

Buyurun.

Süreniz iki dakikadır.

5.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bölgede yaşananın ne olduğunu merak ediyorsanız şu fotoğrafa bir bakın.

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Ne var orada?

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Hiçbiriniz zahmet edip Nusaybin’e, Silopi’ye, Cizre’ye, Sur’a gelmiyorsunuz ama bakın, burada bir ordunun abluka altına aldığı bir kent gerçekliği var. Burada sivil yerleşim alanlarını bombalayan bir tank görüntüsü var. Hiçbir ordu, kendi halkına yönelik, zırhlı araçlarla, tanklarla sivil yerleşim alanlarını bombalayamaz. (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Halkı değil, halkı değil, terör örgütünü...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Niye bağırıyorsunuz!

BAŞKAN- Değerli milletvekilleri...

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Bombalarsa orada savaş var demektir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Devleti halka karşı gösteremez!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Bunu yapan Esad’dı, bunu yapan Orta Doğu’nun diktatöryal rejimleriydi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatibi dinleyelim.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Burada size bir görüntü izlettireyim. Bakın, şu görüntüyü, görüntüyü bir izleyin.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, devleti halka karşı gösteremez, yaptığı konuşma buna yönelik.

BAŞKAN – Efendim, dinleyelim, ona göre söylenecek bir şey varsa söylersiniz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Bakın, Beyrut değil, Beyrut değil, Şam değil, Halep değil, Kobani değil; burası Sur, Sur. Mahalle arasında tanklar sivil alanları bombalıyor. İzle bunu, izle. Bak, Sur’da tanklar alanları bombalıyor.

Bakın, bir görüntü daha izleteyim size.

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Onu Kandil’e göster, Kandil’e!

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Şurada, hani haftalardır Kurşunlu Camisi’ni konuşuyorsunuz ya, bakın, Diyarbakır Sur’da Hacı Hamit Camisi havadan kurşunlanıyor, havadan bombalanıyor.

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Bunu PKK’ya göster!

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Bunun adı savaştır, savaş!

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Terördür, terör!

İDRİS BALUKEN (Devamla) - ...ve bu hakikatle yüzleşmeden hiçbir bir meseleyi çözemeyiniz.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Terörü terk edin!

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Siz madem PKK’yle mücadele ettiğinizi söylüyorsunuz, niye bir kentin tamamında sokağa çıkma yasağı ilan edip bir kentin tamamını cezalandırıyorsunuz? Nusaybin’in tamamı, Cizre’nin tamamı, Silopi’nin tamamı “PKK’yle mücadele” adı altında böyle bir teröre maruz bırakılabilir mi? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Samimi değilsiniz, samimiyete davet ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, sizi dinleyeceğim. Daha önce Sayın Tanal’ın söz talebi vardı. Önce Sayın Tanal’ı dinleyeyim.

Dinliyorum Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bostancı söz aldığı anda 3 sefer benim adıma zikrederek bana sataşmada bulunmuştur. 69’uncu maddeye göre söz istiyorum. Sarf edilen cümlelerin arasında “İnsanlar çaresiz olunca bağırıp çağırırlar.” şeklinde yani beni çaresizlikle...

BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurun. 69’uncu maddeye göre söz veriyorum.

Süreniz iki dakikadır.

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Bostancı, ben, isminizi zikrederek belki sataşmadan dolayı söz istersiniz diye, size hak doğsun diye söylüyorum. Bakın, ısrarla söylüyorum, Cilvegözü dosyasını açın, siyasi iktidarın bağlantısını göreceksiniz.

İki: Şu anda Adana Cumhuriyet Başsavcısı cezaevinde, 4 cumhuriyet savcısı şu anda Ankara Cezaevinde, Yargıtayda duruşması var, orada şoförlerin ifadesi alındı. Şoförlerin ifadesine bakın, daha önceden, birden fazla, bu silahların tırlarla taşındığını, teslim edildiğini söylüyorlar. Peki, bir siyasi iktidar -bununla ilişkisi değil de ne olabilir- bunu görmezlikten geliyorsa, bunun ilişkisi söylenilemez mi Değerli Başkanım? Yani netice itibarıyla, angajman kurallarını söylediniz. 550 milletvekili burada var, hepinize ben saygı duyuyorum. Angajman kurallarını toplumun hepsi bilmediği gibi sizler de bilmiyorsunuz. Angajman kurallarını bir başka devlet bilemez, her ülkenin angajman kuralları o devlete özgüdür. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) - Dünyanın her tarafında...

MAHMUT TANAL (Devamla) - Rusya'nın angajman kuralını Rusya bilir, Türkiye'nin angajman kurallarını Türkiye bilir, Dışişleri Bakanlığınıza sorun. Bunu bilmiyorsanız...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) - Bravo Tanal! Anlat, öğrensinler.

MAHMUT TANAL (Devamla) - ...Mecliste 2 tane kitap var angajman kurallarıyla ilgili, alın, okuyun, kör ve sağır olmayın, öğrenin biraz, ufkunuzu açın.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) - Öğrenecekler, öğrenecekler zamanla.

MAHMUT TANAL (Devamla) - Netice itibarıyla, angajman kuralları her ülkenin vardır. Egemenliğimizi sonuna kadar koruyacağız. Egemenlik, sadece Rusya uçağı geçince mi sizin aklınıza geldi? Musul Konsolosluğundan haber ver; egemenliğin nerede? Süleyman Şah Türbesi; egemenliğin nerede senin? Yani IŞİD -sınırlar kevgir gibi- gündüz külahlı, gece silahlı geziyor, "Efendim, biz egemenliğimize sahip çıktık." Egemenliğimize sonuna kadar sahip çıkalım ama terör örgütlerine teslim etmeyelim. Bu hendekler açıldığında siz iktidarda değil miydiniz? Kim göz yumdu, kim görmezlikten geldi? Oslo'da kim görüştü? Terör örgütleriyle iş birliği yapan siz değil misiniz arkadaşlar? (AK PARTİ sıralarından gürlütüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZDAĞ (Gaziantep) – Dolmabahçe'yi de söyle.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Oslo'daki görüşmeyi inkâr edebiliyor musunuz? Edemiyorsunuz. Edemediğinize göre demek ki burada fiilî boyutlu bağlantınız var.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından gürlütüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

Sayın Bostancı sizi dinliyorum...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı'ya söz verdim Sayın Ağbaba.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Baluken kürsüden yapmış olduğu konuşmada daha önceki diskurlarda da kullanılan bir ifadeyi tank resimlerini göstererek tekrar etmiş, "halkına karşı eyleme geçen bir devlet" tanımlaması çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti devletini "halkına karşı askeriyesini harekete geçiren bir devlet" şeklinde anlatmaya çalışmıştır. Bir kere, bu talihsiz, bu son derece yanlış, bu o bölgede yaşanan gerçekliği bütünüyle ters yüz eden yaklaşımı, ifadeyi reddediyorum.

TUĞBA HEZER ÖZTÜRK (Van) – Gerçeği ne o zaman?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bu devlet, aynı zamanda, bu çatının altında görev yapan HDP'li vekillerin devletidir.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Zaten onun için itiraz ediyoruz, hepimizin devleti olduğu için böyle yapamaz diyoruz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bu devlet hep beraber... Evet, buna hakaret ederek, aşağılayarak, devleti halkına karşı göstererek değil...

O tanklar acaba, hangi büyük tehlike karşısında orada? Bu devlet hiçbir zaman halkını tehlike olarak görmedi. Ama orada bir PKK tehlikesi, bir PKK tehdidi var halkı kendisine kalkan olarak kullanan. Sayın Baluken bunun üzerine konuşsun; o PKK örgütüne, onun eylemlerine, onun, halkın arkasına geçerek güvenlik güçlerinin üzerine açmış olduğu ateşlere, girişmiş olduğu bombalamalara, açtığı hendeklere ilişkin eleştirel bir laf etsin. Sonuçta bu ülkede barışın sağlanmasının yolu elbette ki meşru siyaset içerisinde müzakere ama terör örgütünün ne yaptığına ilişkin bir akıl da o müzakerenin içinde gereklidir.

Sayın Mahmut Tanal Bey'in ifadesine ilişkin olarak: Angajman kurallarının ne olduğunu biliyoruz biz. Bu ülke Suriye'ye de, Rusya'ya da o angajman kurallarını elbette anlattı. Buna ilişkin birçok açıklamalar da vardır. Sınırınız var, sınırın ötesinde yaşanan bir savaş hâli var. Siz o sınırı hangi kurallar çerçevesinde koruduğunuza ilişkin karşılıklı bir anlayış içerisinde o bilgileri veriyorsunuz. Ortada bir ihlal var; Türkiye'nin hükümler alanına ilişkin, daha önce de yapılmış, tekrar edilmiş bir ihlal var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 170 defa ihlal olmuş. Daha şimdi mi aklınıza geldi?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Buna karşı kullanılmıştır angajman kuralları.

Bir de şu Musul Büyükelçiliği ve Süleyman Şah Türbesi meselesi sürekli zikrediliyor. Musul Büyükelçiliğinde bizim görevlilerimiz IŞİD teröristleri tarafından rehin alınmıştı. O zaman bu Mecliste şöyle bağırdı arkadaşlar: “Tehlikenin geldiğini görüyorsunuz, niçin orayı boşaltmadınız?” Bağırma bu şekildeydi. Süleyman Şah Türbesi'ni boşalttık, “Vatan toprağı boşaltılır mı?” Bağırma bu defa buna dönüştü. “Boşaltmayın, provokasyon olsun, Türkiye savaşa girsin.” Bu mu isteniyor? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bostancı, bağırma lütfen.

ÜMİT ÖZDAĞ (Gaziantep) – Türkiye'yi de boşaltalım o zaman!

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.24

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.42****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Zihni AÇBA (Sakarya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 15’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Diyarbakır, Suruç ve Ankara katliamlarının gerçekleşmesi sürecinde adli ve idari ihmallerin, açıkların ve varsa kasıtların bulunması, bu katliamların arka planlarının aydınlatılması ve cezai yolların açılması amacıyla 14/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 16 Aralık 2015 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar yeter sayısı talep ediyorum.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talebi var, karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Özdağ’a da yerinden söz verecektiniz.

BAŞKAN – Oylamaya geçtik Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama Sayın Başkan, hatırlattık.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, oylamaya geçmeden hatırlattık.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Akçay, biliyorsunuz, 60’ıncı maddeye göre söz taleplerini gündem dışı konuşmaların hemen sonrasında 20 söz talebi olarak yerine getirdim. Onun dışında 60’ıncı maddeye göre bir söz talebi karşılamadım. Sanıyorum Sayın Özdağ’ın talebi 60’ıncı maddeye göre, değil mi?

Siz, hangi...

ÜMİT ÖZDAĞ (Gaziantep) – Başkanım, burada Türkiye Cumhuriyeti’nin manevi şahsiyetine ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin manevi şahsiyetine hakaret edilmiştir. Bakın, bana hakaret yok ama Türkiye Cumhuriyeti devletine hakaret var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, böyle bir usul var mı? Hemen kürsüye gidip orada...

(Başkanlık kürsüsü önüne gelen Gaziantep Milletvekili Ümit Özdağ ile Oturum Başkanı Mehmet Akif Hamzaçebi’nin karşılıklı konuşmaları)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

X.- SEÇİMLER*A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM**1.- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim*

BAŞKAN – İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Bursa Milletvekili İsmail Aydın aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündeme geçiyoruz.

Alınan karar gereğince sözlü soru önermelerini görüşmüyor ve gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER*A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**1.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/317) (S. Sayısı: 1) (x)*

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Komisyon Raporu 1 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın Maliye Bakanına başarılar diliyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerindeki söz taleplerini bilgilerinize sunuyorum:

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Sayın Ahmet Yıldırım, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Zekeriya Temizel, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Muş.

Şahısları adına: İbrahim Mustafa Turhan, İzmir Milletvekili; Aykut Erdoğan, İstanbul Milletvekili.

Şimdi, ilk söz, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Yıldırım’a aittir.

Buyurun Sayın Yıldırım.

Süreniz yirmi dakikadır.

HDP GRUBU ADINA AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Halkların Demokratik Partisi adına 2015 yılı geçici bütçe yasa tasarısı için söz almış bulunmaktayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkelerin çoklu yıllardaki bütçeleri hazırlayış biçimi o ülkelerin idari sistemini, demokratik standartlarını, insan hakları karnesi ile kadın, gençlik, çevre, engelli bakış açılarını göstermesi açısından oldukça önemlidir. Bu evrensel değer yargıları ile bir ülkenin bütçe hazırlama süreci ve neticelenmesi arasında çok sıkı bağlar vardır. Halk için mi, yoksa devleti ve sermayeyi korumak ve büyütme için mi bütçenin hazırlandığı ülkede hâkim olan demokratik standartları göstermesi açısından oldukça önemli verilerdir.

(x) 1 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Türkiye gibi neoliberal ekonomilerin uygulandığı ülkelerde dış politikanın iç piyasaları ve döviz dengesini doğrudan etkilediği bilinmektedir. Orta Doğu'da kazanın kaynadığı son dört beş yılda AKP iktidarının dış politikadaki yanlışları ülkemizi birçok açıdan etkilemiştir, etkilemeye devam etmektedir. Yanlış dış politikalarından kaynaklı olarak İsrail, Suriye, Irak, İran, Mısır gibi komşu ülkeler ile son olarak Rusya'yla yaşanan problemler Türkiye ekonomisi açısından ihracat ve ithalat dengesini bozmuş, dövizdeki oynamalar nedeniyle ülkenin emeği ve kaynakları artan faiz ve dış borçlara boğdurulmuştur. Neredeyse iyi niyet ilişkisine sahip olduğumuz komşu ülke kalmamış, bu durum sadece güvenlik, savunma ve dış ilişkileri zedelemekle yetinmemiş aynı zamanda ekonomik açıdan da dış ticaret dengesini ülkemiz açısından altüst etmiştir.

Yaşanan son beş altı yıldaki küresel ekonomik krizin üzerine bir de kötü yönetilen dış politikaya bağlı olarak bölgesel krizde çok kötü bir noktaya gelinmiş olması zaten kırılğan olan ekonomiyi bir kriz noktasına getirmiştir. Kaldı ki ülkemizde hiçbir küresel ve bölgesel kriz ve bunun etkisi olmasaydı dahi, AKP'nin on üç yıllık iktidarının yanlış ekonomi uygulamaları neticesinde gelip dayanacağı yer, bugünkü tıkanma ve ekonomik problemler olacaktı. Çünkü, neoliberal politikalar kapsamında özelleştirme uygulamalarıyla sıcak para yaratma sürecinin sonuna gelinmiştir.

Dün de özellikle komisyonda tartışıldığı üzere, AKP iktidarı döneminde yapılan özelleştirmelerden ülkemizin yaratmış olduğu sıcak para sadece 60 milyar dolardır. Bu 60 milyar dolar bazı kamusal mal ve hizmetlerin satışından elde edilmiş olmakla birlikte, eğer, bugün aynı mal ve hizmetlerin tekrar kamulaştırılması durumunda bu maliyetle kurtarılmayacak kadar yüksek bir meblağla karşılaşacağımız için, özelleştirme politikalarının ülke ekonomisine çok da fazla bir hizmette bulunmadığı, katkısının olmadığını ifade etmek isterim.

Burada, özellikle AKP iktidarının on üç yıllık yanlış ekonomi politikalarının sonuna geldiğini, ekonomide yaratılmış olan yapay bir bahar sürecinin tamamlandığını ve önümüzdeki dönemde Türkiye halklarını sadece demokrasi, özgürlükler, barış ve sosyal ilişkiler açısından değil, bunların yanı sıra özellikle başarısız yönetim neticesinde ekonomide de ülkemizi ve ülke insanlarını kötü günlerin beklediğini ifade etmek isterim.

7 Haziran seçimlerinde seçimin kaybedilmesi ve halkın çoğunluğunun desteğine mazhar olamama durumunun faturası anlaşılmasız bir biçimde çatışmasızlık, ateşkes ve çözüm sürecine kesilmiş; 2015 yılının ikinci yarısından itibaren Türkiye, planlı, kirli bir savaşın içine sokulmuştur. Başlayan çatışmalarla birlikte, Kürt sorunu barışçıl ve diyalog yöntemi yerine, aşırı güvenlikçi ve akan kanın, öldürülen gençlerin içerisinde bulunduğu bir cendereye bırakılmıştır.

Ülkemizde iki buçuk yıl boyunca devam eden çözüm sürecindeki barış ortamında ekonomik olarak neler yaşandı veya ekonominin seyri nasıl, hangi istikamette ilerledi birkaç örnekle ifade etmek istiyorum. İki buçuk yıl boyunca, bu barış ortamında, insanlar yarınlara daha güvenle bakabilmiş ve müteşebbisler daha uzun vadeli planlama ve yatırımlara girişmişlerdir. Ancak, 20 Temmuz 2015 tarihindeki Suruç patlaması ve sonrasında geliştirilen savaş ortamında sadece kaybettiğimiz, şüphesiz, en kutsi değerlerimiz olan canlarımız olmamış, sadece kaybettiğimiz mallarımız ve meskûn mahallerimiz olmamış; bununla birlikte, zaten kırılğan ve hassas dengeler üzerinde yürüyen ekonomi ile dezavantajlı koşullara sahip olan bölge ekonomisi tümenden durma noktasına gelmiştir. Bir yandan, artan askerî harcamalar neticesinde yatırımların millî gelir içindeki oranı azalmış; diğer yandan, bozulan istikrar ortamı sonrasında iç ve dış ticaret dengesinin kaybedilmesi ülkeyi adım adım derinleşen ekonomik krizin içine sürüklemiş ve sürüklemeye de devam etmektedir.

Genel anlamda ifade edecek olursak, özellikle, dünya ekonomileri ile Türkiye ekonomisinin münasebetlerini göz önünde bulundurduğumuzda, Birinci ve İkinci Dünya Savaşı sonrasında, kapitalizm, 1945 ilâ 1970 yılları ve 1970 ilâ 2000 yılları olmak üzere iki farklı evre geçirecek kendini sürdürülebilir kılmak için araçlarını aramış, aramaya devam etmektedir. Yapısal olarak hegemonyayı büyütme ve bunun araçlarını üretmekten farklı bir yere tekabül etmeyen bu evreler, yani 1945-1970, 1970-2000 yılları arasındaki evreler, süreklilik isteğinden başka bir şey değildir. Ünlü filozof Gilles Deleuze kapitalizm analizlerinden birinde bu “sürdürülebilirlik” ve “kalkınma” sözcükleri için şu ifadeyi kullanmaktadır: “Kapitalizm, kendisi tarafından yaratılmış olan tahribatları telafi etme rejimidir.” Her kriz döneminde boğuşmaya yama yaparak sürekliliği devam ettirme çabası kapitalizmin şanıdır. İkinci Dünya Savaşı sonrası üretime dayalı kapitalist sistem, aynı dönemlerde ekonomi literatürüne “kalkınma” sözcüğünü kapitalizmi küresel anlamda yaymak için almıştır.

İnsanların, kapitalistlerin, özellikle de Batı dünyasında uygulanmış olan kapitalizm biçiminin bütün zararlarını gördüğü neoliberal politikaların artık iflas etmesinin test edildiği süreçten sonra, AKP iktidarı, başta ABD olmak üzere, Batılı ülkelerin bırakmış olduğu sistemleri, tahribatlar ve deneyimler göz önünde olmasına rağmen, ülkemizde 2002’den sonra uygulamaya başlamış ve şirin gösterilerek hazırlanmış olan kapitalizmin öz sözcüğü “kalkınma” adı altında bir de Kalkınma Bakanlığı kurulmuştur.

Ekonomiyi büyüme odağına dayanan sanayileşme ve modernleşme esprisiyle az gelişmiş ülkelerin çok gelişmiş ülkeleri yakalamaları üzerine kurulan kalkınma planları her seferinde değişmek zorunda kalmış, hazırlanan kalkınma programlarının hiçbirinde ama hiçbirinde hedef tutturulamamıştır. Her ülkenin özgün koşulları olmasına rağmen, sonuçları görülmemiş sistemleri ülkelere uygulamaya kalkan ülkelere toparlanmadan yeni krizler patlak vermiştir.

1970’den sonra köklü değişikliklerle üretim odağından finans odağına kayan kalkınma modellerinin en uzun süre uygulanan ve hâlâ uygulanmaya devam edilen modeli ise neoliberal kalkınma modelidir. 1980’ler ve 1990’lar, ABD ve birçok Batı ülkesinde neoliberal kalkınma politikalarının uygulandığı yıllar olmuştur. Bu kalkınma programına göre özelleştirmeler, kamu hizmetlerinin daraltılması ve kamusal alanın küçültülmesi, ücretler üzerinde oluşturulmuş olan baskılar, dış ticaretin ve sermaye hareketlerinin serbestleştirilmesi gibi piyasa yönelimli uygulamaları merkezine almıştır bu kalkınma hamleleri. Sermayeyi merkezine alan ve yerelin özgünlüklerini düşünmeden sermayeye boğdurtmaya çalışan ekonomideki büyümenin hegemonyasını sürdürme politikasını dikkate almayan her planlama belli bir yerde patlak vermiştir veya vermek zorundadır. Sermayenin büyümesi ve sürdürülmesi ilkesiyle yapılan tüm bu değişik kalkınma modellerini ise halka demokrasi kavramı içerisinde pazarlamak oldukça ironiktir. Olabildiğince siyasal alan içinde demokrasi kavramıyla ilişkilendirme ise siyaset kurumunun kurnazlığından başka bir şey değildir. Yasalar önünde özgür ve eşit olarak kurgulanan demokrasi, ekonomik alanda da bir eşitlik ilkesiyle buluşturulmadığı müddetçe söylemde ve yasalar üzerinde kalacaktır. Yazılı metinler üzerinde kalmış olan ve normal yaşamda karşılığını bulmayan bu demokrasi kılıfı altına sığdırılmış olan kalkınma hamleleri özellikle başarısız olmaya, birçok dünya deneyiminde olduğu üzere, mahkûmdur.

Ekonomide de birikimin adaletli bölüşümü ve emeğin değerinin teslimi asıl sürdürülebilir model olacaktır. Nitekim, günümüzde de farklı coğrafyalarda neoliberal kalkınma modeline alternatif geliştirilen kalkınma modelleri olmaktadır. Fakat bunların hepsindeki temel sorun, sermayeyi koruma ve kapitalizmi sürdürme eksenlidir. Bu yüzden de tüm modeller bir yerden patlak vermektedir. Ekonomik sıkışmışlıklardaki takvim ise gün geçtikçe daralarak kendini hissettirmektedir.

Halkların Demokratik Partisi olarak, özellikle neoliberal politikalar yerine tahkim edilmeye çalışılan bu kalkınma modellerinin yerine demokrasiyi yaşamın tüm alanlarına taşıyabilecek, yerelin tüm hassasiyetlerini dikkate alarak kurgulanacak en gerçekçi alternatif ekonomik model öz yönetim modelidir diyoruz. Merkezin tüm karar alma mekanizmalarında yerel hassasiyetlerin dikkate alınması, sistemin içinde bulunduğu kriz durumundan da çıkış yoludur aynı zamanda.

Ekonominin demokratikleşmesinin asli unsuru olan öz yönetim birimleri, aynı zamanda meta ilişkilerini aşarak bir toplumsal gelişme projesinin ve demokrasinin yerleşik hâle getirilmesinin esas unsuru hâline getirilebilir. Bugüne kadar kalkınma deneyimleri geç kapitalistleşen coğrafyaların ve ülkelerin sorunlarının derinleşmesi ve bu ülkelerde de deneyimlenmiş sorunların tekrar yaşanması sonucunu kaçınılmaz kılmıştır. Konut fazlasının olduğu yerlerde hâlâ ülkemizde evsizlerin bulunması, iş gücüne ihtiyaç olan yerlerde işsizler ordusunun var olması, likidite fazlasının olduğu yerlerde milyonlarca yurttaşımızın borçlu olması, karşılanamayacak ihtiyaçlara dönük kurulan yaşam tarzları ve hayal kırıklıkları bu sistemin geldiği noktanın kırılğan noktalarından sadece bazılarıdır.

Reel ihtiyaçları gözeten yapılaşma, belirlenmiş alanlara hitap edebilecek emek gücü, gerçek ve gerçeklik arasındaki makasın kapanabileceği beklentiler dünyasını kurgulayan öz yönetim modeli tüm mevcut sistemlere cevap niteliği taşımaktadır.

Burada eğitimde, özellikle iktidar olunan yıl sayısı kadar farklı model geçirmiş bir ülke gerçekliğiyle karşı karşıyayız. Çocuklar ve gençlerimizle eğitimde oynanan model değişiklikleriyle eğitim sistemimiz yazboz tahtasına dönüştürülmüş; üniversitelerdeki özelleştirmelerle güvencesiz ve kontrolsüz bir akademi ortamı yaratılmış; sağlıkta özel hastaneleri teşvik eden, nitelikli eğitim veren tıp fakültelerindeki öğretim üyelerini küstüren ve özelin kucağına iten bir sistemle nitelik kaybolmuş; enerjide ekolojik tüm unsurlar görmezden gelinerek hegemonik bir bakış açısıyla termik ve nükleer enerjiye yönelmiş, HES'lerle doğa tahrip edilmiş, güvenlik barajlarıyla canlıların habitat alanları yok edilmiş; güvenlikte sömürgeci bir anlayışla, Kürtlerin yoğun yaşadığı iller başta olmak üzere, bütün ülke talan edilmeye, halk ile devlet arasındaki duygu makası açılmaya devam edilmiş; dış ilişkilerde “değersiz yalnızlık” dönemine geçilmiştir. Bu kadar olumsuz faktörü üzerinde planlama yaparak bile bir araya getirmek zor iken AKP, tüm alanlarda olumsuzlukları halkın başına sarmıştır.

Bunlar içerisinde, özellikle, bütün özel hastanelerden bütün yurttaşlarımızın sağlık hizmeti alacağı vaadiyle çıkılan yolda, 2002'ye göre sağlıkta daha fazla vergi ve harcama kalemi yurttaşlarımızın omzuna ve sorumluluğuna yüklenmiştir. Tüm bunlar olurken halk gittikçe fakirleşmeye, zenginler ise gittikçe zenginleşmeye devam etmiştir.

Türkiye'nin dünyada gelir bölüşümünün adaletsiz dağıtıldığı ülkeler sıralamasında en üst sıralarda yer alması, gerçekten, üzerinde ülkemiz açısından düşünülmesi gereken bir konudur. Çünkü Türkiye'nin bir gelir sorunu yoktur, gelirin adaletli bölüşüm sorunu vardır. Gelirin adaletli bölüşümünde Türkiye, OECD ülkeleri arasında Şili ve Meksika'dan sonra sondan 3'üncü sırada bulunmaktadır. Tekrar ediyorum: OECD ülkeleri içerisinde gelirin adaletli bölüşümü sıralamasında Şili ve Meksika'dan sonra Türkiye, sondan 3'üncü sırada bulunmaktadır. Gelirin adaletli dağıtılmadığı yapılan çalışmalarla da net bir biçimde ortaya konmuştur.

Bununla birlikte, Credit Suisse raporuna göre de dünyada servet bölüşümünün en adaletsiz olduğu ülkeler sıralamasında Türkiye, 6'ncı sıradadır.

AKP hükümetleri süreci içerisinde, 2002'den 2015'e kadar, yoksul daha fazla yoksullaşmış, zengin ise daha fazla zengin pozisyona gelmiştir. Yoksul ile zengin arasındaki makas onarılmaz bir biçimde açılmıştır. Sadece bir örnek üzerinden hareketle bu düşüncemizi desteklemek isteriz, 2002 yılında Türkiye'nin en zengin yüzde 1'lik kesimi ile geri kalan yüzde 99'luk kesimi arasındaki servet birikiminin dağılımı. En zengin yüzde 1'lik dilim 2002'de sadece servetin yüzde 39,4'üne sahipken bugün 2015 yılında Türkiye servetinin yüzde 54,3'ü Türkiye'nin en zengin yüzde 1'lik kesimi arasında bölüştürülmüştür. Makas bu kadar açılmıştır. Düşünün, ülke servetinin yüzde 54,3'ü nüfusun yüzde 1'inde, geri kalan yüzde 45'iye yüzde 99'luk nüfus arasında bölüştürülmüştür.

Son olarak ifade etmek isterim ki, savaş ekonomisinin giderek kendini ülkemizin gündemine sokmaya başladığı, kentlerin bir viraneye, harabeye dönüştürüldüğü, bunların zararlarının yeniden tazmininin özellikle ülke emekçilerinin alın terinin tekrar buralara harcanmak zorunda kalınması, akademisyen, eğitimci, sağlık personelinin artırımından daha fazla son yıllarda güvenlik personelinin sayısının artırılması ve önümüzdeki dönemde en büyük kaygımız o ki silah harcamalarının, savunma harcamalarının giderek artacak olması, savaşın yakıcı gerçekliğini, şüphesiz yitip giden canlarla kıyaslamak doğru değil ama ekonomik olarak da ülkemizi bir çıkmaz içerisine sokacaktır.

Tüm bunların dışında özellikle başlatılan savaş konseptinin bu ülkeye maliyetiyle ilgili çarpıcı bir rakam daha vermek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, ek süre uygulamamız yok biliyorsunuz. Bunu bugün açıkladım, dün de ifade etmiştim.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Sayın Başkan, çok kısa ek süre... İki cümle...

BAŞKAN – Hiç ek süre uygulamamız yok Sayın Yıldırım. Lütfen...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Söyleyin, tutanaklara geçsin.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Mayıs ile Ekim 2014 yılları arasındaki beş ayda savunma ve güvenlik harcamaları 26 milyar TL iken aynı dönemin 2015 harcamaları 31 milyar TL. Yani savaşın kamuya ek maliyeti 5 milyar TL artmıştır. Buna savaştan dolayı yükselen kurun, yükselen faizin iç ve dış borç stoklarına maliyeti, turizm gelirleri kaybı, borsa değer kayıpları gibi dolaylı maliyetleri de eklersek savaşın ülkemize maliyetinin 150 milyar TL'yi aşacağını ifade etmek isterim.

Bu sebeplerle 2016 geçici bütçe yasa tasarısına Halkların Demokratik Partisi olarak muhalefet edeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Divanı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Tasarı hakkında, tümü üzerinde, ikinci söz Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta'ya aittir.

Buyurun Sayın Usta. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

MHP GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini ifade etmek üzere huzurlarımızdayım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Bütçe görüşmeleri, hükümetlerin geçmiş icraatlarının değerlendirilmesi açısından bizlere önemli fırsatlar sunmaktadır. Her ne kadar geçici de olsa, üç aylık da olsa şu anda bir bütçe görüşmesi yapıyoruz. On üç yıllık kesintisiz bir iktidar sonrası bugün Türkiye ekonomisi ne durumdadır? Esas itibarıyla on üç yıllık süre bir siyasi partinin programını uygulamak, ülkenin yapısal sorunlarını çözmek açısından son derece yeterli ve uzun bir dönemdir. Çok partili siyasi hayatımızda da, bildiğim kadarıyla, bu kadar uzun süreli hükümet olma kimseye nasip olmamıştır. Ama maalesef bugün birçok konuda Türkiye ekonomisi on üç yıl öncesine göre daha iyi durumda değildir, hatta bazı konularda on üç yıl öncesini arar durumdayız.

Nedir Türkiye ekonomisinin temel yapısal sorunları, isterseniz bunlara bir göz atalım.

Bana göre, Türkiye ekonomisinin birinci temel sorunu büyük ölçüde dışa bağımlılık. Bu, hem mal açısından dışa bağımlılık hem de finansman açısından. Mal açısından derken, Türkiye'nin enerjiyle ilgili sorunlarını hepimiz biliyoruz fakat bu on üç yıllık iktidar döneminde enerjiyle ilgili kayda değer, enerji arz açığımızla ilgili kayda değer bir gelişme olmadığını sizlerin de takdir edeceğini düşünüyorum.

Teknoloji üreten bir ekonomi olmadığımız için sermaye malının ithalatında da son derece dışa bağımlıyız.

Ara mallarında da, geçmişte ürettiğimiz birçok ara malını da uyguladığımız para politikaları sonucunda, para ve kur politikaları sonucunda aslında, bugün yurt dışından ithal eder duruma geldik. Bu anlamda, mal açısından Türkiye ekonomisi dışa bağımlıdır. Türkiye ekonomisi büyümek istediği yıllarda çok ciddi ithalatlar yapmak durumundadır. Bu da büyüme ile cari açık arasındaki çelişkili durumu bizim önümüze getirmektedir.

Diğer taraftan, finansman açısından biz dışa bağımlıyız. Büyümenin finansmanı için kaynağa ihtiyaç var. Yurt içi tasarruflarımız son derece düşük. Yurt içi tasarruflarımız yetersiz olunca yurt dışından tasarruf kullanmak durumundasınız. Bunun adı da, biliyorsunuz, cari açık. Cari açığı kullanmanın da bir sınırı olduğu için bizim büyümemizi sınırlandıran bir faktör olarak önümüzde durmaktadır yurt içi tasarrufların düşüklüğü. Bu anlamda da yurt dışına son derece bağımlıyız.

Özel kesimde tasarruflar yüzde 10'a kadar düşmüştür, hatta hane halkında ilk 3 dilimde yani yüzde 20'lik dilimlerin ilk 3'ünde tasarruflar negatiftir. Yani Türkiye'nin kabaca yüzde 60'ı gelirinden daha fazlasını tüketmektedir. Bu da borçla finanse edilmektedir.

Şimdi, tabii, tasarrufun düşük olmasının diğer taraftan anlamı tüketim, aşırı tüketim. Aşırı tüketim özel sektörde olduğu gibi kamu sektöründe de çok fazladır. Kamuda maalesef bir saltanat anlayışı vardır. Kamudaki bu saltanat anlayışına son verilmesi gerekmektedir. Birazdan detaylarını söyleyeceğim ancak şu anda görüşeceğimiz, görüşmekte olduğumuz geçici bütçe tasarısı da kamudaki bu saltanat anlayışını sonlandırmaya yönelik herhangi bir unsur içermemektedir maalesef.

Şimdi, tasarruflarınız düşük olunca tabii ki yatırımlarınız da düşük oluyor. Yatırımın düşüklüğü de büyümeyi kısıtlayan bir unsur olarak karşımıza çıkıyor. Türkiye'de yatırımlar millî gelire oran olarak son yıllarda, 2000'li yıllardan sonra yüzde 20 civarındadır. Hâlbuki emsal ülkelerde bu yüzde 28 düzeyindedir, yüzde 30 düzeyindedir. Bizim de uzun vadeli hedeflerimiz açısından asgari yüzde 28'lik, millî gelire oran olarak yüzde 28'lik bir yatırım ihtiyacımız vardır. Ancak, Türkiye, maalesef yüzde 20'ler civarında bir yatırım yapmaktadır ve yatırımdaki bu açık nedeniyle de büyümede istediğimiz seviyeye bir türlü gelemiyoruz.

Yatırımlarımız yetersiz fakat var olan yatırımlarımızı da aslında çok fazla üretken alanlarda kullanmıyoruz, böyle de diğer bir sıkıntı var ekonomide. Üretken olmayan alanlara –gayrimenkul, inşaat, ben bunlara betonlaşma diyorum- betonlaşmaya son on yılda ciddi bir şekilde Türkiye ekonomisi kaynak ayırmıştır ve bugün Türkiye ekonomisindeki büyümenin tıkanmasının temel nedeni de bu yanlış iktisat politikasıdır. Dolayısıyla, devlet olarak, kamu olarak kaynak tahsisine bir müdahale gerekiyor. Kaynaklarımızın üretken olmayan alanlardan, imalat sanayisi gibi, yüksek teknolojlili ürünler, üretim gibi üretken alanlara kaynaklarımızı yönlendirmemiz gerekiyor.

Tabii, üretimin teknoloji seviyesinin düşük olduğunu da söylemeye gerek yok sanırım. 2002 yılında yüksek teknolojlili ürünlerin ihracat içerisindeki payı yüzde 6,2'ydı. On üç yıllık iktidardan sonra, bugün geldiğimiz noktada yüksek teknolojlili ürünlerin ihracat içerisindeki payı yüzde 3,5'e düşmüştür. Bu oran Avrupa Birliği ülkelerinde ortalama yüzde 20'dir.

İşletmelerimizdeki ölçek sorunu, ekonomimizin diğer bir temel sorunudur. Hem sanayide hem de aslında tarım sektöründe ciddi bir ölçek sorunu vardır. Bu ölçeğin büyütülmesine ilişkin de kamunun müdahale etmesi gerekir çünkü verimlilik ile ölçek arasında yakın bir ilişki var.

Diğer bir sorun alanımız, enflasyon ve fiyat istikrarı. Enflasyon, evet, 2000 sonrası uygulanan dezenflasyon programlarıyla Türkiye enflasyon konusunda ciddi bir aşama kaydetmiştir ancak 2003-2004 sonrasında sürekli yüzde 5 enflasyon hedeflerken bundan yüzde 50-60-70 sapan bir enflasyonla Türkiye karşılaşmaktadır. Bu da karar alıcılar açısından, piyasa açısından bozucu bir etki göstermektedir.

Kur ile enflasyon arasındaki geçişkenliğin azalmamış olması da Türkiye ekonomisinin diğer bir sorunudur. Kur arttığı zaman enflasyon otomatik olarak artmaktadır. İşte, az önce bahsettiğim üretimi artırma metodlarıyla, yüksek teknoloji ile üretimle bu geçişkenliği azaltmamız gerekmektedir.

Kamu maliyesindeki kalite sorunu, Türkiye ekonomisinin içerisinde bulunduğu diğer önemli bir sorun alanıdır. Türkiye ekonomisi, 1999 yılından itibaren yapılan yapısal reformlarla, alınan kararlarla... 1999 yılında 57'nci Hükûmetin gerçekleştirdiği sosyal güvenlik reformu burada mutlaka zikredilmesi gereken bir husustur. Sosyal güvenlik reformuyla mali disiplini sağlayıcı önemli kararlar alınmaya başlanmıştır. Bu, 2000-2002 döneminde devam etmiştir. Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmetleri de aslında burada takdire şayandır, kamu maliyesindeki performansın 2005-2006'ya kadar son derece iyi olduğunu söylememiz gerekmektedir. Fakat 2006 sonrasında kamu maliyesindeki bir gevşemeyle Türkiye ekonomisi karşı karşıya kalmıştır. Ancak bundan daha önemlisi, yüksek açıklı bir ekonomi olduğumuz için geçmiş yıllarda, 90'lı yıllarda, açığın düşürülmesi ilk hedef olarak çok doğru, anlamlı bir hedeftir. Fakat sonrasında bunun kalitesinin iyileştirilmesi gerekirdi yani kamu gelir ve harcamalarımızın Türkiye'nin uzun vadeli hedeflerini destekleyecek şekilde büründürülmesi gerekirdi. Örneğin, ticareti, sanayiye artırıcı, yüksek teknoloji üretimini artırıcı bir vergi yapısına ulaşmamız gerekmektedir. Fakat Türkiye ekonomisi, Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde bu kalite sorununu aşamamıştır.

Yüksek kayıt dışılık, Türkiye ekonomisinin diğer önemli bir sorunudur. Kayıt dışılık ile rekabet arasında, daha doğrusu kayıt dışılığın yarattığı haksız rekabetin ekonomide yarattığı tahribatı söylemeye sanırım gerek yoktur.

İş gücünün niteliği, niteliksizliği daha doğrusu ve bu konuda hiçbir kayda değer çalışmanın yapılmamış olması, Türkiye ekonomisi açısından Türkiye'nin önünü tıkayan diğer bir alandır. İş gücü piyasalarımızın etkin olmaması da diğer bir sorun alanımızdır. Örneğin istihdam stratejisi çıkartılmıştır birkaç yıl önce, daha o stratejide herhangi bir eylem tamamlanmamıştır.

Kamu ve özel kesimde kurumsal kapasite yetersizliği de Türkiye ekonomisinin önünde durduğu... Bakın, bütün bunları on üç yıllık bir iktidar sonrasında sayıyoruz arkadaşlar. On üç yıllık bir iktidardan sonra hiç kimsenin "Geçmişte şöyleydi, geçmişte böyleydi." diye bir mazerete sığınma hakkı yoktur. On üç yıllık iktidar dönemi kesintisiz bir iktidar dönemi, son derece uzun bir dönemdir ve bu sorunların hepsi bu dönemde aşılabilirdi, aşılabılırdi.

Kurumsal kapasite yetersizliği önemli bir sorun alanıdır. Özellikle, 2015 yılında Küresel Rekabet Endeksi'nde Türkiye 6 basamak birden düşmüştür ve bunun temel nedeni kurumların niteliğindeki gerilemedir. Kamu kuruluşlarının niteliğindeki gerilemeyi de burada özellikle zikretmemiz gerekiyor.

Tabii ki bu temel sorunlar sonrasında bunun birtakım makroekonomik sonuçları ortaya çıkmıştır. Nedir? Birinci makroekonomik sonucu, ekonomimiz son derece kırılgandır. Bir yerde herhangi küçük bir olayın olması Türkiye ekonomisinin ateşini hemen yükseltmektedir, doları yukarıya çekmektedir, faizi yukarıya çekmektedir, ekonomiye para girişini önemli ölçüde etkilemektedir. Örneğin, Türk lirası yılbaşından bu yana yüzde 28 değer kaybetmiştir dolar karşısında.

Diğer bir kırılma göstergesi olarak rezervleri verebiliriz. Biliyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanı da Sayın Başbakan da sayın bakanlarımızın hepsi de bu rezervlerle sürekli övünürlerdi fakat rezervlerin yalnız başına rakamı bir şey ifade etmiyor. Bir ekonomi, rezervi kısa vadeli yükümlülüklerini karşılamak için tutar. Rezervler ile kısa vadeli yükümlülükler arasındaki ilişkiye baktığımızda, Türkiye ekonomisinin son on üç yılda son derece kötü bir performans gösterdiğini görüyoruz. 2002 yılında kısa vadeli yükümlülüklerin, ekonominin kısa vadeli dış yükümlülüğünün 1,7 katı rezervimiz varken 2015'in ikinci çeyreği itibarıyla bu, 1'in altına düşmüştür yani bugün itibarıyla Türkiye ekonomisinin rezervleri, o çok övündüğümüz rezervlerimiz bizim kısa vadeli yükümlülüklerimizi karşılayamaz hâldedir. Dolayısıyla, Türkiye ekonomisi, bu anlamda baktığımızda, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara geldiği 2002 yılından daha kırılma bir ekonomidir.

Düşük ve istikrarsız büyüme de diğer bir sonuçtur. Emsallerimize göre, emsal ülkelere yani bizim yarıştığımız gelişmekte olan ülkelere göre aramızdaki büyüme performansı da son derece açılmıştır. Bunların rakamlarını şöyle ifade edebiliriz: Sürekli "90'lı yıllar" diyoruz. 1990-2002 döneminde Türkiye ekonomisi ile gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki büyüme farkı ne kadar diye baktığımızda, gelişmekte olan ülkelerin ortalaması, 1990-2002, on iki yıllık dönemde bizim ortalama büyümemizin 0,4 puan üzerinde yani biz, 90'lı yıllarda, gelişmekte olan ülkelerin ortalamasına yakın bir büyüme performansı göstermişiz.

2003-2007 döneminde, Adalet ve Kalkınma Partisinin iyi dediğimiz dönemlerinde bu performans, bu fark 0,7'ye çıkmıştır yani yine gelişmekte olan ülkeler bizden 0,7 puan yüksek büyümüşlerdir ancak önemli değil, yine biz onları takip etmişiz fakat 2008-2014 döneminde bu fark yüzde 2,3'e çıkmıştır. İşte -birazdan detaylarını açıklayacağım- Türkiye, 2008 sonrası gösterdiği kötü performans nedeniyle emsal ülkelere göre, rekabet ettiğimiz ülkelere göre son derece kötü bir büyüme performansı sergilemektedir.

İmalat sanayi üretimi yetersizdir, imalat sanayi üretimi sürekli azalmaktadır. Millî gelir içerisindeki payı imalat sanayinin yüzde 14'lere kadar düşmüştür, emsal ülkelerde bu, bizim en az 10 puan üzerimizdedir. Cari açığın temel sorunlarından bir tanesi de yetersiz imalat sanayi üretimidir.

İşsizliğin yüksek olduğunu biliyoruz, bugün de sabahleyin bir tartışma oldu. En son orta vadeli programda 2015 yılı işsizlik tahmini yüzde 10,5'tir, tarım dışı için yüzde 12,7, gençlerde işsizlik oranı yüzde 19'dur; bu son derece yüksek bir orandır.

Düşük gelir ve adaletsiz gelir dağılımında, gelir dağılımı eşitsizliğinde OECD ülkelerinde en kötü 3'üncü ülkemiz. Bu da üzerinde hassasiyetle durmamız gereken Türkiye'nin bir sorun alanıdır.

Yüksek cari açık ve ekonomi genelindeki düşük verimlilik -az önce bunları zikrettim- bunlar da bizim temel sorun alanlarımızın başlıcaları.

Ve son olarak da belki şunu zikretmemiz gerekir: Hem özel sektördeki firmalarda hem de hane halkında yüksek oranlarda artan borçlanma Türkiye ekonomisinin temel bir sorunudur. Bugün vatandaşlar kredi kartı borçlarını ödeyemez hâle gelmiştir, tüketici kredileri son derece artmıştır, firmaların açık pozisyonları son derece artmıştır. Örnek verecek olursak, 2002 yılında 43,1 milyar dolar özel sektörün dış borcu varken, 2015 ikinci çeyreğinde özel sektörün dış borcu 287,5 milyar dolara çıkmıştır; kısa vadeli borçları da 110 milyar dolara çıkmıştır 13,9 milyar dolardan. Bunlar çok önemli artışlardır ve açık pozisyon olarak baktığımızda, bankacılık dışı özel sektörün açık pozisyonu bugün 175 milyar dolardır yani döviz cinsinden varlıkları ile yükümlülükleri arasındaki fark 175 milyar dolardır. Dolayısıyla, dövizdeki artıştan bizim özel sektör firmalarımız son derece yüksek oranda olumsuz şekilde etkilenmektedir, bu da Türkiye'nin çözmesi gereken bir sorun alanıdır.

Uluslararası yatırım pozisyonu açısından da baktığımızda -ben burada sözü daha fazla uzatmak istemiyorum- benzer sorunlarla karşılaşıyoruz. Ödemeler dengesi açısından baktığımızda, Türkiye'nin varlıkları ile yükümlülükleri arasında ciddi bir fark açılmaktadır. Bugün 2014 yılı sonu itibarıyla uluslararası yatırım pozisyonunda açığımız 440 milyar dolara yükselmiştir. Bu, ekonomide kırılğanlığı artıran önemli bir husustur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün görüşmekte olduğumuz geçici bütçe, işte, maalesef ülkenin bu temel yapısal sorunlarını aşmaya yönelik herhangi bir unsur içermemektedir. Geçici bütçe kanununun oturduğu makroekonomik çerçeve belirsizdir. 2016 yılı ilk çeyreğinde nasıl bir büyüme, nasıl bir dış ticaret hacmi, ne kadar enflasyon öngörülüyor, bu konuya ilişkin Hükümetin ortaya koyduğu ne bir varsayım ne bir senaryo ne de bir tahmin vardır. Nasıl bir dış ekonomik konjunktür esas alınmıştır, bu belli değildir. Komisyonunda bu konuları sorduğumuz hâlde Hükümet bir cevap verememiştir. Umarım Hükümet adına konuşacak Sayın Bakan, hiç olmazsa burada olsun cevap verir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde yürürlüğe giren bir geçici bütçe tasarısı ilk kez gündeme geliyor. Bu tasarının harcamaların yanında gelirleri de içermesi en tabii olan husustur. Bir şeyin adı bütçeyse harcaması olmalı, gelirleri olmalı bir de açığının belli olması lazım. Bu tasarıda gelir tahminlerinin olmaması maalesef bu kanun tasarısının, bu bütçenin en büyük zaafıdır. Buna bu anlamda "bütçe" deme imkânı yoktur. Elbette bunun, normal bir bütçe gibi bütün unsurları o anlamda içermesini beklemiyoruz. Ancak, bir şeye bütçe diyorsanız bunun harcaması olmalı, bunun karşılığında da bir gelir tahmininin olması gerekmektedir. Burada üç aylık dönem için...

Peki, birazdan Parlamentoda biz bunları onaylayacağız. Ne kadarlık bir bütçe büyüklüğüne bu Parlamento olumlu veya olumsuz yönde oy kullanacaktır, buna bir bakalım. Üç aylık dönem için 158,1 milyar TL'lik bir ödenek talep ediliyor, toplam ödenek. Faiz dışı giderler için de 138,6 milyar TL. Geçen yıl üç aylık dönemde ne olmuş diye baktığımızda -burada faiz dışı giderler üzerinde biraz yoğunlaşmak daha anlamlı olur- geçen yılın üç ayında 100,5 milyar TL harcamışız. Yani, geçen yıl ki 100,5 milyar karşılığında bu yıl, 2016 yılının ilk üç ayı için 138,6 milyar TL'lik bir ödenek talep ediliyor. Buradaki artış yüzde 38'dir. Bu, maliye politikası açısından son derece gevşek bir maliye politikasıdır. Sayın Başbakan, Sayın Maliye Bakanı sürekli "Mali disipline riayet edeceğiz." diyor fakat bugün önümüze gelen tasarı yüzde 38'lik gider artışını içeren, yüzde 38'lik gider artışına izin veren bir tasarıdır. Bu tasarının bu anlamda sınırlandırılması lazım çünkü bu durum Türkiye ekonomisine ciddi zarar verecektir. Örneğin, 2015 yılında ilk üç aylık dönemde bizim giderlerimiz ne kadar artmış diye baktığımızda, bunun ocak-mart döneminde yüzde 9,4 arttığını görüyoruz. Yani 2015'te 9,4 artan bir şeyin 2016 yılında yüzde 38 artmasına izin verecek şekilde bir bütçe tasarısı getiriliyor önümüze. Bu anlamda, bütçe tasarısının düzeltilmesi gerekmektedir.

Tabii ki üç aylık dönem için harcamalarda görülen bu artışın yılın tamamında olup olmayacağı konusunda da maalesef Maliye Bakanı doyurucu bir açıklama yapmamıştır. Bunlar sadece bu üç aylık döneme has bir artış mıdır yoksa yılın kalanında da bu artışı biz göreceğiz miyiz? Yani zaten yılın kalanında da bu artışın görülmesi Türkiye açısından tam bir felaket olacaktır çünkü yüzde 8-9'luk bir gelir artışıyla yüzde 38'lik bir harcama artışını hiçbir bütçe dünyada kaldıramaz. Bu durum Türkiye açısından ciddi bir risk oluşturmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeler esnasında bütün ısrarlarımıza rağmen Hükümet hiçbir gelir tahmini vermemiştir. Mevcut ekonomik konjunktür göz önüne alındığında harcamalardaki bu artışa nispetle gelir artışı olamayacağı aşikârdır. Bu durumda bütçe açığında önemli bir artış beklenmelidir.

Örneğin, harcamaların yüzde 38 artması -üç ay için söylüyorum- gelirin ise geçen yıl olduğu gibi yüzde 8,5 artması durumunda, geçen yıl üç aylık dönemde 5 milyar TL olan bütçe açığı bu yıl 35,5 milyar TL'ye çıkacaktır. Bu, 7 kat anlamına gelir. Bu anlamda da son derece mahzurlu bir durum ortaya çıkacaktır.

İç ve dış ekonomik şartlar çerçevesinde bütçe açığında önemli artışın Türkiye ekonomisine zarar vereceği, piyasaları bozacağı gayet açıktır.

Parlamentonun bütçe hakkı çerçevesinde bakıldığında da esasında Türkiye Büyük Millet Meclisinin ne kadar bir gelir karşılığında tasarıyla öngörülen ödenekleri onaylayacağını bilme hakkı vardır. Geliri bilmeden Parlamentoda sadece harcamaların görüşülmesi, Meclisin bütçe hakkının ihlali anlamına gelmektedir. Bu durumdan iktidar partisinin milletvekilleri de rahatsız olmalıdır diye düşünüyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye ekonomisi 2008 sonrasında çok kötü bir performans göstermektedir. 2008 yılında 10.400 dolar olan kişi başı gelire ulaşıldığı hâlde 2015 yılında Hükûmetin kişi başı gelir hedefi 9.082 dolardır. Bakın, 2008’de 10.400 dolar, 2015 yılında 9.082 doları hedefliyoruz. Daha da vahimi, 2016 yılında kişi başı gelirin 8.834 dolara gerilemesi hedeflenmektedir. İşte, bu nedenle On Birinci Orta Vadeli Program’da cari dolar cinsinden kişi başı gelir rakamına yer verilmemiştir, oysa bu rakamlar bundan önceki 10 tane orta vadeli programda yer almaktaydı. Daha iki buçuk yıl önce yüce Meclisin kabul ettiği Onuncu Kalkınma Planı’nda 2018 yılı için 16 bin dolar olan kişi başı gelir hedefi, az önce zikrettiğim orta vadeli programda 2018 yılı için 9.982 dolara düşürülmüştür. Türkiye on yılını kaybetmiştir arkadaşlar. 2018 yılı için Hükûmetin kendi programında kişi başı gelir hedefi 9.982 dolardır, oysa 10.400 dolara Türkiye 2008 yılında ulaşmıştı. Bu örnekleri artırmak mümkündür. Toplam millî gelirden, ihracatta, işsizlik oranlarında maalesef aynı durum söz konusudur. Türkiye on yılını kaybetmiştir, Türkiye uzun vadeli hedeflerinden hızla ulaşmaktadır. AKP döneminde 2023 hedefleri ulaşılması imkânsız hedefler hâline gelmiştir.

Sonuç olarak, Türkiye’nin temel sorunlarını çözmeye yönelik unsurları içermemesi, bir bütçe mantığı içinde hazırlanmaması, oturduğu makroekonomik çerçevenin belirsizliği ve mali disipline riayet etmemesi nedeniyle 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı’na ret oyu kullanacağımızı belirtir, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Usta.

Üçüncü olarak, tasarının tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Zekeriya Temizel konuşacaktır.

Buyurun Sayın Temizel. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

CHP GRUBU ADINA ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yeni yasama döneminin ilk yasa tasarısı olan (1/317) esas numaralı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı’nın tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz aldım.

Öncelikle, Meclisimizin bu yasama döneminde Anayasa’yla kendisine tanınan tüm yetkilerini kullanacağına inancımı belirtmek istiyorum ve siz değerli milletvekillerine bu görevlerinizde başarılar diliyorum. İnanıyorum ki Meclisimiz bu yasama döneminde Anayasa’yla kendisine tanınan tüm yetkileri kullanacak ve bu konuda değerli çalışmalar yapacak olan sayın milletvekilleri de bu onuru taşıyacaktır.

Sayın Başkan, size de deneyim ve birikiminizle Meclis çalışmalarının verimini artıracığınızı inancıyla yeni görevinizde kolaylıklar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, kamuoyunda doğru algılanmayan bir konuya açıklık getirmek istiyorum. Bunun için de hepimizin bildiği bazı bilgileri sizlere yeniden hatırlatmak zorundayım. Biliyorsunuz, bütçe kanunları yasama organı tarafından yürütme organına harcama yapma ve gelir toplama yetkisi vermektedir. Bu kanunun uygulanması, hazırlanması, görüşülmesine ilişkin neredeyse bütün detaylar Anayasa’ımızda yer almaktadır. Sadece bütçelerin hazırlanması ve uygulanması değil,

uygulama sonuçlarının kesin hesap kanunlarıyla denetlenmesi de Anayasa hükmüdür. Yani, Meclisin Hükûmete verdiği yetkileri nasıl kullandığının, kendisine verilen yetkiyi doğru kullanıp kullanmadığının, yetki dışına çıkıp çıkmadığının yine bu Meclis tarafından denetlenmesi gerekmektedir. Kısacası, hem yetkiyi vermek hem de denetlemek sizin göreviniz ve bu hiçbir şekilde devredilmeyecek bir yetkidir. Anayasa'mızın konuyu bu kadar ayrıntılı düzenlemesi, bütçenin görüşmelerinde sürelerle kadar inmesi, kaç gün süreceğini belirtmesi bunun Anayasa tarafından da ne kadar önemsendiğini ortaya koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, bütçe kanunlarının yapılması konusunda iktidar partisine özel ayrıcalıklar tanınmaktadır. İktidar partisine politikalarını istediği gibi uygulama olanağı vermenin bir gereğidir. Yani, bütçe hakkının bir gereğidir bu ayrıcalıklar. Muhalefet partileri de bunun kesin olarak bilincindedir. Yani, bu politikaların uygulanma konusundaki kararlılığı değiştirme gibi bir yetkisi olamaz muhalefet partilerinin. Ancak, muhalefet, özellikle bu bütçelerin hakkaniyetini sağlama konusunda, gereken uyarıları yapma konusunda da bütün gücüyle karşısındadır bu olayın. Hakkaniyet, bütün sağlayacağımız olay budur. Muhalefet olarak bizler, harcama kalemlerinin gerekli olup olmadığını, kaynakların alternatif kullanım olanaklarını, uygulamaların ülkeyi nereye sürükleyeceği konusunda dikkatleri çekmek, kısacası kaynakların hakkaniyetli bir şekilde bölüşülmesi, tüm kesimlerin bütçeden hakkaniyete uygun bir şekilde pay alması için mücadele ederiz. Burada verilen mücadelelerin bir iyi niyet mücadelesi olduğunu, bir hak ve hakkaniyet mücadelesi olduğunu kesin olarak Mecliste bulunan bütün arkadaşlarımız bilmelidir.

Değerli milletvekilleri, bu kısa açıklamadan anlaşıldığı kadarıyla ana muhalefetin bütçe kanunlarındaki yetkinin verilmesinden ziyade yetkinin nasıl kullanıldığıyla ilgilendiği ortaya çıkar. Çünkü bütçe hakkı gereği olarak o yetki Anayasa tarafından iktidar partisine verilmiş zaten ama verilen yetkinin yetki sınırları içerisinde kullanılıp kullanılmadığı, yasalara ve diğer hukuki mevzuata uygun yapılıp yapılmadığı, giderlerin gerçekten yapılıp yapılmadığı, yani harcamaların gerçek gereksinim karşılığı olup olmadığı, kaynakların haksız ve yasalara aykırı bir şekilde kişi ve gruplara aktarılıp aktarılmadığı bu Meclisin denetim işlevi içerisindedir.

Değerli milletvekilleri, bizim muhalefetin bu görevini ihmal etmesi asla düşünülemez, muhalefet bu yetkisini tartışmaya da açmaz. Bütün bunların hepsini niye anlattım? Yani sorumluluğun iktidar partisine ait olduğunu kesin olarak biliyoruz ancak bu açıklamaların hepsinin açıklanmasında da önemli bir neden vardı.

Sayın Başbakan, ülkemizin önemli sorunlarının olduğunu, hızla yapısal reformlar yapma gereğinin bulunduğunu belirterek, geçici bütçe yapmak yerine süreleri sıkıştırarak 2016 yılı bütçesinin görüşülmesini genel başkanlara önerdiklerini ancak Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının konuyla ilgisi olmayan nedenlerle bu öneriyi kabul etmediğini belirttiler.

Sayın milletvekilleri, Sayın Genel Başkanımızın konuyla ilgili olmadığı söylenen önerisi, aslında, konunun tam da özüyü. Genel Başkanımız "Tamam, bütçeyi anayasal sınırları içerisinde sıkıştırarak çıkarabiliriz ama geçmiş dönem uygulama sonuçlarının denetimini de bir kesin hesap komisyonu kurmak suretiyle ayrıca yapalım." dedi. Biraz önce denetim hakkımızın devredilmeyeceğini söylerken kastettiğim olay da buydu. Böylece, denetim işlevi aceleye getirilmeyecek, ayrıntısıyla bütçenin denetimi, Sayıştay raporlarının incelenmesi gerçekleştirilecekti. Yani biz, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanımız "2016 Yılı Bütçe Yasa Tasarısı'nın sürelerini yasal sınırlar içerisinde sıkıştırarak görüşülmesini yapmayalım." demedik, Genel Başkanımız da demedi. "Bütçeyi sıkıştırıcaksak hiç değilse yapılmış uygulamalarla ilgili olarak kesin hesap kanun tasarılarını rahat rahat özel bir komisyonda, kesin hesap komisyonunda inceleyelim." dedi. Olay bundan ibaret. Bunun başka bir tartışması da yok. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, deneyimli arkadaşlarımız gayet iyi bilirler, Meclis İçtüzüğü'nde ya da 5018 sayılı Yasa'da bir günde eklenecek tek maddelik bir düzenlemeyle bu komisyonun kurulması mümkündür. Ayrıca, Anayasa'ya aykırılık oluşturulmaması nedeniyle bu komisyonda görüşülecek olan raporlar -Plan ve Bütçe Komisyonu da bunun içerisine eklenerek- bu olay da çözülebilirdi. Dolayısıyla eğer gerçekten bu olayda böyle bir acillik var ise bu sorun çözüldü. Kamuoyunun bunu bilme hakkı vardı, o nedenle konuşmamın neredeyse yarısını bu konunun açıklığa kavuşturulması için verdim.

Değerli milletvekilleri, aslında, 2015 yılını seçimlerle geçirdik. Bir genel seçim yaptık, sonuçlar beğenilmedi, yenisini yaptık. Sonuçlar artık beğenildiğine göre yakın gelecekte herhangi bir seçim gözüküyor. İnşallah referandum, vesaire gibi nedenlerle de yeniden ortalığa dökülmeyiz. Ancak bu süreç içerisinde Türkiye'nin riskleri büyümeye başladı: Terör ateşi ülkeyi sardı, her gün ölüm haberleri yeniden gelmeye başladı, üstelik sadece iç siyasi sorunlarla değil, bir de neredeyse bütün komşularımızla gırtlak gırtlığa geleceğiz; dolar, döviz aldı başını gidiyor, enflasyon yükselme eğiliminde, para politikaları bunlara uyumlu değil, hane halkının ve reel sektörün borçları sorunlar listesinin en tepesinde. Seçim vaatlerinin finansmanı da önümüzde. Bu kadar konuşulacak konu, bu kadar bulunacak çözüm varken biz bütçeyi sıkıştırmak çabasındayız. Bu tavır bu Meclisten herhangi bir beklentinin olmadığı şeklinde anlaşılabilir, oradan bu aceleyle çıksın, yapılması gerekenler daha farklı bir şekilde yapılabilir şeklinde anlaşılabilir.

Değerli arkadaşlar, bugün ekonomiyle ilgilenen herkesin gözü kulağı FED'de, yani "Amerikan Federal Rezerv Bank"ta. Faizleri artıracak mı, faizleri artırmayacak mı? Bu konuda birkaç saat sonra –büyük bir ihtimalle üç saat sonra, belki de henüz biz bu salondayken- haberleri alacağız.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin bütün ekonomisinin birdenbire gözünü kulağını olduğu gibi Amerika'ya çevirmesinin nedeni ne? Bunu çok iyi biliyorsunuz. Yani "FED faizi artırıyorsa bize ne?" diyebiliriz. Hayır, bizimle doğrudan doğruya ilgili. "Niye ilgili?" dersanız, şu andaki bizim borç yapımıza ve açığımıza bakmak zorundayız.

Değerli arkadaşlar, rakamlarım 2015 yılının Nisan ayına... Çünkü o kadar yakından takip edemiyoruz bu verileri ama şu anda özellikle sektörler itibarıyla bizim açığımız, döviz açığımız 394 milyar dolar. Bunu kesin olarak yabana atmamak gerekiyor. Bunun içerisinde Hükümetin ve bankaların, Merkez Bankasının, reel sektörün direkt olarak varlıklarını söyleyerek isterseniz vereyim, bu önemli çünkü, diğer konulardan daha önemli: Hükümetimizin Nisan 2015 itibarıyla varlıkları 1 milyar 290 milyon dolar, yükümlülükleri 108 milyar 724 milyon dolar; açığımız 107 milyar 434 milyon dolar. Merkez Bankamız iyi durumda çok şükür. Dolayısıyla da Merkez Bankası varlık ve yükümlülükler arasındaki farkımız 121 milyar dolar olarak duruyor. Bu iyi bir olay. Bankaların açık yükümlülüğü 159 milyar dolar; varlıkları 32 milyar dolar, yükümlülükleri 192 milyar dolar; açıkları 159 milyar dolar. Reel sektör ve hane halkında da bu açık 249 milyar dolar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ekonominin bu kadar kırılgan olduğu, yükümlülüklerin bu kadar ağır olduğu bir dönemde -doğal olarak- bu Parlatmentonun, bu Meclisin gelecekle ilgili olarak projelerin hepsini bütün ayrıntısıyla tartışması, konuşması, hatta varsa karşılıklı olarak yararlanılacak fikirlerden yararlanması gerekiyor. O nedenle de bu geçici bütçenin bütün bu tartışmanın rahat rahat ve süresinde yapılmasını sağlayacak bir zaman kazandırması nedeniyle olumlu bir olay olduğunu kabul etmemiz gerekiyor. Nitekim, Plan ve Bütçe Komisyonunda sadece bir günümüzü aldı, büyük bir olasılıkla burada da toplam mesai açısından bir günlük bir süre içerisinde bitecek. Demek ki geçici bütçenin böyle engel yaratacak, zaman kaybettirecek bir olayı yok, hepi topu 2015 yılı bütçesinin bütün hükümlerini belirli oranlarda artırmak suretiyle o bütçeyi üç ay daha uyguluyorsunuz. Bu önemli bir olaydır, bunu değerlendirmek gerek, ancak bunu değerlendirirken de Türkiye ekonomisinin şu anda geldiği konumu çok net olarak tanımlamak gerek.

Türkiye ekonomisi 2014 yılı itibarıyla 444 milyar 909 milyon dolarlık cari açık biriktirmiş durumdadır. Yani bu şu anlama geliyor: Biz, her yıl ortalama olarak 40 küsur milyar dolar cari açık veriyoruz. Dış ticaret açığımız daha korkunç vaziyette, 588 milyar dolar, sürekli açık veriyoruz dış ticarete. Yani döviz kazandırıcı işlemimiz yok, ekonomimizi büyütmek için sürekli olarak borç bulup bu açıkları kapatmak zorundayız. Bunu tartışmalı mı? 2016 bütçesinde bu olaylar değerlendirilmesin mi? Bu süreç içerisinde almış olduğumuz borçların kullanımıyla ilgili rakamları ortaya koyup da acaba şu geçtiğimiz dönem içerisindeki büyüme modelimiz -büyüdük, kabul ediyoruz- yeniden, bir daha gözden geçirilmesin mi? Bu konuda Parlamento söz sahibi olmasın mı?

Bu arada, bu kadar borçlanma olayı ortaya çıktığı zaman ekonominize inanılmaz bir yük daha gözüküyor, o da bu süreç içerisinde hazine nakit açığı ve bunun finansmanı.

Değerli arkadaşlar, 2003-2014 yılları arasında hazinemiz tam 584 milyar lira -bu dolar değil, lira-faiz ödemiş. 584 milyar lira. Bu arada, bu süre içerisinde 249 milyar lira da faiz dışı fazla yaratmış. Bu önemli bir olaydır. Faiz dışı fazla, bütçenin gelirlerinin giderlerinden daha fazla olması, faiz hariç gelirlerinin giderlerinden daha fazlası anlamına geliyor. Bu 249 milyar lirayla neler yapılır neler, onu özellikle sizler takdir edersiniz.

249 milyar lira faiz dışı fazla yaratmışız. 77 milyar lira da özelleştirme gelirlerinden direkt olarak hazineye aktarmışız bunun için kullanılsın diye. Onun yanında ayrıca 257 milyar lira da borçlanmışız. Demek ki 584 milyar liralık faizi ödemek için biz 249 milyar lira faiz dışı fazlayı kullanmış mıyız? Kullanmışız. 77 milyar lira özelleştirme gelirini kullanmış mıyız? Onu da kullanmışız. Ayrıca, 257 milyar lira da borçlanmışız. Borçlanmışız, faiz ödemişiz. Yatırımda kullanacağımız, üretimde kullanacağımız 249 milyar liralık faiz dışı fazlamızı da kullanmışız. Şimdi, bunu değerlendirmeyelim mi? Bunu ayrıntısıyla değerlendirip gelecekle ilgili olarak Türkiye'nin özellikle üretim programlarını, yatırım programlarını gözden geçirmeyelim mi? Hâlâ sürekli olarak beton biriktirerek veya sürekli olarak geri dönüşü olmayacak olan verimsiz yatırımlara mı bunları koyalım? Yoksa, Türkiye'nin döviz kazandırıcı işlemleri için yatırımlarını mı yapalım?

Değerli arkadaşlar, işte 2016 bütçesinin bütün bu sorunların hepsinin ayrıntısıyla tartışılacağı bir zamanda hazırlanması çok önemliydi. Şimdi bu zamanınız var. Bu zamanınız var ve geçici bütçe harcamaları sırasında geçirilen zaman da kesin olarak boşa gitmiş bir zaman hiçbir şekilde olmayacak, olması da mümkün değil zaten. Bu nedenle özellikle de bundan sonraki programlarla ilgili olarak, şu Mecliste muhalefetiyle iktidarıyla bizim ekonomi programımızda nasıl bir değişiklik olacağını bilme, öğrenme ve tartışma hakkımız var. Bunları gerçekleştirmek zorundayız. Buna katkısı olacak insanların, milletvekili arkadaşlarımızın hiçbir şeyden çekinmeksizin, hiçbir ön yargı taşımaksızın gereken katkıların hepsini yapabileceğini görüyoruz. Plan ve Bütçe Komisyonundaki arkadaşlarımızın konuşmalarından bunları gördük. Elinden geleni yapıyor herkes. Dolayısıyla, onların iyi niyetlerini de kesin olarak göz ardı etmememiz gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, geçici bütçenin 2015 yılının sadece üç aylık ödeneklerini belirli oranlarda artırarak kullanmaktan başka bir özelliği yok. Yeni yatırıma girilemez, yeni taahhütlere falan girilemez. Dolayısıyla, geçen seneki ödenekleri belirli oranlarda artırıp bu geçici dönemi geçerez. Teknik olarak eksiklikleri vardır, fazlaları vardır, arkadaşlarımız onları dile getirecekler. Ancak, önemli olan, bu bütçeyle kazanılan zamanın daha sonraki bütçe görüşmeleri sırasında kesin olarak değerlendirilmesidir, Amerika'nın faiz artırımıyla ortaya çıkacak sorunları nasıl aşacağımızın burada getirilecek ekonomik programlarla desteklenmesidir, o programlara buranın, bu Meclisin katkıda bulunmasıdır.

Meclisteki bütçe çalışmalarının bu duygular içerisinde gerçekleştirileceğini umuyorum, hepinize saygılar sunuyorum. Belirli nedenlerle bütçeye karşı oy vereceğimizi belirtiyorum ama gelecek bütçelerde her türlü katkıyı yapabileceğimiz konusunda da sizlere söz veriyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Temizel.

Tasarının tümü üzerinde, dördüncü olarak, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Mehmet Muş konuşacaktır.

Buyurun Sayın Muş.

Süreniz yirmi dakikadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün Diyarbakır’da şehit olan 3 kahraman polisimize Allah’tan rahmet diliyorum, ailelerine sabırlar diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Bu geçici bütçenin hazırlanmasında emeği geçen bakanlarımıza, milletvekillerimize, bürokratlarımıza ve Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyelerine huzurlarınızda ben de bir kez daha teşekkür ediyorum.

Peki, Türkiye neden bir yılı kapsayan bir bütçe değil de bugün bir geçici bütçeyi tartışmaktadır, isterseniz bu konuya biraz değinelim.

Değerli milletvekilleri, Türkiye 2015 yılında 7 Haziran ve 1 Kasım olmak üzere 2 tane seçim yaşadı. 1 Kasım seçimlerinden sonra milletvekillerinin yemini, yeni Hükümetin kurulması, güvenoyu alması gibi süreçlerden dolayı, bütçe takviminin aksamasından dolayı, takvimin sıkışmasından dolayı geçici bir bütçeyle Hükümetin kamu harcamalarını ve kamu hizmetini verebilmesi için bir harcama yetkisi verilmesi söz konusudur ve bunun da aşılabilmesi için geçici bütçe tasarısıyla bu sorunun çözülmesine gidilmiştir. Burada, gönül isterdi ki, yılın tamamını kapsayacak bir bütçeyi muhalefetle beraber yapalım. Kesin hesapla alakalı süreç... Zaten Plan Bütçede bunlar konuşuluyor, tartışılıyor ve bir karara bağlanıyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Saray istemedi, saray!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bunu şarta bağlamaktan ziyade, bu yılın sonuna kadar çıkması gereken bir bütçeden ziyade daha farklı bir zamanda tartışılıp bununla alakalı bir gündem oluşturulabilirdi ama olmadı. Bu anlamda da böyle bir geçici bütçeyle bu süreci yönetmek durumunda kaldık.

Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisinin bütçe anlayışının özünde refah vardır. Şimdiye kadar yaptığımız hiçbir bütçede ne seçim odaklı ne de siyasi yatırım maksatlı bir yaklaşım olmuştur; tamamında siyasi hesapları reddeden, insanı merkeze alan, “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışını bütçede ve ekonomi programında uygulayan bir anlayışla meseleye yaklaştık. AK PARTİ’nin hazırladığı bütçelerde rant çevrelerinin, lobilerin değil tüm milletimizin menfaatleri ön plana alındı ve bunlar hep ön tarafta tutuldu. İşte, onun içindir ki AK PARTİ bütçeleri milleti karşısına alan değil rantiyeleri, çıkar çevrelerini ve lobileri karşısına alan bütçeler olmuştur. Dolayısıyla, günü kurtarma adına değil...

MUSA ÇAM (İzmir) – Havuz nerede, havuz?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Günü kurtarma basitliğine hiçbir zaman kapılmadık, milletin geleceğini tehlikeye sokacak hiçbir adımı şimdiye kadar atmadık ve mali disiplinden her şart altında, şartlar ne olursa olsun taviz vermedik. Bu açıdan, değerli milletvekilleri, sürdürülebilir bir mali disiplinle bütçe dengesini kırılmaktan çıkarıp kamu harcamalarının kalitesini artırarak bütçemizi daha sağlıklı bir yapıya kavuşturduk. Bu anlayışı, Türkiye, 1929’dan sonra yaşanan dünyanın en büyük küresel finans krizinde yaşadı. Bakınız, 2008 yılındaki krizde, Türkiye’nin almış olduğu tedbirlerden ve bugüne kadar mali disiplinden taviz vermemesinden dolayı, bu süreç, diğer ülkelerle mukayese edildiği zaman çok daha az etkiyle atlatıldı.

Bakın, dünyada kriz yokken biz, maalesef, 1994, 1999 ve 2001 krizlerini yaşadık. O zaman dünyada kriz yoktu, bu Türkiye merkezli bir krizdi. Ama bunun temelini, sebebine indiğimiz zaman bu krizi tetikleyen neydi? Dünyada büyüme varken, dünyada bir kriz yokken biz bunu neden yaşadık ve dünyada büyük kriz yaşanırken Türkiye bu krizi nasıl az etkiyle atlatabilmiş? Bunun üç temel ayağı vardır: Bunlardan bir tanesi bütçe dengesidir; bir diğeri kamu borç yükü; bir diğeri ise bankacılık sektörüdür. Değerli milletvekilleri, 90'lı yıllardaki siyasi istikrarsızlıklardan dolayı Türkiye bu alanlarda zayıf kalmıştır ve özellikle Adalet ve Kalkınma Partisiyle, zayıf olduğumuz bu alanlar, Türkiye'nin en güçlü olduğu alanlardan bir tanesi hâline gelmiştir.

Her zaman için sanal refahı reddettik, reel büyümeyi merkeze aldık ve vatandaşın reel refahının artışı için büyük bir çaba içerisinde olduk. Bundan dolayıdır ki 24 çeyrektir Türkiye kesintisiz büyümektedir. Üstelik bu büyüme tüm engellemelere rağmen olmuştur; Gezi olaylarına rağmen olmuştur, 17-25 darbe girişimine rağmen olmuştur ve Suriye'de ve diğer bölgelerde yaşanan siyasi ve ekonomik sıkıntılara rağmen bu büyüme gerçekleştirilmiştir.

MUSA ÇAM (İzmir) – 17-25 darbe değil, yolsuzluk, yarınl...

MEHMET MUŞ (Devamla) - Bakınız değerli milletvekilleri, 1970 ve 1980 arasında Türkiye'de toplam 12 hükümet değişmiştir. Ortalama bir hükümetin ömrü dokuz aydır. Düşünebiliyor musunuz bir hükümet iktidara geliyor, bir bütçe yapıyor; bu bütçeyi tamamlamadan iktidardan ayrılıyor. Başka bir hükümet geliyor, kendisinden önce yapılmış olan bir bütçeyi kullanmak durumunda kalıyor. Türkiye 1970 ve 1980 arasında maalesef böyle geçirdi.

Akabinde, 1991 ile 2002 arasında da bir hükümetin ömrü ortalama on beş aydır. Orada da hükümet yaptığı bir bütçeyi kullanırken bir diğerini göremeden iktidarı başka bir hükümete devretmek durumunda kalmıştır. İşte, Türkiye bu süreçlerde, maalesef, mali disiplini anlamında da, borç yükü anlamında da çok ciddi ağır bedeller ödemiştir. Ama, AK PARTİ döneminde şimdiye kadar yaptığımız 13 bütçenin tamamını realize etmiş ve bunların da neticesini almış bir iktidarız.

Bakınız değerli milletvekilleri, burada bir mukayese yapmakta fayda olduğunu düşünüyorum. AK PARTİ'den önceki on yılı şöyle bir alalım, oradaki bütçe açığının ortalaması yüzde 6,5'tur. Bir de Adalet ve Kalkınma Partisinin 2002'den günümüze kadar olan sürecini alalım, buradaki bütçe açığının ortalaması da yüzde 2,85'tir. Aslında son dönemlerde biz bunu yüzde 1,5 bandının altında tutmayı başardık. Yani, geçen yılki bütçe performansımız ortadadır, bu yılki bütçe performansında hedef yüzde 1,1'dir. Ben ümit ediyorum -gelen rakamlar onu gösteriyor- bundan daha iyi bir performansı Türkiye gösterecektir ve orta vadeli programda da gösterdiğimiz, ortaya konan hedefler doğrultusunda inşallah 2018 itibarıyla da Türkiye bütçe dengesi noktasında yüzde 0,5'in altına bu bütçe açığı meselesini itmeyi başaracaktır.

Bakınız değerli milletvekilleri, bu bütçe hedeflerini şundan önemsiyorum: On üç yıllık dönemde sadece iki yıl ifade edilen bütçe hedefleri tutturulamadı; 2009 ve 2012. Bunların haricinde ortaya konan bütçe hedeflerinden çok daha iyi bir performans AK PARTİ iktidarları döneminde ortaya konmuştur.

Bakın, dünya hiç olmadığı kadar sıkışık bir süreçten geçiyor; hiç olmadığı kadar artık dünyada büyüme oranları zora düşmüş; alım satım, ihracat veya diğer ekonomik göstergeler sıkışık bir süreçten geçiyor. Ama, bu tabloda bile Türkiye mali disiplinden taviz vermemektir. Şöyle bir mukayese yapabiliriz: Yani, bizde şu an yüzde 1,1 gibi bir hedef var bu yıl için ve 2018'le alakalı söyledim. Peki, geçtiğimiz yıl ne olmuştu, 2014'teki süreç nasıldı? Bakın, Avustralya'da bütçe açığı yüzde 3,1; Belçika'da 3,2; Fransa'da 4; Hindistan'da 4,5; Japonya'da yüzde 7,7; Meksika'da yüzde 4; Güney Afrika'da yüzde 3,8. Burada hem gelişmekte olan ülkeler hem de bize benzer ülkeler var. Türkiye bu süreci yüzde 1,3'le tamamlamayı başarmıştır.

Değerli milletvekilleri, bütçe açığının yüksek olması, reel kesimin, özel kesimin kullanabileceği fonların kamu tarafından emilmesi ve bütçe açıklarının kapatılması için kullanılması anlamına gelir. Bunun için buradaki performans ekonomik anlamda ülkenin büyümesi ve ülkenin finansmanı açısından önemlidir.

Şimdi bankacılıkla alakalı birkaç veri vereceğim ve aslında neler söylemek istediğimi daha iyi ortaya koyacaktır. Bakınız değerli milletvekilleri, 2001 yılında Türkiye'yi krize sürükleyen bankacılık sistemi bugün Türkiye'nin en güçlü olduğu alanlardan bir tanesidir. Şöyle aktif büyüklüğüne baktığımız zaman bankacılık sektörünün, 213 milyar bir büyüklüğü vardı, şu an itibarıyla bankacılık sektörünün toplam aktif büyüklüğü 2 trilyon liraya ulaşmıştır.

Aslında daha önemlisi, bu rakam içerisindeki kredilerin payı neydi, ne oldu? Bakınız değerli milletvekilleri, iktidara geldiğimiz dönemde toplam aktifler içerisindeki kredilerin payı yüzde 23 iken bugün bu oran yüzde 62'ye; menkul değerlerin portföyünün payı yüzde 40'tan yüzde 15'e düşmüştür. Yani bankacılık sektörü kamuyu fonlamaktan artık asli görevi olan reel ekonomiyi, piyasayı fonlamaya başlamıştır. Mevduatı vatandaştan toplayıp kamuyu fonlamak artık sona erdi. Onun yerine, mevduatı topladıysanız asli göreviniz olan bankacılık faaliyetlerini yerine getirerek, reel ekonomiyi fonlayarak para kazanmak durumundasınız.

Değerli milletvekilleri, burada, hazinenin borçlanma oranları çok önemli. Yani Türkiye ne kadar faiz ödüyordu? İktidarımız döneminde bazı rakamlar zikredildi ama şöyle bir realite de var: Türkiye yüzde 58'le borçlanıyordu, hazinenin borçlanma faiz oranları buydu. Şu an yüzde 10 seviyesindedir bu, hazinenin borçlanma oranı. Vade neydi biliyor musunuz? Ortalama sekiz buçuk ay vadeyle borçlanıyordu Türkiye Cumhuriyeti hazinesi. Şu an bu vade yetmiş bir ayın üzerine çıkmış durumdadır.

Bakın, bu kürsüden bunları çok konuştuk, ilk geldiğimiz dönemlerde finansman giderlerinin veya daha anlaşılır bir ifadeyle faiz giderlerinin toplam bütçe içerisindeki payı yüzde 45-47 seviyesindeydi. Yani 100 liralık bütçenin 47 lirası sadece borçların faizine ödenmek durumundaydı ve vergisel olarak da baktığımız zaman buna, topladığımız her 100 liranın 85 lirası sadece borçlarımızın faizine gitmek durumundaydı. Şu an bu rakamlar nedir biliyor musunuz? Bakın, şu an Türkiye Cumhuriyeti sadece bütçesinin yüzde 11'ini faize ödemektedir. Eğer Türkiye hâlen yüzde 50 finansman maliyetini bütçesine koymak durumunda kalsaydı, çok ciddi, astronomik rakamları bu memleket faize ödemek durumunda kalacaktı. Bunlardan bir kere memleket kurtuldu.

İkincisi: Her 100 liralık verginin 85 lirası faize gidiyordu. Şimdi ne kadarı gidiyor? 14 lirası.

Bir ikincisi değerli milletvekilleri, eğer bir borç söylüyorsak bunun karşısında da bir varlığı ifade etmek durumundayız. Varlık ne, borç ne; bunların birbirine oranıyla borç yükü ölçülür. Türkiye'de 2002'de Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarı devraldığı dönemde kamu borcunun millî gelire oranı yüzde 74'tü, şu an bu oran yüzde 33-34 seviyelerine kadar düşmüştür. Yani, Maastricht Kriterleri örneğine bile baktığımız zaman, bütçe açığı noktasında da, kamu borç yükü noktasında da Avrupa Birliği üyeleri içerisinde de bu kriterleri yakalayabilen ender ülkelerden bir tanesidir Türkiye.

Yine, değerli milletvekilleri, sermaye piyasalarımızda derinleşmeler olmuştur, sermaye piyasaları Türkiye'de derinleşmiştir ki bunlar ekonomiyi finanse etme açısından önemlidir. Bakınız, Türkiye'de toplam menkul kıymet değeri 100 milyar dolar civarındaydı, şu an bu 4 kat artmış ve 401 milyar dolara yükselmiştir.

Şirketlerimizin değerine bakalım. Burada özel sektörün bir borç yükü ifade ediliyorken o zaman -bunun karşılığında şirketlerin- bunun varlık olarak karşısında ne var, buna da bakmamız lazım.

Değerli milletvekilleri, bakan, Türkiye’de Borsa İstanbul endeksi 10 bin seviyelerindeydi, dün itibarıyla 72 bin seviyesinde Borsa İstanbul kapanış yaptı ve 301 olan şirket sayısı bugün 422’ye çıkmış. Yani, şirketler halktan daha fazla sermaye toplayarak yapılarını finanse ediyorlar. Türkiye’de 2002 yılındaki şirketlerin, borsaya kote olan şirketlerin değeri 35 milyar dolardı, şu an bu rakam 268,5 milyar dolara kadar çıkmış bir durumda. Yani, ortada bir borç ifade ediliyorsa bunun karşılığında da bir varlığın olduğunu bizim görmemiz gerekiyor.

Yine, aynı şekilde, AK PARTİ’nin yapmış olduğu reformlar sayesinde -bu sadece ekonomik anlamda kendisini hissettirmede, sosyal anlamda da, hukuk anlamında da, demokratikleşme anlamında da kendisini hissettiren çok ciddi reformlar yapmıştır- ve bu sebeptendir ki AK PARTİ’nin bu reformcu kimliğinden dolayı AK PARTİ 2002 yılından itibaren tek başına iktidarda kalmayı sağlayabilmiştir.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Uçmuşuz da haberimiz yok!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakan değerli milletvekilleri, iktidara geldiğimiz öncesinde şöyle bir gazeteleri ve televizyonları hatırlayalım, bir ay bittiği zaman, takip eden ayın ay başında enflasyon rakamları açıklanacaktır, şöyle yeşil bir canavar vardı gazetelerde, “enflasyon canavarı” diye ifade ediliyordu, ağzını açmış, önünde ne varsa yiyor. Milletın alın terini, cebindeki parasını, emeğini bu enflasyon canavarı sömürüyordu. Şimdi o enflasyon canavarı kayboldu yani bu dönemlerde kimse onu artık tanımıyor, gazetelerin manşetlerinden artık o enflasyon canavarı kayboldu gitti ve AK PARTİ iktidarıyla beraber Türkiye tek haneli enflasyonla tanıştı. (CHP ve MHP sıralarından gürlütüler)

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Onları yazacak gazete mi bıraktınız Türkiye’de!

KAMİL AYDIN (Erzurum) – 17 Aralık geldi, bak geldi 17 Aralık ha, ona göre!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bakanız, Türkiye enflasyonun üç hanelisini görmüş bir ülke, Türkiye enflasyonun iki hanelisini görmüş bir ülke, AK PARTİ iktidara gelene kadar tek haneli bir enflasyonla Türkiye tanışmamış...

AHMET YILDIRIM (Muş) – İşsizlikte de iki haneliyi sizin döneminizde gördü.

MEHMET MUŞ (Devamla) – ...ve bu dönemde AK PARTİ tek başına tek haneli bir enflasyonu Türkiye’yle tanıştırmıştır. Bu yıl takriben yüzde 8 gibi görülen bu enflasyon da inşallah, orta vadeli programda belirttiğimiz üzere, 2018 itibarıyla da yüzde 5 bandına düşürülecektir.

Ve değerli milletvekilleri, artık Türkiye için ikinci atılım dönemi diyebileceğimiz çok ciddi bir reform süreci başlıyor. 25 öncelikli dönüşüm programını açıkladık. Buna bağlı olarak 1.250 eylem planı açıklandı ve OECD ülkeleri içerisinde sadece iki ülke bu kadar detaylı bir dönüşüm programını açıklayabilmiştir. Bunlarla beraber artık çok daha üretken, çok daha ihracat yapan ve Türkiye’nin çok daha hızlı büyüdüğü bir ekonomik yapıya inşallah ülkemiz ulaşacak. İmalat sektörünün daha da güçlendiği, nitelikli iş gücünün arttığı, üretim kapasitesinin çok daha fazla artacağı bir dönemi hep beraber yaşayacağız değerli milletvekilleri.

Burada dikkatinizi çekmeden geçemeyeceğim, Türkiye’de çok ciddi altyapı eksikliği vardı ve ortalama projelerin tamamlanma süresi dokuz yıldır, şu an bu üç yıla kadar inmiş durumda ve Türkiye’de çok büyük projeler kamu-özel iş birliği modeliyle hayata geçirildi. Bu uygulama ilk defa rahmetli Özal döneminde 1986 yılında başlatıldı ve 1986’dan günümüze kadar 198 kamu-özel iş birliği modeli Türkiye’de hayata geçirildi. Bunların 133’ü AK PARTİ döneminde olmuştur. Bu kamu-özel iş birliği modeliyle hayata geçirilen projelerin toplam tutarı 115 milyar dolardır. AK PARTİ döneminde hayata geçirilen, bu modelle hayata geçirilen ve sözleşmesi imzalanan projelerin değeri ise 106 milyar dolardır. Burada hem bunların inşası hem de devlete ödeyecekleri yıllık gelir veya kira olarak ifade edebileceğimiz oranlar da dâhildir. Hani, Gezi eylemleri sırasında Gezi’cilerin karşı çıktığı işte üçüncü havalimanı bu yöntemle yapılmıştır...

MUSA ÇAM (İzmir) - Hangi yöntemle?

MEHMET MUŞ (Devamla) - ...üçüncü köprü bu yöntemle yapılmıştır, Avrasya geçiş tüneli bu şekilde yapılmıştır, İzmir Körfez geçişi bu şekilde yapılmıştır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – En az 4 katına yapılabilirdi Sayın Muş, en az 4 katına. 4 katı gelire verilebilirdi yolsuzluk olmasa.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bunlar devletin kasasından, merkezî hükümetin yatırım bütçesinden kaynak aktarılmadan yapılan ve Türkiye'ye gelir sağlayacak projelerdir.

Bakın, çok fazla noktaya değinmeyeceğim ama refah anlamında da birkaç konuya değinmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, “Şu kadar hastane yaptık, yatak kapasitesini bu kadar artırdık.” ona girmeyeceğim ama önemli bir rakam, Türkiye’de 2002 yılında 869 tane yoğun bakım ünitesi vardı. Bakın, koca Türkiye’de 869 yoğun bakım ünitesi vardı. Bugün itibarıyla bu rakam nereye çıktı biliyor musunuz? 2014 sonu itibarıyla 7.982, 10 kat artmış; Türkiye’nin nüfusu 10 kat artmamış. Yeterli mi? Daha da fazla mutlaka bunu artıracamız.

Bir diğer önemli konu şu değerli arkadaşlar, bakın, az önce bir şey söyledim “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışı AK PARTİ’nin bütün bütçelerinde görülmüştür. Bakınız, 2002 yılında “yıkıcı sağlık harcamaları” diye bir endeks vardır. Türkiye’de yıkıcı sağlık harcaması yapmak durumunda olan hanenin oranı biz iktidarı devraldığımızda binde 81’di, şu an bu rakam binde 31’e düşmüş durumdadır ve bu yıkıcı sağlık harcamalarından dolayı fakirleşen hane halkının oranı ise binde 43’ten binde 12’ye düşmüştür. Bunu inşallah önümüzdeki süreçte de sıfırlayacağız.

Bakınız değerli milletvekilleri, hane borcu anlamında da, doğru, Türkiye’de hane borcunda bir artış vardır, vatandaş kredi çekerek ev sahibi olmuştur, arazi almıştır, arsa almıştır, o borcun karşılığında bir varlık vardır.

ÖZKAN YALIM (Uşak) - İntihar edenlerin sayısını bir açıklasana.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Daha önce neden alamıyordu? Çünkü daha önce bankalar vatandaşları finanse etmekten ziyade devleti finanse ediyorlardı. Bankacılık yapmanıza gerek yok, fonu toplayın, bunu devlete satın, oturduğunuz yerde iyi para kazanın. Sistem öyle ilerlediği için, vatandaşın kullanabileceği fon kalmadığı için o oranlar düşüktü ama Türkiye, hâlen Avrupa’nın en düşük hane halkı ortalamasına sahip ülkedir, Türkiye’de bu, yüzde 20 oranındadır. Türkiye en düşüdüğündedir hâlâ, burada bir artış olduğu doğrudur ama bunu ifade etmek istedim.

Değerli milletvekilleri, bakınız, iktidarımız döneminde biz büyümeye bakıyorken şuna dikkat etmek durumundayız: Büyüme nasıl olmuş? Eğer dünya yüzde 10 büyüyorsa ve biz yüzde 5 büyümüşsek bunun bir anlamı yok. Mukayeseyi yapıyorken dünya ne kadar büyümüş ve bu dünyanın büyümesine göre Türkiye ne kadar büyüdü, ona bakmamız lazım.

Değerli milletvekilleri, çok geriye gitmeyeceğim, 1992-2002 arası dünya 1 büyüdüğü zaman Türkiye 1,2 büyüebilmiş. AK PARTİ döneminde dünya 1 büyüdüyse Türkiye 1,85 büyümeyi başarmıştır.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 2002’yi çıkar, 2002’yi çıkar.

MEHMET MUŞ (Devamla)- Ve şunu da göstermek istiyorum: Bakın, iktidarımız döneminde ülkenin tamamına yatırım yapılmıştır. Bakın bu Kızıltepe Devlet Hastanesi, bakın bu...

MUSA ÇAM (İzmir) – Para kasaları, yatak odalarındaki...

MEHMET MUŞ (Devamla) - ...Van Eğitim ve Araştırma Devlet Hastanesi, bakın, buna bakın, bu Batman...

MUSA ÇAM (İzmir) - Ayakkabı kutularından da bahset biraz, ayakkabı kutularından!

MEHMET MUŞ (Devamla) - Sen kutularla uğraş, kutularla uğraşmaya devam et.

MUSA ÇAM (İzmir) - Yatak odalarındaki para sayma makinelerinden de bahset biraz! Onlardan da biraz bahset!

MEHMET MUŞ (Devamla) - Bu, Batman Devlet Hastanesi. Bu, Midyat Devlet Hastanesi; bu, Mardin’de bir lise. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

MUSA ÇAM (İzmir) – Bilal oğlandan bahset biraz, Bilal oğlandan!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bu, Erciş’te bir lise değerli milletvekilleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (Devamla) - ...bu, başka bir lise. Bakın bu da PKK’nın bu okulları nasıl yaktığı. Bunlara herkesin ses çıkartması gerekiyor. Sırtını kimsenin bunlara dayamaması gerekiyor. Bakın bu, okulun konferans salonu ve yaptığımız okulları...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – PKK’yla Oslo’da pazarlık yapan sizsiniz, senin konuşmanın neresini düzeltelim!

MUSA ÇAM (İzmir) - Evde sıfırlanamayan milyon dolarlardan birkaç tane daha hastane yapılırdı, 5 tane daha! Sıfırlanamayan paralarla 5 hastane daha yapılırdı!

MEHMET MUŞ (Devamla) - ...PKK’nın ne hâle getirdiği, bu bütçeden ayrılan kaynaklarla ne hâle getirdiği. Bakın, o hastaneleri, acil servisi, bomba yüklü araçla saldırdıkları acil servis.

BAŞKAN – Sayın Muş teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (Devamla)– Değerli milletvekilleri, Kurşunlu Camisi bakın.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sıfırlanamayan paralardan da okullar yapılırdı, köprüler yapılırdı. Nerede o paralar? Nerede?

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Onun için, herkesin bunlara ses çıkarması lazım.

Bu bütçenin hayırlı olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Dolmabahçe fotoğrafını gösterin, Dolmabahçe...

BAŞKAN – Sayın Muş, çok teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, önemli bir gelişme üzerine Hükümetten bir bilgi talebimiz olacak. Onunla ilgili yerimden pek kısa söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Başika'daki askerî varlığımıza IŞİD tarafından bir saldırı düzenlendiği ve 4 askerinin ağır yaralı olduğu konusundaki haberlerle ilgili Hükûmetten bilgi talep ettiklerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Grubumuza ulaşan bilgilerde -ki biraz önce İnternet sitelerinde de yer almaya başladı- Başika'daki askerî varlığımıza IŞİD tarafından bir saldırı düzenlendiği, 4 askerimizin ağır yaralı olduğu konusunda haberler var. Bunun doğruluğu ve en sağlıklı bilgi açısından -biraz önce Sayın Başbakan Yardımcısı da buradaydı- Hükûmetten bilgi talep ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Özel.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/317) (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, Hükûmet adına Maliye Bakanı Sayın Naci Ağbal'ın söz talebi vardır.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, sizlerin de yeni görevinizi tebrik ediyorum, başarılar diliyorum.

2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'yla ilgili olarak Hükûmetimizin görüşlerini ifade etmek üzere huzurlarınıza gelmiş bulunuyorum.

Öncelikle, Meclisimizin yeni dönemde hayırlara vesile olan çalışmalar yapmasını yürekten temenni ediyorum.

Üzerinde görüşeceğimiz geçici bütçe kanununun da yeni yılda, 2016 yılında ülkemizin büyümesi için, milletimizin ihtiyaçlarının giderilmesi için, refahımızın artması için önemli katkılar vereceğine inanıyorum.

Esasen bugün burada yapılan konuşmalar, eleştiriler ve değerlendirmeler önemli ama benim Maliye Bakanı olarak burada Genel Kurul olarak sizlere geçici bütçe kanunu tasarısıyla ilgili olarak genel bir bilgi vermemde fayda var.

Biliyorsunuz, geçici bütçe kanunları merkezî yönetim bütçe kanunlarının zorunlu nedenlerle çıkarılmadığı dönemlerde çıkarılır. İstisnai bir kanuni düzenlemedir. Bu yasal düzenlemenin genel çerçevesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nda düzenlenmiştir. Bir bütçe kanunu olduğu doğrudur ama esasen kanunda geçici bütçe kanununun hangi hususlarının düzenleneceği temel olarak belirlenmiştir ve bir önceki yıl bütçe kanununda öngörülen başlangıç ödeneklerinin belli bir oranı dâhilinde harcama yetkisi verilmesine ilişkin bir kanuni düzenlemedir. Dolayısıyla esas olan, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Meclise getirilmesi, süratle görüşülerek yasalaşmasıdır.

Biliyorsunuz, AK PARTİ hükûmetleri döneminde, hem bütçe perspektifi bakımından hem de ekonominin hedefleri ve projeksiyonları bakımından yepyeni bir döneme girilmiştir. Bazen üç aylık bir süreyi önemsiyoruz, ona ilişkin olarak birtakım hedefler ve tahminler bekliyoruz ama biz biliyoruz ki

2002 yılında, 2001 yılında ve önceki yıllarda zaten ekonominin ufku üç ayı geçemiyordu, doğru mu? Üç aydan sonrası göremiyorduk. Devlet borçlanmak istediğinde üç aydan daha fazla borçlanamıyordu. Biz, bugün geçici ve istisnai olarak üç aylık bir bütçeyi konuşuyoruz ama esas olan bizim süratle Parlamenta getireceğimiz 2016-2018 Orta Vadeli Programı'na dayalı olarak hazırlayacağımız bütçe kanunu olacak.

Dolayısıyla geçici bütçe kanununun içerisinde gelir tahminlerinin olmaması zaten 5018 sayılı Kanun'un düzenlediği genel çerçeveye uygun. Ben, bunu Plan ve Bütçe Komisyonunda da defaatle ifade ettim. 2016 yılı girmeden inşallah veya en başında süratle 2016-2018 Orta Vadeli Programı'nı hazırlayacağız ve Meclisimize 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nı sunacağız. İnşallah o tasarı komisyonumuza, Genel Kurulumuza geldiğinde de ayrı ayrı, teferruatlı bir şekilde üzerinde konuşacağız.

Tabii, biliyorsunuz, AK PARTİ hükümetlerinin başarılı olduğu birçok alan var ama en çok gurur duyduğumuz alanlardan bir tanesi mali disiplin, bütçe performansı. 2002 yılından beri uygulanmakta olan maliye politikasının çerçevesi hem büyümeye hem istihdama hem yatırıma hem ihracata çok önemli katkılar verdi ve maliye politikasında gösterilen kararlılık sayesinde gerçekten ülkemiz günbegün daha artan bir şekilde sağlam ekonomik temellere kavuştu ve bugün birçok gelişmiş ülkede ekonomik kırılganlıkların sebebi olarak gösterilen maliye politikası dengeleri Türkiye için bir başarı hikâyesi görünümünü arz ediyor. Dolayısıyla bu gerçekten önemlidir çünkü biz biliyoruz ki 2002'de AK PARTİ Hükümeti kurulduğunda tamamen enkaza dönüşmüş bir ekonomik yapı, temelleri hiçbir şekilde sağlam göstergeler içermeyen bir ekonomik gösterge ama daha önemlisi, tamamen tarumar edilmiş bir bütçe görüntüsü vardı.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Siz de vardınız ya o zaman.

MUSA ÇAM (İzmir) – O zaman Bütçe Genel Müdürü değil miydiniz, 98'de?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bütçe Genel Müdürü olduğunuz dönemi mi kastediyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, acele etmeyin, daha durun bakalım, kürsüye yeni çıktık.

MUSA ÇAM (İzmir) – Değil miydiniz o zaman? Sizin sorumluluğunuz yok mu o zaman? Acaba bütçe dengesizliğinin olduğu dönemlerde siz Genel Müdür değil miydiniz, Daire Başkanı değil miydiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Darmadağın bütçelerde Bütçe Genel Müdürüydünüz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Ne zaman?

MUSA ÇAM (İzmir) – 98'de.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Arkadaşlar, beni...

MUSA ÇAM (İzmir) – Bütçe Daire Başkanı değil miydiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Arkadaşlar... Değerli arkadaşlar, endişelenmeyin...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Bakanı dinleyelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Endişelenmeyin, yani... Endişelenmeyin, 2002 yılına geldiğinde bu ülkedeki...

MUSA ÇAM (İzmir) – O gemi battıysa gemide siz de vardınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Sayın Çam, biliyorsunuz, Komisyon da söyledim, siz bana “...faizci, rantçılar...” dediniz, ben de size dedim ki: Ya, madem bu kadar faiz ve rant üzerinde duyarlılığınız var, şu konuşmalarınızda şeyden de bahsetseniz, 2002 yılında devlet iç borçlanma faizi senedi neymiş diye. yüzde 62,7.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Biz niye bahsedelim? Biz 2002’de iktidar mıydık ki?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2002 öncesi ne iş yapıyordunuz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, biz 2002’de iktidar değildik ki, Refah Partiniz vardı, millî görüşünüz vardı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Arkadaşlar, rakamları unutmayalım, yüzde 62,7 ile bu ülke borçlanıyordu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Reel faiz kaçtı? Yüzde 16. Yani bu ülkenin kaynaklarını, sizin de çok güzel ifade ettiğiniz gibi, faizcilere ve rantiyeye o dönemin hükümetleri güzel güzel veriyordu.

MUSA ÇAM (İzmir) – Siz ne yapıyordunuz o zaman, siz ne yapıyordunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sıralı amirlerinize bunları söylüyor muydunuz “Biz böyle bir bütçe götürüyoruz.” diye?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Peki şu anda ne oldu? Faiz oranları yüzde 10’lardı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, mevcut bürokratlar tedirgin olur yani bu yaklaşımdan. Sana ne olacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Zamanında, arkadaşlar, bütçe açıkları deyince, geçmişte hatırlıyorum, yüzde 10 bütçe açıklarının konuşulduğu bir maliye politikasından, bugün, Allah’a şükürler olsun, bütçe açığı rakamlarımız yüzde 1’in altında.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hep “faiz lobisi” diyor Sayın Erdoğan o zaman. Faiz lobisini kim buldu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Şu anda Avrupa ülkelerine göre, birçok değil, hemen hemen çoğuna göre bütçe açığı bakımından en iyi durumda olan ülke Türkiye’dir. Ve öyle bir durumdayız ki önümüzdeki üç yıl boyunca da bütçe açıklarını yüzde 1’in altında, inşallah, devam ettireceğiz.

Sağladığımız bu dönemde sağlıklı bir şekilde sürdürülen maliye politikasının en önemli göstergesi, aslında, daha doğrusu bir bütçenin halkın bütçesi mi olduğu, yoksa başka bir şeye mi hizmet ettiğini gösteren en önemli gösterge nedir? Bütçeden faize yapılan harcamalardır. Bir bütçe faize mi gidiyor, halka mı gidiyor? İçeride vatandaşın sağlığına, eğitimine, altyapısına mı gidiyor, yoksa bir şekilde üretken olmayan alanlara mı gidiyor?

Bakıldığında, her ne kadar Mehmet Muş Milletvekilimiz bahsettiyse de -benim de tabii, gurur duyduğum alanlardan bir tanesi- benim de bahsetmem lazım. 2002 yılında topladığımız 100 liranın 85 lirasını vergiye veriyorduk. Düşünebiliyor musunuz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Faize, faize.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Faize.

Teşekkür ederim, sağ olun. İyi takip ediyorsunuz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, biz her şeyi iyi takip ediyoruz, sen edemiyorsun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Devamla) – Ya, bu rakamları öğrenmek lazım, unutmamak lazım. Bu rakamların kıymetini bilmek lazım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Biz iyi takip ediyoruz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Devamla) – Yine, 2002 yılında bütçe giderlerinin yaklaşık yüzde 43’ü faize gidiyordu. Böyle bir bütçeyle hizmet yapılabilir mi, millete hizmet sunulabilir mi? Asla ve kata sunulamaz.

Peki, geldik AK PARTİ hükümetlerine. AK PARTİ hükümetlerinde, öncelikle, son on üç yıldır sağlanan siyasi ve ekonomik istikrar tabii ki maliye politikamızı temelden olumlu olarak etkiledi. Bir ülkede siyasi istikrar yoksa, ekonomik istikrar yoksa bundan en fazla maliye politikası etkilenir çünkü siyasi ve ekonomik istikrarın olmadığı bir yerde karar almakta zorlanırız, kararlılık gösteremezsiniz ve bütçe harcamalarınız ve bütçe gelirleriniz arasında dengesizlikler artar.

Demin ifade ettim, bütçenin içindeki faiz harcamalarının payı hızlı bir şekilde azalırken oradan sağladığımız imkânları, büyümeden sağladığımız imkânları bizim hükümetlerimiz ne yaptı? Vatandaşa hizmet olarak geri döndürdü. Bakın, 2002 yılında 119 milyar liralık bir bütçe içerisinde bizim eğitime harcadığımız kaynak sadece 11 milyar lira, 119 milyar liradan 11 milyarını sadece eğitime harcayabiliyorduk. Sağlık harcamaları 13 milyar lira. “Sosyal yardım” dediğimiz harcamaların rakamı sadece 1,5 milyar lira yani hemen hemen yok mertebesinde. Toplum içerisinde dezavantajlı kesimler olsun, fakirler olsun, yoksullar olsun, yardıma muhtaç insanlarımız olsun, onların tamamı için harcanan kaynak yalnızca 1,5 milyar lira.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, faiz lobisi neye deniyor? Bir de onu söylesene.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Devamla) – Peki, bakın, o yıl 119 milyar liranın 51 milyar lirasını faize veriyoruz. Böyle bütçe olabilir mi?

Şimdi, geliyorum 2015 yılına. 2015 yılında bütçemizin toplam büyüklüğü 503 milyar lira. Eğitime ne kadar harcıyoruz? 91 milyar lira. Arkadaşlar, AK PARTİ hükümetlerinin uzun süredir bütçesinden en fazla kaynak ayırdığı alan eğitim olmuştur, eğitime verdiğimiz önemin en önemli göstergesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Peki, 2002 yılında 13,5 milyar lira olan sağlık harcamaları 2015 yılında ne kadar olmuştur? 85 milyar liraya çıkmıştır.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Bu kadar öğrenci niye sıfır matematik yapıyor Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Devamla) – Yani eskiden eczanelerimize gidemeyen, hastanelerimize ulaşamayan...

MUSA ÇAM (İzmir) – Şimdi rehin kalıyorlar hastanelerde! Hastanelerde rehin kalıyorlar şimdi, rehin!

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Devamla) – ...doktorumuza ulaşamayan vatandaşın alamadığı sağlık hizmetine şimdi her bakımdan vatandaşımız erişebilmektedir. Vatandaşımız her şeyin en iyisini hak etmektedir.

Peki, sosyal yardım harcamaları, demin ifade ettim. 119 milyar lira içerisinde sadece 1,5 milyar lira kaynak ayırabildiğimiz sosyal yardım harcamalarına, 2015 yılında 34 milyar lira harcayabiliyoruz. Bunlar çok önemli şeyler arkadaşlar. Bütçeler sadece -sayın vekillerimizin de söylediği gibi- rakamlardan ibaret değildir. Her bütçenin arkasında bir siyaset, bir ekonomik ve sosyal perspektif var. AK PARTİ hükümetlerinin bütçe politikasının temelinde millet var, millete hizmet var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yine, AK PARTİ hükümetlerinin bütçelerine ilişkin olarak yapılan birtakım değerlendirmeler oldu. Bütçenin sadece harcama tarafında değil vergi tarafında da, gelir tarafında da sosyal adaleti gözeten, sosyal devleti gözeten vergi uygulamalarını AK PARTİ hükümetleri döneminde yapabildik. Kurumlar vergisi oranının aşağı çekilmesi, gelir vergisi oranlarının aşağı çekilmesi ancak AK PARTİ hükümetleri döneminde oldu. Ama en önemlisi düşük ve orta gelir gruplarının en fazla tükettiği, en fazla aldığı mal ve hizmetlere baktığımızda eğitimde, sağlıkta, temel gıda maddelerinde katma değer vergisi oranlarında önemli indirimlere gittik. Yüzde 18 olan katma değer vergisi oranlarını bu söylediğim, ifade ettiğim mal ve hizmetlerde yüzde 8'e indirdik. Sosyal devlet budur. Eğitimde, sağlıkta ve temel gıda hizmetlerinde katma değer vergisi oranlarını düşürdük. Yani bir taraftan vergi gelirlerinde sosyal devlet anlayışını yerleştirirken diğer taraftan yetimin hakkını koruduk, vatandaşın hakkını koruduk.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yetimin hakkı torbalarda, torbalarda!

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Devamla) – Bütçeden faize giden paraları çatır çatır millete verdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

MUSA ÇAM (İzmir) – Yapma Sayın Bakan, siz buraya girmeyin, buralara girmeyin siz, başkaları girsin. Diğer milletvekilleri girsin, siz buralara girmeyin. Girmeyin bulaşır, size de bulaşır.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Devamla) – Arkadaşlar, bütçe konusunda performansımızın ne kadar iyi olduğunu siz de kabul ediyorsunuz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Bütçe anlatmıyorsun, siyaset yapıyorsun Sayın Bakan. Sen bütçeni anlat.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum yani konuşmalarınızda onu zaman zaman belirttiniz.

Son olarak iki konuda kısa açıklamalar yapacağım: 2016 için üç aylık geçici bütçeyle ilgili olarak 138 milyar liralık Meclisimizden bir harcama yetkisi istiyoruz. 138 milyar lira; biraz önce bu 138 milyar liraya ilişkin birtakım değerlendirmelerde bulunuldu yani bir bütçeyi bir önceki yılın bütçesiyle karşılaştırırken karşılaştırmayı aynı şeylerle yapmanız gerekiyor. Bizim, geçen sene, 2015 yılı için yılın tamamında aldığımız harcama yetkisi, ilk üç aya ilişkin serbest bıraktığımız yani kamu kurumlarının harcayabileceği miktar 139 milyar idi yani biz, Parlamentodan tam yıl yetki aldık ama tabii, mali disipline, bütçe disiplinine önem verdiğimiz için harcamaların ilk üç aydaki gerçekleşmesi noktasında kamu kurumlarına daha sınırlı bir yetki verdik. O rakam ne kadar? 139 milyar lira. E peki, bu sene Meclise gelip sadece üç ay için sizden aldığımız yetki ne kadar? 138 milyar lira. Şimdi, burada bir yanlışlık var mı? Yani, herhangi bir şekilde mali disiplini, bütçe disiplinini bozacak bir anlayış söz konusu mu? Ayrıca, bütçeler yıllıktır.

Şunu da ifade edeyim: Bugün, sizlere, huzurlarınıza getirmiş olduğumuz geçici bütçe kanunu üç ay süreyle uygulanacak. Üç ay süreyle uygulandıktan sonra, asıl bütçe kanunu Mecliste yasalaştıktan sonra, bütün burada yapılan harcamalar esas bütçe kanununun harcamalarına mal edilecek. Dolayısıyla, geçici bütçe uygulaması, kendi kesin hesabı çıkan, kendi nihai hesabı çıkan bir bütçe değildir; sadece, esas bütçe çıkana kadar kamu kurumlarının gündelik harcamalarına izin veren bir bütçe kanunu hüviyetini taşımaktadır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gelir ne kadar, borçlanma ne kadar Sayın Bakan?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Devamla) – Bir de son olarak, bütçe hakkından haklı olarak sayın vekillerimiz bahsetti, ben de çok önemsiyorum. Bütçe hakkı, demokrasilerin olmazsa olmazı, parlamentoların yürütme organı üzerindeki yetkisinin, gücünün en önemli göstergesi. Peki, bütçe hakkı sadece iki kelimedenden mi ibaret? Hayır, bütçe hakkını sağlayacak mekanizmalara, kurumsal yapılara, yasal düzenlemelere sahipseniz bütçe hakkı vardır, bunlar yoksa bütçe hakkını realize edemezsiniz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Rica ederim siz söylemeyin ya. Sayıştay raporları bile gelmedi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Bugüne geldiğimizde, baktığımızda, bütçe hakkından bahseden vekillerimize tekrar teşekkür ediyorum ama şunları ifade etmeme müsaade edin: AK PARTİ 2002 yılında iktidara geldiğinde bir Anayasa vardı ve buna ilişkin olarak ayrıca 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu vardı, kamu borçlanmasına ilişkin çeşitli kanunlar vardı ama AK PARTİ iktidara geldikten sonra 5018 sayılı Kanunu çıkarttı, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nu çıkarttı, kamu borçlarına çekidüzen verebilmek için Kamu Borç Yönetimi Kanunu’nu çıkarttı.

ERHAN USTA (Samsun) – Kim çıkardı? Pardon, kim çıkardı Sayın Bakan?

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Çıkaranı söyle, çıkaranı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Son olarak 2011 yılında Sayıştay Kanunu’nu çıkarttı.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ya, böyle şey olur mu? Hiç yakışmıyor yani!

ERHAN USTA (Samsun) – Allah’tan korkun, 4749’u kim çıkardı? 57’nci Hükümet çıkardı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Arkadaşlar, bu 3 kanun ve diğer mali mevzuatta yapılan düzenlemeleri bir bütün olarak değerlendirdiğimizde...

ERHAN USTA (Samsun) – Böyle bir şey olamaz ya! Maliye Bakanı apaçık yalan konuşuyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – ...bundan önceki hiçbir dönemde kamu maliyesi bu kadar şeffaf olacak bir kurumsal yapıya ve uygulamaya sahip değildi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mali kuralı neden çektiniz o zaman Genel Kuruldan, bir söyle bakayım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Eskiden bütçenin içi boştu...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, bir söyler misin, mali kuralı kim çekti buradan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – ...fon uygulamaları vardı hatırlıyor musunuz, özel hesap uygulamaları vardı. Milletin parası milletin Meclisinden kaçırılırdı.

MUSA ÇAM (İzmir) – Şimdi de kaçırılıyor, şimdi de kaçırılıyor, örtülü ödenektir, şudur, budur, hepsi kaçırılıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – AK PARTİ geldi, milletin parasını milletin Parlamentosuna getirdi ve millete hesap verilmesini sağladı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eskiden AK PARTİ iktidara gelmeden önce...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çocukların cebine mi girdi, nereye gitti?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Arkadaşlar, ne kadar heyecanlanıyorsunuz? Heyecanlanmanıza gerek yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mali kuralı kim iptal etti, söyle bakayım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Sizin karnenizi söylüyorum, sizin notunuzu veriyorum. Diyorum ki: 2002 yılına geldiğinizde, 2002 yılı varken Sayıştay raporları diye bir şey yoktu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi var mı? Şimdi var mı raporlar?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Bugün her bir kamu idaresi bazında...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Gördün mü sen o raporları?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Bakın, her bir raporu da görüyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyi gördün? İçine baktın mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Her bir raporda... Var olan bir rapor var, önceden rapor yoktu. Böyle bir kamu maliyesi olabilir mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Böyle bir bütçe hakkı olabilir mi? Var olan bir rapor var. Kesin hesap kanununun görüşülmesi artık Sayıştay raporlarına bağlı olarak yapılıyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kesin hesap komisyonunu niye kurmuyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Eskiden kesin hesap kanunu görüşülürken...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Seni kandırmışlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – ...bu kadar detaylı bir şekilde raporlar var mıydı? Yoktu.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kesin hesap komisyonunu niye kurmuyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Eskiden kamu maliyesi bu kadar şeffaf mıydı? Şimdi her ay Maliye Bakanlığı olarak bütün kamunun hesaplarını açık, şeffaf bir şekilde yayınlıyoruz ve bütün bunları Sayıştaya veriyoruz.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Yapmayın ya.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yapmayın, rica ederim ya. Kamu ihalelerini bile söyleyemediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Yaptık arkadaşlar, yapma demeyin, yaptık.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya neyini yaptınız? Gördük ayakkabı kutusunu, yapmayın ya. Sayıştay raporu bile ortada yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Kamu maliyesini daha kaliteli hâle getirdik, daha şeffaf hâle getirdik, daha hesap verebilir hâle getirdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yetmez, daha fazlasını yapacağız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Rica ediyorum ya, ciddi bir yer burası, Parlamento. Neyi yaptınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – Dedik ki: AK PARTİ hükümetleri bundan önce olduğu gibi, bundan sonra da reform Hükümeti olmaya devam edecek.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ne Sayıştay raporu, ne kesin hesap komisyonu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Devamla) – İkinci nesil kamu maliyesi reformlarını yapacağız, ikinci nesil kamu yönetimi reformlarını yapacağız. Hayallerin ötesinde, daha şeffaf, daha hesap verebilir, daha açık, milletin bütçelerini, milletin maliyesini yapacağız.

Hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Maliye Bakanı, konuşmasında belli dönemsel mukayeseleri yaparken, aynı zamanda 57'nci Hükümet dönemine de atfen satışmada bulunmuştur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hiç ifade etmedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada dürüst davranın bari.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – 2002 yılıyla ilgili bir değerlendirme yaptı. Dolayısıyla, 2002 yılında görevde olan Hükûmet nedeniyle...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 57’nci Hükûmet ortağı Milliyetçi Hareket Partisidir.

BAŞKAN - ...mensubu olduğunuz parti o koalisyon ortağı olması nedeniyle bir sataşma olduğunu ifade ediyorsunuz.

Buyurun Sayın Akçay, süreniz iki dakikadır.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Maliye Bakanı Naci Ağbal’ın 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Elbette bütün bu kadar saçmalıklara iki dakikada cevap vermek mümkün değil ama...

NURSEL REYHANLIOĞLU (Kahramanmaraş) – “Saçmalık” diyemezsiniz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Hakaret de var Sayın Başkan.

AHMET GÜNDOĞDU (Ankara) – O zaman siz saçmalıyorsunuz.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – ...başlıklar hâlinde kısaca ifade ediyorum. Bundan sonraki konuşmacılarımız, bunların hepsinin cevabını da bilgisiyle ve belgesiyle de verecektir.

Şu kadarını söyleyeyim: Biraz evvel burada konuşan Sayın Bakan kimdir? Geçici bütçede üç aylık gelir tahminini bile yapamayan bir Maliye Bakanının konuşmasını izledik. (MHP sıralarından alkışlar) Bugün Maliye Bakanlığı, arkadaşlar, değil üç aylık, değil aylık, değil haftalık, günlük dahi gelirini tahmin edebilecek bir durumda değildir. Yani, kesin olmamakla birlikte yaklaşık bu tahminini bile yapmadan geçici bütçeyi getirmiş, geçmiş dönemlere birtakım suçlamalar getirmeye çalışıyor. Bu, âcizlikten kaynaklanıyor.

Hadi, geçici bütçenin resmî metnine, tasarısına bu tahmini koyun ama koyamadınız; insan, Maliye Bakanı olarak bütçe sunuş konuşmasında bari bundan bahseder, bunda da yok.

Dolayısıyla, bunlar boş sözlerdir. 57’nci Hükûmet dönemiyle ilgili söylenenler de Adalet ve Kalkınma Partisi bakımından da bir nankörlüktür. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

57’nci Hükûmet döneminin çok önemli, çok değerli hizmetleri olmuştur. Merkez Bankasının özerk hâle getirilmesi, bankacılık reformu, kamu bankalarının yapılandırılması, kamu finansman ve borç yönetimi 57’nci Hükûmet döneminde düzenlenmiştir. (MHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Maliye Bakanı “Biz çıkardık.” diyor. 5018 sayılı Kanun’u hazırlayan, pişiren 57’nci Hükûmettir. Siz geldiniz, bir kalem bile oynatmadan sizin zamanınızda çıktı bu.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Ülkeyi IMF’nin kapısına dayattınız.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Fonların tasfiyesi, bütçe ve harcamaya ilişkin, mali disipline ilişkin yapılan birtakım çalışmalar, yatırım ortamının iyileştirilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Bunları size tekrar ezberleteceğiz arkadaşlar.

Hepinize tekrar iyi akşamlar. (MHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bu kürsü, bu yüce çatı, elbette ki bu Parlamentonun siyasete kazandırdığı kimlikler açısından çok sayıda bürokratin siyasete girişine tanıklık etti. Bununla ilgili çok olumlu örnekler de var ancak bu görevi yapmış kişilerin daha sonra siyasete girdiklerinde ve Sayın Bakan gibi önemli görevler üstlendiklerinde, görev yaptıkları döneme dair çok özenli bir dil kullandıklarını, bizlerin de kendilerinin o dönemlerine ilişkin değerlendirmelerinde bürokratların dokunulmazlığı, bürokratlara sataşılmaması ilkesi noktasında çok duyarlı davrandığımız, grup olarak bir gelenektir.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Evet!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Bakan bu geleneğin ilk tarafını tarumar etti, berbat etti. (CHP sıralarından alkışlar) Bu konuda Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna -ki Sayın Bakanlığı dönemindeki ilişkilenebiliriz açısından baktığımızda da hayretle, dehşetle takip ediyorum ifadelerini- fevkalade incitici yaklaşımlarda bulundu. Son olarak da grubumuza dönerek “Size notunuzu açıklıyorum.” dedi, ki o dönem Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarda olduğu bir dönem olmamasına rağmen. Bu ağır sataşma karşısında cevap hakkı...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, müsaadenizle grubumuz adına Aykut Erdoğan cevap verecek.

BAŞKAN – Sayın Aykut Erdoğan, 69’uncu madde kapsamında sataşma nedeniyle söz veriyorum.

Süreniz iki dakikadır.

8.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan’ın, Maliye Bakanı Naci Ağbal’ın 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın tümü üzerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu iktidar partisinin bir hikâyesi var, bir 2002 yılını anlatıyorlar bize.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Takıldılar, orada kaldılar.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – 1998’i anlatalım, 1999’u anlatalım.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Sanki bu 2002 yılında Taş Devri’nde yaşıyormuşuz, dumanla haberleşiyormuşuz, hiçbir iletişim şeyi yokmuş... Aslında bu 2002 yılı -hep diyorlar- doksan yıllık cumhuriyetle bir hesaplaşma metaforu olarak kullanılmış, hep böyle yaptılar.

Şimdi, burada Sayın Bakan geldi... Sayın Bakan, buradaki milletvekillerine bu haksızlığı yapmayın. Bütçe hakkının iki temel dayanağı var: Sayıştay raporları, Sayıştay denetimi. Hani o gelirse duman olacağınız Sayıştay raporları geldi mi? Gelmedi, gelmedi, gelmedi. İkincisi...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Her sene aynı şeyi söylüyorsun Aykut ya, her sene aynı, hiç değişen bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Getirin bir kere de biz şaşıralım.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Çünkü, bu bütçe hakkı Parlamentonun temelidir. Senin demokrasi kültürün zayıf. (CHP sıralarından alkışlar) Bu, Parlamentonun temeli olduğu için... Bütçe hakkını Sayın Bakanın anlattı, git bir kere daha anlatsın sana.

Sayıştay raporlarını niye getirmiyorsunuz? Çünkü, yaptığımız işlemlerin hesabını veremiyorsunuz. Bu millet gördü, neler yaptığınızı gördü. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSA ÇAM (İzmir) – Çiğ yediler, çiğ!

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) - Siz bunu kapattınız, hukuken kapattınız ama vicdanlarda hâlâ açık.

Demin yetim hakkını kullandınız. Sizden rica ediyorum, bu görüntüyü üzerinizden kaldırmaya kadar, bu yolsuzluk şaibesini üzerinizden kaldırmaya kadar yetimin hakkını kullanmamanız gerekmektedir. Çünkü, yetim hakkı kutsaldır, yetim hakkı değerlidir ve sizler bu yetim hakkını ne yazık ki yaptığımız işlemlerle, kapattığımız yolsuzluk dosyalarıyla kirletmiş bulunmaktasınız. Sizler 2002 yılına laf edecek durumda değilsiniz. Sizler cumhuriyet hükûmetlerine, bütün cumhuriyet hükûmetlerine hakaret edecek düzeyde değilsiniz. Geldiğiniz yer ortadadır, bütün rakamlara, az evvel konuşulanlara tek tek cevap vereceğiz ama önce siyasal tarihinizi özetleyeceğiz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Rakamları bırak, millet söyledi rakamı be! Hâlâ konuşuyorsunuz be!

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) - Ne dediğin anlaşılıyor bile, sadece gürültüden ibaretsin!

Ve biz bunun hesabını, bu yetim hakkının hesabını er veya geç soracağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

Birleşime saat 20.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.38

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.32****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Zihni AÇBA (Sakarya)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 15'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

**XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/317) (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN - 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerindeki görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Tasarının tümü üzerinde şahsı adına ilk konuşmacı İzmir Milletvekili İbrahim Mustafa Turhan.

Buyurun Sayın Turhan.

Sayın Turhan'ın olmadığını görüyorum.

Burada mı Sayın Turhan?

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Başkanım geliyor, diğer arkadaşlarda sıra.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, olur mu canım, hakkınız yanar.

BAŞKAN – İkinci konuşmacı düşünür mü şu anda?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tabii efendim.

BAŞKAN – O zaman, ikinci konuşmacıyı davet ediyorum.

İstanbul Milletvekili Sayın Aykut Erdoğan.

Buyurun Sayın Erdoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçici bütçe üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Başkan, bildiğiniz üzere, bütçeler iktidarların en temel politik ve ideolojik belgeleridir. İktidarların siyasi önceliklerinin ne olduğu bütçelerinde yer alır ve eğer ki gerçek bir bütçe, normal bir bütçe yapmaya imkân yoksa, 5018 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesindeki zorunlu hâller gerçekleşirse bir geçici bütçe yapmak gerekmektedir. Bu bütçe de bir geçici bütçedir.

Bu geçici bütçeyi incelerken, birincisi, bu zorunlu hâllere nasıl geldik, nedir bu zorunlu hâller ve vatandaşın vergisini harcamak isteyen siyasal partinin öz geçmişine yakın tarihle birlikte bakmakta fayda var.

Değerli arkadaşlar, yıl 2002 yılıydı ve yeni kurulmuş bir siyasi iktidar eski gömleğini çıkararak, eski bir siyasal kültür, yeni bir parti gibi seçimlere geldi ve “üç Y” diyerek, yolsuzluk, yoksulluk ve yasaklarla mücadele iddiasıyla, o dönem ekonomik krizlerden ve kendinden önceki yirmi yıllık hükümetlerin bazı ekonomik kararlarından bıkmış, usanmış yoksul halk kitlesine umut olarak kendini gösterdi. Gelen iktidar partisi ne yapacağını biliyordu, iki temel ajandası vardı. Birincisi, laik cumhuriyetle hesaplaşmak istedi; ikincisi de kamu kaynakları üzerinden kendi yandaşlarına, kendi yakınlarına kaynak aktarma üzerine iki temel önceliği vardı. Ve bir ittifak kuruldu. Bu ittifakın bir bileşeni o dönem, Avrupa Birliği, ABD, NATO ekseninde dış destek ve onların Türkiye’deki sözcüleri olarak liberaller; diğeri, ayrılıkçı Kürt siyasal hareketi, Kürt siyasal hareketinin bir kısmı ve Fethullah Gülen Cemaati’yle bir dörtlü koalisyon kuruldu. Ve ilk olarak, o dönem NATO’ya ve Amerika Birleşik Devletleri’nin askerî hegemonyasına kısmen soğuk olan subaylar tarafından yürütülen, millî orduyla bir hesaplaşma içine girildi. Ve asrın iftiraları başladı değerli arkadaşlar: Ergenekon, Balyoz, Oda TV, Askerî Casusluk davaları üzerinden dönemin aydınlarına, gazetecilerine, bilim adamlarına, bilim insanlarına yönelik bir iftira kampanyası başlatıldı. İlhan Selçuk ve Türkân Saylan yaptıkları ızdıraptan hayatlarını kaybettiler. Yarbay Ali Tatar kendini vurdu ve “Ergenekon’un kasası” denilen Kuddusi Okkır gömülürken cebinde 5 kuruş bile para yoktu. O dönem makamında görevini yerine getirmeye çalışan Sayın İlhan Cihaner kameralar karşısında, kameraların önünde tutuklandı. Hapiste ömrü geçen Tuncay Özkan’ın bugün karaciğeri hâlâ çalışmamaktadır, karaciğerinin sadece dörtte 1’i kalmıştır. Mustafa Balbay çocuğunu görmeden büyüttü ve millî ordunun subayları, akademisyenler, gazeteciler, Türkiye’nin en kriminal tipleri üzerinden gizli tanık olarak, sahte deliller üzerinden bu insanların hayatları karartıldı. Daniştay cinayetleri, Muhsin Yazıcıoğlu cinyeti, Rahip Santoro cinyeti, Hrant Dink cinyeti, Malatya katliamı, bu ülkenin bütün karanlık cinayetleri bu yurtseverlerin üzerine atılmak istendi. Neredeyse “Roma’yı da onlar yaktı.” diyeceklerdi.

Ve o dönem bir savcı vardı, Zekeriya Öz, dokunduğunu içeriye alıyordu ve ona zırlı aracı da dönemin Başbakanı verdi ki dönemin Başbakanı “Ben bu davaların savcısıyım.” demişti. Ve o dönem Silivri’de yurtseverler ve yurtseverlerin kalesi olan Cumhuriyet Halk Partililer, TOMA’lara, biber gazlarına, coplarla taciz edilmelerine, acı çektirilmelerine rağmen yurtseverce Silivri davalarında haksızlıkların üzerine gittiler. (CHP sıralarından alkışlar) Ve Silivri davaları sonuçlanmaya başlandı. Bütün ordumuz tutuklanmış gibi, memleket işgal altında gibi ve müebbet hapis cezaları verilirken bugün “kumpas” diye yandım yandım gezenler, “müebbet kuşları” diye, insanların hayatı karartılırken dalga geçiyorlardı. Bu üzücü, bu acı verici, bu hicap duyurucu durum karşısında “müebbet kuşları” demişlerdi.

Ve devlet yönetimi, değerli arkadaşlar, Maliyesi, Hazinesi, Planlaması Fethullah Gülen Cemaati’ne emanet edildi. Devleti sekretarya olarak AKP adına Fethullah Gülen Cemaati yönetti. Görevlendirilmiş mahkemelerdeki hâkimler ve savcılar insanların hayatlarını kararttılar ve 12 Eylül 2010 referandumunda bütün uyarılarımıza rağmen, bütün ikazlarımıza rağmen “Mezardaki ölümlere bile oy kullandı.” diyerek bu Türkiye’nin yargısı bu cemaate ve AKP’ye teslim edildi. Ve bu sırada kamu malları bir cihat ganimeti gibi yağmalanmaya devam etti. Türkiye Cumhuriyeti’nin millî serveti, AKP’ye yakın iş adamlarıyla, haksızlıklarla, haksız ihalelerle, rekabetçi olmayan ihalelerle, teşviklerle, kredilerle, imar rantlarıyla, izinlerle ve ruhsatlarla el değiştirmeye başladı. Özelleştirme olarak yağmalanan millî servetimizin en stratejik sektörleri bankalar, TELEKOM, TEKEL, limanlarımız yabancıların eline geçti değerli arkadaşlar.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) - Bankaların hepsi batıktı, batık biz aldığımızda.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Ve borçlanmayla, millet gırtlığına kadar borçlandırılmış bir şekilde Türkiye ekonomisi getirildi.

Ve kutsal ittifak bozulmaya başladı. Artık bilemiyoruz, ne istediler de vermediler? İlk MİT krizi ortaya çıktı, MİT krizinin hemen sonrasında da 17-25 Aralıkta bakan evlatlarının, yetim hakkını, vatan evlatlarının parasını nasıl yağmaladığını -ayakkabı kutularında ve çelik kasada- bizler, bütün halkımız ve bütün dünya gördü değerli arkadaşlar.

Baskı, yolsuzluk, ayrımcılık, güç sarhoşluğu bir dünya liderliği fenomeni başlattı. Bölgesini dizayn etmek isteyen Arap Baharı'ndan sonra ve bölgesindeki bütün acılara da bir yerde körük vererek, bu ateşe, yangına körük vererek insanların acı çekmesi başladı. Ayrışmada ilk liberaller koştı, süreç buzdolabına kaldırıldı, masa devrildi ve cemaatle büyük bir savaş başladı. Bu savaşın sonucunda, yapılan bütün günahlar, işlenen bütün suçlar bir el yıkamayla cemaatin üzerine bırakıldı.

Ve on üç yıllık bu iktidarın 7 Haziranda yüzde 40 oyla tek başına iktidarı son buldu. İşlenen suçların hesabını verme korkusuyla Türkiye'de büyük bir savaş ve çatışma ortamı başlatıldı. IŞİD ve PKK üzerinden ülke kan gölüne döndürüldü. Bine yakın insan; asker, polis, çocuk, 70 yaşında ekmek almaya giden amca can verdi bu süreçte ve Ankara'da ve Suruç'ta Türkiye'nin en aydın genç çocukları, küçük çocuklar IŞİD canilerinin bombalarıyla paramparça edildiler ve bunun üzerine millet "beyaz Toroslar" üzerinden tehdit edildi değerli arkadaşlar.

Ve dünyanın en haksız, en kötü rekabetinin olduğu, medyanın baskı altına alındığı, gazetelerin kapatıldığı, gazetecilerin dövüldüğü, muhalefete yer vermemesinin sağlandığı, anayasal olarak tarafsız olmaya yemin etmiş Cumhurbaşkanının bizatihi sahaya inerek sınırsız bütçesini ve gücünü taraflı olarak bir partinin lehine kullandığı, devlet imkânlarının havuç ve sopa olarak, tehdit ve ödül olarak kullanıldığı, valilerin il başkanı, kaymakamların ilçe başkanı olduğu bir haksız dönemde, haksız rekabette ne yazık ki bu millî irade gasbedildi arkadaşlar. Bu seçim haklı bir seçim değildi, bizler adaletsizliğe uğradık, bu millî irade bizim eşit rekabetimizde size gelmedi. . .

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – 7 Haziranda öyle demiyordunuz. 7 Haziranda bunu söylemiyordunuz, milletin iradesi diyordunuz.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – . . . korkutulmuş, ürkütülmüş seçmen, kendilerinin de ifade ettiği gibi, mecburiyetten bu iktidara oy verdi.

Bugün geldiğimiz durumda, seçim sonrasında, değerli arkadaşlar, stratejik dengesizlik dış politikada hayatımızı tehdit etmektedir. Rus uçağının neden düşürüldüğünü hâlâ bilmiyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sınırlarımız ihlal edilmiş. Bu ülkenin sınırları yol geçen hanına çevrildi, bu ülkenin hava sınırlarında İsrail uçaklarının düşen depolarını hepimiz gördük, Amerikan uçakları semalarımızda gezmektedir. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, Rus uçağı on yedi saniye ihlal etmiş. Sınırlarımız kutsaldır.

Biz Kuvayimillîye'den gelen insanlarız, biz savaştan kimlerin kaçtığını bilen insanlarız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Eğer bu memleketin başı belaya girerse, bu memleket savunmasında biz kendimize güveniyoruz, kurumsal tecrübemiz vardır.

Musul'a girdiniz ateş almaya, niye girdiniz? Nedir derdiniz? Musul'a girip niye çekildiniz? Bu ülkenin millî gururunu. . . O Türkmenlere umut verip geri çekilmeye ne hakkımız var? Dünyada yapayalnız bir Hükümet çıktı karşımıza ve 1 Kasım sonrasında memleketimizde hüzün verici bir iç savaş görüntüsü var. Bu ülkenin sokaklarında ağır silahlar, tanklar kendi halkının üzerine gitmektedir. Asker, polis, çocuk, yaşlı öldürülmektedir bu ülkede değerli arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bu hazin tablo karşısında biz şunu söylüyoruz. . .

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kuvayimillîye’yi sen kendi milletvekiline anlat be! Kuvayimillîye’yi kendi vekiline anlat bir!

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Biz halkların kardeşliğine inanıyoruz. Bütün faşist ve gerici baskılara şunu söylüyoruz...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Önce kendi vekilline Kuvayimillîye’yi bir anlat.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyelim.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Mecbur olmadıkça savaş bir cinayettir. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından alkışlar) Ve şunu söylüyoruz: Bütün faşist ve gerici baskılarınıza rağmen laik, demokratik Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, dinliyorum sizi.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın konuşmacı, 1 Kasım seçimlerinde AK PARTİ’nin iktidarıyla sonlanan seçim ortamına ilişkin, korkutulmuş, ürkütülmüş seçmenlerle elde edilen bir zafer... (CHP sıralarından “Doğru” sesleri) ..hak edilmemiş bir sonuç olarak takdim ederek sadece AK PARTİ’ye karşı değil 1 Kasım sandık başına gitmiş bütün seçmenlere karşı saygısızlık etmiştir. Bu çerçevede söz hakkı talep ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bostancı, şimdi, grup başkan vekillerimiz, milletvekillerimiz kendi siyasi görüşleri doğrultusunda eleştiri yapıyorlar. Daha önce de ifade etmiştim, her eleştiriye bir sataşma vesilesi olarak alıp söz hakkı talep ederse grup başkan vekili arkadaşlarımız bu görüşmeler sınırsız bir şekilde uzar. Ben şimdi, Sayın Erdoğan’ın açıklamalarından doğrudan...

SALİH CORA (Trabzon) – Sataşma yok mu?

BAŞKAN – ...Adalet ve Kalkınma Partisini hedef alan bir sataşma görmedim ama... (AK PARTİ sıralarından gürültüler, CHP sıralarından alkışlar)

Bir saniye, bir saniye... Dinleyin değerli arkadaşlar.

Bakın, şimdi, elbette muhalefet iktidarı eleştirecektir, iktidar da muhalefeti eleştirecektir. Yani bu eleştiriler sert olabilir.

SALİH CORA (Trabzon) – Yalan konuştu, yalan!

BAŞKAN – Bakın, sert olabilir, daha farklı üslupta olabilir. Bunların her birini bir sataşma gerekçesi yaparsanız bu görüşmeler olabildiğince uzar, bunu doğru bulmuyorum. Yine de “Ben söz hakkımı istiyorum, bana söz hakkı verin.” dersiniz ben grup başkan vekillerinin söz hakkı talebine saygılıyım, size söz vereceğim.

Buyurun, iki dakika veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Lütfen, bir sataşmaya meydan vermeyelim Sayın Bostancı.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

9.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'ın 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; gerek 7 Haziranda gerek 1 Kasımda gerekse ondan önceki nice seçimde milletimiz gayet akli başında, ne yaptığını bilerek oy vermiştir. Millet'in oy verme davranışına ilişkin burada “AK PARTİ’ye sataşacağım.” diye bütün milleti töhmet altında bırakan; ürkütülmüş, korkutulmuş yani ürkütülmeye ve korkutulmaya müsait bir millet profili çizmek uygun değildir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hatta öldürülmüş Hocam, hatta öldürülmüş!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Millet de sizi sandıkta ürkütüyor. Sabırlı olun, 2019’da görüşürüz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Siz milleti bu şekilde tanımlarsanız seçimden zaferle çıkmak için ürkütmeyi ve korkutmayı mı yöntem olarak kullanacaksınız? Milletın kalbını kazanarak, milletin hizmetinde olarak AK PARTİ bütün bu yıllar içerisinde iktidar oldu. Siz de bağırarak, çağırarak, kızarak, öfkelenerek, millete suç bulmak yerine, milletin yaptığı için yanlış olduğuna kafa yormak yerine, acaba biz nerede yanlış yapıyoruz ki milletin aklına ve kalbine hitap edemiyoruz, bunun üzerine düşünerek sonuç çıkartmak, emin olun, sizin için de, bizim için de, demokrasimiz için de çok daha faydalı olur.

Aykut Bey’in konuşmasını dinledim, natıkası gayet iyi. Paralel yapının geçmişteki hukuki uygulamaları bütünüyle haksız ve bütünüyle zalimce, hukukla hiç ilgisi yok.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Siz neredeydiniz?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Ama ne zaman ki 17-25 Aralık oldu “Sonuna kadar haklı.” Bu nasıl bir hukuk anlayışı, bu nasıl bir muhakeme? İnsan bu değerlendirmeleri yaparken tutarlı olur, tutarlı. Hukuk, geçmişte şu şu olaylarda külliyen yanlış yürütülmüş bir hukuk ama ne zaman AK PARTİ’ye vurdu, hukuk önemli değil; AK PARTİ’ye vurması önemli, vurduysa haklı. Bu mantık yanlış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bu mantıktan bir sonuç çıkmaz.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Tasarının tümü üzerinde...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkanım, özür dilerim efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, dinliyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Benim ifade etmediğim görüşleri sanki ben ifade etmişim gibi konuştu sayın konuşmacı. Bu görüşleri bana atfen... Ben böyle bir şey söylemek istemedim. Müsaadenizle bunu düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erdoğan, 69’uncu maddeye göre iki dakika süre veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

10.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan’ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, 69’uncu madde açıkça şunu söylemektedir: Konuşmacının ileri sürmediği görüşler kendisine atfen bildirilirse konuşmacının söz hakkı vardır.

Değerli arkadaşlar, ben milletimizi asla suçlamadım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne dedin?

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) - Ben Adalet ve Kalkınma Partisine ağır eleştiriler getirdim. Eleştirilerimde haklı olduğumu düşünüyorum. Bütün bu tespitlerim içerisinde grup başkan vekilinden beklerdim ki “Şu eksiktir. Şu doğru değil, şu yanlış.” diyebilirdi. Oysa bütün bu gerçekleri kendiniz de bildiğiniz için çok rahatsız oluyorsunuz. Biz seçmene kendimizi beğendirelim, bütün gayretimiz, bütün çabamız buna yönelik.

Peki, Sayın Grup Başkan Vekili, hangi kaynaktan bilgilendireceğiz? Meclis TV’yi bile kestiniz. Gazeteciler bizimle selamlaşmaya korkmaktadır.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya gidip elini sıkacaksın, elini. Gidip elini sıkacaksın, yanına gideceksin. Bunlardan kaçmayacaksın. Bu iktidar televizyonla olmaz; sarılacaksın, dokunacaksın.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) - Sayın Grup Başkan Vekili, siz bu medyaya baskı olmadığını söyleyebilir misiniz?

Sayın Grup Başkan Vekili, siz, sizi destekleyen iktidar medyasının en güçlü kurumunun rüşvet töhmeti altında olmadığını söyleyebilir misiniz?

Sayın Grup Başkan Vekili, siz Anayasa'ya göre tarafsız olması gereken Cumhurbaşkanının tarafsız kaldığını söyleyebilir misiniz?

Sayın Grup Başkan Vekili, bütün partilerin ortak vergilerinin seçimde haksız olarak partinize kullanılmadığını söyleyebilir misiniz?

Sayın Grup Başkan Vekili, seçim sonrasında süreci dağıtarak, bombalı, takip bile etmediğiniz IŞİD militanlarının 100 kişiyi, 30 kişiyi öldürmediğini söyleyebilir misiniz?

Sayın Grup Başkan Vekili, bunu söyleyemezsiniz. Demokrasıcılık oynamayalım. Bu haksız bir seçimdi ve siz hakkınızla oy almadınız.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/317) (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN - Tasarının tümü üzerinde şahsı adına ikinci söz İzmir Milletvekili Sayın İbrahim Mustafa Turhan'a aittir.

Sayın Turhan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı hakkında görüşlerimi ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlamadan önce yüce heyetinizi en içten dileklerle, saygıyla selamlıyorum.

Bu arada, kendisiyle Plan ve Bütçe Komisyonunda görev yaptığı dönemde birlikte çalışma imkânı bulduğum Sayın Başkan Vekilimizin -oturumu yönetmesi sebebiyle- orada sergilemiş olduğu demokratik, eşitlikçi, makuliyetten yana ve medeniyeti, medeni ve seviyeli bir çizgiyi esas alan tavrını bu görevinde de sürdüreceğine olan inancımı ifade ederek kendisine başarılar dilemek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, gönül isterdi ki küresel ekonomide belirsizliklerin bu kadar arttığı, ülkemizin yapısal dönüşüme acil biçimde ihtiyaç duyduğu bu ortamda geçici bütçe yerine 2016 yılının tamamını ihtiva edecek merkezî yönetim bütçesini görüşmek mümkün olabilseydi. Sayın Başbakanımız bu anlayış istikametinde iyi niyetli girişimlerde de bulundu ama ne yazık ki ilgili diğer taraflarla makul bir uzlaşma sağlamak yine mümkün olmadı.

MUSA ÇAM (İzmir) – Çarpıtmayın, çarpıtmayın Sayın Turhan.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (Devamla) – Her ne kadar söz konusu iyi niyetli girişimlerimiz netice vermemiş ve geçici bütçe yapmak zarureti hasıl olmuşsa da milletimiz müsterih olmalıdır. Zira, 7 Haziran seçimlerinin ardından hiçbir siyasi partinin tek başına iktidar olmasının mümkün olmadığı

bir Parlamento aritmetiği ortaya çıkmasına rağmen AK PARTİ sorumluluk sahibi bir yaklaşım sergilemek suretiyle nasıl Türkiye’de bir yönetim boşluğu veya zaaf yaşanmasına izin vermediyse, yine aynı sorumluluk bilinciyle 2016 yılı bütçesi yerine geçici bütçe yapma zaruretinde kalmış olmanın ekonomimizin ihtiyaç duyduğu yapısal reformların hayata geçirilmesinde herhangi bir gecikmeye yol amasına da izin vermeyecektir.

Bu erevede, Plan ve Bütçe Komisyonunda geçici bütçe kanunu tasarısını tartıştığımız esnada, aynı gün ve aynı saatte Sayın Başbakanımız tarafından yapısal reform eylem programının ve bu reformlara ilişkin takvimin açıklanmış olmasının ne denli önemli olduğunun altını çizmekte fayda görüyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükümetimiz 2016 yılı geçici bütçe kanunu tasarısını -her ne kadar söz konusu bütçe geçici mahiyette de olsa- iktidarda olduğumuz on üç yıllık dönemde hazırlamış olduğu geçmiş bütçe kanunlarıyla aynı ciddiyetle ve mali disiplin başta olmak üzere aynı temel ilkelere bağlı kalarak hazırlamıştır. Bununla beraber geçici bütçenin kalıcı bütçeden temel farklılıkları olduğuna işaret ederek bu hususları nazarıddikatinize arz etmeyi de gerekli buluyorum.

Malumlarınız olduğu üzere, bütçe, gelir toplama ve harcama yapma yetkisi veren bir kanun olması hasebiyle yasama organının yürütme üzerindeki kontrol ve denetim işlevini icra ettiği en önemli alanlardan birini teşkil etmektedir. Siyaset teorisi açısından kuramsal olarak da, tarihteki tezahürü açısından da bütçe demokrasinin ve güçler ayrılığının temel unsurlarından kabul edilir. Bu bağlamda, geçici bütçe, bir kavram olarak da, uygulamadaki istisnai bir durum olması cihetiyle de şahsına münhasır bir mahiyet arz etmektedir. Zira, geçici bütçeyle hükümet, yasama organı tarafından kendisine verilen en son tahsilat ve harcama yetkisini esas almakta ve âdeta bahse konu bu yetkinin süresinin belli şartlarla uzatılmasını talep etmektedir.

Bu bakımdan, AK PARTİ’nin birinci nesil reformları arasında yer alan 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun geçici bütçe uygulamasını kavramsal olarak hukuk sistemimize kazandırmış olmasının önemini bir kere daha vurgulamakta fayda mülahaza ediyorum. Böyle bir mekanizmanın varlığı, Türkiye’yi, bazı ülkelerde görüldüğu üzere, Hükümetin iş yapamaz hâle gelmesi ve kamu hizmetlerinde aksama yaşanması gibi olumsuz durumların ortaya çıkmasından da korumaktadır. Malumları olduğu üzere, mesela Amerika Birleşik Devletleri’nde en son Ekim 2013 tarihinde görüldüğu gibi “hükümetin kapanması” olarak adlandırılan kesintiler vuku bulabilmektedir. Hâlbuki AK PARTİ’nin iktidar döneminin henüz başlarında gerçekleştirmiş olduğu yapısal reformlardan biri olan 5018 sayılı Kanun ile bu risk bertaraf edilmiştir.

Tabii, geçici bütçenin kalıcı bütçeye nispetle farklılığına işaret etmekle aynı zamanda Hükümetimizin geçici bütçeyi hazırlarken tercih etmiş olduğu yaklaşımın ne kadar isabetli olduğu yönünde kanaatlerimi de ifade etmek isterim. Dikkat edilecek olursa Hükümetimiz bu döneme ilişkin kalıcı bütçeyi hazırlama imkânı olmaması nedeniyle Meclisimize sunduğu geçici bütçe kanunu tasarısı ile yasama organımız olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin yürütme organına usulüne uygun biçimde verdiği en son yetkiyi esas almakta ve 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun başlangıç ödeneklerinin belirli yüzdeleri nispetinde harcama yapma yetkisi istemekte ve bazı hükümleri hariç olmak ve tarihleri güncellenmek kaydıyla bahse konu kanunun uygulanmasının temdit edilmesini talep etmektedir. Bu bağlamda da bir yetki aşımı yapmamaya itina göstererek yeni baştan gelir tahmini yapmamakta, bunun ancak orta vadeli program kapsamında, temel makroekonomik göstergelerin tespitinden sonra mümkün olabilecek bir çalışma olduğunun da idrakinde olarak Parlamentonun yürütme üzerindeki kontrol ve denetim yetkisine saygı göstermektedir. Zira, geçici bütçe, her ne kadar hukuk tekniği olarak müstakil bir kanun tasarısı olarak görülebilirse de aslında siyaset teorisi ve hukuk felsefesi açısından bir önceki

yıl bütçesine bağlı ve onun sınırları dâhilindeki süreli bir izin olarak kabul edilmelidir. Hükümetimizin bilinçli bir tercihle geçici bütçe tasarısının 3'üncü maddesinde de sarahaten ifade olunduğu üzere, bir önceki yıl bütçesini 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun izin verdiği ödeneklerle ilgili bazı hükümler hariç tarihler güncellenmek suretiyle aynen uygulamaya devam ettirmesi hem hukuken hem siyaseten son derece yerinde ve doğru bir yöntemdir. AK PARTİ'nin demokrasiyi ve hukuk devletini sadece lafzen değil muhtevasıyla da benimsemiş, Montesquieu'nin "kanunların ruhu" kavramıyla izah ettiği ve çağdaş hukuk düzeninin temelini teşkil eden bu hususu bütün uygulamalarında esas almış olması Hükümetimizin bu tercihinde bir kere daha tezahür etmiştir. Bu bakımdan, muhalefet temsilcilerinin bu çerçevedeki eleştirilerinde isabet olduğunu düşünmek maalesef mümkün değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malumları olduğu veçhile, geçici bütçe kanunu tasarısı küresel ekonomide ve piyasalarda büyük çalkantıların yaşandığı bir döneme denk gelmiştir. Amerikan Merkez Bankası Federal Reserve'ün dün ve bugün gerçekleşmekte olan ve kısa bir süre sonra açıklayacağı kararda yol haritasını çizeceği yeni para politikası duruşu, Türkiye de dâhil olmak üzere, bütün dünya ekonomilerini kuşkusuz etkileyecektir. Küresel risklerin arttığı ve küresel oynaklığın finans piyasalarına hâkim olmaya devam edeceği böyle bir ortamda ekonomide kırılma noktaları azaltacak ve dayanıklılığı artıracak politikaların izlenmesi hayati önemi haizdir.

AK PARTİ iktidarlarının yönetimde olduğu dönemde gerek 2006 yılında yine FED'in faiz artırımı akabinde gelişmekte olan ülkeler ve yükselen piyasa ekonomilerinde yaşanan ani sermaye çıkışları sırasında gerekse 2008-2009 yıllarında yaşanan küresel ekonomik kriz döneminde AK PARTİ hükümetlerimizin izlediği basiretli politikalarla, Türkiye, zorlukları ciddi bir sorun yaşamadan, hatta krizi fırsata dönüştürerek atlatabilmiştir. Bu noktada, 2008-2009 küresel ekonomik krizi döneminde Türkiye ekonomisine yönelik endişe verici değerlendirmelerin seslendirildiği bir ortamda o dönem Başbakanımız olan partimizin kurucu Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın "Kriz Türkiye'yi teğet geçecek." şeklindeki tespitini hatırlatmakta fayda mülâhaza ediyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın o tespiti, yine malum çevreler tarafından inandırıcı bulunmamış, hatta tahfif edilmiş ama sonrasında Türkiye'nin gerçekten de krizi en az hasarla atlattığı, ekonomimiz açısından âdeta bir stres testi işlevi gören krizi fırsata dönüştürmeyi başarması neticesinde yurt içinde ve dışında yüksek takdirle karşılanmıştır. Bir anekdot olarak Nobel Ekonomi Ödülü sahibi Amerikalı ekonomist Joseph Stiglitz, o dönemdeki ekonomi politikalarımızın Nobel Ekonomi Ödülü'yle taltif edilebileceğini bildirmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu performansımızın arkasında yatan iki önemli husus vardır. Bunlardan birisi kamu maliyemizin güçlü görünümü, ikincisi de yapısal reformlarla desteklenen ekonomimizin en zorlu dönemlerde bile pozitif büyüme sağlayabilmesidir. Türkiye'de 2014 Mart-2015 Kasım arasında 20 aylık dönemde 2 yerel, 2 genel, 1 yerel seçim ve bir de Cumhurbaşkanlığı seçimi yaşanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (Devamla) - Üstelik 7 Haziran seçimlerinde tek başına iktidar tablosu oluşmamış olmasına rağmen, bütçe 2015 yılı Ocak-Kasım döneminde 45,8 milyar lira faiz dışı fazla vermiştir, bütçe açığının ise sadece 5,4 milyar lira olarak gerçekleşmiş olması dünya mali disiplin tarihine geçecek bir rekor olarak görülmelidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Önümüzdeki dönemde süratle hayata geçirilecek yapısal reformlarla öncelikli dönüşüm programları tamamlanacak, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi sayesinde ekonomimizin rekabet gücü ve potansiyel büyüme hızı yükseltilecektir.

2016 yılı geçici bütçe tasarısını bu aydınlık dönemin öncü bir göstergesi olarak gördüğümü ve bütün kalbimle desteklediğimi ifade eder, yüce heyetinizi tekrar sevgi ve saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turhan.

Başarı dilekeleriniz için ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Özgür Özel'in Hükûmetten bir açıklama talebi vardı. Sayın Özel'in söz konusu talebine ilişkin olarak Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Bülent Tüfenkci söz istemişlerdir. Gerekli açıklamayı yapmak üzere Sayın Bakana yerinden söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli arkadaşlar, bugün öğleden sonra, Başika/Zelikan kampına, Musul ulusal muhafızlarının çekirdeğini oluşturacak gönüllülerin eğitimi amacıyla faaliyette bulunan eğitim kampının bulunduğu bölgeye DEAŞ unsurlarınca düzenlenen saldırı sonucu Türk Silahlı Kuvvetleri personelinden 4 kişi yaralanmış bulunmaktadır. Ülkemizden kalkan helikopterlerle süratle bölgeye ulaşılarak 4 yaralı askerimizin ülkemize tahliyesi, intikali gerçekleştirilmiştir. Çok şükür ki hiçbir personelimizin hayati tehlikesi de yoktur. Bu olay da bizim DEAŞ'la yaptığımız mücadelenin ne kadar haklı olduğunu göstermektedir. Bu konuda kapsamlı açıklama da ilgili bakanlığımız tarafından yapılmıştır.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

MUSA ÇAM (İzmir) – Siz de inanmıyorsunuz değil mi? Siz de inanmıyorsunuz!

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Yaralı askerlerimize şifa diliyorum.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/317) (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, tasarının tümü üzerinde soru-cevap işlemini gerçekleştireceğiz.

Sisteme giren arkadaşlara soru sormaları için söz vereceğim.

Soru-cevap süresi yirmi dakikadır; on dakikalık kısmını soruya, on dakikalık kısmını cevaba ayırıyoruz.

Sayın İdris Baluken, buyurun efendim.

Sayın Baluken yok, geçiyorum.

Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, işsizlik AKP iktidarı döneminde yeniden çift haneli hâle geldi yani 2002'de devraldığımız rakamı geçti. İstikrarınız, büyümeniz nerede kaldı?

Şimdi, geri kabul anlaşması sonucu ülkemize getireceğiniz işsizlerle beraber işsiz sayısı kaç milyona çıkacak?

Yapacağınız bütçe işsizliğe çözüm olacak mı? İşsizliği önlemek için bu bütçenizde ne var?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, biliyorsunuz, bu 7 Haziran seçimleri öncesinde “sosyal sorumluluk projesi” adı altında, Orman, Millî Eğitim ve çeşitli kurumlar başta olmak üzere, âdeta seçim rüşveti şeklinde birtakım geçici işçiler başlatıldı. Yine, 1 Kasım seçimlerine giderken bu sayı 2 katına çıktı, ormanda yangın mevsimi olmamasına rağmen, dikim mevsimi olmamasına rağmen binlerce kişi âdeta bir seçim rüşveti şeklinde alındı. Bunu ahlaki buluyor musunuz? Bu hangi ihtiyaca binaen gerçekleştirildi? Bu 7 Haziran seçimleri öncesi ve 1 Kasım seçimleri öncesi ne kadar kişi Türkiye genelinde bu şekilde işe alındı? Aynı zamanda, Adana ilinde alınan kişilerin rakamlarını da alabilirsem sevinirim. Bunları hangi bütçeden karşıladınız? Peki, seçim rüşveti şeklinde aldığımız bu işçilere kadro vermeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben yine kadına şiddetle ilgili gündeme değinmek istiyorum. Şiddete maruz kalan kadınlarla ilgili alınacak tedbirler konusunda bütçede gerekli çalışmalar yapılmış mıdır?

Bir de dört gündür beynimi kemiren bir soru var. 12’sinde Resmî Gazete’de Ailenin Korunmasına İlişkin Kanun’la ilgili yönetmelik yürürlükten kaldırıldı. Bu yönetmelik bu kanunun uygulamasını gösteren bir yönetmeliktir ve neden kaldırıldığını, nasıl bir amaç güdüldüğünü, şiddetle mücadele anlamında mı yoksa teşvik anlamında mı bu çalışmanın, bu yönetmeliğin yürürlükten kaldırıldığını merak ediyorum. Dün, Aile Bakanımız buradaydı fakat soruları yanıtlamadığı için sorma fırsatı bulamadım, bunu da merak ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Budak...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakana sorum şudur: Seydişehir Eti Alüminyum Anonim Şirketi özelleştirmesi ve bağlantılı olarak da Manavgat Oymapınar Barajı’nın bedelsiz tahsisi Danıştay tarafından kesin olarak iptal edilmişti. Bu bağlamda, yargı kararlarının uygulanmaması için çıkan iki kanun da Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi. Yargı kararlarının gereği ne zaman yerine getirilecektir? Özelleştirmeyi alan firmaya bedava verilen Oymapınar Barajı üzerinden 2 milyar lira düzeyinde bir para bu firmaya ciddi bir kaynak aktarımı olarak verilmiştir. Bu kamu zararı geri alınacak mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan, temmuz ayında 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu’nun 4, 5, 11 ve 12’nci maddeleri uyarınca Anayasa’nın 74’üncü maddesi gereği, Maliye Bakanlığına sarayın maliyetini sordum. Bakanlığımız sarayın maliyetini açıklamak yerine gönderdiği bilgi notunda “Cevabı Bilgi Edinme Kurulu ile Cumhurbaşkanlığından öğrenin.” demektedir ancak elimde gördüğünüz üzere, her iki kurum da bu soruya yanıt vermemekte ve topu sürekli başka kurumlara atmaktadır.

Sayın Bakan, kaçak sarayın maliyeti nedir? Örtülü ödeneklere ne kadar bütçe ayrılmıştır? “Aktroll” adı verilen, herkesin onuruna, şerefine, haysiyetine alçakça, namussuzca, haince saldıran çetenin giderleri örtülü ödenekten mi karşılanmaktadır?

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, Değerli Bakan; Bursa'nın dört dağ ilçesi olan Orhaneli, Keles, Büyükorhan, Harmancık yolu sizin duble yollarla övündüğünüz on üç yıllık sürede herhangi bir gelişme sağlamamış ve bu yüzden de onlarca vatandaşımız hayatını kaybetmektedir. Bu geçici bütçe ve 2016 kesin bütçesinde bu yolla ilgili ödenek ayrılacak mıdır ve 2016 yılı içerisinde tamamlanacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yedekçi...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, insanların yaşam alanlarının kalmadığı, yeşil alanların imara açıldığı, tüm kentlerimizin binayla dolduğu göz önüne alındığında, Maliye Bakanlığına bağlı Milli Emlake ait kent arazilerinin toplumun, sivil toplum kuruluşlarının, meslek odalarının görüşleri alınmadan yeşil alan, spor alanı yerine sadece konut amaçlı olarak belediyelere devri ne kadar sürecektir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gürer?... Yok.

Sayın Okutan...

NURİ OKUTAN (Isparta) – Sayın Başkan, bilindiği üzere, bütçe kanunu yürütme organına yasama organı tarafından harcama yapma ve gelir toplama yetkisi veren kanundur. Bu kanunun hazırlanması, uygulanması ve görüşülmesine ilişkin hükümler de Anayasa'da düzenlenmiştir. Sadece bütçelerin hazırlanması ve uygulanması değil uygulama sonuçlarının da kesin hesaplarıyla denetlenmesi yine Anayasa hükmüdür. Bu çerçevede, Hükümetin Meclisin verdiği yetkileri nasıl kullandığı, kendisine verilen yetkiyi doğru kullanıp kullanmadığı, yetki dışına çıkıp çıkmadığına ilişkin Meclis tarafından denetlenmesi gerekir. Dolayısıyla ne zaman Sayıştay raporları Meclise gelecek ve Meclis bu anayasal yetkisi olan denetim yetkisini yerine getirebilecektir?

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkan, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin, Gümüşhane, Bayburt illeri, Gürcistan ve devamındaki devletleri, Ünye-Akkuş-Niksar-Tokat-Turhal-Zile-Alaca üzerinden Ankara'ya ulaştırarak ve bu yolu da takriben 150 kilometre kısaltarak bu yol, ne zaman duble yollar statüsüne alınıp ihale edilip bu insanların yolları kısaltılıp yurt ekonomisine katkı sağlanacak? Bunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, öncelikle, görevinizde başarılar diliyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında görev yapan insanların kürdistandan yüce Meclis çatısı altında bahsetmelerini kınıyorum. Burası, Türkiye Büyük Millet Meclisi. Bu sınırların içerisi Türkiye Cumhuriyeti'dir. Buna müdahale etmenizi istiyorum konuşmacılar bu şekilde hitap ederken.

Sayın Bakanma da... On üç yıllık AKP iktidarı döneminde, Mersin 6'ncı sırada vergi ödeyip 78'inci sırada kamu yatırımı almıştır. Sizin görev yaptığınız bu süre içerisinde bu sıralama değişecek midir? Mersin hakkı olan payı Türkiye Cumhuriyeti devletinden alacak mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tuncer...

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkanım, Sayın Bakana şunu sormak istiyorum: Amasya'da altı yıl önce Devlet Su İşleri tarafından yapımına başlanılan ve Amasya'nın Tokat tarafındaki çok geniş bir ovayı sulaması planlanan ancak ödenek yokluğu nedeniyle inşaatı durdurulan Aydınca Barajı'nın yapımına bu geçici bütçede yer verilmiş midir? Aydınca Barajı'nın bir an önce bitirilip çiftçinin rahat bir nefes alması sağlanacak mıdır?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakana şu soruyu yöneltmek istiyorum: 2006 yılında yürürlüğe giren, 18/4/2006 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesi, her yıl tarıma ayrılan destekleme miktarının gayrisafi millî hasılabın en az yüzde 1'i olma zorunluluğunu getirmiştir. Oysaki 2007 yılından bugüne kadar, bu oran yüzde 0,5 ile yüzde 0,7 arasında değişmiştir. 2015 yılının tahminî gayrisafi millî hasılabının 1,7 trilyon olduğu düşünülürse, bu desteklemenin en az 17 milyar lira olması gerekirken 2015 yılında ayrılan kaynak 10,1 milyar TL civarında olmuştur. Buna KİT'lerin finansmanı ve diğer müdahale alımları ve kredi sübvansiyon kalemlerini de eklediğimizde 13 milyar lirayı bulacağı söylenebilir. Dolayısıyla 4 milyar eksik bir destekleme kanuna aykırı olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arık...

Sayın Arık, açılmadı mı sistem?

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Hayır efendim.

BAŞKAN – Sistemden çıktınız o zaman.

Evet, süre doldu.

Şimdi, ben Sayın Bakana cevap için söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Sayın Erdoğan işsizlikle ilgili bir soru sordular. Biliyorsunuz, 2009 global ekonomik krizinden sonra birçok ülkede büyüme oranları aşağı gelirken, işsizlik oranları aşağı gelirken bütün kırılğanlıklara rağmen, Türkiye ekonomisi bu dönemde yaklaşık 7 milyon insanımıza yeni iş imkânı sağlamıştır.

Genel anlamda işsizlik oranlarına ilişkin değerlendirme konusunda mutlaka akılda tutmamız gereken temel husus şudur: Bir ekonominin iyi gidip gitmediğini gösteren önemli göstergelerden bir tanesi de o dönemde yeni istihdam üretilip üretilmemesidir. Hem 2007'den sonra yaklaşık 7 milyon insanımıza bu dönemde iş ürettik hem de -en son açıklanan veride- son on iki aylık dönemde yaklaşık 900 bin insanımıza iş ürettiğimizi ifade etmek isterim.

Sayın Yılmaz seçim döneminde geçici işçilere ilişkin olarak “Acaba, bu dönemde yeni işe almalar oldu mu, bunun ne kadarı bu döneme özgü?” şeklinde bir değerlendirme yaptılar özellikle Orman Genel Müdürlüğünü ifade ederek. Açıkçası elimde rakamlar yok fakat AK PARTİ hükümetlerinin bu zamana

kadar seçim dönemlerinde ortaya koyduğu, hem ekonomi yönetiminde hem de bütçe yönetiminde ortaya koyduğu temel yaklaşım, hiçbir zaman için seçim yatırımı da yapmamak, seçim harcaması da yapmamak olmuştur. Bunun en bariz göstergesi, seçim yıllarında dahi bütçe açıkları azalmaya devam etmiştir, borç yükü azalmaya devam etmiştir. Hiçbir zaman için, önceki iktidar dönemlerinde olduğu gibi, popülist yaklaşımları seçim dönemlerinde hiçbir şekilde göstermemişizdir. İhtiyaçlar çerçevesinde elemanlar, işçiler alınmıştır.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Yapma ya!

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Bakan, rakam istiyoruz, rakam.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Geçen yıl kaç kişi aldınız, bu yıl kaç kişi aldınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Kayışoğlu, kadına şiddete karşı tedbirler alınması konusunda bir soru sordular, ayrıca bir yönetmelik düzenlemesini sordular. Bu yönetmelik değişikliğiyle ilgili olarak, Sayın Vekilim, özel olarak bir bilgin yok. İzin verirsiniz, arkadaşlar ilgili bakanlıktan yönetmeliğin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bilgi aldıklarında ben daha sonraki sorularda cevap da veririm veya yazılı olarak cevap veririm.

Sayın Budak yargı kararlarının ne zaman yerine getirileceğini sordu, özelleştirme ihaleleri bağlamında. Müsaade ederseniz, o konuda da elimde bilgi yok, yazılı olarak ayrıca cevap veririm.

Biliyorsunuz, AK PARTİ hükümetleri... Sayın Yarkadaş'ın sorduğu soruyla ilgili olarak da şunu ifade etmek isterim ki -konuşmamda da ifade etmiştim- özellikle bütçenin imkânlarının vatandaşa dönük bir mahiyete dönüştüğü bu dönemde gerçekten millettten aldığımız vergiyi milletin hizmetine sunduk. Daha önce ne duble yol yapılabiliyor idi ne bölünmüş yol yapılabiliyor idi ne de otoyollar bu kadar evsafa kavuşmamıştı. Dolayısıyla Hükümet olarak her türlü kamu yatırımı da her türlü harcama da mutlaka ve mutlaka hukuka uygundur, mutlaka bütçe disiplinine uygun olarak yerine getirilmiştir.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan, soruya cevap vermiyorsunuz, aynı şeyi devam ettiriyorsunuz. Yapmayın!

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Aydın Bursa'daki bir yol yapımıyla ilgili olarak “Ödenek ayrılacak mıdır?” dedi. Geçici bütçe değil, esas bütçe görüşmelerinde bunu değerlendireceğiz.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Kaçak sarayın maliyeti ne kadardır? Örtülü ödenekten kaç para harcadınız? AK trollerin giderlerini örtülü ödenekten mi harcadınız? Bunların cevabını istiyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Yedekci “Kent arazilerinin yeşil alan yerine konut amaçlı devri ne kadar uygundur?” dedi.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan, örtülü ödenekten ne kadar harcadınız? Kaçak sarayın maliyeti nedir?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de Millî Emlak arazilerinin özellikle ekonominin ihtiyaçları çerçevesinde değerlendirilmesini...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Cevap vermiyorsunuz ama Sayın Bakan.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, bir müdahale edin, bu böyle olmaz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Bakanın açıklamalarını dinleyelim efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...önemli buluyorum.

Kentlerimizde daha fazla yeşil alan üretme noktasında, yeşil alanın miktar olarak artırılması konusunda, her dönem olduğu gibi bu dönemde de hassasiyetimiz olacaktır. Dolayısıyla, Millî Emlak arazilerinin tahsisinde de söylediğiniz duyarlılık bizde de mevcut. Onu da ayrıca ifade etmek isterim.

Sayın Okutan ‘‘Sayıştay raporları ne zaman Meclise gelecek?’’ dedi. Benim bilebildiğim kadarıyla Sayıştay raporları Meclise gelmiş, komisyonda, bütün milletvekillerimizin bilgisine sunulmuş durumda. Herhangi bir şekilde Sayıştay raporlarının gelmemesi söz konusu değil.

Yine, Sayın Durmaz Rize’den başlayan, Rize, Bayburt illerini ve devamını kapsayan bir duble yol yapımıyla ilgili olarak ‘‘Bu yol projesi ne zaman kapsama alınacak?’’ dedi. O konuda da Karayolları Genel Müdürlüğünden gerekli bilgiyi alıp size yazılı olarak veririm.

Ama şunu ifade etmek isterim ki AK PARTİ hükmetleri döneminde, biliyorsunuz, 6 bin kilometre bölünmüş yol 23 bin-25 bin kilometreye kadar çıktı. İnşallah, önümüzdeki dönemde onu 35 bin kilometreye kadar çıkaracağız.

Her yıl yatırım bütçesine, özellikle altyapı yatırımlarına, kara yolu yapımlarına, demir yolu ulaşımına, genel olarak ulaşım sektörüne bütçeden verdiğimiz payı sürekli olarak artırıyoruz. Eğitime, sağlığa, altyapıya hem ciddi anlamda kamu bütçesinden kaynak ayırırken bir taraftan da kamu-özel iş birliği projelerini daha fazla kullanmak suretiyle yatırımları daha hızlı bir şekilde gerçekleştirmeye çalışıyoruz.

İNşallah, bahsetmiş olduğunuz bölünmüş yol projesi de mutlaka Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından değerlendiriliyor ve kapsama alınabilecektir diye düşünüyorum ama özel olarak kendilerinden bilgi alacağım.

Sayın şimşek Mersin’e yapılan yatırımlarla ilgili bir değerlendirmede bulundu ve Mersin’e daha fazla yatırım talebinde bulundu. Kendilerine teşekkür ediyorum. Her ilimiz her yatırımın en çoğunu hak ediyor. Daha fazla yatırım yapalım, bütçeden daha fazla eğitime, sağlığa, altyapıya kaynak ayıralım. İlgili bakanlıkların mutlaka Mersin’le ilgili, diğer illerimizle ilgili olarak da daha fazla yatırım yapma noktasında ciddi bir çabası var, ciddi bir gayreti var. Onu da ifade etmemde fayda var.

Yine, Sayın Tuncer Aydınca Barajı’nın yapımı konusunun geçici bütçede yer alması hususunu sordular. O konuda da Orman ve Su İşleri Bakanlığından gerekli bilgiyi alıp yazılı olarak cevaplarım ama özellikle hükümetlerimiz döneminde, gerek baraj yapımlarında gerek gölet yapımlarında, Türkiye’nin her tarafında, gerçekten tarımsal arazilerin daha verimli kullanılabilmesi, verimliliğin artması ve toprağın suya kavuşması noktasında Orman ve Su İşleri Bakanlığımızın, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüzün önceki dönemlerle mukayese edilemeyecek ölçüde yeni yatırımları var. Ben de seçim döneminde Bayburt ilinde, milletvekili olduğum ilde, sahada toprağın suyla buluşmasının ne kadar önemli olduğunu gördüm. Her yapılan yatırımı gördüğümde, gerçekten bütçeden ayrılan kaynakların ne kadar verimli kullanıldığına ben de şahidim. İnşallah, söylediğiniz Aydınca Barajı’yla ilgili olarak da mutlaka Bakanlığımızın bir çalışması vardır; o da en hızlı şekilde uygulamaya konulur.

Sayın Sındır tarımsal teknik desteklerle ilgili olarak bir değerlendirmede bulundu. Gerçekten, tarımsal destekleme çiftçilerimiz için çok önemli. AK PARTİ hükmetleri döneminde, birçok alanda olduğu gibi tarımsal destekleme alanında da çok ciddi anlamda çiftçi kesimize -destekleme anlamında- kaynak aktarıldı, yeni harcama programları üretildi, çiftçimizin krediye, doğrudan desteğe ulaşması sağlandı ve kaynaklar önemli şekilde artırıldı.

2016 geçici bütçe kanunu için öngörülen tutarı ifade etmektense 2016 Orta Vadeli Programı’nda çiftçi kesimine yapılacak aktarmalar için öngörülen ödeneği söylemem daha doğru olur diye düşünüyorum. Yaklaşık olarak 2016 yılı için çiftçilerimize 14,4 milyar lira bir kaynak aktarılacak. Özellikle, bunun 11,1 milyar lirası doğrudan tarımsal destekleme ödemeleri olarak gerçekleştirilecek. Tarımsal kredi faiz desteği olarak Ziraat Bankası üzerinden 1,4 milyar lira destek verilecek.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Bakan, kanunen en az yüzde 1 olması gerekiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Tarımsal ürünlerin alımına ilişkin, sübvansiyon olarak TMO üzerinden yaklaşık 768 milyon lira bir kaynak aktarılacak. Hakikaten, AK PARTİ hükümetleri döneminde çiftçilerimiz devlet kaynaklarından, devlet imkânlarından çok daha fazla yararlanmışlardır.

Sadece verilen bu destekler değil, aslında bu dönemde tarım sektörüne yapılan sulama projeleri, baraj projeleri, gölet projeleri gerçek anlamda tarımsal üretimde verimliliği artırdı, ihracat potansiyelimizi artırdı ve tarımsal katma değeri artırdı. Bence tarıma verilen destekleri sadece doğrudan nakdi olarak verilen desteklerle sınırlı olarak görmek de yanlış olur; Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüzün yapmış olduğu yatırımlar, Enerji Bakanlığımızın yapmış olduğu yatırımlar üzerinden de çok ciddi anlamda çiftçimiz bu dönemde destek almıştır. İnşallah, önümüzdeki dönemde çiftçimiz de çok fazla destek alacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz olacak efendim.

BAŞKAN - Yoklama talebi intikal etti.

Şimdi yoklama talebini gerçekleştireceğim.

Sayın Özel, Sayın Yedekci, Sayın Çam, Sayın Temizel, Sayın Karabıyık, Sayın Çamak, Sayın Purçu, Sayın Tahsin Tarhan, Sayın Yarkadaş, Sayın Kayışoğlu, Sayın Torun, Sayın Akın, Sayın Yıldız, Sayın Akaydın, Sayın Sındır, Sayın Aydın, Sayın Serkan Topal, Sayın Kuşoğlu, Sayın Hürriyet, Sayın Bektaşoğlu.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Sisteme giren üyelerin pusula göndermemesini rica ediyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/317) (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN – Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM GEÇİCİ BÜTÇE KANUNU TASARISI

MADDE 1- (1) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara, 1/1/2016 tarihinden 31/3/2016 tarihine kadar geçecek üç aylık dönemde, 22/12/2014 tarihli ve 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvellerine dâhil başlangıç ödeneklerinin;

a) “01- Personel Giderleri” ve “02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerinden;

1) (2) numaralı alt bentte sayılan tertip dışındaki, “01- Personel Giderleri” ve “02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yüzde 34’ü,

2) Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 01.00.00.02-01.1.1.00-1-01.8 tertibinde yüzde 28,14’ü,

b) “03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri” ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki; “03.5- Hizmet Alımları”na ilişkin tertiplerde yüzde 35’i, diğer tertiplerde yüzde 25’i,

2) Başbakanlık bütçesinin 07.01.00.35-01.1.3.02-1-03.4 tertibinde yüzde 85’i,

3) Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin 13.01.42.00-09.9.9.08-1-03.5 tertibinde yüzde 75’i, 13.01.42.00-09.9.9.11-1-03.5 tertibinde yüzde 70’i,

c) “04- Faiz Giderleri” ekonomik kodunu içeren tertiplerinde yüzde 36’sı,

ç) “05- Cari Transferler” ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2), (3), (4), (5) ve (6) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 30’u,

2) Maliye Bakanlığı bütçesinin; 12.01.31.00-10.9.9.03-1-05.1 tertibinde yüzde 56’sı, 12.01.31.00-10.9.9.24-1-05.1 tertibinde yüzde 38’i, 12.01.31.00-01.6.0.09-1-05.2 tertibinde yüzde 55’i, 12.01.31.00-01.1.2.00-1-05.3 tertibinde yüzde 100’ü, 12.01.31.00-01.1.2.75-1-05.3 tertibinde yüzde 38,8’i, 12.01.31.00-01.1.2.00-1-05.4 tertibinde yüzde 53’ü,

3) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin 18.01.00.23-10.9.9.26-1-05.2 tertibinde yüzde 60’ı,

4) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bütçesinin 30.01.31.00-04.2.1.01-1-05.4 tertibinde yüzde 66’sı,

5) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinde, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlara aktarılmak üzere öngörülen cari hazine yardımlarına ilişkin tertiplerde yüzde 35’i,

6) “05.6-Yurtdışına Yapılan Transferler” tertiplerinde yüzde 50’si,

d) “06- Sermaye Giderleri” ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 20’si,

2) Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesinde yer alan tertiplerde yüzde 75’i,

3) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu bütçesinde yer alan tertiplerde yüzde 40’ı,

e) “07-Sermaye Transferleri” ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 20’si,

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bütçesinin 34.01.30.00-01.6.2.52-1-07.1 tertibinde yüzde 75’i,

3) Adalet Bakanlığı bütçesinin 08.01.32.62-01.6.2.41-1-07.1 tertibinde yüzde 40’ı,

f) “08- Borç Verme” ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 20’si,

2) Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan tertiplerde yüzde 30’u,

3) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü bütçesinin 40.13.30.00-09.4.1.00-2-08.1 tertibinde yüzde 45’i,

4) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinin 20.01.31.00-04.3.9.00-1-08.1 tertibinde yüzde 100'ü,

g) "09- Yedek ödenekler" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 25'i,

2) "09.1- Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ve "09.3- Yatırımları Hızlandırma Ödeneği" tertiplerinde yüzde 50'si,

3) "09.6- Yedek ödenek" ve "09.7- Yeni Kurulacak Daire ve İdarelerin İhtiyaçlarını Karşılama Ödeneği" tertiplerinde yüzde 100'ü, karşılığı bulunacak tutar kadar ödenek kullanım yetkisi verilmiştir.

(2) 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun ek 1 inci maddesine göre, siyasî partilere 2016 yılının tamamı için olmak üzere yapılacak yardımın hesaplanmasında, 6583 sayılı Kanundaki genel bütçe gelir tahmininin yüzde 16,44 fazlası esas alınır.

(3) İlgili kanun hükümleri uyarınca merkezi yönetim bütçe gelirlerinin yıllık olarak tarh, tahakkuk ve tahsiline devam olunur.

(4) Bu Kanuna göre yapılan harcamalar, girişilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesine dâhil edilir.

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar ve şahıslar adına söz talepleri vardır. Şimdi buna ilişkin işlemleri gerçekleştireceğim.

Gruplar adına konuşma süresi onar dakika, şahıslar adına konuşma süresi beşer dakikadır.

Gruplar adına ilk söz talebi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Nimetullah Erdoğan'a aittir.

Buyurun Sayın Erdoğan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli vekiller; sözlerime başlamadan önce hepinizi saygı ve hürmetle selamlıyorum.

ABD Merkez Bankası beklenen açıklamasını yaptı ve faizde 0,25'lik veya çeyrek puan bir artış söz konusu.

Dikkat edilirse, bütçe görüşmelerinde ister geçici bütçe tasarısı üzerinde çalışmalar sürdürülsün, isterse esas bütçeyle ilgili görüşmeler sürdürülsün, bizi direkt etkileyen şu anda da haberini aldığımız iki husus var: Birinci husus, ekonomideki bağımlılık hâlimiz. Bu, sadece kendi ülkemizi ilgilendiren bir problem değil, aslında küresel olarak bütün dünyanın bugün kapitalizme olan bağımlılıklarının bir neticesi olarak şu anda o bağımlı hâlleriyle etkilenmesidir.

İkinci husus da faiz durumudur ki aslında bu Meclisin, hazırunun, faiz konusuyla ilgili çok ciddi tartışmaları yoğunlaştırarak sürdürmesi kanaatini taşıyorum. Aslında "bağımlılık" dediğimiz şey insan iradesine, insan fitratına ızdırap veren bir marazdır. Yani, insanoğlunun fitratının gereği olarak, herhangi bir konuda, sadece ekonomide değil, siyasette, sosyal hayatta, eğitimde yani insanoğlunun günlük yaşamını ilgilendiren bütün hususlarda herhangi tahakkümcü bir bağımlılık insan ruhunu incitir. Dikkat ederseniz, aslında bağımlı kalma, bağımlı olma mahkûm olan tarafın arzusuyla, rızasıyla gerçekleşen bir husus değil, tamamen zulmün ve zorbalığın neticesinde bağımlılıklar insanoğluna zarar ve ızdırap verir.

İkinci hususta faizle ilgili husustur ki hepinizin malumudur, bütün kutsal metinlerde, kutsal kitaplarda, Tevrat'ta, On Emir'de, İncil'de ve yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'de faizin aslında insanlığı murdarla beslemesi probleminden dolayı ciddi bir şekilde yasaklandığını görürüz.

İSMET UÇMA (İstanbul) – O ribadır üstat, faiz değil.

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Hatta, Kur'an-ı Kerim'de Allah'la ve Resulü'nün kendisiyle savaş olarak tanımlanmıştır faiz. Bunu derken sadece inancımızın gereği olarak ifade etmiyoruz; bu, aslında insanlığın insanlıkla yaşıt olan en temel problemidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne gariptir ki bütün kutsal metinlerde ve hemen hemen tüm insanlık tarafından bu şekilde bir tehdit olarak görülen bu problem -bağışlayınız- bu küresel ur bütün insanlık tarafından da sürekli olarak kullanılagelmiştir yani teorik olarak bunun karşısında durmak yetmemiş; tam tersine, inananlar dâhil olmak üzere, faiz sisteminde kendilerine ayrılan yeri almışlardır. Dikkat buyursanız, özellikle Yahudi geleneğinde yasak olmasına rağmen, dinleri tarafından On Emir içerisinde yasak edilmesine rağmen, bugün, yeryüzünde faizin arkasında yani küresel kapitalist problemin arkasında onların da bulunduğunu söylemek belki de yanlış olmasa gerek.

İkinci bir husus: Bütçenin israfla mücadele konusundaki mahiyetini merak ediyoruz yani sadece ve sadece israfa karşı olmak, israfı nasihatlerle dile getirmek yetmiyor. Bugün, hem bizi hem de yeryüzündeki aslında bütün beşeriyeti tehdit eden ekonomik problemlerden bir tanesi de israfla mücadele konusundaki duyarsızlığımızdır. İsteriz ki ve yürekten de inanıyoruz ki her arkadaşımız tarafından burada israf ekonomisinin ve şu anda bizim karşı karşıya bulunduğumuz bu israf probleminin çözümü konusunda çok daha ayrıntılı çalışmalar ve çabalar içerisine girilmesi esastır.

Bunu söylerken bütçe ahlakıyla ilgili, ekonomik ahlakla ilgili bir iki söz de ilave etmek istiyorum. Altyapısı kapitalizm olan, faiz olan ve israfa dayalı olan bir ekonomik sistemin üst yapısında ahlaki aramak gerçekçi olmaz yani dinî tabirle, zulmün adalet külâhını giymesi gibi bir şey olur. Esas olan adil olmasıdır, hem bütçenin hem ekonominin adil sistem üzerinde yürümesi gerekir. Eğer bir adalet sistemi işlemiyorsa, hangi alanda olursa olsun -biliyorsunuz ki, adaletin zıddı zulümdür- adalet yoksa bir sistemde elbette ki zulüm devreye girer ve o zaman da zulmün maliyetini dün olduğu gibi bugün de hepimiz şahitlik ederek gözlerimizle görürüz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; vicdanın feryadını bu yüksek duvarların arkasından işitmek herhâlde çok da kolay olmasa gerek. Bugün ülkemizin bir bölümü yangın alanına dönmüş. Sadece ülke sınırları içerisindeki yangından bahsetmek, belki de komşu ülkelerdeki yangını da biraz da olsa unutmak gibi bir anlam taşır ki komşu ülkelerdeki yangını söndürme mükellefiyetini üzerinde gören bir devlet, bir hükümet elbette ki kendi ülkesi sınırları içerisindeki yangını söndürmekten birinci derecede sorumludur. Bizler belki de yarın bugünleri aramış olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Değerli dostlar, şu anda, hâlen yetki ve sorumluluk bu yüce Meclisin kontrolü dâhilindedir. Eminiz ki bu yüce Meclis hem iktidarıyla muhalefetiyle kendi vicdanını hakem tayin ederek hem ülkemizdeki yangınla ilgili hem komşularımızdaki yangınla ilgili sağlıklı bir sonuca ulaşabilir.

Son olarak, son olarak şunu söylüyorum: Bakınız, yarın belki de Şebiarus ihtifalleri en üst düzeyde katılarak kutlanmış olacak. Nedir Şebiarus...

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, süreniz sona erdi.

Teşekkür ediyorum.

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Cümlemi tamamlayayım Sayın Başkanım izninizle.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın efendim.

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Hazreti Mevlâna İslam coğrafyasının irfan geleneğinin en önde gelen şahsiyetlerinden ve simalarından bir tanesidir. Ben izninizle Hazreti Mevlâna'nın şahsımanevisine bu kürsüden seslenmek istiyorum: Şebiarus ihtifallerine katılacak olan zevata lütfen manen desin ki "Siz burada benim ihtifallerimle ilgilenirken lütfen gidiniz, kendi sorumlu olduğunuz sınırlarınızın dâhilindeki yangını söndürünüz."

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, teşekkür ediyorum.

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Ben de teşekkür ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

İSMET UÇMA (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Gruplar adına ikinci söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Bülent Kuşoğlu'na aittir.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Bülent Kuşoğlu, süreniz on dakikadır.

Buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMET UÇMA (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Daha sonra dinleyeyim sizi.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Efendim, sadece buradan söyleyeceğim: Hocamız kutsal metni tahrif eder yaklaşımlarda bulundu, onun düzeltilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Talebinizi ben daha sonra alayım.

İSMET UÇMA (İstanbul) – Peki efendim.

BAŞKAN - Sayın Kuşoğlu, buyurun efendim.

CHP GRUBU ADINA BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı üzerinde CHP Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, sizi de yeni göreviniz dolayısıyla kutluyorum, başarılar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, 2016 yılının ilk üç ayında uygulanacak olan geçici bütçeyi görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Aslında gelenektir, maliye bakanları fazla siyaset yapmazlar ama Sayın Bakan sunumu sırasında, siyasetçi olduğunu ispatlamak için biraz fazla siyaset yaptı galiba; gereğinden fazla, geleneklere göre, teamüllere göre olması gerekenden çok daha fazla bir siyasi konuşma yaptı, kendisinin bürokrat olduğu dönemleri de işin içine katarak burada bir güzelleme örneği gösterdi. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, hâlbuki bu geçici bütçe ilk defa uygulanıyor, uygulanması ilk defa kendisine nasip olmuş bir bütçe. “Geçici bütçe” kavramı -değerli konuşmacılar da belirttiler- Türkiye’de ilk defa uygulanıyor. Türkiye’de yeni bir kamu mali yönetimi mevzuatı devreye girdi, ondan sonra ilk defa geçici bütçe uygulanıyor, “geçici bütçe” kavramı da ilk defa literatürümüze girdi ama geçici bütçe değil, bundan önce olduğu gibi sadece basit bir yetki kanunu getirdiler Sayın Maliye Bakanlığı. Yani Sayın Bakanın bunu bilmesi, bu ayıbını bilmesi gerekirken, burada çok usturuplu bir konuşma yapması gerekirken maalesef çok siyasi bir konuşma yaptı, bizi de biraz kızdırdı.

Şöyle açıklayayım: Biliyorsunuz 2000’li yıllardan sonra, özellikle sizin iktidarınız döneminde, Avrupa Birliğiyle uyum çalışmaları süreci içerisinde kamu mali yönetimimizde önemli değişiklikler oldu. 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu kaldırıldı -çok önemli bir kanundu- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu getirildi; ondan sonra 4749 sayılı kamu finansmanı ve borç yönetiminin düzenlenmesiyle ilgili bir kanun getirildi, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu getirildi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu getirildi; buna yakın onlarca kanun geldi, kamu mali yönetimi olduğu gibi değişti. Daha önce, en son bu geçici bütçe dediğimiz, geçici bütçe yoktu dediğim gibi ama -geçici bütçeyi ilk defa yapıyoruz- en son bundan önceki buna benzer kıst bütçeyi, üç aylık bütçeyi 2002 yılında yaptık. 2002 yılında yapılan bu bütçenin adı “2003 Malî Yılı Yerel ve Katma Bütçeleri Kanunlaşınca Kadar

Devlet Harcamalarının Yapılmasına ve Devlet Gelirlerinin Tahsiline Yetki Verilmesine Dair Kanun” şeklindedir. Yani harcama yapılmasına ve gelir toplanmasına yetki veren bir kanun vardı orada adı üzerinde, geçici bütçe değil. Şimdi de 2002 yılında getirilen bu kanun kopya edilerek buraya getirildi, geçici bütçe yapılmadı. Yeni mevzuata göre bütçe yapılması gerekir. Bütçe 5018’e göre, biraz önce bahsettiğim 4749’a göre yapılır. Burada harcamalar bellidir, gelirler bellidir -bütçe bu adı üzerinde- ne kadar borçlanılması gerektiği bellidir. Devlet, kanun demiş ki: “Şu kadar borçlanacaksın, şu kadar gelir toplamana izin veriyorum, her aklına geldiği kadar borçlanamazsın.” Garanti limitleri getirmiş hazine garantileriyle ilgili “Bunlara uyacaksın, stratejik, makroekonomik planlara uyacaksın.” demiş. “Bütün bunlara göre bütçe yapacaksın, üç aylık da olsa bütçe yapacaksın; geliri belli olacak, gideri belli olacak, dediğim gibi borçlanılacak meblağ belli olacak.” demiş. Eskisi gibi sadece harcama yapılmasına ve gelir toplanmasına izin veren bir kanun değil, basit bir yetki kanunu değil bu. Geçici bütçe bu adı üzerinde. “Artık üç yıllık bütçeler yapıyoruz, üç yıllık; üç aylık bütçe mi yapamayacağız?” Böyle bir gerekçe söylediler. Ki biliyorsunuz, 2016 merkezî yönetim bütçe kanunu Maliye Bakanlığı tarafından Meclise gönderildi, birkaç ay önce gönderildi, 1 Kasım seçimlerinden önce gönderildi. Sen 2016 bütçesini yapıyorsun, üç aylık bütçeyi yapamıyorsun, buraya da çıkıyorsun tantana yapıyorsun, olur mu? (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli konuşmacı Turhan çok dikkatli bir üslup kullandı, dedi ki: “Kavram olarak getirilmiştir bu geçici bütçe.” Ya burası akademi mi, akademi mi burası da kavram olarak getiriliyor? Akademik bir çalışma değil bu, uygulamaya yönelik getirildi, bu bütçe, geçici bütçe yapılsın diye getirildi.

Sayın Maliye Bakanımıza soruyorum: “138 milyar liralık bir harcama var. Harcama yetkisi alıyorum, istiyorum ben Türkiye Büyük Millet Meclisinden ve bütçe hakkı kavramına da inanıyorum.” diyor. Peki, ne kadar gelir toplanmasını istiyorsunuz, ne kadar gelirin toplanmasına cevaz verilmesini istiyorsunuz, ne kadar borçlanma yapacaksınız? Bunlar var mı, biliyor muyuz? Hiçbirimiz bilmiyoruz, kendisi de bilmiyor. Böyle bütçe olur mu? Bakın, bir evin bütçesi bile gelir ve giderden oluşur; bir açık varsa bunun gereği yapılır, borçlanılır. Böyle bir anlayış olabilir mi? Bu kadar kanun çıkacak, sen “Kamu mali yönetiminde reform yaptım.” diyeceksin, kendinin haberi olmayacak. Ya, sizin iktidarınız yapmış bunları, bu reformu ve sizin iktidarınızın haberi yok, uygulamaya siz sokmuyorsunuz. İlk fırsattı bu geçici bütçe, ilk uygulama fırsattı, bunun gereğini yerine getirmiyorsunuz; olur mu böyle bir şey? Maliye Bakanımıza biz Plan ve Bütçe Komisyonunda da bunu söyledik; bunu geri çekmesi, düzeltilmesi gerekirdi. Böyle bir yanlışlık olur mu? Bu tam bir skandaldır aslında, gerçekten tam bir skandaldır.

Bütçe yapıyoruz, geçici bütçe, dediğim gibi, üç yıllık bütçeler yapıyoruz ama üç aylık bütçe yapamıyoruz. Neymiş, yeterli bilgiler yokmuş. Olur mu böyle bir şey? Bu bütçe, Maliye Bakanı tarafından Plan ve Bütçe Komisyonuna 10 Aralıkta sunuldu yanlış hatırlamıyorsam, geçen perşembe günü. Üç aylık bütçeyi Sayın Bakan sundu Plan ve Bütçe Komisyonunda, bizim ve basınımızın huzurunda açıklamalarını yaptı. Aynı gün aynı saatte Sayın Başbakan da başka bir mekânda 64’üncü Hükûmetin eylem planını açıkladı. 240’a yakın, biliyorsunuz, eylem planı var; 20’si ilk üç ayla ilgili, 20 eylem planı ilk üç ayla ilgili. Ne Sayın Maliye Bakanı dedi ki “Biz üç ayda bütçede eylem planıyla ilgili şöyle bir paralellik kurduk.” ne Sayın Başbakan dedi ki “Bak, üç aylık eylem planını açıklıyorum, onun içerisinde bütçeyle ilgili şu şu şu hususlar var.” Hiçbir bağlantıları yokmuş gibi, sanki Sayın Başbakan da, Sayın Maliye Bakanı da birbirlerinden habersiz iki farklı ülkenin Başbakanı ve Maliye Bakanımı gibi sunum yaptılar; hiç birbirleriyle ilgisi yok. Hâlbuki mevzuat diyor ki: “Bu tür eylem planları, sürdürülebilirlik esas alınarak; makroekonomik planlar, programlar esas alınarak bu bütçeler hazırlanır, yapılır, uygulanır; orta vadeli plan esas alınır.” Bütün bunlara dikkat edilerek hazırlanması gereken modern bir kavram artık “geçici bütçe”. Maalesef böyle bir sıkıntı var.

Evet, 5018 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde diyor ki: "Zorunlu nedenlerle merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması hâlinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir. Geçici bütçe uygulaması altı ayı geçemez. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe uygulaması sona erer." Burada harcamalarla ilgili husus belirtiliyor; gelirlerle ilgili, borçlanmayla ilgili, garanti limitleriyle ilgili hususlar da 5018'in genel hükümlerine göre, 13'üncü maddesine göre, 15'inci maddesine göre belirlenir, diyor. Kanunun amacı çok net, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un amacı çok net. Bütün bunları normal bütçede uyguluyoruz, uygulamamız gerekiyor, bunlara dikkat etmemiz gerekiyor. "Geçici bütçede uygulayamıyoruz efendim, üç yıllık bütçe hazırlıyoruz, geçici bütçede bunlara dikkat etmiyoruz efendim." Olur mu böyle bir şey? Bu bütçe kanunu mevzuata uygun değildir, kanuna uygun değildir; geri çekilip doğru dürüst getirilmesi gerekir değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Gerçekten bu durumdadır.

Bir de birkaç hususa değineyim. Sayın Muş "Eskiden kocaman enflasyon canavarı vardı, şimdi yok." dedi. Sayın Muş, bu dönemde, likiditenin en bol olduğu bu dönemde enflasyon yüzde 3'ün altında olmak zorundadır. Yüzde 3'ün altında olmayan birkaç ülke vardı, bir tanesi Türkiye'ydi yani enflasyon meselesini yenemeyen, istihdam meselesini yenemeyen birkaç ülkeden biri olduk biz bu dönemde, galiba 3 ülkeden 1 tanesi biziz.

Çok teşekkür ediyorum, herkese saygılar sunuyorum. Hayırlı olmasını diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Gruplar adına üçüncü konuşmacı, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Emine Nur Günay'dır.

Sayın Günay, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçici bütçe üzerine grubum adına söz alıyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 19'uncu maddesinde zorunlu nedenlerle merkezi yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması hâlinde geçici bütçe kanunu çıkarılacağı, geçici bütçe ödeneklerinin bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirleneceği, geçici bütçe uygulamasının altı ayı geçemeyeceği, cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe uygulamasının sona ereceği ve geçici bütçe uygulamasının sona ereceği tarihe kadar yapılan harcamalar ve girilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirlerin cari yıl bütçesine dâhil edileceği hususları hüküm altına alınmıştır. Bu itibarla, 5018 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesi uyarınca 2016 yılının ilk üç aylık döneminde merkezî yönetim harcamalarının yapılmasına ve gelirlerinin tahsiline imkân veren geçici bütçe kanunu tasarısı hazırlanmıştır.

Tasarının 1'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'a ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 1/1/2016 tarihinden 31/3/2106 tarihine kadar geçecek üç aylık dönemde 22/12/2014 tarihli 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na bağlı (A) işaretli cetvellerine dâhil başlangıç ödeneklerinin belirli oranları karşılığı bulunacak tutar kadar ödenek kullanılmasına ilişkin yetki verilmektedir.

Söz konusu oranların belirlenmesinde kamu hizmetlerinin aksamadan yürütülmesi amacıyla hizmetlerin önemi, önceliği, sürekliliği ve ödeme zamanları çerçevesinde yapılan harcama tahminlerinin

yanı sıra merkez dışı birimlerin ödenek ihtiyaçlarının etkin bir şekilde planlanması hususları dikkate alınmıştır. Bu çerçevede her bir ekonomik kod için oran belirlenmiş, bu oranlar dışında özellik arz eden tertipler için farklı oranlar tespit edilmiştir.

Buna göre 6583 sayılı 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na bağlı (A) işaretli cetvellerine dâhil başlangıç ödeneklerinin "01-Personel Giderleri" ve "02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" ekonomik kodlarını içeren tertiplerde kamu personelinin mali ve sosyal haklarının ödenebilmesi amacıyla yüzde 34'ü; bu genel orandan farklı olarak 16 Ekim 2015 tarihli 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nda Cumhurbaşkanının görev aylığına ilişkin öngörülen ödenekle uyumlu hâle getirilmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığı bütçesinin Cumhurbaşkanlığı ödeneği tertibi için yüzde 28,14'ü; "03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerden kamu idarelerinin önceki yıllar gerçekleştirmeleri ve maliyet artışları dikkate alınarak "03.5- Hizmet Alımları"na ilişkin tertiplerde yüzde 35'i, diğer tertiplerde yüzde 25'i; bu genel orandan farklı olarak "Barışı Destekleme ve Koruma Harekâtları" konsepti çerçevesinde dönemsel ihtiyaçlar esas alınarak yüzde 85'i; Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinde özel okullara, öğrenci sayısı ve destek tutarlarındaki artışlar dikkate alınarak eğitim ve öğretim desteği ödemesinin yapılabilmesi amacıyla ilgili tertip için yüzde 70'i; Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinde organize sanayi bölgelerinde açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarına öğrenci sayısı ve destek tutarlarındaki artışlar dikkate alınarak eğitim ve öğretim desteği ödemesinin yapılabilmesi amacıyla ilgili tertip için yüzde 75'i; "04-Faiz Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerde Hazine Müsteşarlığının borçlanma programı dikkate alınarak yüzde 36'sı; "05-Cari Transferler" ekonomik kodunu içeren tertiplerde yüzde 30'u; bu genel oranlardan farklı olarak Maliye Bakanlığı bütçesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan ek karşılık ödemelerinin yarısı yılın ilk üç ayında ödeneceğinden ilgili tertip için yüzde 56'sı; emeklilik ikramiyesi, sporcu aylıkları, İstiklal Madalyası gibi ödemeler yılın ilk üç ayında daha yüksek gerçekleştiğinden Sosyal Güvenlik Kurumuna faturaya dayalı ve düzenli bir şekilde yapılmakta olan bu ödemelere ilişkin ilgili tertip için yüzde 38'i; nüfusu 10 binin altında olan belediyelere mart ve temmuz aylarında olmak üzere 2 taksit hâlinde ödenmekte olan denkleştirme ödeneğine ilişkin ilgili tertip için yüzde 55'i; 2016 Antalya EXPO altyapı ve üstyapı harcamalarının zamanında yapılabilmesi için buna ilişkin ilgili tertip için yüzde 100'ü; siyasi partilere yapılacak hazine yardımının bütçe kanununun yürürlüğe girmesini müteakiben on gün içinde ödenmesi gerektiğinden ilgili tertip için yüzde 38,8'i; birinci öğretim ve açık öğretim kapsamındaki öğrencilerin devletçe karşılanan katkı payları mart ve kasım aylarında 2 taksit hâlinde yükseköğretim kurumlarına ödenmekte olup mart ayına ilişkin ödemenin yapılabilmesi amacıyla ilgili tertip için yüzde 53'ü; emekli aylıklarına ocak ayından itibaren yapılacak ilave seyyanen zamların mali yükü dikkate alınarak Sosyal Güvenlik Kurumu açıklarının finansmanı amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinde yer alan ilgili tertip için yüzde 60'ı; tamamı yılın ilk üç ayında ödenen mazot ve gübre desteği ödemelerinin zamanında yapılabilmesi için Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bütçesinde yer alan ilgili tertip için yüzde 66'sı; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlara aktarılmak üzere öngörülen cari hazine yardımlarına ilişkin tertiplerde yüzde 35'i; uluslararası kuruluşlara üyelik aidatları, katkı payları ve diğer yükümlülüklerin yerine getirilebilmesi için "05.6-Yurtdışına Yapılan Transferler" tertiplerinde yüzde 50'si; "06-Sermaye Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerde yatırım projelerine ilişkin harcamaların yapılabilmesi amacıyla geçmiş yıllar gerçekleştirmeleri de dikkate alınarak yüzde 20'si; bu genel orandan farklı olarak Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesinde yer alan sermaye giderleri ekonomik kodunu içeren tertiplerde kara yolu yapım, bakım ve onarım işlerine ilişkin taahhüde bağlanmış sözleşmeler çerçevesinde yapılan imalatlar karşılığı hak ediş ödemelerinin gerçekleştirilmesi amacıyla yüzde 75'i; Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu bütçesinde yer alan

sermaye giderleri ekonomik kodunu içeren tertiplerde cezaevleri ile adliye binalarının yapım, bakım, onarım işlerine ilişkin taahhüde bağlanmış sözleşmeler çerçevesinde yapılan imalatlar karşılığı hak edilecek ödemelerinin gerçekleştirilebilmesi amacıyla yüzde 40'ı; "07-Sermaye Transferleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerde geçmiş yıllar gerçekleştirmeleri dikkate alınarak yüzde 20'si; bu genel orandan farklı olarak Karayolları Genel Müdürlüğü'nün nakit ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bütçesinde yer alan hazine yardımına ilişkin ilgili tertipte yüzde 75'i; Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri, İş Yurtları Kurumunun nakit ihtiyacının karşılanabilmesi için Adalet Bakanlığı bütçesinde yer alan hazine yardımına ilişkin ilgili tertipte yüzde 40'ı; "08-Borç Verme" ekonomik kodunu içeren tertiplerde geçmiş yıllar gerçekleştirmeleri de dikkate alınarak yüzde 20'si; bu genel orandan farklı olarak bazı kamu iktisadi teşebbüslerinin finansman ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan "08-Borç Verme" ekonomik kodunu içeren tertiplerde yüzde 30'u; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Müdürlüğü bütçesinde kredi tutarları ve yararlanan öğrenci sayısındaki artış dikkate alınarak öğrenim kredilerinin ödenebilmesi amacıyla ilgili tertipte yüzde 45'i; elektrik üretim şirketlerinin yılın ilk aylarında ikincil yakıt kullanması durumunda ihtiyaç duyulacak kaynağın sağlanması amacıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinde yüzde 100'ü; son olarak, geçici bütçe kanununun uygulanmasında ortaya çıkabilecek ödenek ihtiyaçlarını karşılamak veya bütçede öngörülemeyen hizmetlerin yürütülmesini sağlamak amacıyla "09-Yedek Ödenekler" ekonomik kodunu içeren tertiplerde geçmiş yıllar gerçekleştirmeleri dikkate alınarak yüzde 25'i; toplam 173 milyar 782 milyon Türk lirası öngörülmüş olup bu tutardan hazine yardımları ve düzenleyici yönetim bütçesine dâhil idareler için 158 milyar 81 milyon Türk lirası tutarında harcama yetkisi verilmiş olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi geçici bütçeyle verilecek harcama yetkisi beklenirken dikkate alınan hususlara kısaca değinmek istiyorum. "Personel Giderleri" ve "Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" ekonomik kodları için tahsis edilen harcama yetkisi belirlenirken 2015 yılına ilişkin ikinci yarıyıl zammı, 2016 toplu sözleşme hükümleri uyarınca verilecek artışlar, öğretmen atamaları başta olmak üzere ilave personel atamaları, Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ek zammı ile sosyal güvenlik prim matrahının genişlemesi hususları dikkate alınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE NUR GÜNAY (Devamla) – Son olarak, "Borç Verme" ekonomik kodu için harcama yetkisi belirlenirken, oran belirlenirken Hazine Müsteşarlığı altında yer verilen KİT sermaye ödemeleri, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü bütçesinde yer verilen öğrenim kredisi ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinde yer verilen ikincil yakıt ihtiyacına ilişkin harcama kalemleri dikkate alınan temel kalemlerden olmuştur.

Geçici bütçenin hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Günay.

Gruplar adına son olarak Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Mehmet Günel konuşacaktır. Sayın Günel, aynı zamanda şahıs adına söz talebiniz vardır. Her iki konuşmayı birleştiriyorum, size on beş dakika süre veriyorum.

Buyurun Sayın Günel. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, yeni bir bütçe görüşüyoruz ama bu geçici bütçe kanunu. İlk defa “geçici bütçe” diyerek görüşüyoruz. Arkadaşlarımızın başlangıçta tartıştığı, 2003 yılında çıkan ise bazı kanunlarda düzenleme yapan bir kanun idi. Açıkçası biz bunun önümüzdeki kalıcı bütçe için bir gösterge olmasını, bütçe sürecinde de daha uzlaşmacı bir şekilde yapılması gerektiğini düşündük ve usule ilişkin itirazlarımızı Sayın Bakana Komisyonunda yapmış idik ama görüyorum ki Sayın Bakan o uyarıların hiçbirine kulak asmadığı gibi, Genel Kurulda biraz daha farklı bir tutuma girdi gibi geliyor. Açıkçası ben konuşmalardan hicap duydum. Yani, Sayın Özel arada olduğu için bekliyorum çünkü Sayın Bakana doğrudan bakmam lazım ki yüzümüzdeki ifadeyi de görsün.

Az önce burada CHP Grubundan arkadaşlarım konuşurken sayın grup başkan vekili de söyledi, bizim, bürokrasiye karşı Komisyonunda farklı bir uygulamamız vardır, orası teknik bir komisyon, kendisine de eski bürokrat olarak o dokunulmazlığının kalmadığını, artık Bakan olduğunu ve sorumluluğunun olduğunu söyledik. Sorumluluk gereği de biraz daha bazı şeylere katlanması gerektiğini söyledik ama galiba siyasetçi olduğunu ispat etmek ister gibi Sayın Bakan burada yine aynı şekilde, gereksiz, lüzumsuz polemikler... Sayın Bakan, daha çok konuşacağız, asıl bütçe gelmedi, bu bir günlük, size bir staj gibi ama kötü geçiyor, kusura bakmayın, dostunuz olarak söylüyorum.

MALİYE BAKANI NACI AĞBAL (Bayburt) – Gayet güzel, gayet güzel.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Anında cevap vermeyin, size sıra gelecek, bu alışkanlık pek iyi değil.

Açıkçası şaşıyorum yani bu... Ha, şunu söyleyebilirsiniz diye kopya da verdim yukarıda, Komisyondaki arkadaşlar biliyor: “Ya, arkadaşlar, bu bir geçici bütçe, eksliğimiz olabilir, önümüzde zaten OVP geliyor. Sizlerin görüşlerini alıyorum, bunları da değerlendireceğim. Ben de biliyorum, bürokrasiden geldim, siz de bunları biliyorsunuz.” diyecek yerde bizimle gereksiz siyasi polemige giriyor.

SAİT YÜCE (Isparta) – Mevzuya gelelim ya.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Ben şimdi uyardım yeniden, dedim ki: Siyasi polemige girerseniz yeni Bakan olma avansınız kalkar. Bütün bakanlarımıza onu yapıyoruz yeni geldikleri zaman... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SAİT YÜCE (Isparta) – Mevzuya gelelim, mevzuya.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Siz bir dinleyin, ne olduğunu bilmiyorsunuz, biz Komisyonunda konuştuk, geçmiş var, bir durun, bir sakın olun. O biliyor, sahibi biliyor, siz de şimdi söz alın, sıra gelince konuşursunuz arkadaşlar.

Şimdi, Sayın Bakanım, bir bütçe kanununun ne olduğunu siz bizden iyi biliyorsunuz. 5018’i de bizden iyi biliyorsunuz, sizin döneminizde, bürokratken çıkmış bir kanun. Orada bir bütçe kanunundan bahsediyor, bütçe kanunlarında da gelirin, giderin gösterileceği söyleniyor. Arkadaşlarımız da bunu söylüyor, hep beraber söyledik. Ya, bırakın o tahminleri yapmayı, geçici bütçe de olsa bu kalemlerin tek tek bize normalde sunulması lazım ama biz gider kalemlerinden vazgeçtik, kabaca bir gelir tahmini daha yok. Şimdi, siz bunu “Ya, arkadaşlar, bu böyle oldu, ilk defa çıkarıyoruz, yapalım.” diyecek yerde, “Ne var canım, biz böyle bütçe yapıyoruz.” Böyle bir şey olur mu? Kusura bakmayın, hepimiz o bürokrasiden geldik. Şimdi, siz kalkıp bize, “Şu senede şu var, bu senede bu var.” diyorsunuz ama onların hepsinin hafızasını arkadaşlarımız biliyor. Değerli Bakanımız burada, müsteşar yardımcılarınız burada, defterdar arkadaşlarımız var, hepsi bakanlıktan geldiler, bürokrasiden geldiler. Şimdi, bunu böyle konuştuğumuz zaman bunu yapamayız dedim. Bir taraftan söylüyorsunuz “Efendim, o geliyor, bu geliyor, Sayıştay raporları geliyor, şu geliyor...” Ya, iyi, güzel de burada yazdığınız rakamlarda... Biz de “Geçici bütçe.’ tamam, ‘İlk üç ayda biraz harcamamız olur.’ tamam ama yüzde 38’lik artışı biz anlayamadık.” dedik. Bir taraftan arkadaşlarımız burada bize resimler gösteriyor.

Sayın Muş nereye gitti, Mehmet Bey kaçtı mı?

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Kaçmaz canım.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Yok, hayır, işi vardır. “Kaçtı mı?” derken... Yoklama olunca gelir yine Veysi, sıkıntı yok.

Ama, şimdi soruyoruz, diyoruz ki: “Peki, bunu kaç paraya yaptın? Nereye gitti? Bunu yapan müteahhitlere hangi şartlarda verdin? Sayıştay raporlarında bunların denetim görüşleriyle ilgili uyarılar nerede?” bunu soruyoruz. E, diyorsun ki: “Bir taraftan şunu yaptım, sağlıkta bunu yaptım.” Peki, yüzde 100’e yakın artış yaptın, yüzde 75 artış istediğin kalemler... Cari transferlerin içinde sosyal güvenlik açıklarını kim yaptı? Biz mi yaptık? Yani şimdi, bunları söylemeden olur mu? Buradaki yüzdeleri siz bize sundunuz, biz de baktık, saatlerce konuştuk, hesap yaptık, kitap yaptık bir türlü...

Değerli arkadaşlar, bir ay içerisinde, iki ay içerisinde, evet, ilk üç ayda bazı ödemeler olur, bunu kabul ettik, ona itirazımız yok. İyi, güzel de ya kardeşim, 2015’in üç ayında da 2014’ün üç ayında da gene aynı ödemeler, siyasi partilere yapılan ödemeler, ilk üç ayda müteahhitlere yapılan ödemeler zaten vardı. 4’e böldüğünüz zaman ne yapar? 100 liranın 25 lirası yapar. “Hadi bilemediniz, buradaki artış yüzde 10 olsun.” dedik, 5 de üstüne koyduk, yüzde 15; yüzde 38’i açıklayamadık. Şimdi, bize onu açıklayacak yerde Sayın Bakan kalkmış burada “Yok 2007’de şu oldu, 2002’de...” Ya, 2002 değil, artık 2016’nın geçici bütçesini konuşuyoruz, 2016’ya giriyoruz, 2016 bütçesini konuşuyoruz. Geçen yıldan bu yana ne yaptınız, hangilerini gerçekleştirdiniz, hangilerini hedefliyorsunuz, kaç paralık yatırım yapacaksınız, bütçede ne olacak, bunları söyleyecek yerde siz bize söylüyorsunuz ki: “Efendim, biz şunu yaptık, bunu yaptık. Sayıştay raporları da geldi.”

Aha “Sayıştay raporu geldi.” dediğiniz şey. Yukarıda okudum. Sayıştay Başkan Yardımcımdan rica ettim, içinden ilgili yerleri Sayın Bakana da okudum, size de göstereyim. Böyle kalın olduğuna bakmayın, kalın tarafı performans raporu yani denetim raporunda bir şey yok. Bak şöyle, çizdiğim yeri size okuyayım, önce göstereyim, denetim görüşü, bir paragraflık, son cümlesi şöyle bitiyor: “Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara yargılamaya esas raporda yer verilecek olup TBMM’nin bilgisine sunulacak önemde başka bir husus bulunmamaktadır.” Kimin adına denetim yapıyor bu kurum? TBMM adına. Yani şimdi diyoruz ki: Tamam, hangi kuruma, ne kadarlık zarara yol açtığını bize söylemeyin ama deyin ki: Yapılan inceleme sonucunda şu kadarlık kamu zararı tespit edilmiş olup bunlar yapılıyor. Arkadaşımız bir kısmını, söyleyebileceği kadarını Komisyonunda söyledi. Bu bir rapor değil, bu, Meclisin tüzel kişiliğine hakaret, Plan ve Bütçe Komisyonuna hakarettir.

Şimdi dedik ki Sayın Bakana: Bunları güzel söylüyorsunuz ama eğer bu raporlar böyle gelmezse, bize “Sayıştayla şöyle yaptık, reform yaptık.” demeyin. Sayıştaya üç defa darbe planı yaptınız, sonuncusu akim kaldı. Sayın Canikli burada yok, onun için çok şey yapmayalım. Onun mimarı da, önünü kesen de, o kanunu tekrar çıkararak da... Zaten kuşa çevirdik. Sayıştay denetimi yok ki, yapılan denetimin sonucunu da bize göndermiyorsunuz. Yani bunları yine konuşacağız. Umulur ki yukarıda söylediğimiz önerileri arkadaşlarımız –umuyoruz, pek beklentimiz yok ama- inşallah dikkate alırlar, o raporları yeniden Rapor Değerlendirme Kurulunda gözden geçirip bu hâliyle değil, bize de biraz bilgi içerecek vaziyette gönderirler. Aksi takdirde zaten 2016 yılının normal bütçesi geldiği zaman bunları ayrıntılı bir şekilde tartışacağız. Yukarıda bunları konuşurken dedim ki Sayın Bakana: “Güzel söylüyorsunuz ama bu size gösterdiğim Gelir İdaresinin raporu.” Yani Sayıştayın Gelir İdaresi Başkanlığına ilişkin 2014 yılı raporu. Kesin hesap raporları, biliyorsunuz bir yıl sonra geliyor, burada konuşuyoruz, bu, kesin hesaba esas teşkil edecek rapor. Biz bir sürü şeyi konuşuyoruz. Burada daha önce de konuştuk. Arkadaşlarımız da bunları gündeme getirdi ama bakıyoruz, burada bunların hiçbirisine yer verilmemiş. Diyoruz ki: Kardeşim, vergi uzlaşma müessesesi var. Geçen dönemde burada Sayın Aydoğdu da, ben de, birtakım arkadaşlarımız da bunları konuştuk. Sayın Canikli bu konu açıldığı zaman da “Duman oluruz, duman.” dedi. Bazı isimleri de söyledik. Medyada yer aldı. Sosyal medyada yer aldı.

Sayın Bakana da diyoruz ki: Bakın, teknik konuşalım. Eğer siyasi konuşursak biz de bunları sorup sizden cevabını isteriz. Yine anlatamıyoruz.

Peki, şimdi, bu kadar güllük gülistanlık...

Bugün 16 Aralık, yarın 17 Aralık. Bilmem birilerine bir şey hatırlatıyor mu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Allah taksiratlarını affetsin.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, uzlaşma müessesesi diye bir şey var. Sayın Bakana orada bir tanesini arz ettim, geçen seneleri de söyledim. Sizin vicdanımıza -hepinize- söylüyorum. Birkaç tane rakam vereceğim. 2014 yılı Vergi Denetim Kurulu Faaliyet Raporu'ndan bir tablodan size rakam okuyorum. Önce 2014, sonra 2013, sonra 2012, üçünü de okuyacağım.

2014 yılında tarhiyat öncesi uzlaşmaya giren tutar 638, sonrasında tahsil edilen 530. 638'in 530'u tahsil edilmiş, güzel. Yani verginin kendisi. Ceza: 1.068 ceza, yani 1 milyar 68 milyon ceza yazılmış, uzlaşılan, alınan kaç? 60 milyon TL. 1 milyar, 60 milyon... Yani yüzde 6, yüzde 5.

Şimdi bir tane daha okuyayım. Yani bu, 2014'tü. Size diğerini de okuyayım çok uzun şey yapmadan. 2013'ü söyleyeyim.

Şimdi, her sene 3 tane, buradan sayfaların "print"ini aldım. 2013 yılı, yine Vergi Denetim Kurulu Faaliyet Raporu'ndan... Resmî rapordur ha! Yani "print" aldım, web sitesinde duruyor. Böyle başka yerden okuyorum zannetmesin arkadaşlar. 2013 yılı 860 milyon vergi anapara, tahsil edilen 725. Yani 860'm 725'i, eh! Yani anaparada, vergide güzel. Cezaya geçiyorum. Yazılan ceza 1 milyar 499 yani 1,5 milyar, tahsil edilen 91 milyoncu! Yani 2013'ünkü de bu.

Şimdi 2012'yi de okuyayım. 2012'de vergiye konu olan... Açıkçası 2012'nin doğru dürtüst de şeyini vermemişler ama daha önceki grafik daha güzel, sonradan düzeltmişler. 578'in 443'ü tahsil edilmiş 2012'de. 971 milyonun 56 milyonu tahsil edilmiş. Ya, şimdi, siz, bunu nasıl açıklıyorsunuz? Ben defalarca sordum, hâlâ bir cevap alamadım. Maşallah, 2002, 2013, 2015, 9 defa söylüyorsunuz. Ya, biz, bunu 9 defadan fazla sorduk. Siz millete zulüm mü ediyorsunuz? Yani anaparanın yüzde 90'ını alırken vergi cezasının yüzde 5'ini ancak tahsil ediyorsunuz. Şimdi "Yazarken mi bir yanlışlık var, tahsil ederken birine kıyak mı geçiyorsunuz? Cezalar doğru da acaba yandaşlara, birilerine kıyak mı geçiliyor?" diye sorduk. Hatta Aykut gülüyor orada.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Anaparayı da soruyorlar da ona gülüyorum.

MEHMET GÜNAL (Devamla) - Biz yani aslında bürokratik adabımıza da aykırı bir şekilde filanca şirketlere dedik, şu millete söven adama... Örneğin, 420 küsur milyonunu sıfır liraya, bakın tekrar ediyorum, sıfır liraya yüzde yüz uzlaştınız mı, uzlaşmadınız mı?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yüzde 0,9...

MEHMET GÜNAL (Devamla) - Ben isim vermiyorum. Sayın Bakanın mesai arkadaşları, şu anda arkasında oturanlar da var. Vergi Uzlaşma Kurulu üyelerinin isimlerini söylemiyorum. En üst düzey, Vergi İdaresi Başkanımız, ilgili bürokratlarımız, üç kişilik bir büyük mükellefler uzlaşma kurulumuz var veya yanda başka bir şirketin 130 küsur milyonunu sadece 5,5 milyona, 6 milyona düşürdünüz mü, düşürmediniz mi? Yani ya bunu yazarken bir şey var, vatandaşa zulmetmek için yazıyorsunuz ya da başka bir kasıt var. Ya, bu kadar yazıp her sene eğer sadece 5'ini alıyorsanız, 1 milyarın üzerinde ceza yazıp 50'sini, 60'ını almanın ne anlamı var, ben bunu anlamıyorum. Ya yazarken bir hile hurda var ya da tahsil ederken var. İkisinden birisi kesin yanlış. Yani siyasete bunları söylemeden girerseniz olmaz. Bunların hepsinin o raporlarda...

Ben bunları size şeyden okumuyorum arkadaşlar, bakın, bir daha söylüyorum, tıklayın şu anda elinizdeki akıllı telefonlara, Vergi Denetim Kurulunun faaliyet raporlarından okuyorum. Benim aklım ermedi. Akıllı eren varsa bize anlatsın. Ben isim söylemiyorum, İnternet'e düşenler var, bize gelen fotokopiler var. Hangi şirketler olduğunu da, yandaşları da biz biliyoruz ama o zaman Sayın Bakan bizi bilgilendirirse hani töhmet altında kimseyi bırakmayalım diye de isim de söylemiyoruz.

Peki, bunu yaparken dönem bütçenin hedeflerine dedik; gelir yok, bir şey yok. Orta vadeli program dedik, o geçici geldi yani bir şekilde. Bakıyoruz, onun içerisinde verilen hedeflere, şimdi yeniden bir iyi niyetle yeni dönem başladı. Yapısal önlemleri bir an önce çıkaralım dedik, geçici bütçeyi de bir şekilde hızlıca yapalım, arkasından getirin dedik. Ama yine iyi niyet göremiyoruz.

Şimdi, hedefleri açıklamış Sayın Başbakan. Güzel, içine de baktık, vergi gelirleriyle ilgili var, efendim, gelir kalitesinin artırılmasıyla ilgili var ama bizim elimizde gelir hedefi bile yok, tahmin de yok. Yazmışlar "2014-2015 sonuna kadar hangi vergi istisnası, indirimi, muafiyeti varsa envanterini çıkaracağız." diye. Ne zaman? Bize burada, hani, beş yıllık plan çerçevesinde, "Eylem planı 1, flaş; eylem planı 2, flaş." dedikleriniz var ya, onların içinden bir rakam, Aralık 2015 itibarıyla bitmesi gerekiyormuş, şimdi soruyoruz, yok. Etki analizi var mı? Yok. Bu kanun geldi, bununla ilgili kaybımız ne kadar olacak? Yok. Böyle olmaz. O mevzuatı sizin döneminizde, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti döneminde siz çıkardınız. Önce hazırlandı ama 5018'den sonra mevzuat hazırlama yönetmeliğini de yine siz çıkardınız, birinci iktidar döneminizde. Ama hiçbir maddesine maalesef uyulmuyor. Yani bizim, buradaki yasama hakkımız, bütçe hakkımız, Meclisin bütçe yapma hakkı elimizden alınıyor. İnşallah bunları dikkate alır Sayıştay ve ilgili bakan. İnşallah normal...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Devamla) - ...bütçemiz geldiği zaman bunları da toparlama şansımız olur diyor, hepimize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Günal.

Şahsı adına ikinci söz hakkı İstanbul Milletvekili Sayın Erkan Kandemir tarafından kullanılacaktır.

Buyurun Sayın Kandemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 1'inci maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüşmekte olduğumuz bütçe görüşmeleri bizlere, iktidarıyla muhalefetiyle sadece geçmiş yıla ve önümüzdeki yıla dair bir tartışma imkânı sunmuyor, bu tartışmalar tüm partilerin vizyonunu ortaya koymasından da önemli bir turnusol vazifesi görüyor. Milletimiz, kimin siyasetinin merkezinde ne var, bunu bu görüşmelerde test etme imkânı buluyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe meselesi ülkemiz tarihinde öz güven inşası anlamında çok hayati bir yer tutuyor. Aziz milletimiz son iki yüz yılda kendi bütçesinde söz sahibi olamadığı günler yaşadı. Osmanlı'nın Düyun-ı Umumiyeyle yaşadığı acı tecrübeyi, bu millete, AK PARTİ iktidarı öncesi IMF ile yaşattılar. Allah bu millete dışarıdan gelecek reçetelere bel bağlanan, kimsenin yarına umutla bakmadığı, bakamadığı o günleri bir daha yaşatmasın; seçilmişlerin değil, IMF memurlarının yönettiği bir çaresizlikle bu milleti bir daha imtihan etmesin.

Değerli milletvekillerimiz, bizim farkımız ortada. Çok şükür bugünlere. Biz bugün ne konuşuyoruz? Bu milleti kimseye muhtaç etmeyen, göğsü kabara kabara G20 liderlerini bu ülkede misafir eden bir ülkeyi konuşuyoruz, vizyon konuşuyoruz, strateji konuşuyoruz, bütçesinin merkezine milletin menfaatlerini koyan bir anlayışı konuşuyoruz.

Değerli milletvekilleri, biz AK PARTİ Hükümeti olarak sorumluluğumuzu bugünle sınırlamıyoruz, yarınlar için hedefler koyuyoruz, bunun gereğini cesurca yerine getiriyoruz. Bugün Türkiye başka ülkelerde olduğu gibi oligarkların, kartellerin ve birkaç ailenin emrinde değil, tamamıyla milletin emrinde bir ülke hâline gelmiştir. Bugün bu ülkenin kazancı AK PARTİ iktidarı öncesinde olduğu gibi faize değil, hastaneye, üniversiteye, yola, okula harcanmaktadır.

Hatırlayın değerli milletvekilleri, 2002 yılında bütçenin yüzde 45'i faiz ödemelerine gidiyordu. Bugün bu para milletimiz için, Türkiye'nin büyümesi için kullanılıyor. Bu büyümeyi milletimiz kendi sofrasında hissediyor bugün. Şükürler olsun ki bütçesinden aldığı gücü halkına adaletle yansıtan, bununla birlikte dünyada ses getirecek büyük projelerle herkesin imrenerek baktığı bir Türkiye'yi adım adım inşa ediyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ya, millet açlıktan ölüyor.

ERKAN KANDEMİR (Devamla) – Eğitimdeki kalkınma, tek başına bu vizyonu ortaya koyacak verileri aslında bizlere göstermekte. 2002 yılında tüm eğitim harcamalarına genel bütçeden ayrılan pay yüzde 9,4; 2015 yılında tam 2 katı. 2015 yılında sağlık harcamaları için ayırdığımız kaynak 2002'ye göre 5,9 katına çıkmış. Acil sağlık hizmetlerinde dünyanın örnek aldığı bir ülke hâline gelmişiz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bebek ölümleri de artmış bu arada.

ERKAN KANDEMİR (Devamla) – Nitelikli yatak kapasitesini artırma oranında dünyanın örnek aldığı bir ülke hâline gelmişiz. Yükseköğretimde burs ve kredi miktarı 2002 yılında 45 TL, bugün 400 TL'ye gelmiş.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bebek ölümleri ilk defa artmış sizin sayenizde.

ERKAN KANDEMİR (Devamla) – Devlet üniversitelerinde harcı kaldırmışız ve Dünya Ekonomik Forumu'nun yükseköğretim sıralamasında ülkemizi yukarılara taşımaya devam ediyoruz.

Hiç kuşkusuz eğitimde okullaşmayı artırmanın yanında kalifiye iş gücünü de artırma adına Hükümetimiz adımlar atmaya devam edecek. Tabii, burada birçok şey söylenebilir. Üniversitelerin on üç yılda 76'dan 182'ye çıkması, öğretmen başına düşen öğrenci sayısının hemen hemen yarıya gerilemesi aslında bu bütçenin nasıl şekillendirildiğini göstermesi adına, bu bütçeye AK PARTİ'nin nasıl bir ruh giydirdiğini göstermesi adına çok önemli verilerdir diye düşünüyorum. Biz ülkemizin her karış toprağından nasıl verim alırız ve ülkemize nasıl daha çok hizmet ederiz, bunun hesabını yapıyoruz. Daha evvelki iktidarların lütfedip uğramadığı şehirlere üniversite yapıyoruz, havaalanı yapıyoruz, fabrika yapıyoruz, hastane yapıyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ya, Sivas'ta Demir Çelik'i kapattınız. Bir tane fabrika açmadınız.

ERKAN KANDEMİR (Devamla) – Bizim hedefimiz, çağa ayak uyduran, geleceği okuyan, bilgi toplumuna dönüşmüş, katma değer zincirinde yukarı çıkmış, rekabet gücü yüksek, güçlü bir Türkiye. Bu bakış açısıyla geçici bütçemizin hayırlar getirmesini diliyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kandemir.

Şimdi madde üzerinde on dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağım. On dakikalık sürenin yarısı soru soranlar tarafından, milletvekillerimiz tarafından kullanılacaktır. Kalan yarısı da Sayın Bakan tarafından cevap vermek amacıyla kullanılacaktır.

Birinci soru Erdoğan'ın.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, yarın 17-25 Aralık rüşvet ve yolsuzlukla mücadele haftası başlıyor. Yolsuzluğun ayyuka çıktığı son yıllarda Sayıştay raporları olmadan bütçe görüştük. Bu yıl bütçe görüşmelerinde Sayıştay raporu olacak mı olmayacak mı? Sayıştay dışındaki mali denetimleri kaldırdınız, Sayıştay denetimlerini de kaldırmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yedekci...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Sayın Bakanım, az önce bir soru sormuştum ama “Yetki ve sorumluluk sahibi bir kişi olarak biz de aynı temennideyiz.” dediniz, hâlbuki bu sorumluluk şu anda sizde. Yeşil alanların ve spor alanlarının artmasına yönelik ne tür bir çalışmada bulunacaksınız? Ne yapacaksınız yani artık bu arazileri belediyelere devrederken konut amaçlı değil de yeşil alan amaçlı devredecek misiniz? Bunu öğrenmek isteriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Haberal...

ERKAN HABERAL (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2002’den bu yana basit usule tabi esnaf sayısı yüzde 10; gerçek usule tabi mükellef sayısı yüzde 0,5; KDV mükellefi sayısı yüzde 18 azaldı. Kira geliri elde eden mükellef sayısı yüzde 327 arttı. Rant hükûmeti misiniz? Eleştirdiğiniz 57’nci Hükûmette cari açık 2,1 milyarken bütün Cumhuriyet tarihindeki cari açık 55 milyar dolarken sizin döneminizde 444 milyar dolara çıktı. Ne kadar daha artırmayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Aydın...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, yüce Meclisimiz hakikaten siyasetin en yüce makamda yapıldığı bir yer. Siyasi söylemlerimizi biraz rafine ederek söylememiz gerekir diye düşünüyorum.

Bütçeyi görüşüyoruz burada, hatta geçici bütçeyi görüşüyoruz ama siyasi mülahazaların gölgesinde kalmış. Bir şey takıntı hâline getirildiği zaman bu sendroma dönüşür. Maalesef, Sayın Bakanda da daha için başındayken 2002 sendromu oluşmuş. Yani bu 2002’yi niye sendrom hâline getiriyorsunuz? Ben o zaman somut bir şey sorayım, mademki böyle bir mukayeseli siyasete girdi: 2002’deki Bayburt, Erzincan ve Erzurum’un -bölge milletvekili, muhalif milletvekili olarak söylüyorum- kalkınmışlık oranını lütfen bir incelesin. Şu anda, TÜİK raporlarına göre bu üç ilimiz Türkiye’nin en fakir üç ili. Burayı kaldırmak için -kendi Bayburtlu olması hasebiyle- ne tür planları var? Biraz onlara mesai ayırırsa çok memnun olurum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Erkan Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Bakan, Maliye Bakanlığının, kasım ayında, örtülü ödenek olarak bilinen gizli hizmet giderinin yüzde 90 oranında artması dikkat çekici. Rakamlarınıza göre, 2014 Kasım ayında 117 milyon TL olan gizli hizmet gideri, bu yıl kasım ayında 221,5 milyon lira oldu. Ekim ayında 59 milyon 914 bin lira harcama yapılan örtülü ödenekten kasım ayında 222 milyon 876 bin lira harcandı. Bu, aynı zamanda, bu yıl içerisinde, örtülü ödenekten bir ay içerisinde gerçekleştirilen en yüksek ikinci harcama oldu. Bir yıl içinde örtülü ödenek giderinin yüzde 90 artmasının nedenlerini nasıl açıklarsınız? Bu para işinin, köylünün, memurun vergisinden kesilerek toplanıyor. Halkımızın vergilerinin nerede harcandığının bilinmesi kadar doğal bir şey yok. Bir kez daha soruyorum: Örtülü ödenek giderleri neden arttı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Bakanım, asgari ücretle ilgili, Hükümetimizin yılbaşı itibarıyla yapacak olduğu zammı, yeterli olmasa da olumlu buluyoruz. Acaba, asgari ücret artışından kaynaklanan farkın tamamını işveren üzerine mi yükleyeceksiniz yoksa Hükümet bunun bir kısmını üstlenecek mi?

Özellikle Suriye, Irak ve Rusya'yla yaşanan krizden sonra Mersin'de, Adana'da narenciye üreticileri çok zor durumdadır. Bununla ilgili bir öneriniz var mıdır?

Hep örnek verdiğiniz 2002 yılında asgari ücretli kaç çeyrek altın alabiliyordu, 2015 yılında asgari ücretle çalışan bir insan kaç çeyrek altın alabiliyor; bir de bunu kıyaslamanızı istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Üstündağ...

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Sayın Bakana sorum şudur: 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre, büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden ilgili büyükşehir belediyesine yüzde 5 pay ayrılmaktadır. Muğla'da faaliyet gösteren birçok şirketin merkezi Muğla dışındadır. Bu şirketler kurumlar vergisini Muğla dışındaki illerde ödemektedir. Dolayısıyla, Muğla'nın vergi gelirleri azalmakta ve Büyükşehir Belediyesine ayrılan pay da doğal olarak yüzde 5 azalmaktadır. Muğla gibi yaz-kış nüfusu farklı olan illerde bu problem devam etmektedir. Muğla'da genel bütçeye dayalı hemen hemen hiçbir yatırım yoktur, bütün yük Büyükşehir Belediyesindedir. 1.479 kilometre kıyı uzunluğu ve turizm potansiyeli olan, marka bir il olan Muğla'nın altyapısı yetersiz, katı atık artıma tesisleri eksik olup büyük sorunlarla turizm anlamında karşı karşıyadır. Bu konuda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Erdoğan'ın Sayıştay raporlarıyla ilgili olarak sorduğu soru noktasında bir önceki cevabımda vermiştim. Bu sene Sayıştay raporları Plan Bütçe Komisyonuna gelmiş durumda. 2016 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun görüşmeleri sırasında Sayıştay raporları komisyon tarafından değerlendirilecektir, komisyonumuzun takdirindedir.

Sayın Yedekci'nin yeşil alanlarla ilgili duyarlılığına teşekkür ediyorum. Biz de, hakikaten, yeni Hükümet programımızda özellikle çevreye özel bir bölüm ayırdık. Hakikaten, çevre hepimizin ortak malı, geçmişten devraldık, geleceğe devredeceğiz ve gelecek için bizim nazariyatımızda emanet. Hükümet programımızda çevreyle ilgili bölümde buna özel yer verdik ve bütün arkadaşlarımızın bilmesinde de fayda var. Şehirlerde yeni gelişen alanlarda kişi başına 10 metrekare olan yeşil alan şartını 15 metrekareye kadar çıkaracak ve uygulamayı etkinleştireceğiz. Yani, şehirlerin yeni geliştiği bölgelerde mevcut mevzuattaki miktarı yaklaşık olarak yüzde 50 oranında artırıyoruz, şehirlerimizin çevreye duyarlı, yeşil alanın daha fazla...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Millî Emlakin arazilerini artık yeşil alan şartıyla mı vereceksiniz? Bu mu demek oluyor?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şu demek oluyor: Çevreye duyarlı bir şehir, çevreye duyarlı bir medeniyet bizim zaten köklerimizde var, geleceğimizde de olacak, hiç merak etmeyin.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – “Evet.” deseniz ne kadar mutlu olacağız Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Haberal’ın kira gelirlerine ilişkin bir değerlendirmesi oldu, öncelikle teşekkür ediyorum. Maliye Bakanlığı olarak Sayın Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek döneminde gerçekten takdirle karşıladığımız bir çalışma yapıldı ve o dönemde kira geliri elde eden mükelleflerimize yıl içinde elde ettikleri kira gelirlerine ilişkin hazır beyannameler oluşturuldu ve mükelleflerimize bu beyannameler sunuldu. Kendi iradeleriyle bu beyannameleri doldurup Gelir İdaresine beyan olarak verdiler ve kira gelirleri üzerinden elde edilen vergi gelirlerimiz ve beyan miktarımız arttı.

Biliyorsunuz, özellikle Gelir İdaresi Başkanlığımızca uzun süredir, daha önceki Hükümetler döneminde de başlayan, bizim de daha da geliştirerek devam ettirdiğimiz VEDOP projesi başta olmak üzere büyük oranda teknoloji yatırımı yapıldı ve bu imkânlar bu şekilde elde edildi. Bizim kira geliri elde edenlere karşılık özel olarak bir olumlu veya olumsuz yaklaşımımız yok. Tamamen kendi beyanlarıdır. Ama şunu da ifade etmeme müsaade edin: Kayıt dışı ekonomiyle ilgili TÜİK’in yayınladığı istatistiklere bakacak olursak, 2004 yılında yüzde 52 nispetinde olan kayıt dışı ekonomi oranı, son açıklanan verilerle yüzde 34 seviyesine kadar çıktı. Bizim daha fazla kayıt dışı ekonomiyle mücadele etmemiz lazım, verginin daha adaletli bir şekilde toplanması lazım.

Sayın Aydın “Erzincan, Bayburt, Erzurum’un kalkınması için önümüzdeki dönemde ne yapacaksınız?” dedi.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Cari açığa cevap vermediniz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hep beraber, Sayın Vekilim, hep beraber çalışacağız. Erzurum’a da Bayburt’a da Erzincan’a da bütün 81 vilayetime de daha fazla hizmet götüreceğiz, daha fazla yatırım götüreceğiz, bundan emin olabilirsiniz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ama haksızlık etmeyin, 2002’de daha iyiydi.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Örtülü ödenek konusundaki yapılan değerlendirme... Örtülü ödenek gizli saklı bir şey değil. 5018 sayılı Kanun’a göre çerçevesi düzenlenmiş, mekanizmaları belirlenmiştir. İhtiyaçlar çerçevesinde bu harcamalar yapılır. Devletin her zaman için ihtiyaçları olacaktır, olmaya da devam edecektir. Burada bir tereddüt olmasın.

Asgari ücretle ilgili olarak da...

ERKAN HABERAL (Ankara) – Sayın Bakan, cari açığa cevap vermediniz efendim.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütün soruları yetiştirmeye çalışıyorum, bir tek siz sormadınız.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Cari açığı sordum efendim.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Asgari ücret konusundaki çalışmalarımız devam ediyor.

Mersinli narenciye üreticilerimiz konusunda, Bakanlar Kurulu olarak bu konuda çalışmalarımız devam ediyor. Hiçbir şekilde üreticimizi mağdur etmemiz söz konusu değil. Her türlü tedbirin alındığını ve alınacağını da ifade etmek isterim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakan, sözleriniz kayıtlara giriyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Üstündağ’ın Muğla üzerinde gelir payıyla ilgili yaptığı değerlendirme konusunda da...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bütün sözlerinizi takip edeceğim Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - ...gelir payı değerlendirmesiyle ilgili olarak da, doğrudur, şirket merkezleri farklı olduğu zaman...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN HABERAL (Ankara) – Sayın Başkan, sorularımıza cevap alamadık Sayın Bakandan.

BAŞKAN – İlave süre veriyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - ...o ildeki, o ilin hesabına dâhil ediliyor. Sistemin üzerinde bu tür değerlendirmeler yapılabilir. Bunu birlikte inşallah konuşur, daha iyi bir gelir payı modeli geliştiririz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Madde üzerinde üç önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1 sıra sayılı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısının 1'inci maddesinin 1'inci fıkrasının, f bendinin 4'üncü alt bendinde yer alan “yüzde 100’ü” ibaresinin “yüzde 75’i” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Ahmet Yıldırım	Adem Geveri
Diyarbakır	Muş	Van
Alican Önlü	Filiz Kerestecioğlu	Müslüm Doğan
Tunceli	İstanbul	İzmir
	İmam Taşçier	
	Diyarbakır	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesinin (a) bendinin 2) numaralı alt bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Zekeriya Temizel	Aykut Erdoğan	Musa Çam
İzmir	İstanbul	İzmir
Bülent Kuşoğlu	Bihlun Tamaylıgil	Lale Karabıyık
Ankara	İstanbul	Bursa
	Aytuğ Atıcı	
	Mersin	

“2) Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 01.00.00.02-01.1.1.00-1-01.8 tertibinde yüzde 25’i”,

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarinın 1'inci maddesinin; 1'inci fıkrasının b ve d bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini; ç bendinin 5 no.lu alt bendindeki yüzde 35'i ibaresinin yüzde 20'si olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal	Mustafa Kalaycı	Erhan Usta
Antalya	Konya	Samsun
Erkan Akçay	Erkan Haberal	İsmail Faruk Aksu
Manisa	Ankara	İstanbul

b) "03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden %20'si;

d) "06-Sermaye Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden %20'si;

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Sayın Erhan Usta...

Buyurun Sayın Usta. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçenin tümü üzerindeki konuşmam esnasında Türkiye'nin 2008 sonrasında makroekonomi açısından kötü bir performans gösterdiğini rakamlarla ifade etmişim, bunun temel nedenlerini de sizlerle paylaşmışım. 2008 sonrası bu kötü performansına karşılık da 2008 yılına kadar performansın nispeten iyi olduğunu aslında ifade etmişim. Buradaki iyi performanstaki en temel belirleyici de aslında Milliyetçi Hareket Partisinin de koalisyon ortağı olduğu 57'nci Hükümet döneminde gerçekleştirilen yapısal reformlardır. AKP, ciddi yapısal reformların yapıldığı, yıllardan beri süregelen sorunların çözüldüğü ve bunların siyasi bedelinin ödendiği bir Türkiye devralmıştır.

Sayın Bakanın da dinlemesinde fayda var. Bu yapısal reformlar nelerdir birkaç örnek vereyim, bunların listesi çok fazla, vaktimi onunla geçirmek istemiyorum ama Kamu İhale Yasası 57'nci Hükümet döneminde çıkartılmıştır. Daha sonra 158 defa bu yasayı delici işlem de AKP tarafından yapılmıştır. Kamu Finansmanı ve Borçlanma Kanunu 57'nci Hükümet tarafından çıkartılmıştır. Sayın Bakan burada birçok gerçeği çarpıttığı gibi -artık Allah'tan korkun- yani şu Meclisin Mart 2002'de kabul ettiği Kamu Finansmanı Kanunu'nu dahi kendi hükümetleri zamanında yapılmış bir kanunmuş gibi burada sundu. Diğer hususlara ilişkin söyledikleri ifadelerin doğruluğunu siz takdir edin.

Bankacılık Yasası 57'nci Hükümet tarafından yapılmıştır. Merkez Bankasının bağımsızlığı, İcra İflas Yasası'ndaki değişiklikler, piyasanın serbestleştirilmesi... Bakın, bu çok önemlidir. Şeker piyasası, tütün piyasası, enerji piyasası, telekomünikasyon piyasası, daha bunların hepsini sayabiliriz. Bunların serbestleştirilmesi, burada özerk kuruluşların, özerk otoritelerin kurulması 57'nci Hükümet döneminde gerçekleştirilmiştir.

Bütçe, bütçeyi konuşuyoruz. Bütçenin yapısı çok dardı, kapsamı çok dardı. Bütçenin kapsamının genişletilmesi, özel gelir-özel ödenek sisteminin ıslah edilmesi, fonların tasfiye edilmesi, döner sermaye sisteminin azaltılması, hepsi, bütçenin kapsamını genişletmeye ve bütçenin şeffaflaştırılmasına yönelik yapısal reformlardır ve bunlar 57'nci Hükümet döneminde yapılmıştır. Bunun haricinde, KİT sistemine ilişkin fazla personel tasfiyesi ve diğer hususlar, onların daha verimli çalışması 57'nci Hükümet döneminde yapılmış hususlardır.

Şimdi, AKP başlangıç dönemlerinde bu reformları bir miktar uygulamış, uygun küresel ortamla birlikte Türkiye'nin bir miktar güzel performans göstermesi sonucu da olmuştur. Fakat bizim gibi ekonomilerde yani gelişmekte olan ekonomilerde yapısal reformlar "Ben bir defa yaparım, biter."le olmuyor. Kaldı ki bunları AKP Hükümeti yapmamıştır, daha önce yapılmıştır. Bu reformların 2007'ye, 2008'e kadar uygulanmasıyla birlikte Türkiye iyi bir performans göstermiştir. Bundan sonra ortaya çıkan yapısal reform ihtiyacı, maalesef arkadaşlar -ben bunu politik olsun diye söylemiyorum- Türkiye'de karşılanmamıştır. Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti 2008 sonrasında ekonomi alanında hiçbir yapısal reform yapmamıştır. Bana bir tane yapısal reform söylesinler. Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu 2003'ün Aralık ayında çıkmıştır, çalışmalarını bizim dönemimizde yapılmıştır, ben de bir bürokrat olarak onun içerisinde çalıştım. Onun haricinde, belki "Sayıştay Kanunu" diyebilecekler. Sayıştay Kanunu çıkmıştır fakat sonradan 3 defa format atılarak Sayıştaya, eskisinden daha kötü bir Sayıştay bugün doğmuştur. Bana bir tane Maliye Bakanı çıksın, buradan söylesin "Ekonomide biz şu yapısal reformu yaptık." diye. Bunu söyleyemeyecektir. Ben şimdi buradan soruyorum size: "Öncelikli dönüşüm programları" diyorsunuz, Başbakan açıklıyor bunları. Bunlar iki buçuk yıl önce açıklandı. İki buçuk yıl önce açıkladık, iki buçuk yıl boyunca da bunları sürekli açıklıyoruz, en son geçen gün yine açıklandı. Maliye Bakanına Plan ve Bütçe Komisyonunda soruyorum: "Sayın Bakan, ilk üç ay için getirdiğiniz bu 158 milyar TL'lik ödenek içerisinde öncelikli dönüşüm programları -ki çok önemsiyoruz, bir bürokrat olarak da onların hepsinde emeğim var, katkım var- için ne kadar kaynak ayırdınız, bunlara kaynak var mı?" diyoruz, Maliye Bakanı konuşmuyor, Maliye Bakanının bu konuyla ilgili hiçbir fikri yok.

Bütçe kavramı diye konuşuyoruz. Bakın, bütçe, adı üzerinde bütçe, bir harcaması varsa bunun bir geliri vardır. Bu tam bir fiyaskodur, bugünkü oynadığımız bir tiyatrodur, geliri olmayan bir bütçe olmaz Sayın Bakan. Dolayısıyla, bu gelirlerin mutlaka söylenmesi lazım. Anayasa'ya baktığımızda, ek ödenek talebinde bulunduğumuz durumda dahi bunun karşılığında bir gelir gösterilmesi zorunluluğu vardır. Siz 158 milyar liralık bugün bir ödenek alacaksınız burada, karşılığında hiçbir gelirden bahsetmiyorsunuz, gelirin hesap edilmediğini de Sayın Muş itiraf etti.

Şimdi, ben soruyorum: Asgari ücret bu bütçeye nasıl yansıtıldı? İşverenlerimiz üzerindeki bu yükün bir kısmını devlet üstlenecek mi, üstlenmeyecek mi? Bu konuda bize bilgi verilmesi gerekir. "İlk üç ay içinde, efendim, 139 milyar lira serbest bırakma yapıldı." diyorsunuz. Sayın Bakan, gülünç duruma düşüyorsunuz. 139 milyar lira serbest bırakma, geçen yılki serbest bırakma bu ödenekle mukayese edilecek şey değildir. Bunların önemli kısmı yılın tamamında harcanacak paralardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Burada mukayese edilecek şey, geçen yılın ilk üç ayında yapılan harcama ile bu yılın ilk üç ayında verilen ödenektir. Dünyanın neresine giderseniz gidin bu mukayese böyle yapılır ve mukayese sonrasında ortaya çıkan rakam da yüzde 38'lik artıştır, bu artışı Sayın Bakan burada bize açıklayamamıştır.

Ben hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Usta.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

İkinci önergeyi tekrar okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 1'nci maddesinin (a) bendinin 2) numaralı alt bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Aytuğ Atıcı (Mersin) ve arkadaşları

“2) Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 01.00.00.02- 01.1.1.00-1-01.8 tertibinde yüzde 25’i”,

BAŞKAN – Önergeye katılıp katılmadıklarını Komisyon ve Hükûmete soracağım.

Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Önerge hakkında Mersin Milletvekili Sayın Aytuğ Atıcı konuşacaktır.

Buyurun Sayın Atıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, geçici bütçe kanunu tasarısının 1'inci maddesiyle ilgili olarak verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunuyorum. Milletın parasını kullanırken şeffaf olan ve harcanan her kuruşun hesabını vermeyi şerefli bir görev olarak addeden milletvekillerini saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle Cumhurbaşkanının maaşını bir kalemde yüzde 12,6 oranında artırıyorsunuz. Biz ne diyoruz? Biz diyoruz ki: “Cumhurbaşkanının maaşına zam yapılmasına gerek yoktur.” Neden gerek yok? Çünkü Cumhurbaşkanının maaşı net olarak 26.800 lira -yani 26 milyar 800 milyon eski hesap- ve gerçekten artışa gerek yok.

Ankara Ticaret Odasının verilerine göre, nüfusumuzun yüzde 15,4'ü yani 5 milyondan fazlası açlık sınırının altında yaşarken bu parayı Cumhurbaşkanına vermek haramdır. Yine, aynı odanın verilerine göre, nüfusumuzun yüzde 74'ü yoksulluk sınırının altında yaşarken Cumhurbaşkanının maaşına zam yapmak haramdır. Bu nedenle gerek yoktur. Bu önergeye “Evet.” demeniz gerekiyor.

Bakın, bizim derdimiz sadece Cumhurbaşkanının maaşı değil çünkü Cumhurbaşkanının maaşını artırdığınız zaman buna endeksli olarak emekli milletvekillerinin de maaşı artacak yani kendi maaşımız, hepimizin maaşı artacak. Biz Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri diyoruz ki: Biz, maaşımızda artış istemiyoruz, buyurun siz de istemeyin. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, ben merak ediyorum. Siz, burada paşa paşa otururken bir yandan Cumhurbaşkanının maaşına zam yapıp, bir yandan kendi maaşınıza zam yaparken acaba emekli Ali amcanın, Fatma teyzenin yüzüne nasıl bakacaksınız? Hangi yüzle onların yanına gidip bir daha oy isteyeceksiniz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şov yapma.

AYTUĞ ATICI (Devamla) - Ali amcaya diyeceksiniz ki: “Sana ocak ayında yüzde 5, yüzde 6 oranında zam verdim, bunu uygun gördüm ama kendime yüzde 12,6 zam uygun gördüm.” Yani emekli milletvekilinin maaşı 9 bin lira civarında olurken siz Ali amcaya 900 lirayı bile reva görmeyeceksiniz. Sizin maaşınızın onda 1’ini vereceksiniz ve karşısına çıkıp diyeceksiniz ki: “Bana oy ver.”

Bakın “Cumhurbaşkanının maaşının artmasına gerek yoktur.” demiştim. Neden biliyor musunuz? Çünkü zaten Cumhurbaşkanlığının bir bütçesi var, bu bütçeyi Sayın Cumhurbaşkanı zaten kullanıyor, önceki Cumhurbaşkanları da kullanıyordu, Ahmet Necdet Sezer bunu artırıp iade ediyordu devletin kasasına. Ama bakın siz ne yapmışsınız?

Şimdi, Sayın Ahmet Necdet Sezer yılda 24 milyon lira kullanıyor ortalama. Sayın Abdullah Gül, sizin seçtiğiniz Cumhurbaşkanı, o da Sezer’den tam 4 kat daha fazla, yani yılda 103 milyon lira para kullanıyor Cumhurbaşkanlığı bütçesinden. Sayın Erdoğan ne kadar kullanıyor biliyor musunuz? Bir tahmin edin Allah aşkına. Tam 501 milyon TL. (AK PARTİ sıralarından “Helal olsun.” sesleri) Yani Sezer’den 20 kat daha fazla, Abdullah Gül’den de 5 kat daha fazla kullanıyor. Şimdi, diyorsunuz ki, “Helal olsun.” lafları geliyor buradan. Sizi duyamayanlara ben söyleyeyim, “Helal olsun.” diyor. Az önce Sayın Bakan dedi ki: “Bu örtülü ödenekler kesinlikle millî davalar için kullanılır.” Şimdi örtülü ödeneğe de geleceğim. Sayın Cumhurbaşkanı kendine ayrılan maaş ve bütçeyle yetinmiyor, bir de bunun üzerine örtülü ödenekten pay istiyor. Biz de bunu Anayasa Mahkemesine götürüyoruz. Şimdi, nasıl çalıştığınızı size anlatacağım. İşi yapması gereken Başbakanıdır ya da işi yaptığını zanneden Başbakanıdır ama parayı kullanan Cumhurbaşkanı.

Şimdi, bakın, normalde, Sayın Bakanın dediği gibi, bu örtülü ödenekler millî güvenlik için kullanılır. Bakın, siz ne yapmışsınız? 2014 yılı Haziran ayı, kullanılan para 14 milyon; bir yıl sonra, 2015 Haziran ayı, kullanılan para 168 milyon, 12 kat. Niye artmış biliyor musunuz? Çünkü seçim olmuş o ayda, o seçime harcamışsınız siz bu parayı. (AK PARTİ sıralarından “Helal olsun.” sesleri, alkışlar) “Helal olsun.” diyorsunuz değil mi? Haram, zehir, zıkkım olsun. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Son on iki yılda yine sizin başbakanlarımız örtülü ödenekten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlayabilir miyim? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Rahatsız oldunuz değil mi?

Son on iki yılda sizin başbakanlarımız örtülü ödenekten yılda 666 milyon kullanıyor...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Çünkü halka hizmet için kullanıyor.

AYTUĞ ATICI (Devamla) - Cumhurbaşkanı ve Başbakan birlikte 1,6 milyar kullanıyor. Şimdi, “Helal olsun.” diyebiliyor musunuz? (AK PARTİ sıralarından “Helal olsun.” sesleri)

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Atıcı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi üçüncü önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1 sıra sayılı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçiçi Bütçe Kanunu Tasarısının 1'inci maddesinin 1'inci fıkrasının f bendinin 4'üncü alt bendinde yer alan "yüzde 100'ü" ibaresinin "yüzde 75'i" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Önergeye katılıp katılmadıklarını Komisyon ve Hükûmete soracağım.

Komisyon?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önergeyle ilgili olarak İstanbul Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

FİLİZ KERESTECİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili halkımız; bütçenin cinsiyet açısından tarafsız olduğu, kadınları, erkekleri aynı şekilde etkilediği düşünülür. Böylece, cinsiyete dayalı eşitsizlikler de bütçede tamamen göz ardı edilir. Oysa, bütçeler cinsiyetsiz değildir. Hem onu hazırlayanlara baktığınız zaman hem de nerelere harcandığına baktığınız zaman cinsiyetsiz değildir. Özellikle bütün ülkelerde, aslında sadece Türkiye'de değil, genel olarak o "Helal olsun." dediğiniz paralar özellikle savaşa harcandığında, bu kararı verenler hiç kadınlar değildir.

Bugün, Ankara'da, İstanbul'da, sokaklarda, belki hâlâ şu saatlerde kadınlar barış nöbetinde oturuyorlar, kız yurtlarında kalan öğrenciler "Neden bu sokaklar karanlık ve biz yurtlara gidemiyoruz, sürekli tacize maruz kalıyoruz?" diye soruyorlar, bütün bunlar aslında farklı bir bütçeleme anlayışını gerektirir, yani toplumsal cinsiyet duyarlı bütçeleme anlayışı.

Ben bu bütçeye baktığım zaman, bütçenin genel metninde tek bir "kadın" kelimesi görmedim.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Tamamı kadın üzerine, tamamı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU (Devamla) – Sosyal hizmetler, sosyal yardımlar vesaire içerisine hapsedilmiş bir "kadın" kelimesi var, gerekçelerde var, ama metinde yok.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Analar ağlamasın diye o bütçe.

FİLİZ KERESTECİOĞLU (Devamla) – Şimdi, ben bunun da, bu usulün de bir erkek üslubu olduğunu düşünüyorum. Süremden yiyerek konuşuyorsunuz, konuşacaksınız lütfen kürsüye gelin konuşun. Yani gerçekten söz keserek konuşmak, bu Meclise de dinleyen insanlara da yakışan bir şey değil, çok fazla gürültü yapıyorsunuz.

Genel kamu hizmetleri, dinlenme, kültür, dinî hizmetler, sağlık hizmetleri, yardım biçiminde harcanan kalemlerin ne kadarı kadınların ihtiyacı için harcanıyor, maalesef belli değil. Tam da bu sebeple maliye bürokrasisi, cinsiyete duyarlı bütçeleme konusunda kadınların ihtiyaçlarını gözetecek biçimde dönüşmelidir. Eğer Hükûmete bu harcamaların yapılması için izin veriyorsak, biz, bu paraların, bu harcamaların kimlere yönelik olduğunu bilmek zorundayız, bu, bizim en doğal hakkımızdır.

Kadın ve erkeklerin ekonomik kaynaklara, ekonomik kullanım gücüne, istihdam destek imkânlarına, kooperatiflere, iktidar hakkına, sağlık imkânlarına, bilgi edinme hakkına, kendini ifade etme hakkına eşit oranda sahip olmaları için bütçe önüne ne koyuyor? Bütçeye baktığımız zaman

bunu görebilmemiz lazım. Örneğin, bildiğiniz gibi, Birleşmiş Milletler ortak programıyla 11 pilot ilde toplumsal cinsiyet duyarlı bütçeleme için 2015'te bir proje tamamlandı. Peki, böyle bir projeye ortak olmuş olan Hükümet, neden 2016 bütçesinde toplumsal cinsiyet duyarlı bütçelemeyi hayata geçirmez? Mesele sadece gerçekten yüksek miktarda olduğunu bildiğimiz fonu almak mıdır? Fonu alınca iş biter mi? Bir bütçe metne dökülmeden önce bütçede kadın-erkekler açısından dengesizlikler var mı? Program, politikanın çıktıları nasıl daha eşitlikçi olabilir? Bütün bunlar, özellikle yoksul kadınların önceliklerine göre düzenlenen, onların yüklerini hafifletmeyi hedefleyen, kamu hizmetlerine yapılan harcamalar nelerdir? Tüm bunların cevabını bir bütçede bizim bulabilmemiz lazım.

Birleşmiş Milletlerin denetimine karşı güvenlik harcamaları büyük oranda kamufle edilmesine rağmen, askerî harcamaların millî gelirdeki payı maalesef çok fazla. Üstelik az önce anlatıldığı gibi bir de örtülü ödenek var.

Sağlık hizmetlerinin de cinsiyeti var arkadaşlar. Dünyada biz bu resimde utanç hanesindeyiz. Örneğin birinci basamakta kanser tarama oranlarında kadınların yalnızca yüzde 15'i rahim ağzı kanseri taramasından geçmiş, OECD ortalaması ise yüzde 59. Aynı şekilde meme kanseri yönünden de 27,3, OECD'de yüzde 61,5.

Evet, kadınlara annelik izni değil, devredilemez babalık izni ve annelik izni gerekiyor. Tüm çalışanların çalışma saatlerinin azaltılması, kadınların ev emeği yükünün azaltılması için bakım hizmetlerinin kamulaştırılması, bunun için de bütçe ayrılması gerekiyor. Biz, kadınların ihtiyaçlarını tespit ederek erkek egemenliğinden kaynaklı eşitsizliklerle mücadeleyi hedef alan bir bütçe için ısrarda devamlı olacağız.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.06

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 23.18****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Zihni AÇBA (Sakarya)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 15'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) 2015 ve daha önceki yıllarda taahhüde bağlanmış iş ve hizmetlere ait ödemelere 1 inci maddede belirlenen ödenek sınırları çerçevesinde devam olunur. Kamu idareleri, ödemelerini 1 inci maddede öngörülen ödenekler çerçevesinde gerçekleştirmek kaydıyla, 6583 sayılı Kanunda söz konusu iş ve hizmetler için öngörülen ödenekleri esas alarak yüklenmeye girişebilir.

(2) Proje ve karakteristiği makine-teçhizat, bilgisayar yazılım ve donanımı, idame-yenileme, bakım-onarım, büyük onarım, tamamlama, etüd proje ile yayın alım ve basımı olan veya bunların bileşiminden oluşan yıllık toplu projeler hariç olmak üzere, 2015 Yılı Yatırım Programı ek yatırım cetvellerinde yer alan ve 2015 yıl sonu itibarıyla tamamlanmış projeler için 2016 yılında harcama yapılamaz. 2015 Yılı Yatırım Programı ek yatırım cetvellerinde yer alan; 2015 yılında tamamlanması öngörülen projelerden tamamlanamayanlar ile 2016 yılı ve sonraki yıllarda tamamlanması öngörülen projelere ilişkin ödemeler bu Kanunda sermaye giderleri ve sermaye transferlerine ilişkin verilen harcama yetkisi çerçevesinde yapılır. Yatırım projelerinin uygulanmasına ilişkin iş ve işlemler, 2016 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar hükümleri çerçevesinde yürütülür.

BAŞKAN – Şimdi, gruplar adına söz talepleri vardır, onları karşılayacağım.

İlk konuşmacı, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Nursel Aydoğan.

Buyurun Sayın Aydoğan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partimiz adına geçici bütçe üzerine söz almış bulunuyorum. Öncelikle, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, şu anda bu ülkede tam 500 bin insan, ilan edilen sokağa çıkma yasakları nedeniyle evlerine hapsedilmiş bir durumda, biz burada bütçeyi konuşuyoruz. Bu bütçede en az evlerine hapsedilen o 500 bin insanın içerisinde emekli maaşı alan binlerce insan var. Bu bütçede emekli maaşlarına yüzde 6 zam öngörüldü, seyyanen 100 lira zam öngörüldü ama ne yazık ki kendilerine verilen bu emekli maaşını evlerinden çıkıp çekebilecek, bu maaşı harcayabilecek durumda değiller. Şimdi, biz burada neyi tartışıyoruz? Bu ülkede binlerce insan yılların emeği olan bir emekli maaşını bile sokağa çıkıp çekemiyorsa, bir bakkala, bir manava gidip alışveriş bile yapamıyorsa yüzde 6 zam yapsan ne olur, zam yapmasan ne olur? Hani size göre “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.”dı, nasıl yaşıyorsunuz

insanları? Bir emekli maaşını bile çekemeyen bir insan, bu devlete aidiyetini sorgulamaz mı sizce? Şu anda 500 bin insan, sokağa çıkamayan 500 bin insan bu devlete aidiyetini sorguluyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA YEL (Tekirdağ) – Onu hendekçilere sor, hendekçilere!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Öyle değil, size soruyoruz biz, Hükümet olan sizsiniz.

MUSTAFA YEL (Tekirdağ) – Bize sorma onu, hendekçilere sor!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Türkiye, demokratik bir hukuk devletidir. Siz demokratik bir hukuk devletinde 500 bin insanı evine hapsedemezsiniz, özgürlüğünü kısıtlayamazsınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA YEL (Tekirdağ) – Bize söyleme onu, hendekçilere söyle!

SABAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Bunu siz yaptınız, hendekleri siz kazdınız!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Bugün Sur’da tam on beş gündür insanlar evlerine hapsedilmiş bir durumda, sokağa çıkamıyorlar. (AK PARTİ sıralarından “Neden çıkamıyorlar?” sesleri) Yaşam hakları ellerinden alınmış.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, sayın hatibi dinleyelim efendim.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Bir ülkede, demokratik bir hukuk devletinde en kutsal hak nedir? Yaşam hakkıdır. Ama insanların yaşam hakları ellerinden alınmış.

Dün Sur’dan bir kadın telefon etti: “Evimizin her tarafına havan topları yağıyor.” dedi. “Direnin, sabredin, bugünler de geçecek.” dedim. O, ne dedi? Diyarbakır’da çok güzel bir söz var: “Allah hakkımızı onlarda bırakmasın.” dedi. Bırakmasın diyorum, âmin diyorum.

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Hiç konuştun mu şehit polisleri?

HAMZA DAĞ (İzmir) – “Âmin” demesini de öğrenmişsin sonunda.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Biz biliyoruz. Ben ortaokulu bitirinceye kadar Kur’an kursuna gitmiş bir insanım, ortaokul sona kadar Kur’an kursuna gitmiş bir insanım. Senden daha Müslüman’ım, Müslümanlık sözle olmuyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, Genel Kurula hitap edin lütfen.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Silopi’de de, Cizre’de de sokağa çıkma yasağı başladı, iki gün. Yandaş basınınızda, Star’da, Sabah’ta “Büyük operasyon başladı.” diye haberler çıktı. 10 bin jandarma özel harekât, polis özel harekât tanklarla, toplarla şehir merkezlerinde tek tek evlere girerek operasyon yapıyorlar.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ne yaptınız ki operasyon yapıyorlar? Neden yapıyorlar?

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Sen biliyorsun, sen daha iyi biliyorsun.

Bugün Cizre’nin Cudi Mahallesi’nde, evine havan topu isabet eden bir kadın, “Hediye Şen” isminde bir kadın -2 çocuk annesi- yaşamını yitirdi. Eğer böyle devam ederse sivil katliamlar olmaya devam edecek. (AK PARTİ sıralarından “Sivil katliam diye bir şey yok.” sesi) Öyle değil. Kim vurdu? (AK PARTİ sıralarından “siz” sesi)

Gittin mi Cizre’ye hiç, gördün mü? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Hastanelerde izinler kaldırılmış. Bir SES üyesinden bana mesaj geldi. Türkiye’nin batısından, SES üyesi olmayan hekimlerden Cizre’ye bir aylık geçici görev için tayinler yapılmaya çalışılıyor. Tabii, ölüme gitmek kolay değil, ancak görüşülerek tayinler yapılmaya çalışılıyor.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ölümden bahsetmeyi niye bu kadar seviyorsunuz? Ölüm biterse ne konuşacaksınız?

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – “Öğretmenlerin semineri var.” uydurmasıyla özellikle batıdan gelip orada görev yapan öğretmenler şehir dışına çıkartılıyor. Çıkartılıyor ki olası katliamda öğretmenler ölürse bu ülkenin doğusunda ne olduğu anlaşılmasın diye.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ölümleri niye bu kadar seviyorsunuz?

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) - Öğretmenleri çıkartıyorsunuz, öğretmenlerin okuttuğu öğrenciler ne olacak, onların canı çok mu kıymetsiz, çok mu değersiz o çocukların canı? Siz nasıl bir öğretmene o şekilde mesaj çekebilirsiniz?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ölümleri niye bu kadar seviyorsunuz, ölümleri? Ölü seviciler!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) - Bir öğretmen nasıl o kadar öğrencisini ölümlerle karşı karşıya bırakır da o şehri terk edebilir? Korkuyla, şantajla öğretmenleri şehir dışına çıkarttınız.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ölü seviciler!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Nasıl?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ölü seviciler, ölü seviciler!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Ölü seviciler değil!

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ölü seviciler!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) - Ölü seviciler değil! Sizensiz ölü sevicisi! Öyle olmasa öğretmenleri ayırt edip...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şunları bir susturun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) - Öyle değil!

BAŞKAN – Sükûnete davet ediyorum.

Sayın Aydoğan, siz de Genel Kurula hitap edin efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Daha bir kere Meclis kürsüsüne çıkmamışlar, sürekli oradan sataşıyorlar!

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ölü seviciler!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen Sayın Aydoğan'ı dinleyelim.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) – Cizre'ye de paletli tanklar girmiş.

28 Şubatlarda Ankara'da Mamak'ta tanklar gezerken hepiniz askeriyeye lanet okuyordunuz, küfür atıyordunuz, tanklar gezerken. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Şimdi, aynı tankları siz gezdiriyorsunuz. Anlaşıyor ki siz tankların gezmesine karşı değilmişsiniz, siz “Bu tankları biz niye gezdirmiyoruz?” diye üzülüyormuşsunuz. Öyle olmasa şimdi o tanklar, sivil insanların yaşadığı o şehir merkezlerinde dolaşmazdı. Sorgulayın biraz kendinizi. Biz 28 Şubatta da o şehirlerde o tankların gezmesine karşı çıkıyorduk, bugün de karşı çıkıyoruz (HDP sıralarından alkışlar) ama siz ne yaptınız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sayın Bakan, Sayın Maliye Bakanı bütçenin rakamlardan ibaret bir belge olmadığını söyledi, “Arkasında siyasi bir program vardır.” dedi. Doğrudur, doğru bir tespit. Arkasında siyasal bir program var tabii ki. Nedir o siyasal program? Savaş programı.

HARUN KARACA (İstanbul) – PKK'lılar.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) - Bu ülkede maliyenin, hazırlanan bütçenin önemli bir kısmı savaşa ayrılıyor, çatışmalara ayrılıyor.

MUSTAFA YEL (Tekirdağ) - Terörle mücadeleyle ayrılıyor, terörle mücadeleye, savaşa değil.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) - İç Güvenlik Yasası çıkartıldı, "İç Güvenlik Yasası gereği hendeklere, barikatlara müdahale edeceğiz." diye örtülü ödenekten milyonlarca lira para ayrıldı, örtülü ödenekte yüzde 90 artış var, nereye gidiyor bu para? Hesabını soramıyoruz tabii, kanun öyle yapılmış ama biz de biliyoruz ki bir kısmı sözde Türkmenlere giden silahlar için kullanılıyor bir kısmı da işte bu, sözde kamu güvenliği nedeniyle -tırnak içinde söylüyorum- yapılan harcamalara gidiyor. Bu ülke bunu hak etmiyor, bu ülkenin insanları bunu hak etmiyor. Bakan da söyledi, bu ülkenin eğitimine, sağlığına, işsizliğine, istihdama harcanacak olan para, savaşa harcanıyor, çatışmalara harcanıyor.

HARUN KARACA (İstanbul) - Okulları yakanlar bir şey demesin bari ya. Sağlığı, hastaneyi yakanlar sizsiniz, okulları yakan sizsiniz, yolları tahrip eden sizsiniz.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) - Oysa bu işin bir çözümü var, hepiniz biliyorsunuz bunu, bizden daha iyi biliyorsunuz. Hendekleri, barikatları gerekçe yaparak bu halkı sindirmek istiyorsunuz, bu halkı mücadelesinden geri adım attırmak istiyorsunuz.

HARUN KARACA (İstanbul) - Halk yok, PKK var.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) - Bunu başaramayacaksınız siz. Bu yaptıklarınız giderek...

İSMAİL AYDIN (Bursa) - PKK'yla halkı karıştırma.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) - Bakın bu katliamlar devam ederse, uyarıyoruz sizi (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Türkiye'nin her tarafına eylemler yayılacak (AK PARTİ sıralarından "Başkan, tehdit ediyor." sesleri) kaos olacak bu ülkede. "Kaos olmayacak." diye oy istediniz. Evet, "Kaos olmayacak." diye oy istediniz, "İç çatışma olmayacak." diye oy istediniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) Şimdi, bu ülkeyi adım adım çatışmaya sürüklüyorsunuz.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) - Bu nasıl bir üslup? Tehdit ediyor, tehdit.

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) - Ama dün CHP gençliğinin, Kadıköy CHP gençliğinin güzel bir pankartı vardı. Evet, sokağa çıkma yasaklarıyla ilgili bir eylem yapmışlardı, kutluyorum onları. Ne diyorlardı eylemlerinde: "Doğuda güneş doğmadan, batıda sabah olmaz." Bunu aklınıza kazıyım, kazıyım! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA YEL (Tekirdağ) - Çok korktuk!

NURSEL AYDOĞAN (Devamla) - Doğuda güneş doğmadan, bu batıda sabah olmaz. Olacaksa birlik ve kardeşlik olacak, olmayacaksa da siz bilirsiniz! (HDP sıralarından alkışlar)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) - Bu üslupla mı kardeşlik olacak?

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aydoğan.

Gruplar adına ikinci konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Lale Karabıyık.

Buyurun Sayın Karabıyık. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA LALE KARABIYIK (Bursa) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nın gerçekleşen geçmiş verileri iyi tahlil etmeden, gerçeklerden uzak olarak hazırlandığını, gerekli şeffaflığın ve özenin gösterilmediğini düşünüyorum. Sağlıklı bir planlama süreci için gerekli

projeksiyonların şeffaf ve hesap verebilir nitelikte yapılmasının önemine işaret etmek istiyorum. Doğru bir planlama süreci gerçekleştirebilmek öncelikle geçmiş iyi tahlil etmekle mümkün olacaktır. Peki, geçmiş nasıl tahlil edilecek? Öncelikle, gerçeklerden kaçmayacağız. Gerçekleri kabul etmeden iyileşme mümkün olamaz. Peki, ne olur? Ancak kendimizi kandırırız, yerimizde sayarız ve faturayı da vatandaş öder.

Şimdi, gelelim bize sunulan geçici bütçe kanunu tasarısının sunum konuşmasına. Bakın, Plan ve Bütçe konuşmasındaki cümleyi aynen okuyorum Hükümet tarafından bize sunulan. Şöyle diyor: “Doğru ekonomik politikalar ve gerçekleştirilen birinci nesil yapısal reformlar sonucunda ekonomide büyük bir başarı elde ettik. Türkiye’nin kişi başı gelirini 3 kata yakın artırdık. Gelişmiş ülkelerle aradaki farkı azaltıp refah düzeyini yükselttik. Aynı zamanda, gelir dağılımını iyileştirdik ve yoksulluğu azalttık.” Ne kadar güzel, eğer gerçekleri böyle görüp böyle algılıyorsak yapacak bir şey yok ama kendimizi kandırmayalım. Zaten bu konuda eleştiri yaptık, gerçekleri göstermiyor dedik ve şöyle bir yanıt aldık: “Vatandaş, oylarıyla memnun olduğunu gösterdi.” Eğer gerçekten bu cümleye inanıyorsak burada boşuna zaman kaybediyoruz değerli vekiller.

Peki, şimdi, bazı verilere bakalım ve gerçekleri görmeye çalışalım. Evet, bu hafta açıklanan, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından yayınlanan 2014 İnsani Gelişme Endeksi’nde Türkiye 2 sıra daha geriledi maalesef. 2013 yılında 187 ülke arasında 69’uncu sıradayken 2014 yılında 188 ülke arasında 72’nci sıraya inmiş bulunuyoruz. Dünyada artık insanların refahı gelirden önce kalkınmışlık seviyesiyle ölçülüyor, bunu hiç unutmayalım.

Türkiye’nin en zayıf olduğu iki alanın bilgiye ve eğitime erişim ile cinsiyet eşitsizliği olduğu da aynı raporda ifade ediliyor.

Gelelim şimdi, çok övülen kişi başı millî gelire. Kişi başı millî gelir hesabı yıllarca cari yöntemle yapıldı. Ancak bir gecede ve seçime üç hafta kalmışken satın alma gücü paritesi yöntemine geçildi. Aslında bir önceki yılın ortalamasına göre yüzde 12,9 düşmüş olan millî gelir, yeni hâliyle, bir hamleyle yüzde 2,3 artmış gibi gösterildi yani vatandaş bir gecede zenginleşmiş oldu. Buna değişik eleştiriler geldi. Satın alma gücü paritesi yanlış bir yöntem mi? Hayır, çoğu ülkede kullanılan bir yöntem. Ama çoğu ülke her iki yöntemi birden kullanıyor ve açıklıyor. Oysa biz sürekli cari yöntemi kullandık ama 2008 küresel krizinde bile geçmeye gerek görmeden, şimdi seçime üç hafta kala birdenbire geçtik ve de vatandaş bir gecede zenginleşti -o zaman kendimizi kandırmayalım- ve orta vadeli program da buna göre hazırlandı.

Başka bir veride maddi yoksulluk yaşayanların oranı iyileşmiş görünüyor. Oysa TÜİK verilerine bakarsanız, incellerseniz, anket sorularının ve modülün değişmesi sebebiyle anket sorularına verilen cevaplar değiştiği için bir suni iyileşme olduğunu görmek mümkün olacak. Yani aslında bu veride de gerçek bir iyileşme göze çarpmıyor.

Diğer taraftan, Türkiye’de gelir dağılımının iyileşmesi de zaten söz konusu olmamıştır. Gelir dağılımında 27 ülke içinde sondan 3’üncü olduğumuzu unutmayalım. Gelir dağılımındaki bozulmanın her zaman için kısa dönemde toplam talebi azaltarak büyüme üzerinde de olumsuz etki yarattığını da unutmamak gerekiyor.

Başka bir veriye bakalım. OECD 2015 İstihdam Raporu’na göre, 35 üye ülke içinde 15-29 yaş arasında işsiz ve eğitimsiz genç oranının en yüksek olduğu ülke Türkiye olarak açıklandı, en yüksek ülke Türkiye. Türkiye’de 100 gençten 28,4’ü işsiz ve eğitimsiz. Bu veride OECD ortalaması yüzde 14,4. Yani bizdeki eğitimsiz ve işsiz genç oranı OECD ortalamasının maalesef 2 katı.

Peki, işte size bir orta gelir tuzağı örneği daha verelim. Türkiye 2001 krizinden sonra ulaştığı hızlı özel sektör yatırım temposunu sürdürmemiştir, sürdürmekten geçtik, hızı da düşmüştür. Oysa zengin ülkelerle aralarındaki gelir farklılığını azaltan ülkelerin ortak özelliklerinden biri hızlı yatırım temposunun süreklilik arz etmesidir ama bizde böyle olamamıştır. Hem de hangi dönemde olamamıştır? 2010'dan itibaren gelişmiş ülkelere bol bol para geldiği dönemde bile olamamıştır.

Peki, şimdi büyümeye bakalım. Ekonomide bir büyüme söz konusu olduğunda refah seviyesine ne kadar yansıdığını söyleyebiliriz? Bu konu nasıl büyüdüğümüzle ilgili çünkü, tüketimle mi büyüyoruz, yatırımla mı büyüyoruz, ithalata mı büyüyoruz, ihracata mı büyüyoruz? Peki, istihdama bu büyüme ne kadar yansıdı? Hane halkı bu büyümeyi ne kadar hissedebildi? Ne kadar sürdürülebilir bir büyümedir bu? İşte bu soruların yanıtları gerçekten önemli. Aslında dönem dönem büyümemizden ne finans sektörü ne de reel sektör memnun kalmadı. Örneğin millî gelir içindeki kamu ve özel sektör harcamalarının birisi hafif artarken diğeri çökmüş olabiliyor aynı zamanda. Buradaki esas sorun, özel sektörün küresel ölçekte ve rekabetçi büyümesinin önüne geçerken sadece ve sadece bir tür tüketimin yatırımı şeklinde oluşan bir tablodan kaynaklandığını da unutmayalım.

Diğer taraftan, 64'üncü Hükümet Programı'nda "Dış ticaret dengesini iyileştirmeyi, artan kaynaklarımızı üretken olanlara yönlendirerek daha fazla gelire dönüştürmeyi hedefliyoruz." diyor. Peki, maalesef sormak istiyorum: Madem hedef bu da şimdiye kadar kaynaklar neden büyük oranda AVM'lere ve lüks konutlara aktarıldı? (CHP sıralarından alkışlar) Neden üretim desteklenmedi? Neden katma değeri yüksek sektörlere yatırım yapılmadı? AKP iktidarında ihracata dönük ürünlere, katma değeri yüksek ürünlere kaynakların yeterince aktarılmayacağı verilerle ortadadır. Kaldı ki, hangi dış politikayla var olan pazarlarımızı da kaybetmeden yeni pazarlara girebileceğiz sormak istiyorum, hangi dış politikayla?

Gelelim bir başka noktaya. Yıllık 200 milyar dolar dış kaynak ihtiyacımız var; 2,5 yılda ise net bazda sermaye aslında gelmedi. 10 milyar dolarlık net çıkış yaşandı. Şirketlere baskı da yatırım yapılabilir ülke sıralamamızı olumsuz etkiledi. Güven endeksi de düştü. 64'üncü Hükümet Programı'nda "Ülkemizi hem yerli hem yabancı yatırımcı için cazip bir ortam hâline getirdik ve uluslararası sermaye girişinde büyük artışlar sağladık." deniyor. Maalesef durum böyle değil. 2002-2007 yılları arasında dünya ekonomisi hızla büyüdü zaten ve Türkiye de bundan payını aldı. Bu süreçte bir taraftan çok iyi bir yabancı yatırımcı girişi de yaşandı.

Değerli vekiller, iktidarlar kayıt altına alınan bir ekonomiyi ister ama bu demek değildir ki vergiyi bir silah olarak kullanıp şirketlere gözdağı verecek şekilde kullanacaksınız.

Yatırım kolaylığı endeksi var ve biz, bu sebeple, vergi cezalarının politik anlamda kullanılması nedeniyle 6 sıra birden bu sıralamada düşmüş durumdayız. Bu da bir gerçektir.

Gelelim çok daha önemli bir konuya: Cari açığın finansmanında yabancı sermayeyle kapanamayan açık, rezervler dışında kaynağı belli olmayan paralarla kapatılıyor. Şeffaflık nerede? Hangi paralar nereden geldi? Net hata noksan kaleminin ayrıntısı nedir? Plan Bütçe Komisyonunda aynı şeyi sordum, yanıt alamadım.

Sayın Bakan, merak ediyoruz, net hata noksan kaleminin içerik ayrıntısı nedir?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Bakan, size soruyorlar, dinlemiyorsunuz.

LALE KARABIYIK (Devamla) – Çünkü son on dört yılda Türkiye'ye kaynağı belli olmayan para âdeta akın etti. Merkez Bankası verilerine göre, 2002-2015 yılları arasında 37,5 milyar dolar meçhul para girdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LALE KARABIYIK (Devamla) - Ne kadarı varlık barışından, ne kadarı nereden, bunu asla bilmiyoruz. Sadece istatistiksel hatalardan oluşmuş olsaydı bir yerde dengelenmesi gerekirdi. Ama üst üste girişleri görüyoruz.

Gelelim özelleştirmeye. Burada da -çok kısa ifade edeceğim- özelleştirmeler verimlilik getirerek toplumsal fayda asla sağlamıyor, vatandaşa yük getiriyor.

İşte, bu gerçekler sebebiyle, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın gerçeklerden uzak olarak hazırlandığını, şeffaflığın ve özenin gösterilmediğini düşünüyorum. Sağlıklı bir planlama süreci için gerekli projeksiyonların şeffaf ve hesap verilebilir nitelikte yapılmasının gerekli olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karabiyik, teşekkür ediyorum.

Üçüncü olarak, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mustafa Kalaycı, Konya Milletvekili.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 2'nci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Geçici bütçe görüşmeleri Türkiye'nin yakın siyasi tarihinin en kritik bunalımlarının yaşandığı, aziz milletimizin artık katlanılamaz hâle gelen ekonomik ve sosyal sorunlarının ağırlığı altında ezildiği çok zor ve sancılı bir dönemde yapılmaktadır. Ancak bu geçici bütçenin milletimizin karşı karşıya bulunduğu sorunların çözümüne yönelik hiçbir yönü bulunmamaktadır. İşsizlik, yoksulluk, gelir dağılımındaki adaletsizlik, eğitim sistemindeki çarpıklıklar ve sosyal güvenlik sistemindeki yetersizlikler ile her alanda yaşanan yozlaşma ve yolsuzluk, Türkiye'nin önünde duran ve köklü temelleri bulunan başlıca sosyoekonomik sorunlardır.

Açıktır ki AKP hükümetlerinin bugüne kadar uyguladığı ekonomi politikasında üretim perspektifi olmamıştır. Türkiye, üretmeden tüketen, kazanmadan harcayan bir ülke hâline getirilmiştir. Üretime sırt çevirmiş, ithalata kucak açmış, aşırı derecede finanslaşmış bir ekonomik sistemin aş, iş ve umut üretmesi mümkün değildir. AKP'nin yanlış politikaları sonucu ekonomide kaynaklar üretken alanlardan hızla üretken olmayan alanlara kaymıştır. Arazi rantına ve inşaat sektörüne dayalı bir ekonomik yapı hâkim olmuştur.

Ayrıca, üretimin ithalata bağımlılığı son derece artmıştır. Sonuçta, imalat sanayisinin millî gelir içindeki payı yüzde 15'lere kadar düşmüştür. Üretim ve ihracat içinde de yüksek teknoloji ürünlerin payı yarı yarıya azalmıştır. Türk ekonomisinin düzleşme çıkarılması için üretim, istihdam ve ihracat odaklı yeni plan ve programların uygulamaya konulması gerekmektedir. Teknoloji geliştirebilen, yenilikçiliği, girişimciliği ödüllendiren, ekonomik alan hâkimiyetini kurmak için küreyi kavrayan ve bilgi üretebilen bir ekonomik atılımı ihtiyaç bulunmaktadır. Ezberlerin tekrarıyla, bildik önerilere tutunmayla ve başkalarının insafla Türkiye ekonomisine kalıcı bir dinamizm ve istikrar kazandırmak bizce nafi bir çırpıdır.

Sayın Başbakan, Başbakanlığa geldiği ilk günden beri bolca programlar, planlar, paketler, vaatler, reformlar açıklamıştır. Aslında, açıklanan reformların, programların çoğunluğu 2013 yılında kabul edilen Onuncu Kalkınma Planı'nda yer almıştır. Ama aradan geçen yaklaşık iki buçuk yılda kayda değer hiçbir gelişme olmamıştır.

Yine, yaklaşık bir yıl önce açıklanan ve bazıları 2016 yılına kadar gerçekleşmesi öngörülen konularda da hiçbir mesafe alınmamıştır. Dolayısıyla, aynı konular temcit pilavı gibi ısıtılıp ısıtılıp servis edilmektedir. O nedenledir ki Sayın Başbakanın geçtiğimiz günlerde açıkladığı 64'üncü Hükümet Eylem Planı da bir heyecan vermemiş, "reform" başlığıyla sunulan konular kimseyi ikna etmemiş, toplumda bir karşılık bulmamış, piyasalarda olumlu hava oluşmasını sağlamamıştır. Tam tersine, piyasalar olumsuz tepki vermiştir.

Ayrıca, dönüşüm programları ve reformlarla ilgili yapılan açıklamalarda, üretimde verimliliğin artırılmasından, ithalata olan bağlılığın azaltılmasından, yurt içi tasarrufların artırılmasından ve israfın azaltılmasından söz edilmektedir. Soruyorum, üretimdeki verimsizlik, ithalata olan bağımlılık acaba kimin eseridir, tasarrufların cumhuriyet tarihinin en düşük seviyesine inmesi kimin politikalarının ürünüdür? Aslında, bu açıklamalar AKP'yle geçmiş yılların heba edildiğinin de bir itirafı niteliğindedir.

Değerli milletvekilleri, Sayın Maliye Bakanı tasarının geneli üzerine yaptığı konuşmada geçmiş hükümetlere karne ve not vermektен bahsetti. Sayın Bakan, geçmiş'i bırak, işine bak. Müflis tüccar eski defterleri karıştırmış. AKP iktidarı döneminde yaşanan gelişmelere, talihsiz tecrübelere ve bunların karşımıza çıkardığı gerçeklere bakıldığında, geline durum itibarıyla 2015 Türkiye'si'nde istikrardan, refah toplumundan, sosyal barıştan, iç huzur ve güven ortamından, millî birlik ve dayanışma ruhundan ve gelecek ümidinden idrak, vicdan ve insaf sahibi hiç kimse bahsedemez. Devlet ve toplum hayatında adaletin, hukukun, dürüstlüğün, siyasi ahlakın, temiz ve namuslu yönetim anlayışının egemen kılındığını hiç kimse söyleyemez.

Şimdi, bazı konularda ülkemizin dünyadaki görünümünü, Sayın Bakanın ifadesiyle, aldıkları karne ve notları sizlerle paylaşmak istiyorum. Birleşmiş Milletlerin yeni açıklanan 2015 raporuna göre Türkiye insani gelişmişlik sıralamasında 188 ülke arasında 72'nci sıradadır. Türkiye bu yıl 3 sıra birden gerilemiştir. The Economist'in 2016'dan beri ölçtüğü Demokrasi Endeksi sıralamasında Türkiye 2006'da 5,70 puanla 88'inci sıradayken son açıklanan 2014 yılı endeksinde 5,12 puanla 98'inci sıraya düşmüş durumdadır. AKP'nin yeni Türkiye'si demokrasi liginde Tunus, Salvador, Gana, Zambiya, Namibya, Bangladeş gibi ülkelerin gerisinde yer almaktadır. Dünya Adalet Projesi araştırma ekibi tarafından hazırlanan Dünya Hukukun Üstünlüğü Küresel Endeksi'nde Türkiye 102 ülke içinde 2015 yılında bir önceki yıla göre 21 sıra gerileyerek ancak 80'inci sırada yer alabilmiştir. Türkiye, denetleme mekanizmalarının yetersizliği veya iyi işlemeyişinden dolayı hükümetin şeffaflığı alanında 95'inci sırada, hükümetin hesap verebilirliği, denetlenebilirliği alanında 82'nci sırada, temel haklar alanında ise 96'ncı sıradadır. Global danışmanlık firması İtibar Enstitüsünün Temmuz 2015'te açıkladığı Dünyanın En İtibarlı Ülkeleri Endeksi'nde en yüksek millî gelire sahip 55 ülke arasında Türkiye 39'uncu sıradadır. Dünya Ekonomik Forumu 2015-2016 Küresel Rekabet Raporu'na göre Türkiye makroekonomik ortam ve kurumsal yapılanmadaki bozulma sonucu küresel rekabette 140 ülke arasında bir önceki döneme göre 6 basamak inerek 51'inci sıraya gerilemiştir. Küresel İnovasyon Endeksi sıralamasında 2014-2015 raporuna göre Türkiye kendisine 54'üncü sırada yer bulabilmiştir. Türkiye yedi yıl içinde listede 9 sıra geriye gitmiştir.

Ekonomi yayıncılığında faaliyet gösteren Bloomberg, her ülkenin enflasyon ve işsizlik oranı üzerinden belirlediği Sefalet Endeksi'ne göre "Dünyanın En Sefil 15 Ekonomisi" listesini Mart 2015'te açıklamıştır. Bu endekste ki acı gerçek, Türkiye'nin dünyanın en sefil 9'uncu ülkesi konumunda olmasıdır.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün yayınladığı Kaliteli Yaşam Endeksi 2015 Raporu'nda Türkiye son sıralarda yer almış ve yaşanması en zor ülke olarak gösterilmiştir. 36 ülke arasında Türkiye eğitimde 34'üncü, gelir bakımından 35'inci, iş imkânı ve barınma imkânı bakımından 36'ncı, sağlık hizmetleri bakımından ise 30'uncu sıradadır.

Yine, OECD Gelir Eşitsizliği 2014 Raporu'na göre, Türkiye, servetin en adaletsiz paylaştığı Meksika ve Şili'den sonra 3'üncü ülke olmuştur. 2015 Yılı Dünya Mutluluk Raporu'na göre Türkiye dünya mutluluk liginde 158 ülke arasında 76'ncı sırada yer almıştır.

Uluslararası Şeffaflık Örgütünün 2014 Yolsuzluk Algı Endeksi'nde en fazla puan kaybeden ülke olan Türkiye 11 basamak düşerek 175 ülke arasında 64'üncü sıraya inmiştir. Bu raporda, 17-25 Aralık yolsuzluk soruşturmalarının takipsizlikle sonuçlanmasına ve bu süreçte yargı bağımsızlığı ile ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine dair endişelere dikkat çekilmektedir. Sayın Bakan, “karne” diyordunuz; işte, karneniz, notlarınız böyle.

Değerli milletvekilleri, 17-25 Aralık 2013 tarihlerinde ortalığa saçılan tarihin en büyük yolsuzluk skandalının karartılması ve kapatılması için her şey yapılmıştır. Ancak, ne yaparsanız yapın, Türk milleti ayakbağı kutularına koyulan, villalarda sıfırlanan haram paraları unutmamıştır, unutmayacaktır. Yatak odalarından çıkan, “üç beş kuruş” olarak yorumlanan yolsuzluk hasılatını hiç aklından çıkarmamıştır, çıkarmayacaktır. Dahası, el konulan paraları faiziyle birlikte iade etme yüzüzlüğünü de asla hatırdan çıkarmayacaktır. İster darbe deyin ister komplo deyin, ne dersiniz deyin her şey gün gibi ortadadır. O nedenle bin dreden su getirseniz arınamazsınız.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Sayın milletvekilleri, çalışma süresinin sonuna yaklaşmış bulunuyoruz.

2'nci madde üzerinde gruplar adına bir konuşma kalmıştır. Bu nedenle söz konusu konuşmanın tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Gruplar adına son konuşmacı, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Hamza Dağ, İzmir Milletvekili.

Buyurun Sayın Dağ. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir söz talebim vardı.

AK PARTİ GRUBU ADINA HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 2'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi sevgiyle, saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

7 Haziran ve 1 Kasım seçimleri sonrasında oluşan yeni tabloda, daimî bütçe tasarısının yetişememesi sebebiyle geçici bütçe tasarısı Hükümetimiz tarafından Meclise sunuldu. Ve bu süre zarfında geçen hafta Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilen geçici bütçe tasarısı şimdi de Genel Kurulda görüşülmektedir. Ben de 2'nci maddeden ve grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

2'nci madde, yatırımları devam eden, şu anda Türkiye'nin değişik yerlerinde yollar, hastaneler, okullar, bunların yatırımlarına ilişkin devam eden sürecin 2016 yılında da kesilmemesine ilişkin olan bir maddeyi ihtiva etmektedir. Tabii, muhalefet partileri tarafından komisyonda da, burada da, burada müteahhit firmalara yönelik bir hareket yapıldığına dair, bir iyileştirme yapıldığına dair bir eleştiri durumu söz konusu oldu. Ama burada bu yatırımların, AK PARTİ'nin on üç yıldan bu yana devam eden icraatlarının bir kesintiye uğramaması ve buralarda çalışan kişilerin de hak edişlerini alması, çalışan işçilerin de maaşlarını alması için, bu kanunun bu maddesinin bu bütçe tasarısıyla, geçici bütçeyle önümüzdeki üç aylık dönemde bir sıkıntı olmaması için geçmesinde gerek olduğu için bu madde Hükümetimiz tarafından -tasarı hâlinde- getirildi.

Tabii, bütçeler bir yandan teknik metinler ve bir yandan da anlattığı konu anlamında da siyaseti ihtiva eden, kendi siyasetini ortaya koyan özellikler. Yani, bir bütçe, bir parti grubunun neyi hedeflediğini, neyi düşündüğünü, ne siyaseti ortaya koyduğunu ortaya koyar.

Teknik açıdan birçok şeye değinecek değilim çünkü bu konuda teknik yeterliliğimin çok ileri düzeyde olduğu kanaatinde değilim ama benden önceki konuşmacı arkadaşlar İzmir Milletvekilimiz İbrahim Turhan, Mehmet Muş, yine Eskişehir milletvekilimiz ve Bakanımız bu konuda gerekli malumatı verdi ve muhalefet partisi milletvekili arkadaşlar herhâlde dikkatli dinlemişlerse teknik boyutuyla ilgili mutlaka istifade etmişlerdir. Ama, bu bütçenin çok önemli siyasi anlamları var. AK PARTİ iktidarları döneminde, on üç yıldan bu yana, biz, önceki dönemlerde duyduğumuz, işittiğimiz birçok şeyi duymuyoruz. Özellikle “Acaba bu dönem bütçe ne kadar açık verecek?” ya da “Bu dönemde bütçenin -yüzde 90’ların üzerinde- ne kadarını faize vereceğiz?” gibi durumları biz bu iktidarlar döneminde şu anda görmüyoruz. Onun için, AK PARTİ dönemlerinin bütçeleri, ileriye gören, kararlı, basiretli bütçeler olarak bu siyaseti ortaya koyması açısından çok çok önemlidir.

Yine, bütçeler siyaset ortaya koyduğu gibi, bütçe hazırlanırken siyasetten uzak bir şekilde bütçe hazırlamanız da mümkün değildir. Onun için, bölgemizde yaşanan, coğrafyamızda yaşanan, komşularımızda yaşanan hususlar da mutlaka bu bütçe hazırlanmasında değerlendirilmesi gereken ve önümüze konması gereken hususlardır.

2008’den bu yana dünyada yaşanan ekonomik kriz bütçeyi hazırlarken mutlaka önemli olacaktır. Yine, Ukrayna krizi, Yunanistan’da yaşananlar, diğer coğrafyamızda Suriye’de yaşananlar ve belli noktalarda yaşananlar bu anlamda bütçeyi etkilemektedir.

Açıkçası, burada, son dönemde, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Türkiye Cumhuriyeti devleti hakkında birtakım algı operasyonları yapanlar ve algı operasyonu üzerinden Hükûmeti zor durumda bırakmaya çalışanlar ve bu algı operasyonuna daha fazla destek verenler, aslında mahcup oldukları hâlde ne yazık ki bir şekilde özür dileme gereğini hissetmemektedirler. Son günlerde yaşanan, özellikle bir terör örgütüyle yan yana koymaya çalışılan algı operasyonunda bir çiğercide çekilen fotoğrafı terör örgütü üyeleriyle çekilen fotoğraf gibi lanse edenler, daha sonra da bundan özür dileme erdeminde dahi bulunmayanların bu bütçenin böyle hazırlanmasında ve mutlaka bunun değerlendirilmesi noktasındaki birtakım hususlarda da önemli olduğunu düşünüyorum.

Yine, tabii ki bölgemizde yaşananlar önemli, coğrafyada yaşananlar önemli, ülke içinde yaşananlar da önemli yani son dönemde terör hadisesiyle ilgili yaşananlar ve terörle ilgili ortaya konulan birçok şey bütçenin hazırlanmasında mutlaka önemli, diğer siyasi partiler de bunu müteaddit defalar dile getirdiler. Bu konuda aslında zaman olsa belki çok daha fazla şeye değinmek lazım. Geçen dönemlerde de burada bu konuda çokça konuşma yaptık. Açıkçası, Millî Birlik, Kardeşlik Projesi’nden çözüm sürecine birçok konuyu aslında masaya yatırmak lazım yani bunları konuşmak lazım. O dönemde kimler neyi yanlış yaptı, yapması gereken neyi yapmadı veya yapmaması gereken neyi yaptı, onlar mutlaka şu anki sürece göre değil, o süreçte hep beraber değerlendirilmesi... Kim baldıran zehri içti, kim baldıran zehrine karşı yapması gerekenleri yapmadı, aslında burada masaya yatırılması ve konuşulması gereken husus ama zaman yetecek değil ancak biraz önceki konuşmacılar birtakım şeylere değindiler.

Bizim şu anda bölgede yapmış olduğumuz bu mücadele terör örgütü PKK’yıdır, PKK’nın halka yapmış olduğu baskıya karşı koymak içindir yani oradaki halka karşı yapılan baskıyı engellemek için yapılan bir mücadeledir. Sadece biz değil, sizler de bu mücadeleye destek verin, sizler de o bölgede yaşanan bu durumlara karşı durmasını, o hendeklere karşı durmasını bir şekilde bilin ve bu sivil ölümler üzerinden birtakım iddialarla birtakım kaoslar oluşturmaya da çalışmayın. Açıkçası, bu durum hiç kimseye yaramayacaktır, tabii ki bütçeye de faydası olmayacaktır.

Yine, bu konuda çok ayrıntılı hususlara değinecek değilim ama son dönemde yaşanan ve terör örgütü tarafından bombalandığı, tahrip edildiği herkesçe bilinen bu Kurşunlu Camisi konusunda... Millî şairimiz Mehmet Akif, yıllar önce, yüz yıl önce İstiklal Marşı'nda çok güzel söylemiş. Aslında o zaman belki başka şey düşünerek söyledi ama şu anda daha farklı bir boyutta önümüzde duruyor:

“Ruhumun senden, İlahi, şudur ancak emeli,
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli,
Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yani, siz, camiyle, namazla, ezanla derdi olan, sıkıntısı olan bir gençlik oluşturacak olursanız, sonucunda da bu şekilde hadiseler ortaya çıkabilir. Onun için de bize düşen, bu şekildeki eylemlerde, bu şekildeki hadiselerde, polise, vatandaşa, askere, mabede, camiye, her türlü kutsala karşı yapılan baskıya karşı durmaktır, hepimize düşen budur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İşte, bunlar tabii ki bütçede konuşulacak. Bunların hepsi bütçenin hazırlanmasında etkili olan şeyler.

Daha bir buçuk ay önce millet bir tercihte bulundu. Yüzde 50 gibi bir oyla AK PARTİ iktidara getirildi ve meydanlarda hep beraber birçok vaatlerde bulduk. Aslında bizim ortaya koyduklarımız birer taahhüt ve bu taahhütlere milletimiz tarafından büyük bir teveccüh gösterilerek yüzde 50'ye yakın bir oyla AK PARTİ iktidara getirildi. Şimdi, milletin vermiş olduğu mesaj şu: AK PARTİ'nin ortaya koymuş olduğu taahhütler önemlidir ve yapılmasını istiyoruz. Biz de bunun yapılması için bir mücadele veriyoruz, uğraş veriyoruz. Peki, muhalefet? Önümüzü açacak öncelikle. Ama açmadığı zaman, bu taahhütler, milletin lehine olan bu taahhütler için eğer biz kendi vazifemizi, kendi orada ortaya koyduğumuz taahhüdü yerine getirmediğimiz zaman muhalefet de bize bunu zorlayacak.

İşte, daha geçen hafta, emekliye 100 lira zamla ilgili tasarı Meclise geldi, dün de Plan Bütçede kabul ettik, inşallah, önümüzdeki hafta da Genel Kurulda kabul edeceğiz ama ne yazık ki bu tarzda bir muhalefet anlayışını biz on üç yıldan bu yana göremedik, geçen dönem bir milletvekili olarak da ben gördüğümü söyleyemem. İnşallah, önümüzdeki süreçte görmeyi herkesten daha çok arzuladığımı da söylemek isterim.

2016 geçici bütçemiz ilk kabul ettiğimiz yasa olacak yani 26'ncı Dönemin ilk kabul ettiğimiz yasası olacak. İnşallah, bu yasayla birlikte 26'ncı Döneme haydi bismillah demiş olacağız.

İyi yasaları buradan çıkarırız diyor, geçici bütçe yasasının hayırlara vesile olmasını niyaz ediyor, hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dağ.

Sayın milletvekilleri, Sayın Dağ'ın konuşmasından önce Genel Kurulun almış olduğu karar uyarınca çalışma süresi Sayın Dağ'ın konuşmasının bitimine kadar uzatılmıştı. Bu sırada Sayın Baluken'in sisteme girerek söz talep ettiğini görüyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim de bir talebim olacak efendim, Sayın Dağ'ın grubumuza sataşmasına yönelik.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ben kimseye sataşmadım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özel'in de talebi olduğunu görüyorum ancak bunları şu anda değerlendirme imkânım yok -çalışma süremiz sona ermiştir- bunları yarın değerlendireceğiz.

Sayın milletvekilleri, çalışma süresi sona erdiğinden, alınan karar gereğince 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam etmek için 17 Aralık 2015 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 00.04

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

15'İNCİ BİRLEŞİM
16 ARALIK 2015 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİSİ

Genel Kurulun;

16 Aralık 2015 Çarşamba günü Birleşiminde 14.00 – 24.00 saatleri arasında,

17 Aralık 2015 Perşembe günü Birleşiminde ise saat 14.00’te toplanarak 1 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

1 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin 17 Aralık 2015 Perşembe günü Birleşiminde tamamlanamaması halinde Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 18 Aralık Cuma günü saat 14:00’te toplanarak; bu günü birleşiminde gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 1 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Yukarıda belirtilen birleşimlerde gece 24.00’te günlük programın tamamlanamaması halinde günlük programın tamamlanmasına kadar,

Çalışmalarını sürdürmesi,

22 ve 29 Aralık 2015 ile 5, 12, 19 ve 26 Ocak 2016 Salı günü birleşimlerinde 1 saat Sözlü Soruların görüşülmesini müteakip diğer denetim konularının görüşülmemesi ve Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

16, 23 ve 30 Aralık 2015 ile 6, 13, 20 ve 27 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşimlerinde sözlü soruların görüşülmemesi,

22 ve 29 Aralık 2015 ile 5, 12, 19 ve 26 Ocak 2016 Salı günü birleşimlerinde 15.00 – 20.00 saatleri arasında,

23, 24, 30 ve 31 Aralık 2015 ile 6, 7, 13, 14, 20, 21, 27 ve 28 Ocak 2016 Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde 14.00 – 20.00 saatleri arasında,

Çalışmalarını sürdürmesi,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Anayasa Komisyonu

16.12.2015 Çarşamba - Saat: 10.30

* İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

17.12.2015 Perşembe - Saat: 10.30

* Dışişleri Komisyonu

16.12.2015 Çarşamba - Saat: 11.00

17.12.2015 Perşembe - Saat: 11.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

15'İNCİ BİRLEŞİM

16 ARALIK 2015 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

7 – SÖZLÜ SORULAR

* * *

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- (S. Sayısı: 1) 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı ile (1/317) Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.12.2015) (X)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 1

2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı (1/317) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/317 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Genel Gerekçesi 4
- Madde Gerekçeleri 5

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu 10

• Muhalefet Şerhleri 17

• Tasarı Metni 45

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 45

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-236-3938

7/12/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 4/12/2015 tarihinde kararlaştırılan "2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/317)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bütçe kanunları harcamaların yapılması ve gelirlerin toplanması için parlamentolar tarafından hükümetlere yetki veren kanunlardır. Bu kanunlar birer teknik doküman olmayıp, hükümetlerin siyasi yaklaşımlarını ve kamu hizmetlerinin mali tezahürünü yansıtan belgelerdir. Diğer bir ifade ile bütçe kanunları, hükümetlerin yürütme gücünü kullanma yaklaşımını ortaya koyan ve kamu hizmetlerine ilişkin programların yürütülmesini sağlayan temel araçlardır.

Anayasanın 162 nci maddesi gereğince, 63 üncü Hükümet tarafından hazırlanan 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı 16/10/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. Ancak, Anayasanın 104 üncü ve 116 ncı maddeleri gereğince, Milletvekili Genel Seçimlerinin 1/11/2015 tarihinde yapılması nedeniyle, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının görüşülmesi ve kanunlaşması mümkün olamamıştır.

30/11/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinden güvenoyu almış olan 64 üncü Hükümet tarafından hazırlanacak bütçenin, 2016 mali yılına yetişmeyeceği anlaşılmaktadır. Bütçe kanunu tasarısının 1/1/2016 tarihine kadar kanunlaşmaması, kamu hizmetlerinin aksamasına neden olacaktır. 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 19 uncu maddesinde, zorunlu nedenlerle merkezi yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde geçici

bütçe kanunu çıkarılacağı, geçici bütçe ödeneklerinin, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirleneceği, geçici bütçe uygulamasının altı ayı geçemeyeceği, cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe uygulamasının sona ereceği ve o tarihe kadar yapılan harcamalar ve girişilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirlerin cari yıl bütçesine dâhil edileceği hüküm altına alınmıştır. Bu itibarla, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi yürürlüğe girinceye kadar, 5018 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi uyarınca 2016 yılının ilk üç aylık döneminde merkezi yönetim harcamalarının yapılmasına ve gelirlerinin tahsiline imkân veren bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddenin birinci fıkrasında, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara, 1/1/2016 tarihinden 31/3/2016 tarihine kadar geçecek üç aylık dönemde, 22/12/2014 tarihli ve 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvellere dâhil başlangıç ödeneklerinin belirli oranları karşılığı bulunacak tutar kadar, ödenek kullanmasına ilişkin yetki verilmektedir. Oranların belirlenmesinde, kamu hizmetlerinin aksamadan yürütülmesi amacıyla hizmetlerin önemi, önceliği, sürekliliği ve ödeme zamanları çerçevesinde yapılan harcama tahminlerinin yanı sıra merkez dışı birimlerin ödenek ihtiyaçlarının etkin bir şekilde planlanması hususları dikkate alınmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının;

(a) bendinde, 01- Personel Giderleri” ve “02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerinden;

(1) numaralı alt bendinde, (2) numaralı alt bendinde sayılan tertip dışında, kamu personelinin mali ve sosyal haklarının ödenebilmesi amacıyla, “01- Personel Giderleri” ve “02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yüzde 34’ü,

(2) numaralı alt bendinde, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısında Cumhurbaşkanının görev aylığına ilişkin öngörülen ödenekle uyumlu hale getirilmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 01.00.00.02-01.1.1.00-1-01.8 tertibinin yüzde 28,14’ü,

(b) bendinde “03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri” ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

(1) numaralı alt bendinde, (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışında, kamu idarelerinin; önceki yıllar gerçekleştirmeleri ve maliyet artışları dikkate alınarak, “03.5- Hizmet Alımları”na ilişkin tertiplerde yüzde 35’i, diğer tertiplerde yüzde 25’i,

(2) numaralı alt bendinde, Barışı Destekleme ve Koruma Harekatları Konsepti çerçevesinde, dönemsel ihtiyaçlar esas alınarak Başbakanlık bütçesinin 07.01.00.35-01.1.3.02-1- 03.4 tertibinin yüzde 85’i,

(3) numaralı alt bendinde, Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinde,

- 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu uyarınca organize sanayi bölgelerinde açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarına, öğrenci sayısı ve destek tutarlarındaki artışlar dikkate alınarak Şubat ayında ikinci taksit eğitim ve öğretim desteği ödemesinin yapılabilmesi amacıyla 13.01.42.00-09.9.9.08-1-03.5 tertibinin yüzde 75’i,

- 5580 sayılı Kanun uyarınca özel okullara, öğrenci sayısı ve destek tutarlarındaki artışlar dikkate alınarak Şubat ayında ikinci taksit eğitim ve öğretim desteği ödemesinin yapılabilmesi amacıyla 13.01.42.00-09.9.9.11-1-03.5 tertibinin yüzde 70’i,

(c) bendinde "04- Faiz Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerde Hazine Müsteşarlığının borçlanma programı dikkate alınarak yüzde 36'sı,

(ç) bendinde "05- Cari Transferler" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden,

(1) numaralı alt bendinde, (2), (3), (4), (5) ve (6) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki, "05- Cari Transferler" ekonomik kodunda yer alan diğer tertiplerin yüzde 30'u,

(2) numaralı alt bendinde, Maliye Bakanlığı bütçesinin;

- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca, Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan ek karşılık ödemelerinin yarısı yılın ilk üç ayında ödeneceğinden, 12.01.31.00-10.9.9.03-1-05.1 tertibinin yüzde 56'sı,

- Emeklilik ikramiyesi, sporcu aylıkları, İstiklal Madalyası gibi ödemeler yılın ilk üç ayında daha yüksek gerçekleştiğinden, Sosyal Güvenlik Kurumuna faturaya dayalı ve düzenli bir şekilde yapılmakta olan bu ödemelere ilişkin 12.01.31.00-10.9.9.24-1-05.1 tertibinin yüzde 38'i,

- 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanununun 6 ncı maddesi uyarınca nüfusu onbinin altında olan belediyelere Mart ve Temmuz aylarında olmak üzere iki taksit halinde ödenmekte olan denkleştirme ödeneğine ilişkin 12.01.31.00-01.6.0.09-1-05.2 tertibinin yüzde 55'i,

- 23 Nisan 2016 tarihinde açılışı yapılacak olan 2016 Antalya EXPO altyapı ve üstyapı harcamalarının zamanında yapılabilmesi için buna ilişkin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-05.3 tertibinin yüzde 100'ü,

- 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun ek 1 inci maddesine göre siyasi partilere yapılacak hazine yardımının, bütçe kanununun yürürlüğe girmesini müteakiben on gün içinde ödenmesi gerektiğinden, 16/10/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş olan 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısında öngörülen genel bütçe gelir tahmini esas alınarak belirlenen tutarı karşılamak üzere 12.01.31.00-01.1.2.75-1-05.3 tertibinin yüzde 38,8'i,

- Birinci öğretim ve açık öğretim kapsamındaki öğrencilerin Devletçe karşılanan katkı payları Mart ve Kasım aylarında iki taksit halinde yükseköğretim kurumlarına ödenmekte olup, Mart ayına ilişkin ödemenin yapılabilmesi amacıyla 12.01.31.00-01.1.2.00-1-05.4 tertibinin yüzde 53'ü,

(3) numaralı alt bendinde, emekli aylıklarına Ocak ayından itibaren yapılacak ilave seyyanen zamların mali yükü dikkate alınarak, Sosyal Güvenlik Kurumu açıklarının finansmanı amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinde yer alan 18.01.00.23-10.9.9.26-1-05.2 tertibinin yüzde 60' ı,

(4) numaralı alt bendinde, tamamı yılın ilk üç ayında ödenen mazot ve gübre desteği ödemelerinin zamanında yapılabilmesi için, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bütçesinde yer alan 30.01.31.00-04.2.1.01-1-05.4 tertibinin yüzde 66'sı,

(5) numaralı alt bendinde, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlara aktarılmak üzere öngörülen cari hazine yardımlarına ilişkin tertiplerde yüzde 35'i,

(6) numaralı alt bendinde, uluslararası kuruluşlara üyelik aidatları, katkı payları ve diğer yükümlülüklerin yerine getirilebilmesi için "05.6 -Yurtdışına Yapılan Transferler" tertiplerinde yüzde 50'si,

(d) bendinde, "06- Sermaye Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerinde;

(1) numaralı alt bendinde, (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışında yer alan tertiplerdeki yatırım projelerine ilişkin harcamaların yapılabilmesi amacıyla, geçmiş yıllar gerçekleştirmeleri de dikkate alınarak "06- Sermaye Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerin yüzde 20'si,

(2) numaralı alt bendinde, karayolu yapım, bakım ve onarım işlerine ilişkin taahhüde bağlanmış sözleşmeler çerçevesinde yapılan imalatlar karşılığı hakediş ödemelerinin gerçekleştirilebilmesi amacıyla Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesinde yer alan sermaye giderleri ekonomik kodunu içeren tertiplerin yüzde 75'i,

(3) numaralı alt bendinde, cezaevleri ile adliye binalarının yapım, bakım ve onarım işlerine ilişkin taahhüde bağlanmış sözleşmeler çerçevesinde yapılan imalatlar karşılığı hakediş ödemelerinin gerçekleştirilebilmesi amacıyla Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu bütçesinde yer alan sermaye giderleri ekonomik kodunu içeren tertiplerin yüzde 40'ı,

(e) bendinde, "07- Sermaye Transferleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

(1) numaralı alt bendinde, (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki "07- Sermaye Transferleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerde geçmiş yıllar gerçekleştirmeleri dikkate alınarak yüzde 20'si,

(2) numaralı alt bendinde, Karayolları Genel Müdürlüğünün nakit ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bütçesinde yer alan hazine yardımına ilişkin 34.01.30.00-01.6.2.52-1-07.1 tertibinin yüzde 75'i

(3) numaralı alt bendinde, Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunun nakit ihtiyacının karşılanabilmesi için Adalet Bakanlığı bütçesinde yer alan hazine yardımına ilişkin 08.01.32.62-01.6.2.41-1-07.1 tertibinin yüzde 40'ı,

(f) bendinde; "08- Borç Verme" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

(1) numaralı alt bendinde, (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki "08- Borç Verme" ekonomik kodunu içeren tertiplerde geçmiş yıllar gerçekleştirmeleri de dikkate alınarak yüzde 20'si,

(2) numaralı alt bendinde, bazı kamu iktisadi teşebbüslerinin finansman ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan "08- Borç Verme" ekonomik kodunu içeren tertiplerinde geçmiş yıllar gerçekleştirmeleri de dikkate alınarak yüzde 30'u,

(3) numaralı alt bendinde, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü bütçesinde, kredi tutarları ve yararlanan öğrenci sayısındaki artış dikkate alınarak, öğrenim kredilerinin ödenebilmesi amacıyla 40.13.30.00-09.4.1.00-2-08.1 tertibinin yüzde 45'i,

(4) numaralı alt bendinde, elektrik üretim şirketlerinin yılın ilk aylarında ikincil yakıt kullanması durumunda ihtiyaç duyulacak kaynağın sağlanması amacıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinin 20.01.31.00-04.3.9.00-1-08.1 tertibinin yüzde 100'ü,

(g) bendinde, Kanunun uygulanmasında ortaya çıkabilecek ödenek ihtiyaçlarını karşılamak veya bütçede öngörülemeyen hizmetlerin yürütülmesini sağlamak amacıyla "09- Yedek Ödenekler" ekonomik kodunu içeren tertiplerden geçmiş yıllar gerçekleştirmeleri dikkate alınarak tespit edilen oranlar,

karşılığı bulunacak tutar kadar ilgili kamu idareleri ödenek kullanmaya yetkili kılınmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun ek 1 inci maddesine göre siyasi partilere yapılacak hazine yardımının bütçe kanununun yürürlüğe girmesini müteakiben on gün içinde ödenmesi gerektiğinden, 16/10/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş olan 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısında öngörülmüş olan genel bütçe gelir tahmini esas alınarak belirlenmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, ilgili kanun hükümleri uyarınca merkezi yönetim bütçe gelirlerinin yıllık olarak tarh, tahakkuk ve tahsiline devam olunmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, bu düzenlemelere göre yapılan harcamalar, girilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirlerin 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesine dâhil edileceği düzenlenmektedir.

Madde 2- Maddenin birinci fıkrasında, kamu kurumlarının taahhüde bağlanmış iş ve hizmetlere ait ödemelere Kanunda belirlenen ödenek sınırları çerçevesinde devam edilebilmesine imkân tanınmaktadır. Ayrıca kamu hizmetlerinin aksatılmadan yürütülebilmesi için, Kanunda belirtilen ödenek sınırları çerçevesinde kalınmak kaydıyla, mali yıl dikkate alınarak veya daha uzun süreli olarak kamu idarelerinin yüklenmeye girişebilmesini sağlamak amacıyla, 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda öngörülen ödeneklerinin esas alınacağı düzenlenmektedir. Böylece, kamu alımlarının kısa süreli ve daha maliyetli yapılmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, 2015 Yılı Yatırım Programı ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerin herhangi bir aksaklığa yol açılmadan 2016 yılında da uygulanmasına devam edilebilmesi için, projelere yönelik olarak 1 inci maddedeki limitler çerçevesinde ödeme yapılabilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır. Buna göre, 2015 yılında, yatırım programındaki kapsamı ve karakteristiği itibarıyla tamamlanmış projeler için harcama yapılmasının önüne geçilmektedir. Ancak, 2015 Yılı Yatırım Programı ek yatırım cetvellerinde yer alan, proje ve karakteristiği makine-teçhizat, bilgisayar yazılım ve donanımı, idame-yenileme, bakım-onarım, büyük onarım, tamamlama, etüd proje ile yayın alım ve basımı olan veya bunların bileşiminden oluşan yıllık toplu projeler tamamlanmış olmalarına rağmen, ihtiyaçlar doğrultusunda her yıl tekrar eden ve yatırım programlarında yıllık olarak yer alan projeler niteliğinde olduğundan, kamu idarelerinin hizmetlerini aksatmadan yürütebilmeleri ve bu ihtiyaçlarını zamanında karşılayabilmelerine imkân tanınmaktadır. Söz konusu iş ve projelere 2016 Yılı Yatırım Programında yer verilecektir. Diğer taraftan, 2016 yılında Yatırım Programına yeni proje alınması, projelerin maliyet, yer, süre, karakteristik, ödenek gibi parametrelerinin revizyonu ve Yatırım Programının koordinasyonu, izlenmesi gibi iş ve işlemlerin 17/10/2015 tarihli ve 29505 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2016 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 2015/8190 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde yürütülmesi düzenlenmektedir.

Madde 3- Maddenin birinci fıkrasında, 1 inci ve 2 nci maddeler ile bu maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu hükümlerinin içeriklerine göre tarihler güncelleştirilmek suretiyle uygulanmaya devam edilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasının;

(a) bendinde, 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 13 üncü maddesinin beşinci fıkrası ile aynı Kanuna bağlı (E) işaretli cetvelin 2016 yılında ihtiyaç duyulmayan ve uygulama imkânı da kalmayan (9), (23), (25), (30) ve (73) sıra numaralı hükümlerinin uygulanmayacağı hususu ile (İ), (K) ve (T) işaretli cetvellerde yer alan hükümlerden uygulanmayacak olanlar düzenlenmektedir.

(b) bendinde, geçici bütçe uygulaması nedeniyle gelir fazlası karşılığı ödenek ekleme imkânı olamayacağından, 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası, bu çerçevede yeniden düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasının;

(a) bendinde, 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı ilgili cetvellerde kamu personeli ile bazı hak sahiplerine yapılacak gündelik ve fazla çalışma ücreti gibi ödemeler, Millî Eğitim Bakanlığı pansiyon ücretleri ile bütçe kanununda gösterilmesi gereken diğer tutar ve sınırların 2016 yılı ilk üç aylık dönem için yüzde 6,8 oranında artırılarak uygulanması düzenlenmektedir.

(b) bendinde, 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamına dâhil kamu idarelerinin öğretim elemanları ile memur kadrolarına yapılacak atama sayısı sınırı tespit edilmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla, 2016 yılı ilk üç aylık dönemi için, merkezi yönetim bütçesi kapsamında yer alan idarelerin ihtiyaç duyabilecekleri taşınların edinimine yönelik olarak edinilebilecek toplam taşın sayısı 500 adedi geçmemek üzere, Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasıyla Kanunun uygulanmasında ortaya çıkabilecek aksaklıkların ve tereddütlerin giderilmesi, gerekli tedbirlerin alınması, bütçe ve muhasebe işlemlerinin yapılması hususlarında Maliye Bakanına yetki verilmektedir.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

14/12/2015

Esas No: 1/317

Karar No: 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1/317 esas numaralı “2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı” Komisyonumuzun 10/12/2015 tarihinde yaptığı 2’nci birleşiminde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

1/317 esas numaralı “**2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı**” 7/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Tasarı, Başkanlıkça 7/12/2015 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 10/12/2015 tarihinde yaptığı 2’nci birleşiminde; Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Naci AĞBAL, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sayıştay Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Devlet Personel Başkanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla 1/317 esas numaralı Kanun Tasarısının görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.

2. KANUN TASARISINDA ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

30/11/2015 tarihinde TBMM’den güvenoyu almış olan 64’üncü Hükümet tarafından hazırlanacak olan 2016 yılı bütçesinin mali yıl başına yetiştirme ihtimalinin olmaması nedeniyle ve kamu hizmetlerinin aksatılmadan devam ettirilmesi gereğine binaen bir geçici bütçenin yasalaştırılma ihtiyacı hasıl olmuştur. Bu kapsamda 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 19’uncu maddesi uyarınca hazırlanan 1/317 esas numaralı Kanun Tasarısı ile;

- 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerinde yer alan kamu idarelerine, 31 Mart 2016 tarihine kadar, 22/12/2014 tarihli ve 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (A) işaretli cetvellerine dâhil bütçe tertiplerinde yer alan başlangıç ödenekleri dikkate alınmak suretiyle belirli oranlarda harcama yapma yetkisinin verilmesi;

- İlgili kanun hükümleri uyarınca, merkezi yönetim bütçe gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline devam edilmesi, harcamaların yapılması, yapılacak harcamalar ile tahsil edilecek gelirlerin 2016 yılı bütçesine dâhil edilmesi;

- 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununa göre, siyasi partilere 2016 yılının tamamı için geçerli olmak üzere yardımın hesaplanmasında, 6583 sayılı Kanundaki genel bütçe gelir tahmininin yüzde 16,44 fazlasının esas alınması;

- 2015 yılında ve daha önceki yıllarda taahhüde bağlanmış iş ve hizmetlerin devam ettirilmesi, ayrıca söz konusu geçici bütçe kanunu tasarısıyla verilmesi öngörülen ödenekler çerçevesinde gerçekleştirmek kaydıyla, 6583 sayılı Kanunda anılan iş ve hizmetler için öngörülen ödenekler esas alınarak yüklenmeye girilebilmesi;

- 2015 yılı Yatırım Programı Ek Yatırım cetvellerinde yer alan ve 2015 yılı sonu itibarıyla tamamlanmış projeler için 2016 yılında harcama yapılmaması; bu projelerden 2015 yılı sonunda tamamlanamayanlar ile 2016 yılı ve sonraki yıllarda tamamlanması öngörülen projelere ilişkin ödemelerin söz konusu geçici bütçe kanunu tasarısıyla verilmesi öngörülen sermaye giderleri ile sermaye transferlerine ilişkin ödeneklerden karşılanması;

- 6583 sayılı Kanuna ekli (T) cetvelinin uygulanmaması; buna mukabil 31 Mart 2016 tarihine kadar geçerli olmak üzere, taşıt sayısı 500 adedi geçmemek üzere 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerinde yer alan kamu idarelerinin edinebilecekleri taşıtların sayısı, cinsi, nerede kullanılacağı ve finansman kaynağının belirlenmesinde Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması;

- 6583 sayılı Kanuna ekli (İ) cetvelinin kamu görevlerine ilişkin toplam atama sayısı sınırını gösterir kısmında serbest memur kadrolarına 36.000 olarak getirilen sınırın 51.000 adede, toplam atama sayısı sınırının ise 40.000’den 55.000 adede yükseltilmesi ve bu durumun 31 Mart 2016 tarihine kadar geçerli olması; ayrıca bu toplam sınırın 4.000 adedinin öğretim elemanları için geçerli olması;

öngörülmektedir.

3. KOMİSYONUMUZDA TASARININ GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Tasarısının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon üyesi Milletvekilleri tarafından;

- 3/12/2010 tarih ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun yürürlüğe girmesiyle birlikte TBMM'ye sunulan kamu idareleri dış denetim raporları sayısında önemli bir artışın yaşandığı, TBMM'nin bütçe hakkını etkin bir şekilde kullanmasının aracı olan söz konusu denetim raporlarının detaylı bir şekilde görüşülmesinin ayrı bir kesin hesap komisyonunun kurulmasına bağlı olduğu, bu nedenle gelişmiş demokratik ülke örnekleri de dikkate alınarak başkanının muhalefet partisinden olacağı ayrı bir denetim komisyonunun en kısa sürede hayata geçirilmesinin önem arz ettiği,

- 6085 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte denetimin etkinliğinde önemli bir gelişmenin yaşandığı, ayrıca TBMM'ye sunulan denetim raporu sayısının arttığı, ancak söz konusu raporların içeriklerinin yetersiz olduğu, denetimde etkinlik, verimlilik ve ekonomikliğin sağlanması adına TBMM bilgisine sunulan bulguların kapsam ve içeriğinin geliştirilmesine ihtiyaç olduğu, gelecek dönemlerde bu hususa önem verilmesi gerektiği,

- 2008 yılından başlayan ve halen etkileri devam eden küresel krizin dünya ekonomisi üzerindeki belirsizliğin ekonomimize etkisi, ülkemizin coğrafi konumu nedeniyle komşu ülkelerden kaynaklı yaşanan siyasi istikrarsızlıklar ve yakın dönemde gerçekleştirilen iki genel seçimin ülke siyasetine negatif etkisi gibi hususlar birlikte değerlendirildiğinde 2016 yılı bütçe gerçekleştirmelerinin tahmininin zor olacağı, bu nedenle başta ekonomik gelişmeler olmak üzere iç ve dış politikada yaşanan bütün unsurlar dikkate alınmak suretiyle bütçe çalışmalarının gerçekleştirilmesi gerektiği,

- Yakın zamanda yaşanan küresel krizle birlikte sıcak paranın piyasalardan çıkış eğiliminde olduğu, kalkınmamızın esas itibarıyla tüketim esaslı ve dış kaynak odaklı gerçekleştirilmesi nedeniyle sermaye akımlarındaki bu daralmanın ekonomimizi doğrudan etkilediği, nitekim son yıllarda büyüme rakamlarının düşük seyir izlediği, bu sorunun giderilmesi adına tasarruf oranlarını artırıcı ve bunları tüketim yerine yatırıma yönlendirici tasarruf ve yatırımı esas alan bir ekonomik modelin uygulanması gerektiği,

- Aşırı tüketim, tasarruf ve yatırım eksikliği, dış kaynağa bağımlılık, gelir düzeyinin düşüklüğü, hanehalkı borçlarının yüksekliği, işgücü niteliksizliği, eğitim eksikliği, kamu ve özel kesimde kurumsal kapasite eksikliği, işsizliğin yüksek bir seyir izlemesi, kayıt dışılığın yüksekliği, imalat sanayinde beklenen gelişmenin yakalanamaması, işletme ölçeklerinin yetersiz olması gibi hususlar ülke ekonomisinin temel sorunları arasında yer aldığı, bu sorunların giderilmesini esas alan çok yıllık perspektif temelli bütçelerin yasalaştırılmasının önem arz ettiği,

- 2002 yılından itibaren dezenflasyon politikasının uygulandığı, belirli bir süre örtük belirli bir süre de açık olmak üzere uygulanan enflasyon hedeflemesinde önemli başarıların elde edildiği, ancak açık enflasyon politikasında hedeflerin bir türlü yakalanamadığı, bu durumun ekonomik aktörler üzerinde olumsuz bir etki oluşturduğu,

- Cinsiyet odaklı, ekolojik yaklaşımlı, çalışanın hakkını koruyan, demokrasi gelişimine öncülük eden, özgürlükleri esas alan, güvenliğin tesis edilmesine imkân sağlayan, siyasi ve ekonomik istikrarı koruyan bütçelerin hazırlanması ve uygulanması gerektiği,

- 5018 sayılı Kanunun 19'uncu maddesine göre geçici bütçe uygulamasının ilk defa yapıldığı, bundan sonraki uygulamalara örnek teşkil etmesi açısından bu kanun tasarısının çok dikkatli bir şekilde ele alınması gerektiği, 2003 yılında yapılan geçici bütçe kanununun aslında 5018 sayılı Kanunda belirtilen şekliyle bir geçici bütçe olmadığı, yalnızca belirli bir süreyle harcama yapılmasına ve gelir toplanmasına izin veren bir çeşit yetki kanunu olduğu, ancak 5018 sayılı Kanunda belirtilen geçici bütçenin olağan yıllık bütçe kanunları gibi hazırlanması gerektiği, bütçe ödenek tavanlarının yanı sıra, özellikle bütçe gelir tahminleri ile borçlanma sınırlarının da tasarıda mutlaka belirtilmesi gerektiği,

- Ekonomide karar alıcılar için bütçe kanunlarının ve ihtiva ettiği hükümlerin çok önemli bir yol gösterici olduğu, üç aylık için dahi olsa bu türden ekonomiye yön veren politika belgelerinin daha özenli ve ciddi bir şekilde hazırlanması gerektiği, kamu mali göstergelerine ilişkin tahmini varsayımları içeren herhangi bir verinin geçici bütçe kanunu tasarısında yer almamasının önemli bir eksiklik olduğu,

- Geçici bütçenin 2016 yılının ilk üç ayı için 2015 yılının bütçe başlangıç ödenekleri esas alınarak hazırlandığı, üç aylık dönem için Tasarı ile talep edilen bütçe ödenek toplamının 2015 yılının aynı dönemine göre oldukça fazla olduğu, gerek enflasyon gerekse büyüme oranlarına nazaran bu artışın olması gerekenden fazla olduğu, bu nedenle artışın 2016 yılının tamamına yansiyip yansımayacağı merak edildiği,

- Değişen kamu mali yönetim yaklaşımının temel ilkelerinden olan mali yönetimde şeffaflığın ve hesap verebilirliğin sağlanması adına raporlamanın önem arz ettiği, bu nedenle belli bir süredir yayımlanmayan vergi harcamalarına ilişkin raporun tekraren kamuoyu ile paylaşılması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirilerin ardından Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Anayasamızın amir hükmü gereği bütçe ve kesin hesapların birlikte görüşülmesi gerektiği, bu nedenle ayrı bir kesin hesap komisyonu kurulması için anayasal değişikliğe ihtiyaç olabileceği, bunun yerine Plan ve Bütçe Komisyonu bünyesinde daimi nitelikli bir kesin hesap alt komisyonunun kurulabileceği, nitekim bu yönde geçmiş yıllarda yasa çalışmalarının yapıldığı, ancak bu yasaların hayata geçirilemediği, bu anlamda çalışmaların devam ettirildiği,

- Bütçe hakkının kullanımı noktasında Sayıştay tarafından sunulan denetim raporlarının Komisyonunda detaylı bir şekilde tartışılması gerektiği, vatandaşın temin edilen her bir kuruşun hesabının verilmesinin önemli olduğu, bu anlamda kamuoyu tarafından yakından takip edilecek olan 2016 yılı bütçe görüşmelerinin önemli bir platform oluşturacağı,

- 1 Kasım genel seçimleriyle birlikte ülke siyasetindeki belirsizliğin ortadan kalktığı, vatandaş Hükümete tek başına iktidar olma imkânı vererek siyasi istikrara verdiği önemi gösterdiği, geçmiş yıllarda olduğu gibi siyasetteki bu istikrarın ekonomik istikrarı sağlayacağı, dolayısıyla geçici bütçenin bu istikrar süreci esas alınarak hazırlandığı, öte yandan ülkemizin jeopolitik konumu nedeniyle komşu ülkelerdeki belirsizliklerin ve daralma döneminde bulunan dünya ekonomisinin ülkemize olası etkilerinin de dikkate alındığı, tüm bu unsurlarla birlikte 2016 yılı bütçesinin temel hedeflerinin tutturulması adına gayret sarf edileceği, nitekim geçmiş yıllarda yapılan reformlar sayesinde ekonominin sağlam temeller üzerine bina edildiği,

- Dış kaynak esaslı büyümenin cari açık ve dış borç üzerinde önemli bir baskı unsuru olduğu, ayrıca bu durumun ülke ekonomisi adına bir risk oluşturduğu, bu hususun giderilmesi amacıyla tasarrufları artırıcı ve bunları yatırıma yönlendirici tedbirlerin hayata geçirildiği ve yeni politikaların üretileceği, nitekim 10'uncu Kalkınma Planında ülke kalkınmasının yerli kaynak üzerinden gerçekleştirilmesine yönelik makroekonomik politikalara yer verildiği,

- 2002 yılından itibaren iktidar olmanın bir avantajı olarak ekonomimizdeki sorun alanlarının tüm detaylarıyla birlikte bilindiği, iktidar dönemlerinde bu sorunların giderilmesi adına önemli sayıda reformların hayata geçirildiği, dolayısıyla yılı bütçeler hazırlanırken ekonomideki yapısal sorunlar ve bu sorunları giderici yeni reform politikalarının dikkate alındığı, bu şekilde gelişmiş güzel bir bütçelemenin yapılmadığı, ekonomideki tüm dengelerin, sorun alanlarının ve gelişmelerin yakından takip edildiği,

- Bağımsız bir yönetim otoritesi olan Merkez Bankasının para politikaları ve mali disiplini esas alan destekleyici mahiyetteki maliye politikaları sayesinde fiyat istikrarının sağlandığı, özellikle enflasyon hedeflemesine yönelik gelişmeler sayesinde düşük ve tek haneli enflasyon oranlarının ülke

ekonomisine kazandırıldığı, böylelikle enflasyonun önceki yıllarda olduğu gibi ekonominin temel tartışma alanlarından çıkarıldığı, sadece hedeflerin gerçekleşmesi hususunda dönemsel bazı kaymaların yaşandığı, gelecek dönemlerde bu durumun giderileceği,

- 5018 sayılı Kanunun çerçevesini çizdiği geçici bütçe kanunlarında, gelir tahminleri ve borçlanma tavanı limitlerinin yer alacağına ilişkin açık bir hükmün olmadığı, zaten adından da anlaşılacağı üzere bunun geçici, zorunlu ve istisnai bir uygulama olduğu, hâlihazırda yürürlükte bulunan 6583 sayılı Kanunun bazı hükümlerinin değiştirilerek uygulanmasına yönelik bir geçici bütçe kanunu hazırlandığı, bu kapsamda herhangi bir değişiklik olmayacağı varsayımıyla üç aylık gelir tahminleri ve borçlanma tavanlarının aynen devam edeceği,

- Bütçe kanunları ile diğer politika belgelerinin piyasalar açısından önemli bir rehber olduğunun hükümetçe çok iyi bilindiği, bu nedenle 2016 yılına ilişkin gerek orta vadeli program gerekse de orta vadeli mali plan hazırlığının yapıldığı, 2016 yılı merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısı ile OVP ve OVMP'nin Aralık ayı sonuna kadar hazırlanıp bir an önce kamuoyu bilgisine ve TBMM'ye sunulmasının planlandığı, böylece 2015 yılında siyasi belirsizlik ortamının oluşturduğu ekonomik dalgalanmaların bir an önce sonlandırılarak, sağlam ve istikrarlı bir ekonomik programın 2016 yılında hayata geçirileceğine dair piyasalara güven sağlanacağı,

- Geçici bütçe ödeneklerinin hazırlanması sürecinde gerek seçim beyannamesinde gerekse Hükümet Programında söz verilen hususların dikkate alındığı, söz konusu vaatlerin en kısa sürede gerçekleştirileceği,

- Geçici bütçenin ödenek tavanları hazırlanırken 5018 sayılı Kanunun 19'uncu maddesinde yer alan bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranının esas alınmasına yönelik hükmünün dikkate alındığı, görüşülen Tasarının da bu hüküm kapsamında hazırlandığı, ayrıca gerek seçim beyannamesinde gerek Hükümet Programında vatandaşlara söz verilen hususların hayata geçirilmesi amacıyla 2015 yılının ilk üç ayına göre biraz daha fazla ödeneğin talep edildiği, öte yandan Tasarının bir geçici bütçe olması hasebiyle talep edilen ödeneklerin tamamının harcanması gibi bir durumun söz konusu olmadığı, kaldı ki 2016 yılı bütçesi hazırlanırken geçici bütçe gerçekleştirmelerinin de dikkate alınacağı,

- Vergi harcamalarını gösterir raporların bir süredir yayımlanamadığı, bu hususun hatırlatılmasının memnuniyet verici olduğu, 2016 yılı Eylül ayıyla birlikte bu raporların yayımlanmasına başlanacağı, ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Tasarının geneli üzerindeki görüşmelerin ardından 1/317 esas numaralı Kanun Tasarısının maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Komisyon metni, aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1

1'inci madde aynen kabul edilmiştir.

Madde 2

2'nci madde aynen kabul edilmiştir.

Madde 3

3'üncü madde; geçici bütçe döneminde merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idarelerine sayısı 500 adedi geçmemek üzere taşıt alımına yönelik Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin kaldırılması amacıyla dördüncü fıkranın madde metninden çıkarılması; bu değişikliğe paralel olarak birinci fıkrada, çıkarılan hükme yapılan atfın fıkra metninden çıkarılması ve fıkra numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 4

Yürürlüğe ilişkin 4'üncü madde aynen kabul edilmiştir.

Madde 5

Yürütmeye ilişkin 5'inci madde aynen kabul edilmiştir.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca Tasarının Genel Kurul'daki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Adana Milletvekili Mehmet Şükrü ERDİNÇ, Aydın Milletvekili Mustafa SAVAŞ, Bayburt Milletvekili Şahap KAVCIOĞLU, Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR, Eskişehir Milletvekili Emine Nur GÜNAY, İzmir Milletvekili Hamza DAĞ ve Nevşehir Milletvekili Ebubekir GİZLİGİDER özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i> Isparta	<i>İbrahim Mustafa Turhan</i> İzmir	<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i> Adana (Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip <i>Emine Nur Günay</i> Eskişehir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhi)	Üye <i>İbrahim Aydın</i> Antalya
Üye <i>Mehmet Günel</i> Antalya (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Mustafa Savaş</i> Aydın (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Şahap Kavcıoğlu</i> Bayburt (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Lale Karabıyık</i> Bursa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Nursel Aydoğan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Nimetullah Erdoğan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhi ektedir, son oylamaya katılmadı)
Üye <i>Ejder Açıkkapı</i> Elazığ	Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun

Üye
Aykut Erdoğan
İstanbul
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Bihlun Tamaylıgil
İstanbul
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Musa Çam
İzmir
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Yusuf Selahattin Beyribey
Kars
Üye

Ahmet Yıldırım
Muş
(Muhalefet şerhi ektedir,
son oylamaya katılmadı)

Üye
Seyit Torun
Ordu
(Muhalefet şerhim eklidir)

Üye
Mehmet Habib Soluk
Sivas

Üye
Erkan Kandemir
İstanbul

Üye
Şirin Ünal
İstanbul

Üye
Hamza Dağ
İzmir
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Mikail Arslan

Kırşehir
Üye
Ebubekir Gizligider
Nevşehir
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Hikmet Ayar
Rize

Üye
Mehmet Ali Cevheri
Şanlıurfa

Üye
Kadim Durmaz
Tokat
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Garo Paylan
İstanbul
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Selin Sayek Böke
İzmir
(Muhalefet şerhi ektedir,
son oylamaya katılmadı)

Üye
Zekeriya Temizel
İzmir
(Muhalefet şerhi)

Üye
Sami Çakır
Kocaeli
Üye
Alpaslan Kavaklıoğlu
Niğde

Üye
Erhan Usta
Samsun
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Yusuf Beyazıt
Tokat

Üye
Salih Cora
Trabzon

MUHALEFET ŞERHİ

Ülkemizde 2002 yılından beri görülmeyen geçici bütçe uygulamasının 2015 yılının sonunda ortaya çıkmasının nedeni Devlet yapımızdaki fiili durumların yarattığı bir olgu olarak görülmektedir.

Haziran 2015 seçimlerinden sonra Cumhurbaşkanının sergilediği Anayasaya aykırı tavır sonucunda, ekonomik koşulların tüm elverişsizliğine karşın Türkiye yeni bir seçime sürüklenmiş, seçim zamanlamasının elverişsizliği de geçici bütçeyi zorunlu kılmıştır.

Geçici bütçe görüşmeleri de bu çelişkiler içerisinde yürütülmüştür.

Bilindiği üzere Bütçe Kanunları yürütme organına, Yasama organı tarafından harcama yapma ve gelir toplama yetkisi veren kanunlardır.

Bu kanunun hazırlanması, uygulanması ve görüşülmesine ilişkin hükümlerde Anayasa'da düzenlenmiştir.

Sadece bütçelerin hazırlanması ve uygulanması değil uygulama sonuçlarının kesin hesap kanunları ile denetlenmesi de Anayasa hükmüdür.

Yani Meclisin hükümete verdiği yetkileri nasıl kullandığı, kendisine verilen yetkiyi doğru kullanıp kullanmadığı yetki dışına çıkıp çıkmadığının da Meclis tarafından denetlenmesi gerekmektedir.

Yetkiyi vermekte, yetkinin kullanılmasını denetlemek de TBMM'sinin asli görevidir.

Anayasamızın bu konuyu bu kadar ayrıntılı olarak düzenlemesi, bütçenin görüşülmesinde süreleri bile belirleme gereğini duymuş olması ise bu görevlerin gereği gibi yapılmasına olanak sağlamak içindir.

Plan ve bütçe komisyonlarında İktidar partisine mutlak çoğunluk, muhalefet partilerine de milletvekili sayısına göre temsil yetkisinin verilmesi iktidar partisinin politikalarının önceliğinin bir gereğidir.

Bununla birlikte, harcama kalemlerinin gerekli olup olmadığını, kaynakların alternatif kullanıp olanaklarını belirterek eleştirmek ve önceki yıllar bütçe uygulama sonuçlarını denetleyerek verilen yetkinin doğru kullanılıp kullanılmadığını denetlemek de muhalefetin görevi ve hakkıdır.

Bu nedenle, toplumun büyük katmanları açısından Bütçe kanunlarında yetkinin verilmesinden ziyade yetkinin nasıl kullanıldığı önemli olmaktadır.

Verilen yetkinin yetki sınırları içerisinde kullanılıp kullanılmadığı, yasalara ve diğer hukuki mevzuata uyulup uyulmadığı, giderlerin gerçekten yapılıp yapılmadığı, kaynakların haksız ve yasalara aykırı bir şekilde belirli kişi ve gruplara aktarılıp aktarılmadığı denetimlerinin mutlaka yapılması gerekir.

Bu hak hiçbir koşulda sınırlandırılmaz ve muhalefet bu konudaki sorumluluğundan vazgeçemez.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 19. Maddesi ise; "zorunlu nedenlerle merkezi yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde ise geçici bütçe kanunu çıkarılabilmesi hükmünü taşımaktadır.

Çok özel durumlarda çıkarılan geçici bütçe, yürürlükteki bütçe kanununun bazı maddelerinin belli koşullarla uygulanmasına olanak vermektedir.

Nitekim 1 Kasım 2015 genel seçimleri nedeniyle 2016 yılı bütçe yasasının süresinde yürürlüğe konulamayacağını anlaşılmaması nedeniyle geçici bütçe yapılması zorunlu olmuş ve geçici bütçe tasarısı Meclise sevk edilmiştir.

Ancak geçici bütçe meclise sevk edilirken Başbakan; Ülkemizin önemli sorunlarının olduğunu, hızla yapısal reformlar yapma gereğinin bulunduğunu belirterek, geçici bütçe yapmak yerine süreleri sıkıştırarak 2016 yılı bütçesinin görüşülmesini genel başkanlara önerdiklerini, ancak CHP genel Başkanının konuyla ilgisi olmayan nedenlerle bu öneriyi kabul etmediğini, ileri sürerek, geçici bütçe yapma sorumluluğunu Ana Muhalefet Partisi Başkanına yüklemeye gayretine girmiştir.

Gerçeği yansıtmayan bu beyanlar Plan ve Bütçe Komisyonunun Geçici Bütçe Raporuna karşı oy vermenin nedenlerinden birini oluşturmuştur.

CHP Genel Başkanı'nın Başbakanı'nın 2016 yılı bütçesini süreleri sıkıştırarak çıkarılmaya önerisine karşı önerisi; 2016 yılı bütçesini süreleri sıkıştırarak çıkarılmaya ama geçmiş dönem bütçe uygulama sonuçlarının denetimini de, bir kesin hesap komisyonu kurmak suretiyle ayrıntısı ile yapalım, şeklinde olmuştur. Böylece denetim işlevi aceleye getirilmeyecek, 2014 bütçe uygulama sonuçlarının denetimi ile Sayıştay raporlarının incelenmesi, sıkıştırılmış bütçe çalışmalarından ayrılacak ve gerçek bir denetim gerçekleştirilecekti. Böylece 2016 yılı Bütçesi sıkıştırılacak görüşüle bile kesin hesap kanun tasarıları "kesin hesap komisyonunda" görüşülerek Muhalefetin denetim hakkı korunacaktı.

Bize göre bu öneri, Meclis iç tüzüğüne eklenecek bir madde ile ya da 5018 sayılı yasaya eklenecek bir madde ile bir günde gerçekleştirilebilirdi.

Eğer geçici bütçe uygulamasına mahkum olunması nedeni bir sorumluluk var ise bu sorumluluk öncelikle Ülkeyi, Anayasa'ya aykırı davranışlarla bir yeni seçime sürükleyen Cumhurbaşkanı ile muhalefetin bütçe uygulamalarının denetimi hakkını da bütçe görüşmeleri ile sınırlamaya kalkan Hükümet Başkanına ait olmaktadır.

I. GEÇİCİ BÜTÇE KAVRAMI VE UYGULAMASI

Anayasada geçici bütçe kanunu konusunda bir hükme yer verilmemiştir. Daha önce kamu mali yönetim ve kontrol sistemimizi düzenleyen, yürürlükten kaldırılmış, 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanununda da geçici bütçe konusunda bir düzenleme yapılmamıştır. Ancak zorunlu hallerde geçici bütçe uygulamasına ilişkin yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler geçici bütçe döneminde hükümetlere gelirlerin toplanması ve gerekli harcamaların yapılmasına yetki verilmesi şeklinde olmuştur.

Geçici bütçe kanunu uygulaması 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile mevzuatımıza girmiştir. Bu nedenle, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu ilk geçici bütçe olacağından gelecek dönemlere örnek olması açısından önemlidir. Bu açıdan Maliye Bakanlığı'na 5018 sayılı Kanunun amacına uygun ve gelecek dönemlere örnek olabilecek bir geçici bütçe tasarısı hazırlamak konusunda önemli bir görev düşmektedir.

Geçmiş yıllarda geçici bütçeler mali literatürümüzde ve yargı kararlarında, yıllık bütçeler kabul edilip yürürlüğe konuluncaya kadar belirli bir süre ile sınırlı olmak üzere gelirlerin toplanması ve giderlerin yapılmasına izin ve yetki veren kanunlar olarak tanımlanmış ve geçici bütçelerin Devlet yaşıntısının gerekleri ve gereksinmelerinin zorunlu kıldığı istisnai durumlarda geçici bir tedbir olarak yürürlüğe konulduğu belirtilmiştir.

Ülkemizde geçmiş dönemlerde çıkarılan geçici bütçe kanunlarıyla, gelirlerin tahsiline devam edilmesi ve giderlerin de **belirli sınırlarda** yapılmasına ilişkin olarak hükümlere izin ve yetki verilmiştir. Ne Anayasada ne de ilgili yasal düzenlemelerde geçici bütçe kanunlarının şekli ve kapsamı konusunda bir hüküm bulunmadığından bu hususlar uygulamada belirlenmiştir. Ayrıca geçmiş yıllarda geçici bütçe kanunlarında gelir tahminleri yapılmamış; bütçe dengelerine de yer verilmemiştir. Geçici bütçelerde genellikle bir önceki yıl bütçe kanununda yer alan hükümlerin devam etmesini sağlayan düzenlemelere yer verilmiş; yıllık bütçe kanunlarında olduğu gibi mali ve ekonomik politikalarla ilgili ayrıntılı hükümlere doğaç olarak girilmemiştir.

Ancak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile yeni bir dönem başlamıştır. Geçici bütçe kavramı mali yönetim sistemimizde tanımlanmıştır. 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu bu anlamda bundan sonraki dönemlerde ihtiyaç olması halinde geçici bütçelerin nasıl şekilleneceğine örnek teşkil edecektir. Bu nedenle söz konusu Kanunun nasıl şekilleneceği 5018 sayılı Kanunda yapılan tanımlamalar, temel ilkeler ile saydamlık ve hesap verilebilirlik kavramlarının sağlıklı bir şekilde uygulanması açısından oldukça önemlidir.

Yeni dönemde 5018 sayılı Kanunun mantıksal temeli çerçevesinde geçici bütçe kanunlarının şekillendirilmesi gereklidir. Daha önceki yıllarda Anayasa Mahkemesi bir geçici bütçe kanunun bazı maddelerinin iptali talebiyle açılan bir davaya ilişkin Kararında (Esas Sayısı: 1974/9, Karar Sayısı: 1974/22) “geçici bütçe kanunlarının gerçek anlamda bütçe kanunu olduklarını belirttikten sonra bu kanunların çıkarılması ve Anayasa karşısındaki durumları konusunda “... Devlet yaşantısının gereklerinin ve gereksinmelerinin zorunlu kıldığı **istisnai** durumlarda, ana kural yine yıllık bütçe olmakla birlikte, geçici bütçelerle işlerin yürütülmesine gidildiği bir vakiydir ve olağan bütçelerin yıllık yapılması koşulu altında, böyle zorunlu, geçici bir tedbirin Anayasa ile çelişir sayılamayacağı ortadadır...” şeklinde hüküm vermiştir. Yani geçici bütçe kanunları da gerçek anlamda bütçe olup Anayasaya uygun olmak zorunluluğu vardır. Anayasa Mahkemesinin değerlendirilmesinde geçici bütçe kanunu ile ön plana çıkan hususlar;

1. Gerçek anlamıyla bir bütçe kanunu oldukları,
2. Anayasa ile çelişmedikleri,
3. Devlet yaşantısının zorunlu kıldığı istisnai durumlarda ortaya çıktığı,
4. Geçici bir tedbir mahiyetinde oldukları,

Yönündedir.

Yani geçici bütçe kanununun Anayasa’da öngörüldüğü gibi yıllık olmaması ve en çok altı aylık bir dönemi kapsamaması onun bu niteliğini değiştirmemesi gerekmektedir.

Daha önce de ifade edildiği gibi 5018 sayılı Kanun ile kamu mali yönetimi ve kontrol sistemimizde yeni bir dönem başlamıştır. 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu şekli ve içeriği bu bakımdan oldukça büyük önem taşımaktadır. Ancak Hükümet söz konusu Tasarıda şekil ve içerik olarak 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanunu dönemindeki uygulamaları esas almış; 5018 sayılı Kanun ile öngörülen bütçe tanımı, ilkeleri, amaçları ile saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkelerini hiç dikkate almamış; bizden önce nasıl yapıldıysa o şekilde yaparız mantığı ile hareket edilmiştir. Böylece geçici bütçe kanunlarında uygulama dönemine ilişkin olarak gelir ve gider tahminleri ile yaklaşık bütçe açığı ve finansman ihtiyacı ile bunun nasıl karşılanacağına ilişkin temel verilere değinilmemiş olması büyük eksiklik olmuş ve gelecek dönemlerdeki uygulamalara iyi örnek olabilecek bir fırsat, maalesef, Hükümet tarafından (Maliye Bakanlığınca) kaçırılmıştır. Oysa kısa dönemde de olsa gerekli bütçe gelir ve giderlere ilişkin veri ve bilgiler mevcut koşullarda kolayca tahmin edilebilir ve saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkeleri gereği geçici bütçe metninde bunlara yer verilebilirdi. Bunların yapılmaması söz konusu Tasarının *özensizce ve bütçe sistemi konusunda güncel yasal değişiklikler ve gelişmeler dikkate alınmadan hazırlandığına işaret etmektedir.*

Sonuç olarak, 5018 sayılı Kanun kapsamında yapılan tanım ve ilkeler dikkate alındığında geçici bütçe;

1. Gelirlerin tahsili ve giderlerin yapılmasına ilişkin hükümete yetki veren,
2. Devlet yaşantısının zorunlu kıldığı istisnai durumlarda, geçici bir tedbir olarak yürürlüğe konulan,

3. Devlet hizmetlerinde devamlılığı sağlayan,
4. Uygulanacağı döneme ilişkin yaklaşık gelir ve gider tahminleri ile gerekli olması halinde borçlanma yetkisine ilişkin hükümleri içeren,
5. Özellikle gelirler, bütçe dengesi ve borçlanma yetkisi konularında önceki yıl bütçesine *genel bir atıfta bulunulmasının* doğru olmadığı,
6. Kamu mali yönetim sisteminin temel ilkeleri ile saydamlık ve hesap verilebilirliği sağlayacak şekilde hazırlanması gereken,
7. Diğer bütçeler gibi Anayasa denetimine tabi olan,
8. Gerçek anlamda diğer bütçe kanunları gibi bir kanun olan,
Yasal bir belgedir.

2016 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı incelendiğinde şekil ve içerik olarak 5018 sayılı Kanun ile öngörülen amaçlara ve bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmadığı anlaşılmaktadır.

II. 6583 SAYILI 2015 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDAKİ ANAYASAYA AYKIRILIKLARIN 2016 MERKEZİ YÖNETİM GEÇİCİ BÜTÇE KANUNU DÖNEMİNDE DE UYGULANMASI

2016 Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Taslağının 3'üncü maddesine göre 2015 Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan yukarıda açıklanan Anayasa, Kanunlar ve temel bütçe ilkelerine aykırı hükümler geçici bütçe döneminde de uygulanacaktır. CHP olarak 22.12.2014 tarihli ve 6583 sayılı "2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun;

1) 6'ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinin, Anayasa'nın 6, 7, 87, 88, 89, 161 ve 163'üncü,

2) 6'ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendindeki, "... değişiklik konusu projelere ait ödeneklerle ilgili kurumlar arası aktarmaya," ibaresinin, Anayasa'nın 87, 161 ve 163'üncü,

3) 6'ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci ve üçüncü cümlelerinin, Anayasa'nın 2, 87, 161 ve 163'üncü maddelerine,

4) 6'ncı maddesinin (3) numaralı fıkrasındaki, "... fonksiyonel sınıflandırma ayırımına bakılmaksızın ..." ibaresinin, Anayasa'nın 87, 161 ve 163'üncü,

5) 6'ncı maddesinin (5) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesindeki, "... bu değişikliğin gerektirdiği tertipler arası ödenek aktarması işlemlerinin tamamı ilgili kurumun talebi üzerine 5018 sayılı Kanunun 21'inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın İçişleri Bakanlığı tarafından gerçekleştirilir" ifadesinin, Anayasa'nın 2, 87 ve 161'inci,

6) 9'uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki, "(kurulu gücü 500 MW üzerinde olan baraj ve HES projeleri, Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hattının İyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçiş İnaatı Projesi, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca gerçekleştirilecek şehir içi raylı ulaşım sistemleri ve metro yapım projeleri ile diğer demiryolu yapımı ve çeken araç projeleri hariç)" ifadesinin, Anayasa'nın 87, 88, 89 ve 16'ncü,

7) Ekli "E Cetveli'nin 18'inci maddesinin birinci cümlesindeki "... kamu kurum ve kuruluşlarına, kalkınma ajanslarına ..." ibaresi ve "... üniversitelere, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, il özel idarelerine, belediyelere ve mahalli idare birliklerine ..." ibareleri ile ikinci cümlesinin, Anayasa'nın 2, 7, 124 ve 161'inci,

8) Ekli “E Cetveli”nin 19’uncu maddesinin ikinci cümlesinin, Anayasa’nın 7 ve 124’üncü,

9) Ekli “E Cetveli”nin 20’nci maddesinin ikinci cümlesindeki, “... adına açılacak özel bir hesaba ...” ve “... Kalkınma Bakanı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ...” ibarelerinin, Anayasa’nın 2, 7,124 ve 161’inci,

10) Ekli “E Cetveli”nin 30’uncu maddesinin ikinci cümlesinin, Anayasa’nın 161 ve 163’üncü,

11) Ekli “E Cetveli”nin 40’uncü maddesinin, Anayasa’nın 87, 88, 89 ve 161’inci,

12) Ekli “E Cetveli”nin 64’üncü maddesinin, Anayasa’nın 87, 88, 89 ve 161’inci,

13) Ekli “E Cetveli”nin 85’inci maddesinin, Anayasanın 7, 87, 88, 89, 124 ve 161’inci

Maddelerine aykırı olduklarından Anayasa Mahkemesine başvurulmuştur. Henüz Anayasa Mahkemesince bir karar açıklanmamıştır. Ancak Anayasa Mahkemesinin tarafımızca dava konusu yapılan hususları ciddiye alacağı ve iptallerine karar verileceğine inanılmaktadır.

2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda düzenlenen Anayasaya aykırı yukarıda sayılan hususların benzer şekilde 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu döneminde de uygulanmasına devam edilmesi öngörüldüğünden Tasarı Anayasaya aykırılıklar içermektedir.

III. BÜTÇE KANUNUNA GENEL BÜTÇE İLKELERİNE AYKIRI HÜKÜMLER KONULMASI

TBMM’nin bütçe hakkının dayanağı Anayasanın 161, 162, 163 ve 164’üncü maddeleridir. 5018 sayılı Kanunda da bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve sonuçlarının raporlanmasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Anayasa’nın 161’inci maddesinin son fıkrasında yer alan “**Bütçe ile ilgili hükümler**” deyimini malî nitelikte hüküm anlamında değil, *bütçenin uygulanması ile ilgili, uygulamayı kolaylaştırır veya kanun konusu olabilecek yeni bir kuralı kapsamamak koşulu altında açıklayıcı nitelikte hükümler* olarak düşünmek zorunluğu vardır. Bunların dışında bütçe kanunlarına kanunla düzenlenmesi gereken hususlarda hükümler konulmaması gerekir.

Geçmiş yıllarda bütçe kanunlarına konulan bütçe kanunu ile ilgili olmayan hükümler Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir. Ancak son yıllarda AKP Hükümetleri tarafından bütçe kanunlarına ekli (E) Cetveli bütçe kanunu ile ilgili olmayan hükümlerin veya bütçe ile ilgili olsa bile temel bütçe kural ve ilkelerine aykırı hükümlerin konulduğu bir cetvel haline getirilmiştir.

5018 Sayılı Kanun temel amacı bütün kaynakların bütçe içine alınması, TBMM’nin denetimine sunulması, saydamlık ve hesap verilebilirliğin sağlanması, etkin iç kontrol ve dış denetim ile kamu kaynaklarının israf edilmesi, yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önlenerek etkinlik ve verimliliğin sağlanmasıdır. Ancak 5018 sayılı Kanun ile amaçlanan hedefler AKP hükümetleri döneminde birer birer ortadan kaldırılmaktadır.

Başta bütçe kanunlarına konulan hükümlerle TBMM’nin bütçe hakkı kullanılamayacak hale getirilmektedir. Maliye Bakanına TBMM’de kabul edilen bütçe ödeneklerini sıfırdan yeniden kamu idareleri arasında paylaşırma yetkisi verilmektedir. Ayrıca 5018 sayılı Kanunun temel ilkelerinin bütçe döneminde uygulanmayacağına ilişkin bütçe kanunlarına hükümler konulmaktadır. Bazı ödeneklerin özel hesaplara aktarılmak suretiyle bütçe sistemi dışına çıkarılarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerinin bu ödenekler için uygulanmayacağına ilişkin hükümler konulmaktadır. Hatta daha da ileri gidilerek bütçe dışında çıkarılan kaynakların nasıl harcanacağı, denetleneceği, muhasebeleştirileceği ve raporlanacağına ilişkin esas ve usulleri belirleme konularında ilgili bakanlara yetki verilmektedir. Bu şekilde bütçe dışına çıkarılan kaynaklar TBMM denetiminden de kaçırılmaktadır.

2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu ile 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan yukarıda sayılan aykırılıklar devam ettirildiğinden Anayasaya ve temel bütçe ilkelerine aykırılıklar içermektedir.

IV. MALİYE BAKANINA BÜTÇE ÖDENEKLERİNİ YENİDEN DAĞITMA YETKİSİ VERİLMESİ

Bütçe Hakkı TBMM’ne tanınan anayasal bir haktır. Bu hak hükümetler tarafından hazırlanan ve TBMM’ne sunulan bütçe kanunları ile kullanılmaktadır. Bütçe kanunlarının hazırlanmasına ilişkin ilkeler ise ilgili Kanun olan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunda belirlenmiştir. Kanunun ödenek aktarmaları başlığını taşıyan 21’inci maddesi bütçe kanunlarında ödenek aktarmalarını kesin bir kurala bağlamıştır. 21’inci maddedeki “Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin **bütçeleri arasındaki ödenek aktarmaları kanunla yapılır.** Ancak, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin, yılı bütçe kanununda farklı bir oran belirlenmedikçe yüzde beşine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabilirler. Bu şekilde yapılan aktarmalar, yedi gün içinde Maliye Bakanlığına bildirilir.

Personel giderleri tertiplerinden, aktarma yapılmış tertiplerden ve yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden, diğer tertiplere aktarma yapılamaz”

Hükümleri tartışmaya yer vermeyecek kadar açıktır.

Ancak bu kesin hükümlere rağmen 2015 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunun “Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri” başlıklı 6’ncı maddesinde 5018 sayılı Kanunun 21’inci maddesindeki temel ilkeler yok sayılarak:

• Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin “Personel Giderleri” ile

• “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” tertiplerinde yer alan ödenekleri,

• Maliye Bakanlığı bütçesinin “Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği” ile gerektiğinde “Yedek Ödenek” tertibine;

Diğer ekonomik kodlara ilişkin tertiplerde yer alan ödenekleri ise

• **5018 sayılı Kanunun 21’inci maddesinde yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın** kurum bütçeleri arasında aktarmaya veya

• Maliye Bakanlığı bütçesinin “Yedek Ödenek” tertibine aktarmaya,

Maliye Bakanı yetkili kılınmıştır. Bu yetkiyle Maliye Bakanı hiçbir sınırlamaya tabi olmaksızın herhangi bir bakanlığın bütçesindeki ödenekten istediği kadar ödeneği, ilgili bakana dahi sormaksızın, istediği bakanlığa aktarabilmektedir. Hatta 5018 sayılı Kanuna göre **Kanunla yapılması** hüküm altına alınan merkezî yönetime dahil kurumlar arası ödenek aktarma işlemine ilişkin TBMM’nin yetkisi de bu şekilde **Maliye Bakanına devredilmektedir.** Maliye Bakanına verilen bu yetkinin geçmiş yıllarda, özellikle Milli Eğitim Bakanlığının personel giderleri ödenekleri üzerinde nasıl suiistimal edildiği Sayıştay raporlarına da yansımıştır. Bu şekilde Anayasanın 163’üncü maddesine göre ödenek aşımı konusunda *Bakanlar Kuruluna bile verilmeyen yetki* bütçe kanunu ile tek başına *Maliye Bakanına* verilmektedir.

Anayasanın 161’inci maddesine göre hazırlanan Kanun 5018 sayılı Kanun’dur. Yani 5018 sayılı Kanun dayanağını doğrudan Anayasadan almaktadır. Dayanağını anayasadan alan 5018 sayılı Kanun ile getirilen temel ilkelerin ilgili mali yılda geçerli olmayacağına ilişkin bütçe kanunlarına hüküm konulması Anayasaya aykırılık oluşturmaktadır.

V. BÜTÇE KANUNUNA EKLİ (E) CETVELİNİN AMACI DIŞINDA KULLANILMASI

Bütçe kanunlarına bütçeyle ilgisi olmayan hükümlerin konulamaması anayasal bir ilkedir. Geçmiş yıllarda bütçe kanunlarına konulan bütçeyle ilgisi olmayan hükümler Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir. Ancak AKP İktidarları döneminde bu defa Bütçe Kanunu'na Ekli (E) Cetveline bütçeyle ilgisi olmayan ayrı bir kanunla düzenlenmesi gereken hükümler konularak Anayasa Mahkemesinin kararları yok sayılmaya devam edilmektedir. Bütçe Kanuna ekli cetveller Kanunun uygulanmasına ilişkin açıklayıcı bilgi niteliğindeki hükümleri içermesi gerekmektedir. Ayrıca (E) Cetveline konulan hükümlerle bazı kamu kaynakları mali yönetim sisteminin dışına çıkarılmakta; daha da öteye gidilerek bütçe kaynaklarının bir kısmının mevcut kamu harcama hukuku, muhasebe ve denetim sistemine tabi olmadan kullanılabilmesine ilişkin ilgili Bakanlık veya Bakanlara yetkiler verilmektedir. Böylece kamu kaynakları hem keyfi bir şekilde kullanılabilmekte hem de TBMM denetiminden kaçırılmaktadır. Bu husus Bütçe ile ilgisi olmayan hükümlerin bütçe kanunu ile düzenlenmesi anlamında Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir. Çünkü (E) Cetvelinde yer verilen hükümler incelendiğinde bu cetvelin amacıyla bağdaşmayacak şekilde yeni bir kanuni düzenleme niteliğinde hükümler olduğu kolayca anlaşılmaktadır.

Dışişleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Başkanlığı gibi birçok idarenin bütçelerine konulan ve özel bir hesaba aktarılması veya özel usullerle harcanması hükümleri, 5018 sayılı Kanunun mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkelerine aykırılık oluşturmaktadır. 2012 Yılında 68 madde iken, 2014 yılında 80 madde, 2015 yılında ise 91 maddeye ulaşan (E) Cetvelinin hem kapsamına giren bütçe tutarı, Maliye Bakanına verilen yetkiler dolayısıyla, tam olarak hesaplanamamakta, hem de bu hükümlerin uygulama sonuçları tam olarak bilinmemektedir. Her geçen yıl gösterdiği artış eğilimi ile AKP İktidarının her geçen yıl bütçe ile verilen ödenekleri bütçe ve kamu harcama hukuku dışına çıkararak keyfi bir şekilde kullanma isteğinin arttığı anlaşılmaktadır.

(E) Cetveline bütçe kanunu ile ilgisi olmayan hükümler konularak Cetvelin bir nevi bütçe dışı fon veya örtülü ödenek uygulamasına dönüştürülmesi kamu harcama hukukunun genel esaslarına, kamu yönetiminde saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkelerine ve kamu kaynaklarının nasıl harcandığının TBMM denetiminden kaçırılmasına neden olduğundan 5018 sayılı Kanunun genel amacı ve temel ilkelerine ve Anayasaya aykırılık oluşturmaktadır.

VI. ÖZEL HESAP UYGULAMASI

Bilindiği üzere 1980 ve 1990'lı yıllarda yaygınlaşan fonlar 2000'li yılların başında bütçe disiplini bozduğu, kamu kaynaklarının harcanmasında özel hükümler getirdiği ve bunların bütçe ve TBMM denetimi dışında kullanılmalarına neden oldukları gerekçeleriyle kapatılmışlardır. Ancak son yıllarda, AKP Hükümetlerince, bütçe kanunlarına konulan hükümlerle özel hesap oluşturmasının yaygınlaştırıldığı görülmektedir. *Özel hesap uygulaması* geçmiş yıllarda bütçe disiplinine verdiği zararlar dolayısıyla kaldırılan *fonlardan daha tehlikeli bir uygulamadır*. Çünkü fonların belli kanunları, bütçeleri, muhasebeleri ve denetimleri vardı. Özel hesaplardaki tutarların nasıl harcanacağı, denetleneceği, muhasebeleştirileceği ve raporlanacağına ilişkin konularda belirleme/düzenleme yapma yetkisi ilgili bakana bırakılmaktadır. *Yani Sayıştay bile bir özel hesabı denetlemek istese buradan yapılan harcamaları genel hükümlere göre değil ilgili bakan tarafından kendisine verilen yetkiye dayanılarak belirlediği hükümlere göre denetlemesi gerekecektir*. Bu durum ise kamu kaynaklarının kamu harcama hukuku ve bütçe sistemi dışına çıkarılarak keyfi bir şekilde harcanmasına, dış denetimin kısıtlanmasına ve özel hesaplar aracılığıyla harcanan tutarların TBMM denetiminden kaçırılması ve kamu ihale kanunu dahil kamu harcama hukukunun dışında harcanmasına neden olmaktadır.

Bu şekilde 2015 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısına ekli (E) cetveline yazılan maddelerle;

- Kamu idarelerinin bütçe ödeneklerini bütçe sistemi dışına çıkarılarak özel hesaplara aktarılması,
- Harcama yetkilisi, muhasebe yetkilisi, gerçekleştirme görevlilerinin kimler olacağı belli olmaması ve bu konularda ilgili bakana yetki verilmesi,
- Özel hesap uygulamasının ayrı bir vezne açmak anlamına gelmesi,
- Özel hesaptan yapılacak harcamaların kamu harcama hukukunun genel esaslarını belirleyen **5018 sayılı Kanunun kapsamı dışına çıkarılması,**
- Özel hesaptan yapılacak harcamaların **4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamı dışına çıkarılması,**
- Özel hesaptan yapılacak harcamaların kayırmacılığa ve belirli kişilerin korunmasına açık olması,
- Özel hesaptan yapılan harcamaların iç denetiminin nasıl yapılacağı konusunda, genel denetim yerine, ilgili bakanın yetkilendirilerek kamu kaynağının nasıl harcanacağı, muhasebeleştirileceği, denetleneceği gibi konularda birleşemeyecek yetkilerin tek bir kişide toplanması,
- Özel hesaptan yapılan harcamaların hesabının TBMM'ne verilmemesi,
- Sayıştay'ın özel hesapları takibi ve denetimi konusunun tartışmalı hale getirmesi,
- Özel hesaptan yapılan harcamaların belgelendirilmesi ve muhasebeleştirilmesi konularında ayrı bir sistem oluşturulması hususunda ilgili bakana yetki verilmesi,
- Özel hesap yaratılarak kamu kaynaklarının bütçe sistemi dışına çıkarılmasının 5018 sayılı Kanuna aykırı olması

Gibi pek çok açıdan “özel hesap” uygulaması kamu mali yönetimi ve kontrol sistemini düzenleyen yasal düzenlemelere bütünüyle aykırılıklar içermektedir.

Bu nedenle özel hesap uygulamasının daha fazla bütçe kaynağının bütçe sistemi ve kamu harcama mevzuatı dışına çıkarılmasını sağlayacak şekilde bütçe disiplini bozan ve saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkelerini ortadan kaldıran uygulamaya daha fazla yaygınlaşmadan son verilmesi gerekmektedir.

VIL. GEÇİCİ BÜTÇE MEVZUATA UYGUN OLMAYAN YANLIŞ BİR ŞEKİLDE TBMM'NE SUNULMUŞTUR. HÜKÜMETİN, TBMM'DEN GELİR TOPLANMASINA, BORÇLANILMASINA VE HARCAMA YAPILMASINA İZİN KONUSUNDA TALEP ETTİĞİ MEBLAĞLAR BELLİ DEĞİLDİR.

Türkiye'nin AB'ne tam üyelik süreci içerisinde Türkiye ve AB mevzuatlarının uyumlaştırılması çabalarının sonucu olarak birçok alanda mevzuat değişikliklerine gidilmiştir. Bu alanlardan önemli biri de kamu mali yönetiminin yeni bir düzene kavuşmasını sağlayan kamusal reform sürecidir. Bu dönemde özellikle,

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun

6085 Sayılı Sayıştay Kanunu

4134 Sayılı Kamu İhale Kanunu gibi onlarca yeni mevzuatın çıkarılması ve uygulamaya başlanması ile kamu maliyesinde iş akış süreçleri de değişmiştir. Bütçe hazırlanması, bütçe ilkeleri, bütçe uygulamaları ve denetimi gibi konularda bu süreçte önemli değişikliklere uğramıştır. Ancak, maalesef bu değişikliklerin henüz iktidarcaya kavranmamış, özümsememiş ve yeterince de uygulanmamakta olduğunu üzüntüyle görüyoruz ve geçici bütçe vesilesi ile de tekrar öğrenmiş bulunuyoruz.

Şöyle ki; Plan ve Bütçe Komisyonu’nda görüşülen “2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı” 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu sonrası ilk geçici bütçe uygulamasını yürürlüğe koyacak olan çalışmadır.

5018 Sayılı Kanun öncesi Türk Mevzuatında geçici bütçe kavramı yoktur. Mevzuatımıza geçici bütçe kavramı ilk kez 5018 Sayılı Kanun ile girmiştir. Geçici Bütçe 5018 Sayılı Kanun’un 19’uncu maddesinde zikredilmiş ve hangi koşullarda yürürlüğe gireceği hükme bağlanmıştır. Yine aynı madde de geçici bütçe harcama kısmının “...bir önceki yıl başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir” demek suretiyle nasıl tespit edileceği de hükme bağlanmıştır. Gelir bölümü için ise özel bir belirleme yapılmamış, anlaşılacağı üzere genel hükümlere göre belirlenmesi istenmiştir. Geçici bütçenin 5018 Sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre hazırlanacağı, gelir ve giderlerinin net olarak gösterileceği, 5018 Sayılı Kanunun 13’üncü maddesindeki “Bütçe İlkeleri” ve 15’inci maddesindeki “merkezi yönetim bütçe kanununun kapsamı ve düzeni”ne uygun olarak yapılacağı ise çok aşıkardır. Çünkü, 5018 Sayılı Kanun’un amacı, “kalkınma planları ve programlarında yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verilebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve mali kontrolü düzenlemektir.”

Diğer taraftan, 5018 Sayılı Kanun’un ilgili bir çok maddesinde detaylandırılan Anayasa maddesi, kaynağı gösterilmeyen harcamanın yapılamayacağını hükme bağlamaktadır.

Hükümetin sunduğu Geçici Bütçe ise tüm bu değişiklikler gerçekleşmemiş gibi eski mevzuat dikkate alınarak TBMM gündemine sunulmuştur. Ne kadar harcama yapılmasına, ne kadarlık bir gelir toplanmasına (borçlanma dahil) cevaz verdiği belli değildir.

Türkiye’nin Avrupa Birliğine tam üyelik sürecinde kabul ettiği yeni kamu mali mevzuatı çok normal olarak, kolayca görüleceği üzere eskisinden çok farklı ilke ve prosedürleri zorunlu kılmaktadır. Bütçe süreci, denetim, bütçenin belli prensiplere göre hazırlanıp uygulanması gibi farklı alanlarda değişiklikler içermektedir. Artık sadece genel ve katma bütçe kavramları yerine merkezi yönetim bütçesi, genel bütçe, özel bütçe, düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi, sosyal güvenlik kurumu bütçesi, mahalli idare bütçesi gibi kavramlar getirilmiş ve yürütme organının 4749 Sayılı Kanun ile borçlanması belli prosedürlere bağlanmıştır. Bu dönemde yukarıda belirttiğimiz üzere yeni kazanılan kavram ve uygulamalardan biri de geçici bütçedir. Geçici bütçe, belli koşullarda yapılması gereken istisnai bir uygulamadır, ancak diğerleri gibi belirli bütçe ilkelerine sahip olmak, gelir ve borçlanma limitleri saptanmak zorundadır.

Yine belirttiğimiz üzere değişen kamu mali yönetim mevzuatı, özellikle 5018 Sayılı Kanun’un uygulamaya geçirilmesi sonrası ilk geçici bütçe uygulaması olacak olan bu tasarı ise sanki kamu mali yönetimi hiç değişmemiş, 13 yıllık iktidar bundan hiç haberdar değilmiş gibi hazırlanmıştır.

Bundan önce en son uygulamaya konan “geçici bütçe” 2002 Aralık ayında, 2003 yılının ilk 3 ayında uygulanmak üzere hazırlanmıştır. Ancak unutulmaması gerekir ki bu dönemde farklı bir mevzuat vardır ve geçici bütçe kavramı yoktur. Zorunlu harcamalarının yapılması ve kamu işlerinin aksamaması için harcama yapılması ve gelir toplanmasına cevaz veren bir kanun çıkarılmakta ve buna dayanılarak işlerin yürütümü sağlanmaktadır. Bütçe mantığı yoktur. Dolayısı ile bir gelir ve gider tahmin ve projeksiyonu içermemekte herhangi bir stratejik hedefi, makro ekonomik istikrarı, sürdürülebilir kalkınma kavramını esas almamaktadır. Halbuki, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Kanunu ve 6085 Sayılı Sayıştay

Kanunu ise bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve denetlenmesinde belli ilkeler aramakta ve mali disiplini ön plana almaktadır. Eskisi gibi bütçeler sadece yıllık değil, 3 yıllık hazırlanmakta, Orta Vadeli Program ve Orta Vadeli Mali Plan ile desteklenmekte, bütçelerin hazırlanmasında baz alınan makro göstergeler çok ayrıntılı çalışmalar sonucu tespit edilmektedir. Bütçe bu anlamda bir hukuki, mali, ekonomik ve yönetsel temel metindir. Bu durum, 2016 Geçici Bütçe Tasarısı genel gerekçesinin ilk paragrafında şöyle ifade edilmiştir;

“Bütçe Kanunları harcamaların yapılması ve gelirlerin toplanması için parlamentolar tarafından hükümetlere yetki veren kanunlardır. Bu kanunlar birer teknik doküman olmayıp, hükümetlerin siyasi yaklaşımlarını ve kamu hizmetlerinin mali tezahürünü yansıtan belgelerdir. Diğer bir ifade ile bütçe kanunları, hükümetlerin yürütme gücünü kullanma yaklaşımını ortaya koyan ve kamu hizmetlerine ilişkin programların yürütülmesini sağlayan temel araçlardır.”

Hükümetin, gerekçede yukarıdaki ifadeyi yazdıktan sonra tam tersi bir yaklaşım ortaya koyarak konuyu basit bir harcama ve gelir toplanmasına cevaz veren kanun olarak değerlendirmesi tam bir oksimoron durum oluşturmuştur.

Yukarıda bahsettiğimiz 2002 Aralık ayında kanunlaşan 2003 yılı ilk 3 ayında harcama yapılmasına ve gelir toplanmasına izin veren 4776 Sayılı kanunun adı; “2003 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeleri Kanunlaşınca Kadar Devlet Harcamalarının Yapılmasına ve Devlet Gelirlerinin Tahsiline Yetki verilmesine Dair Kanun” şeklindedir. Dikkat edileceği üzere bu bir bütçe kanunu değil basit bir yetki kanunudur. Ancak tüm bu değişikliklere, mantalite farklılıklarına rağmen Hükümetin 2002’de kılması değişen mevzuat ve anlayışın farkında olmaması, eski mevzuata göre “Geçici Bütçe” tasarısı hazırlayıp TBMM’ne sunması, ne kadarlık bir harcama, ne kadarlık bir gelir toplanması için yetki talep ettiğinin belli olmaması tam bir trajedi komik durumdur. Adı “Geçici Bütçe” kendi yetki kanunu kopyası bu tasarının geri çekilmesi ve yeniden hazırlanıp getirilmesi, ilk olması nedeniyle gelecekte de örnek alınacak bir durum oluşturması açısından mevzuata uyum gerekliliği kadar önemlidir.

Yasal dayanaktan yoksun bir geçici bütçe tasarısı sunulmuş olması, kamu mali yönetimi ile ilgili mevzuat değişikliğinin, kendi ifadesi ile “Reform”un altında imzası olan Hükümetin bu değişiklik mantığını, içeriğini anlayamamış olduğunu gösterir. Eğer, anlayamama durumu değil de başka bir sebep var ise, Hükümet, TBMM’nin dolayısı ile halkın bütçe hakkını istismar ediyor demektir. Bu Türkiye Cumhuriyeti’nin düştüğü garabet durumu göstermesi açısından ibret ve her vatansever için çok üzüntü verici bir durumdur.

Şöyle bir savunma yapılabilir; Hükümet yeni mevzuatı, yeni mevzuata göre geçici bütçe hazırlamayı bilmiyor değildir. Bilerek eskisi gibi bir kanun tasarısı getirerek bazı yükümlülük ve sorumluluklardan kurtulmak istemiştir. Bu durumun mu yani Hükümetin mevzuatı bilerek istismar etmesinin mi, yoksa farkında olmadan bilgisizce bu durumu yaratmasının mı daha kötü bir durum olduğunu bilemiyoruz...

Hükümet tarafından sunulan “2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı” ilgili mevzuat hükümlerine, özellikle 5018, 4749 ve 6085 Sayılı kanunların hükümlerine uygun hazırlanmamıştır, özellikle gelir ayağı eksik kalmıştır, yani yasal değildir. Hükümetin, TBMM’den harcama yapılması, gelir toplanması ve borçlanılması için izin istediği meblağlar belli değildir. Tasarı’nın düzeltilmesi veya geri çekilip usulüne göre hazırlanarak tekrar TBMM’ne sunulması bir zorunluluktur.

VIII. 2016 MERKEZİ YÖNETİM GEÇİCİ BÜTÇE KANUNU TASARISININ UYGULAMA DÖNEMİNDE OLUŞABİLECEK BÜTÇE AÇIĞI VE FİNANSMANI KONULARINDA BİR BELİRLEME YAPILMAMIŞTIR

Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanlığına AKP Hükümeti tarafından sunulan 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısında üç aylık bütçe dönemine ilişkin gelir tahmini rakamlarına yer verilmemiş olması Komisyon görüşmelerinde tartışmalara neden olmuştur.

2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısının 3'üncü maddesinde, 6583 sayılı 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun Tasarıyla düzenlenmeyen hükümlerinin içeriklerine göre tarihlerinin güncellenerek 2016 yılında da uygulanmasına devam olunacağı ifade edilmiştir. Tasarının Komisyonunda görüşülmesi sırasında 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (B) işaretli cetvellerde gösterilen gelir tahminlerinin tamamının, Tasarının 3'üncü maddesinde yer alan hüküm çerçevesinde 2016 yılı geçici bütçe döneminde de geçerli olacağı bizzat Maliye Bakanı tarafından ifade edilmiştir. Buna göre 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 2'nci maddesi ile Kanuna ekli (B) işaretli cetvellerdeki rakamlar aynen geçici bütçeye aktarılmakta, yani 2015 mali yılının on iki aylık gelir tahmin rakamları, üç aylık dönemi kapsayan 2016 yılı geçici bütçesinin gelir tahmini rakamları olarak kabul edildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısına göre, merkezi yönetim bütçesi tahmini ödenek toplamı yaklaşık 158 milyar Türk lirasıdır. Buna karşılık sadece genel bütçe tahmini gelir toplamının bile 442.586.345.000 Türk lirası olduğu dikkate alındığında geçici bütçenin fazla vereceği ve geçici bütçe döneminde borçlanma gereksiniminin bulunmayacağı anlaşılmaktadır. Buna göre 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanun Tasarısına göre borçlanma ihtiyacı ortaya çıkmadığından Hükümete üç aylık dönem için verilmiş bir borçlanma yetkisinin de bulunmayacağı varsayılmalıdır.

Bu nedenle 2016 yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanununun uygulanması döneminde oluşabilecek borçlanma ihtiyacının sınırı ve nasıl karşılanacağına ilişkin net bir belirleme yapılmamıştır. 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun, hükümete bütçe açığı için 2015 yılında borçlanma yetkisi veren “Denge” başlıklı 3'üncü maddesinin 2016 yılı geçici bütçe döneminde de tamamen uygulanmasının öngörülmesi Hükümete borçlanma konusunda ne kadar yetki verildiği konusunda belirsizlikler içermektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle; **2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısının**, başta Anayasa olmak üzere, kamu mali yönetimi ve kontrol sistemini düzenleyen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun temel amaç, ilke ve standartlarına aykırılıklar ve TBMM'nin bütçe hakkını ve denetimini sınırlayan hükümler içermesinden dolayı Komisyon Raporuna katılmıyoruz.

Zekeriya Temizel

İzmir

Selin Sayek Böke

İzmir

Seyit Torun

Ordu

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Musa Çam

İzmir

Kadim Durmaz

Tokat

Bihlun Tamaylıgil

İstanbul

Aykut Erdoğdu

İstanbul

Lale Karabıyık

Bursa

MUHALEFET ŞERHİ

Giriş

Ülkelerin çoklu yıllardaki bütçeleri ve hazırlanış biçimi o ülkelerin, idari sistemini, demokratik standartlarını, insan hakları karnesini ve kadın, gençlik, çevre, engelli bakış açılarını göstermesi açısından önemli göstergelerdendir. Bütçe metinleri hükümetlerin aslında ülke için vizyoner bakış açılarının hangi ideolojik sınıfa düştüğünün de en büyük göstergeleridir. Halk için mi yoksa devleti/sermayeyi korumak ve büyütme için mi olduğunu görme şansını vermektedir. Yani bir başka deyişle, bütçeler gerçeği devlet mi halk için halk mı devlet için vardır, sorusunu cevaplar. Bir metnin sadece yazılı bir taslak olmadığını da içinde barındıran bir veridir aynı zamanda.

Türkiye gibi neoliberal ekonomilerin uygulandığı ülkelerde, dış politikanın iç piyasaları ve döviz dengesini doğrudan etkilediği bilinmektedir. Ortadoğu'da kazanın kaynadığı son 4-5 yılda, AKP iktidarının dış politikadaki yanlışları ülkemizi birçok açıdan olumsuz etkilemektedir. Yanlış dış politikalarından kaynaklı İsrail, Suriye, Irak, İran, Mısır ve son olarak Rusya ile yaşanan problemler ihracat ve ithalat dengesini bozmuş, dövizdeki oynamalar nedeniyle de ülkenin emeği/kaynakları artan faiz ve dış borçlara boğdurulmuştur.

İyi niyet ilişkisine sahip komşu ülke neredeyse kalmamış, bu durum sadece güvenlik, savunma ve sosyal ilişkileri zedelemekle yetinmemiş, aynı zamanda dış ticaret dengesini altüst etmiştir. Bu durum da, üretilen ürünlerin ve emeğin ucuzlaması sonucunu doğurmuştur.

Yaşanan küresel krizin üzerine, bir de kötü yönetilen dış politikaya bağlı olarak bölgesel krizde çok kötü bir noktaya gelmiş olması zaten kırılğan olan ekonomi bir kriz noktasına gelmiştir. Bu durum, konjonktürel olarak açığa çıkmış zorunlu bir durumu ifade etmekten çok yanlış dış politikanın bir ürünüdür. Şu anda Türkiye'de yaşanan ekonomik kriz, küresel faktörlerden çok yanlış dış politikaların ürünü olarak açığa çıkmış olan bölgesel krizin bir sonucudur. Kaldı ki, hiçbir küresel ve bölgesel kriz sorunu olmasa dahi, 13 yıllık AKP iktidarının yanlış ekonomi politikalarının gelip dayanacağı yer bugünkü tıkanma olacaktır. Çünkü neoliberal politikalar kapsamında özelleştirme uygulamaları ile sıcak para yaratma sürecinin sonuna gelinmiştir. AKP iktidarının 13 yıllık yanlış ekonomi politikalarının sonuna gelinmiş, ekonomide sunni bir bahar süreci bitmiş ve önümüzdeki dönemde Türkiye halkını zor günler beklemektedir.

7 Haziran seçimlerinde, seçimin kaybedilmesi ve halkın çoğunluğunun desteğine mazhar olamama durumunun faturası anlaşılmaz bir şekilde çözüm sürecine kesilmiş ve yılın 2. yarısından itibaren Türkiye planlanmış bir kirlı savaşın içine sokulmuştur. Başlayan çatışmalarla birlikte, Kürt sorununda barışçıl/diyalog yöntemi yerini aşırı güvenlikçi politikalara bırakmıştır. Ülkemizde 2,5 devam etmiş olan çözüm sürecindeki barış ortamında, insanlar yarınlara güvenle bakabilmiş ve müteşebbisler uzun vadeli planlama ve yatırımlara girişmişlerdir. Ancak, 20 Temmuz 2015 tarihindeki Suruç patlaması ve sonrasında geliştirilen savaş ortamında, sadece can ve mal kayıpları yaşanmakla kalınmamış, zaten kırılğan ve hassas dengeler üzerinde yürüyen ekonomi ile dezavantajlı koşullara sahip olan bölge ekonomisi tümenden durma noktasına gelmiştir. Bir yandan artan askeri harcamalar neticesinde yatırımların milli gelir içindeki oranı azalmış, diğeryandan bozulan istikrar ortamı sonrasında iç ve dış ticaret dengesi kaybedilmiş ve adım adım derinleşen ekonomik krizin içine sürüklenmiş/sürüklenmektedir.

Bu anlamda 64. hükümetin hazırlamış olduğı “2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanun Tasarısı” da metnin ruhunun nereye tekabül ettiğini yeterince açık bir şekilde göstermektedir. Zaman darlığı nedeni ile hızlı hazırlanmış fakat içeriğı doldurulmamış bir “Geçici Bütçe Yasa Tasarısı” var elimizde.

Sürdürülemez Küresel Ekonomik Kriz ve Sistem Eleştirisi

Birinci ve ikinci dünya savaşı sonrası kapitalizm 1945–1970 ve 1970–2000 arasında farklı iki evre geçirerek kendini sürdürülebilir kılanın araçlarını aramaktadır. Yapısal olarak hegemonyayı büyötmekten ve bunun araçlarını üretmekten farklı bir yere tekabül etmeyen bu evreler süreklilik isteğinden başka bir şey değildir. Ünlü filozof Gilles Deleuze’un kapitalizm analizlerinden birinde bu durumu “Kapitalizm bir telafi rejimidir”¹ sözü ile çok iyi açıklamaktadır. Her kriz dönemlerinde bohçaya yama yaparak, sürekliliğı devam ettirme isteğidir.

1945–1970 arasındaki dönem dünya ekonomisinin en büyük ölçekli genişlemelerinden biriydi. Üretime dayalı tekelvari bu dönem tamir edilemez bir şekilde hasar gördüğünde,

¹ Deleuze, G. (2013) Kapitalizm ve Şizofreni <http://www.izdiham.com/Yazi/gilles-deleuze-kapitalizm-ve-sizofreni/1406>

kapitalistler odaklarını üretimden ziyade finansa kaydırdılar. 1970’den sonra modern dünya, aşırı miktarda çok yönlü borçlulukla birlikte, şu ana kadar şahit olunan en yoğun orandaki süregelen spekülâtif balonlar dönemine girdi. Finans çağı maskesi olarak sunulan bu dönemde kapitalist sistem emeğin değer üreticiliğinin dışında sahte değer alanları yaratarak değer transferleri gerçekleştirmekte ve gerçeğin ötesinde bir alanı insanlığa dayatmaktadır.

Bu ara dönemde dünya sağının başarısı, solun bu gidişatı bozamayan durumunu Ünlü düşünür Immanuel Wallerstein şunları söyleyerek sol adına özeleştiri yapmıştır:

“Politik olarak, 1968’i takip eden 25 yılda olan şey dünya solunun parçalanmış söylemi yerine yeniden canlandırılmış dünya sağının daha etkili bir biçimde kendini dayatmasıydı. Dünya sağı, Reagan Cumhuriyetçileri ve Thatcher Muhafazakarlarından beslenerek, dünya söylemini ve politik öncelikleri dönüştürdü.”²

İkinci dünya sonrası üretime dayalı kapitalist sistem aynı dönemlerde ekonomi literatürüne *kalkınma* sözcüğünü kapitalizmi küresel anlamda yaymak için almıştır. Ekonomiye büyütme odağına dayanan sanayileşme ve modernleşme esprisi ile az gelişmiş ülkelerin çok gelişmiş ülkeleri yakalamaları üzerine kurulan kalkına planları her seferinde değişmek zorunda kalmıştır. Her ülkenin özgün koşulları olmasına rağmen sonuçları görülmemiş sistemleri ülkelere uygulamaya kalkan ülkelerde toparlanamadan yeni krizler yaşamıştır. 1970’den sonra köklü değişiklikler ile üretim odağından finans odağına kayan kalkınma modellerinin en uzun süre uygulananı ve hâlâ uygulanmaya devam edilen model ise Neoliberal Kalkınma Modelidir.

Bu durumu şöyle özetlemek mümkündür: ABD’de enflasyonu kontrol altına almak için faiz oranlarının sert bir şekilde artırılması 1980’lerin başında Küresel Güney’deki borç krizlerini tetiklemiş ve sonrasında IMF ve Dünya Bankası tarafından verilen koşullu yapısal uyum kredileri ile hakim kalkınma yaklaşımı devlet müdahaleciliğinin olumsuzlandığı piyasa merkezli bir yaklaşıma dönüşmüştür. “Neoliberal kalkınma” olarak adlandırılabilir bu yeni modelin temel özellikleri Washington Uzlaşması politikaları ile özetlenebilir Bir önceki hakim kalkınma yaklaşımının eleştirisine dayandığı ölçüde neoliberal kalkınmada piyasanın işleyişine yapılan müdahaleler, ekonomik büyümenin tıkanmasının temel nedeni olarak gösterilmiştir. Neoliberal kalkınma yaklaşımı, ekonomik büyüme merkezli olmayı sürdürmüştür

² Wallerstein, I. (2014) “Dünya Sisteminde Yapısal Krizler Buradan Nereye Gidiyoruz”, Dipnot Dergisi Sayı 17-18/2014, s.9

ve ekonomik büyümenin devlet müdahalesi gibi kamusal girişimlerden çok özel mülkiyet temelli piyasanın işleyişine dayalı stratejilerle hayata geçebileceğini ileri sürmüştür.³

80'ler ve 90'lar ABD ve birçok Batı ülkesi neoliberal kalkınma politikalarını uyguladığı yıllar oldu. Bu kalkınma programına göre, özelleştirmeler, kamu hizmetlerinin daraltılması, ücretler üzerindeki baskılar, dış ticaretin ve sermaye hareketlerinin serbestleştirilmesi gibi piyasa yönelimli uygulamaları merkezine aldı.⁴ Sermayeyi merkezine alan ve yerelin özgünlüklerini düşünmeden ekonomideki büyümenin hegemonyasını sürdürme politikasını dikkate almayan her planlama belli bir yerde patlak vermek zorundadır. Nitekim bu balonda 2000'lerin başında patlama sinyalleri vermiştir. 80'lerin başında oluşturulan Washington Uzlaşması politikaları 2000'lerin başında revize edilerek Post-Washington Uzlaşması olarak kabul edilmiştir. Buna göre, piyasalar mükemmel olmayabilir, özellikle bilgi asimetrisi ve dışsallıklar gibi konularda devletin düzenleyici rolüne ihtiyaç vardır.⁵ Buna göre, özerk düzenleyici kurumların geliştirilmesi, merkez bankası bağımsızlığı, mülkiyet hakkının güçlendirilmesi ve korunması gibi reformlarla piyasa yanlısı devlet müdahalesi ve düzenleyiciliği gündeme gelmiştir.⁶

Sermayenin büyümesi ve sürdürülmesi ilkesi ile yapılan tüm bu değişik kalkınma modellerini ise halka demokrasi kavramı içinde pazarlaması ise oldukça ironiktir. Olabildiğince siyasal alan içinde demokrasi kavramı ile ilişkilene ise siyaset kurumunun kurnazlığından başka bir şey değildir. Yasalar önünde özgür ve eşit olarak kurgulanan demokrasi, ekonomik alanda da bir eşitlik ilkesi ile buluşturulmadığı müddetçe sadece söylemde ve yasalar üzerinde kalacaktır. Ekonomide de birikimin adaletli bölüşümü ve emeğin değerinin teslimi olması asıl sürdürülebilir model olacaktır. Nitekim günümüzde de farklı coğrafyalarda neoliberal kalkınma modeline alternatif geliştirilen kalkınma modelleri olmaktadır. Fakat bunların hepsindeki temel sorun, sermayeyi koruma ve kapitalizmi sürdürme eksensidir. Bu yüzden de tüm modeller bir yerden patlak vermektedir. Ekonomik sıkışmışlıklardaki takvim ise gün geçtikçe daralarak kendini hissettirmektedir.

³ Antonio, J.R. (2013) "Plundering the Commons: the Growth Imperative in Neoliberal Times", *The Sociological Review*, (61,2): 18-42

⁴ Akçay, Ü. (2015) "Kalkınma krizi ve alternatifler", *Perspectives Dergisi*, Sayı 13, s.6

⁵ Fine, B. (2005) "Beyond the Developmental State: Towards a Political Economy of Development", *Beyond Market-Driven Development* içinde Editörler: C. Lapavistas ve M Noguchi, London ve New York: Routledge, 17-33

⁶ Rodrik, D. (2006) "Goodbye Washington Consensus, Hello Washington Confusion? A Review of the World Bank's Economic Growth in the 1990s: Learning from a Decade of Reform." *Journal of Economic Literature*, 44(4):973-987

Tamda bu noktada, demokrasiyi yaşamın tüm alanlarına taşıyabilecek; yerelin tüm hassasiyetlerini dikkate alarak kurgulanacak en gerçekçi alternatif model ÖZYÖNETİM modelidir. Merkezin tüm karar alma mekanizmalarında yerel hassasiyetlerin dikkate alınması, sistemin içinde bulunduğu kriz durumundan da çıkış yoludur aynı zamanda.

Ekonominin demokratikleşmesinin asli unsuru olan **Özyönetim** birimleri, aynı zamanda meta ilişkilerini aşarak bir toplumsal gelişme projesinin de esas unsuru olabilir.⁷ Bugüne kadar olan kalkınma deneyimleri geç kapitalistleşen coğrafyaların küresel kapitalist sisteme dâhil edilmesi üzerine kurulmuş ve hepsinde de sorunların derinleşmesi kaçınılmaz olmuştur. Konut fazlasının olduğu yerde evsizler, iş gücüne ihtiyaç olunan yerde işsizler ordusu, likidite fazlasının olduğu yerde milyonlarca borçlu, karşılanamayacak ihtiyaçlara dönük kurulan yaşam tarzları ve hayal kırıklıkları bu sistemin geldiği noktanın kırılğan noktalarından bazılarıdır. Reel ihtiyaçları gözeten yapılaşma, belirlenmiş alanlara hitap edebilecek emek gücü, gerçek ile gerçeklik arasındaki makasın kapanacağı beklentiler dünyasını kurgulayan **Özyönetim** modeli mevcut tüm sistemlere cevap niteliği taşımaktadır.

Türkiye’deki Mevcut Durum Analizi

Türkiye, 1980’ler ve 1990’larda ABD’nin deneyip 2000’lerin başında revize ettiği, hatta bu revize edilen program bile 2008’de Mortgage krizi yaşamış olmasına rağmen bu neoliberal politikaları hiçbir özgün koşul düşünmeksizin AKP eliyle ülkeye uygulamıştır. Olabildiğince özelleştirmelere hız vermiş, kamu hizmetlerini daraltmış, piyasadaki ücretler üzerindeki baskı araçlarını arttırmış, dış ticaretin ve sermaye hareketlerinin serbestleşmesi gibi piyasa yönelimli kuralsızlaştırma politikalarını yürürlüğe koymuştur. Karar alıcıların görmezden geldiği ise ihraç edilenin sadece bir ekonomik model değil aynı zamanda eğitimden sağlığa, ahlaktan düşünceye, enerjiden güvenliğe kadar bir kültürü taşımış olunur.

Eğitimde iktidar olunan yıl sayısı kadar farklı model denenerek geleceğimiz olan çocuklar ve gençlerimizle yazboz tahtası gibi oynanmış, üniversitelerde özelleştirmelerle güvencesiz ve kontrolsüz bir akademi ortamı yaratılmış; sağlıkta özel hastaneleri teşvik eden, nitelikli eğitim veren tıp fakültelerindeki öğretim üyelerini küstüren ve özelin kucağına iten bir sistem ile nitelik kaybolmuş; enerjide ekolojik tüm unsurlar görmezden gelinerek hegemonik bir bakış açısı ile termik ve nükleer enerjiye yönelmiş, HES’lerle doğa tahrip edilmiş, güvenlik barajları ile canlıların habitat alanları yok edilmiş; güvenlikte sömürgeci bir anlayışla Kürtlerin yoğun yaşadığı iller başta olmak üzere, bütün ülkeyi talan edilmeye, halk ile devlet

⁷ Akçay, Ü. Age s. 8

arasındaki duygu makası açılmaya devam edilmiş; dış ilişkilerde değersiz yalnızlık dönemine geçilmiştir. Bu kadar olumsuz faktörü üzerinde planlama yaparak bile bir araya getirmek zorken, AKP tüm alanlarda olumsuzlukları halkın başına sarmıştır. Tüm bunlar olurken halk gittikçe fakirleşmeye, zenginler gittikçe zenginleşmeye devam etmiştir.

Türkiye'nin gelir bölüşüm adaletsizliğinde en üst sıralarda yer alması gerçekten üzerinde düşünülmesi gereken bir konudur. Çünkü Türkiye'nin gelir sorunu yoktur, gelirin adaletli bölüşüm sorunu vardır. ***Gelir adaletli bölüşümünde, Türkiye OECD ülkeleri arasında Şili ve Meksika'dan sonra sondan üçüncü sırada bulunmaktadır. Bununla birlikte Credit Suisse raporuna göre de dünyada servet bölüşümünün en adaletsiz olduğu ülkeler sıralamasında da 6. sıradadır.***

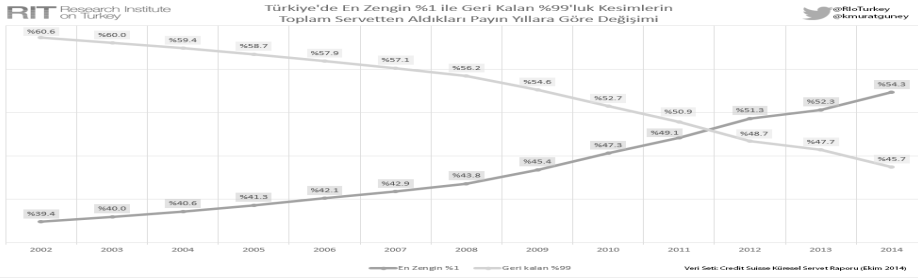
2014 yılı verilerine dair aşağıdaki tablo Türkiye'deki son derece eşitsiz servet dağılımını gözler önüne seriyor.⁸

RIT Research Institute on Turkey @RtoTurkey @kmuratguney	
Dünyada Servet Bölüşümü	
A) En Adaletsiz Ülkeler	GINI
1-Ukrayna	%91.9
2-Rusya	%89.7
3-Kazakistan	%87.3
4-Lübnan	%85.8
5-ABD	%84.6
6-Türkiye	%84.3
7-Hong Kong	%84.2
8-Filipinler	%83.5
9-Tayland	%82.5
10-Brezilya	%82.3
B) En Adil Ülkeler	
Japonya	%63.4
Belçika	%62.0
Slovenya	%53.8
Slovakya	%44.7

*Veri Seti: Credit Suisse
Küresel Servet Raporu (Ekim 2014)

⁸ Güney, K.M. (2015) “ Ekonomi Kimin İçin Büyüyor? Türkiye’de Servet Bölüşüm Adaletsizliği” <http://riturkey.org/2015/05/ekonomi-kimin-icin-buyuyor-turkiyede-servet-bolusumu-adaletsizligi-k-murat-guney/>

Ayrıca AKP hükümetleri 2002'den 2015'e kadar yoksulu daha fazla yoksullaştırmış, zengini ise daha da zengin bir pozisyona getirerek gelir paylaşımındaki makası daha da fazla açmıştır. Türkiye'deki en zengin yüzde 1'lik kesim ile geri kalan yüzde 99'luk kesimin Türkiye'deki toplam servet birikiminden aldıkları paylara AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılı ile günümüz gerçekliğine baktığımızda; 2002'de en zengin yüzde 1'lik nüfus Türkiye servetinin **yüzde 39,4'üne** sahipken günümüzde **yüzde 54,3'üne** sahiptir. Yani artık Türkiye'deki çok küçük bir azınlık geri kalan yüzde 99'luk nüfustan daha büyük bir servete sahiptir.⁹

Bir başka dikkat edilmesi gereken maskelenmiş “ekonomik başarı” hikâyesi ise Türkiye servetinin yıllar içinde geçirdiği değişimdir. AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında Türkiye'nin Dünya serveti içindeki payı yüzde 0,4 iken bugün bu rakamların da altına düştüğü görülmektedir.¹⁰

⁹ Güney, K.M. age

¹⁰ Güney, K.M. age

AKP iktidarının yapmış olduğu en köklü değişikliklerden birisi de Sosyal Güvenlik alanındaki parçalı yapıya son vermek ve kurumları tek çatı altında birleştirmek oldu. Ancak bu birleştirme işlemi söylendiği gibi hizmette norm ve standart birliği sağlamak olmadı. Çıkarılan 5502 sayılı kanunla SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı tek çatı altında toplandı ise de, gerek sağlık hizmeti sunumunda gerekse emekli aylığı bağlama ve arttırma yöntemlerinde kurumlar arası farklılıklar devam etti. Bu farklılıkların en önemlilerinden biri maaş arttırma yöntemlerinde yapılmaktadır. Emekli Sandığına tabi çalışıp emekli olanların maaşları, kamu çalışanları sendikalarıyla yapılan sözde toplu sözleşmede bulunan oranlarda arttırılırken, SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin maaşları 5510 sayılı SSGSS kanununun 55. maddesinin ikinci bendi gereği, TÜİK tarafından bir önceki altı aylık dönem için açıklanmış olan TÜFE artışı kadar arttırılmaktadır. 2015 yılının ilk altı ayı için uygulanacak artış oranları Emekli Sandığı için % 3 SSK ve Bağ-Kur için ise % 2,32'dir. Bu farklı uygulamaların yanı sıra emekli maaşının hesaplanmasında getirilmiş olan ve maaşların daha düşük bağlanmasına yol açan iki noktaya daha dikkat çekmek gerekmektedir:

1. 1 Ekim 2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile eski kanunlarda % 3'e kadar çıkabilen, aylık bağlama oranı 2016 yılına kadar % 2,5, 2016 yılından sonra ise % 2 olarak uygulanacaktır. Böylece emekli aylıkları eskiye göre % 33 daha düşük bağlanacaktır.
2. Türkiye'de birçok işverenin işçilerin aldıkları gerçek ücret yerine asgari ücret üzerinden çalışanların adına SSK'ya prim yatırdığı bilinen bir gerçektir. Bu durum emekli olan çalışanların düşük emekli aylığı ile karşı karşıya kalmalarına neden olduğu için 506 sayılı kanunda mağduriyetin önüne geçmek için bulunan ve amacı, primi taban aylık (asgari ücret) üzerinden yatırılmış olan çalışanları emekliliklerinde korumak olan taban aylık düzenlemesi 5510 sayılı kanun ile yürürlükten kaldırıldı. 1 Ekim 2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı kanunla taban aylık uygulaması kaldırılmasaydı bu gün asgari emekli aylığı 1071 TL olacaktı. Taban aylık uygulamasının yürürlükten kaldırılmış olmasından dolayı şu anda yeni emekli olan 4/a (eski SSK) sigortalılarından, adına tabandan prim yatırılmış olanlara sadece 341,80 TL aylık bağlanmaktadır.

5510 sayılı kanununun 55. maddesinin ikinci bendi "Bu kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar her yıl Ocak ve Temmuz ödeme tarihlerinden geçerli olmak üzere, bir önceki altı aylık döneme göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yılı tüketici fiyat indeksindeki değişim oranı kadar arttırılarak belirlenir" demektedir. Bu düzenleme gereğince,

devredilen SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin aylıkları altışar aylık dilimler halinde, bir önceki altı ay için TÜİK tarafından açıklanmış TÜFE artış oranı kadar arttırılmaktadır. Emekli Sandığı emeklilerinin aylık artışı ise Kamu Çalışanları Sendikaları ile Kamu işveren kurulu arasındaki Toplu İş Sözleşmesindeki esaslar çerçevesinde arttırılmaktadır. Her iki artış yönteminde de emekliler mağdur olmaktadır. Zira bu yöntemle emeklilere ülkenin büyümesinden, yani milli gelir artışından pay verilmediği gibi, TÜİK'in açıkladığı TÜFE artış oranları da piyasadaki gerçek enflasyonun çok altında kalmaktadır. Dolayısıyla emeklilerin aylıklarının gerilemesine ve alım güçlerinin düşmesine neden olmaktadır.

Yukarıda saydığımız ve daha saymadığımız birçok sorunun temelinde devletin kendini koruma refleksi ile sarıldığı politikalar yatmaktadır. Bu yanlış koruma reflekslerinden en derini ise **Kürt Sorunu** ile ilgilidir. Gerçek bir demokrasinin gereklerini yerine getirmeyerek **Kürt Sorunu** görmezden gelmesi, ülkedeki diğer sorun alanlarını da erteleme veya geçici çözümlerle geçiştirme politikaları doğurmaktadır. Oysa bu ülkenin kurucu unsurlarından olan Kürt Halkı, birlikte yaşam kültürüne dair yapması gerekenleri fazlasıyla yerine getirmektedir. Bu bağlamda AKP hükümetinin istediği sonuçları elde edene kadar ülkede gerekirse iç savaş koşullarını yaratmış olmasının sonuçlarını tüm Türkiye halkları çekmektedir.

7 Haziran seçimleri öncesi Saray tarafından inkâr edilen Çözüm Masası 7 Haziran seçimleri ile birlikte tamamen devrilmiş ve özellikle bölgede Kürt Halkına yönelik 1990'lı yılları aşan, olağanüstü hal dönemlerini bile aratan bir savaş konsepti uygulanmaya başlanmıştır. Dolmabahçe Mutabakatı ile ortaya çıkması beklenen çözüm ve barış umudu başta Cumhurbaşkanı Erdoğan olmak üzere AKP'nin iktidar hesaplarına kurban edilmiştir. Hükümet tarafından ortaya konan şiddetin sürdürülebilir olmadığı görülmelidir. Tarihten ders çıkarılabilen, az biraz sosyoloji bilen, insan psikolojisinin kırılma noktalarının nerede başladığını gören bir devlet aklı, bu şiddet baskısının, daha büyük bir direniş ve sahiplenmeyi getireceğini bilir. Yol yakinken ve birlikte yaşam kültürüne ait duygusal kırılma büyümeden yapılması gereken en son 4 Nisan'da taraflar arasında gerçekleştirilen anlaşmayı hayata geçirmektir. İzleme Heyeti eşliğinde demokratik müzakere bir an evvel başlamalı, **Sayın Öcalan** üzerindeki ağır tecrite son verilmelidir.

Geçici Bütçe Maddelerinin Şerhine Dair

Hükümetin sunmuş olduğu “2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanun Tasarısı”nı incelediğimizde, yukarıda sunmuş olduğumuz hem genel sistem eleştirimizi hem de Türkiye özelindeki kısmi eleştirilerimizi haklı çıkardığımızı görmekteyiz. Tek tek tüm maddelerin şerhini yapmak yerine birkaç madde üzerinde düşünce belirtmeyi ilkesel olarak daha doğru bulmaktayız.

Verilen tabloda kurumlara verilmesi planlanan oranlara baktığımızda devletin özel sektöre olan harcama kalemlerinin neredeyse % 70 ve üzeri oranın yılın ilk 3 ayında ödeneceği görülmektedir. Bu durum iki açıdan problemlidir. Birincisi, harcamalarda kamunun değil, özel sektörün öncelenmesidir. İkincisi ise zaman dilimi olarak yılın sadece % 25'lik bölümü için hazırlanan geçici bütçe yasa tasarısında % 70, % 80 hatta % 100'e varan oranlara varan kalemlerin olmasıdır. Yani 12 ayda yapılacak harcama ve ödemelerin ilk 3 ayda tamamlanması hususunda tez canlılık hükümetin ekonomi politikalarındaki niyet ve rotasını gösteren emarelerden sadece bir tanesidir.

Örtülü Ödenek

İktidar partisi tarafından gerçekleştirilen güvenlik harcamaları içerisinde en dikkat çeken durumlardan biri de Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre Başbakanlık'tan sonra Cumhurbaşkanlığı'na da harcama yetkisi verilen örtülü ödenek, 2015 yılının ilk 10 aylık döneminde yüzde 58 artarak 1,4 milyar liraya ulaşarak adeta bir rekor kırmıştır. Maliye Bakanlığı 2015 bütçe gerçekleştirme sonuçlarına göre, geçtiğimiz Ekim ayında örtülü ödenekten 59,9 milyon lira harcanmıştır. 2014 yılı Ekim ayında bu kalemden yapılan harcama ise 34,6 milyon liradır. Böylece 2015 yılının Ocak-Ekim aylarını kapsayan 10 aylık dönemde bütçede 'gizli hizmet ödeneği' olarak yer alan örtülü ödenek harcaması 1 milyar 395 milyon liraya ulaşmıştır. Oysa geçen yılın tamamında yapılan harcama 1 milyar 78 milyon liradır. 2015 yılının ilk 10 ayında 1,4 milyar lirayı bulan harcama sadece 2014 değil, geride kalan tüm yılların yıllık harcamalarını da aşarak yeni bir rekor kırmıştır. Bu yıl örtülü ödenekten yapılan en yüksek harcama 214 milyon lirayla 7 Haziran seçimlerinden hemen sonra, Temmuz ayında gerçekleşmiştir. Zira 2010 yılından bu yana örtülü ödenekten yapılan toplam harcamanın 6 milyar 553 Türk Lirasına ulaştığı göz önüne alınırsa, yaklaşık 7 Milyar liranın nereye harcanacağına dair büyük bir muamma olduğu görülecektir.

Eğitim

2016 Yılı Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nda Milli Eğitim Bakanlığı'na ayrılan bütçe bakanlık bütçesinin tamamına denk gelmektedir. Bu kaleme dair gerekçeye baktığımızda organize sanayi bölgelerinde açılacak olan özel mesleki ve teknik okullardaki öğrenci artışı ile özel okullarda artacak olan öğrenci sayısı gösterilmektedir. Yani Bakanlık 2016 bütçesinin ilk 3 ayının tamamını özel öğretim kurumlarına ödemeyi düşünen hükümet, her nedense

gerekçelerde kamu okulları ile ilgili tek bir kelime dahi söylememektedir. Bu durum niyetin beyanıdır. Ayrıca sadece özel okullardaki durumu kaygı olarak taşıyan hükümet, azınlık okullarına dair tek kelime bile söyleyememektedir. Statü olarak kamu okulu olmayan fakat özel okul statüsünde de sayılmayan azınlık okulları ile ilgili belirsizlik giderilmeli ve hakları teslim edilmelidir.

2015 yılında 62 milyar TL olan MEB bütçesi, artan okul, derslik, öğretmen ihtiyacı ve acil çözüm bekleyen altyapı sorunlarına rağmen yetersiz olduğu görülmektedir. Özellikle öğrenci velilerinin geçtiğimiz 13 yıldan bu yana doğrudan kendi ceplerinden yaptığı eğitim harcamalarının 5-6 katı oranında artmış olması devletin yükümlülüğünde olan eğitimin mali yükünün velilere yükletildiği ve bunun da planlı bir şekilde gerçekleştiği yerinde bir tespit olacaktır. Zira AKP iktidarınca eğitime ayrılan bütçe yalnızca eğitim kademelerindeki zorunlu harcamalar için ayrılmakta ve diğer tüm harcamalar yurttaşın cebinden gerçekleştirilmektedir. AKP iktidarının kamu kaynaklarını eğitimde kullanma konusunda özel okullar için ciddi bir pay ayırırken devletin sorumluluğundaki devlet okullarının taleplerini ise ‘kaynak yok’ gerekçesiyle geri çevirmektedir.

Bu anlamda, Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim bütçelerinin milli gelir içindeki oranları en az iki kat arttırılmalı ve OECD ülkelerindeki eğitime ayrılan bütçe oranının ortalamasına çıkarılmalıdır. Okullara ihtiyaçları kadar ödenek ayrılmalı ve yine eğitim yatırımlarına düşen bütçe payı arttırılmalıdır. Artan oranlı vergi dilimi uygulamasına son verilmeli ve ek dersler başta olmak üzere, tüm ek ödemeler temel ücrete ve emekliliğe yansıtılmalıdır. 2016 yılında aile ve çocuk yardımı başta olmak üzere, sosyal yardımlar sembolik olarak belirlenmekten çıkarılmalı, ihtiyaç kadar artış yapılmalıdır. Eğitime hazırlık ödeneği sadece öğretmenlere değil, tüm eğitim ve bilim emekçilerine yılda iki kez en az bir maaş tutarında ödenmelidir.

Adalet

Türkiye’de Adalet mekanizması adaletsizlik dağıtmak üzerine kurulmuş ve 90 yıllık tüm iktidarlar döneminde muhalif kesimlere yönelik bir baskı mekanizması olarak konumlandırılmıştır. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü’nün açıkladığı verilere göre 1999 yılında hükümlü ve tutuklu sayısı 67.581 iken aynı yıl çıkarılan af ile 2000 yılında hükümlü ve tutuklu sayısı 49.512’ye düşmüştür. Ancak 15 yıl içerisinde Türkiye’nin nüfusu yaklaşık yüzde 24 artarken, tutuklu ve hükümlü sayısının 2015 yılı Nisan ayı itibariyle yüzde 234 oranında artması ciddi bir durum olarak önümüzde durmaktadır.

Özellikle AKP iktidarının kendisine muhalif olan tüm kesimleri bir tehdit olarak algılaması AKP iktidarı dönemindeki cezaevi nüfus artışının ülke nüfusundan 10 kat fazla gerçekleşmesinin nedenlerinden en önemlisidir. AKP'nin bu artışın nedenlerine ilişkin bir çözüm iradesi göstermeyip ülkedeki cezaevi sayısını arttırmaya yönelmesi ise uzun vadede hükümet politikalarının ne olacağına dair somut veriler vermektedir. Yine Adalet Bakanlığı tarafından yapılan açıklamalarda 2016 yılında Diyarbakır, Hatay ve Tarsus'ta, 2018'de de Kayseri ve Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde toplam 1440 kapasiteli yeni çocuk cezaevi açılacağı bilgisi yer almaktadır.

Türkiye'nin uymakla yükümlü olduğu Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin en temel maddelerinden biri çocukların cezaevine gönderilmesinin en son başvurulacak önlem olduğunu söylemektedir. Bu maddeye göre “Bir çocuğun tutuklanması, alıkonulması veya hapsi yasa gereği olacak ve ancak en son başvurulacak bir önlem olarak düşünülüp, uygun olabilecek en kısa süre ile sınırlı tutulacaktır.”

Çocuklar için hapishane inşa ederek önümüzdeki yıllarda da çocukları cezalandırmayı öngörmek yerine, ülkenin geleceği olan çocukları ve onların eylem etkinliğini suç sayan idari ve siyasi sistem kendini gözden geçirmelidir. Ayrıca çocuk cezaevlerinin kapatılarak, çocukları koruyan ve destekleyen, hapsedmeye alternatif yöntemlerin temel alındığı bir çocuk adalet mekanizması mümkün olmalıdır.

Bu konuda özellikle Avrupa örnekleri temel alınabilir. Örneğin Almanya'da hak örgütlerinin çabasıyla, 1923'ten beri cezalandırma sistemi yerine çocuk ve gençlerin korunmasını, gelişmesini temel alan bir gençlik adalet sistemi inşa edilmesi için 8 kez yasa değiştirilmiştir. Yine bu bağlamda Hollanda'da çocukların adalet sisteminin çarkları içine girmesi dahi bir “kriz” olarak değerlendirildiğinden çocukların sadece sosyal hizmet uzmanları ve psikologlar ile ilişki kurdukları bir sistem inşa edilmiştir.

Enerji ve Tarım

Geçici Bütçe Yasa Tasarısında, elektrik üretim şirketlerinin yılın ilk aylarında ikincil yakıt ihtiyacının sağlanması amacıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinin %100'ünü talep etmektedir. Rusya ile yaşanan diplomatik problemlerden sonra açığa çıkan enerji problemlerine dair, Cumhurbaşkanı halka tezek yakmayı önerirken, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ise din istismarı yaparak namazla ısınmayı önermektedir. Bu kadar ciddi bir konuda bile halka tavsiyelerde gayri ciddi yaklaşımlarda bulunan Cumhurbaşkanı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'na karşılık AKP iktidarı, Bakanlık bütçesinin tamamını enerji şirketlerine

peşkeş çekmekten geri durmamaktadır. Bölgesel olarak Türkiye elektrik enerjisinin üretimin büyük bir bölümünün yapıldığı coğrafya Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesi iken, bu enerjinin çok büyük bir bölümü enterkonnekte sistem ile ülkenin batısındaki sanayi bölgelerine taşınmakta ve bölgeler arası eşitsizlik derinleşmektedir. Üstelik elektrik kaybının çok büyük bir bölümü eski ve yanlış dizayn edilmiş hatlardan kaynaklanmakta iken, siyasiler kendi sorumlularını gizleyerek Güneydoğu Anadolu bölgesindeki kaçak kullanım oranının yüksekliğini büyük bir pişkinlikle siyasi argüman olarak kullanmaktan geri durmamaktadırlar. Bölgeler arası eşitsizliği bölgelerin öz gücü ile aşmayı planlayan Özyönetim modelinin ne kadar önemli olduğu bir kez daha anlaşılmaktadır.

“Mazot ve Gübre desteği ödemelerinin zamanında yapılabilmesi için” gerekçesi ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının bütçesinin % 66’sını isteyen bakanlık bu kalemlere ait ödemeleri yaparken bölgesel iklim koşullarını görmezden gelerek, ödeneği hayvan başına yapmaktadır. Şehirlerdeki karlı ve güneşli gün sayısı oldukça fazla değişkenlik gösterirken bu görmezden gelinerek hayvan sayısının kıstas alınması merkezden alınan kararların yerel özgünlükleri görmezden geldiğinin kanıtıdır. Bunun yerine yerellerdeki kararların ya yerelin vermesini sağlayacak bir model ya da yerelin merkezin kararlarına doğrudan müdahil olacağı bir model uygulanmalıdır. Bu modelde Özyönetim modelinin kendisidir.

Yukarıda ifade edilen tespitlerden ve belirlemelerden dolayı, 2016 Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanun Tasarısı’na muhalefet ediyoruz.

Ahmet Yıldırım

Muş

Garo Paylan

İstanbul

Nursel Aydoğan

Diyarbakır

Nimetullah Erdoğan

Diyarbakır

MUHALEFET ŞERHİ

GİRİŞ

Bütçe, yasama organı olarak TBMM'nin önümüzdeki 1 yıllık sürede kamuya kaynak aktarma ve bu kaynakları dağıtma yetkisini verdiği bir belgedir. Bütçe aynı zamanda TBMM'nin Hükümet üzerindeki siyasal denetim araçlarından birisi olarak iktisadi, idari ve sosyal sorumluluğun aynı anda gerçekleştiği bir belgedir.

Bütçeler demokratik toplumlarda sosyal sözleşme niteliği taşımakta ve bu haliyle bir yetki devri belgesi niteliği ortaya koymaktadır. Yetki devri, millet adına onun temsilcisi olan Meclisin bütçeyi onaylaması suretiyle Hükümete kaynak bulma ve harcama yapma yetkisi vermesi şeklinde kendisini göstermektedir. Hükümetin bu yetkisi bütçenin sadece uygulanması değil, aynı zamanda hazırlanması süreciyle de ilgilidir. Bütçede öngörülen ekonomik hedefler milletimizin beklenti ve talepleriyle, ekonominin reel durumuyla uygun olmalıdır. Aksi bir durum bütçenin varlığını, niteliğini ve uygulanabilirliğini tartışmaya açacaktır. Yasalar gereği hukuki yetki ve sorumluluk sahibi olan Hükümet bütçenin hazırlanması sürecinde milletimizin talep ve beklentilerini dikkate almak zorundadır.

Bir sosyal sözleşme olarak bütçenin önemi kamu kaynaklarının nasıl toplandığı ile nereye ve nasıl harcılandığıyla ilgilidir. Bütçeyi sadece devletin bir yıllık gelir ve gider tahmin ve hedeflerini gösteren bir belge olarak görmek noksan olacaktır. Gelirde ve harcamalarda esas olan milletimizin faydası olmalıdır. Bütçe ve kesinhesap görüşmelerini Hükümetin bir yıllık politika ve uygulamalarını değerlendiren ve denetleyen bir süreç olarak da görmek gerekmektedir.

Seçim sonrası dönem olması nedeniyle 2016 yılının tamamını kapsayacak bütçe yerine üç aylık geçici bütçe çıkarılıyor olması bu ilkelerin göz ardı edilmesi kabul edilemez.

2016 YILI GEÇİCİ BÜTÇESİNİN DEĞERLENDİRMESİ

AKP'nin 13 yıllık kesintisiz bir iktidar sürecinden sonra bugün Türkiye ekonomisi ciddi sorunlarla ve risklerle karşı karşıyadır. Oysa bu kadar uzun bir süre bir siyasi partinin kendi programını uygulamak, ülkenin yapısal sorunlarını çözmek açısından olağanüstü uzun bir süredir. AKP bu zaman zarfı içinde Türkiye'nin meselelerini çözmek yerine geçmişte olmayan sorunlarla dahi ülkemizi baş başa bırakmıştır.

Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu temel sorun alanlarını şöyle sıralayabiliriz.

- ✓ İthalatta dışa bağımlılık (enerji, diğer ara malları, sermaye malları)
- ✓ Finansman açısından dışa bağımlılık; düşük yurt içi tasarruflar
- ✓ Aşırı tüketim ve ekonomide israf (kamu ve özel)
- ✓ Kaynak tahsisinde çarpıklık, üretken olmayan alanların cazibesi
- ✓ Özel yatırımların yetersizliği
- ✓ Yetersiz imalat sanayii üretimi

- ✓ Düşük teknolojikli üretim
- ✓ İşletmelerde ölçek sorunu (sanayi ve tarım)
- ✓ Yüksek reel faiz
- ✓ Enflasyon ve fiyat istikrarsızlığı
- ✓ Yüksek kayıtdışılık
- ✓ Kamu maliyesinde kalite sorunu
- ✓ İşgücünün niteliksizliği
- ✓ İşgücü piyasasının etkin olmaması
- ✓ Kamu ve özel kesimde kurumsal kapasitenin yetersizliği

Bu temel sorunlar da aşağıdaki makroekonomik sorunları ortaya çıkarmaktadır.

- ✓ Ekonomideki kırılganlık
- ✓ Düşük ve istikrarsız büyüme
- ✓ Yüksek işsizlik
- ✓ Düşük gelir ve adaletsiz gelir dağılımı
- ✓ Yüksek cari açık
- ✓ Ekonomi genelinde ve işletmelerimizde düşük verimlilik
- ✓ Özel kesimin artan dış borcu ve açık pozisyonu
- ✓ Hane halkının hızlı artan ve yüksek boyutlara ulaşan borç yükü

Geçici Bütçe Kanun Tasarısı bu sorunların çözümüne yönelik adımlar içermemektedir. Oysa bütçeler ekonomilerin sorunlarını çözmeye yönelik olmalıdır.

5018 sayılı Kanun yürürlüğe girdikten sonra ilk kez bir Geçici Bütçe Kanun Tasarısı gündeme gelmektedir. Üç aylık dönem için de olsa aslında bu bir bütçedir. Bu Kanun Tasarısıyla, 5018 sayılı Kanun gereğince, bir önceki yıl Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ödenekleri esas alınarak üç aylık dönem için ödenekler belirlenmektedir. Ayrıca, harcama yapılmasına, gelir toplanmasına ve borçlanma yapılmasına izin verilmektedir. Bütçenin olmazsa olmazı harcama büyüklüklerinin yanı sıra gelir tahminlerinin de olmasıdır. Bir açık öngörülmesi durumunda da bunun nasıl finanse edileceği bütçe mantığı gereği geçici bütçe kanunlarında da bulunmalıdır. Bu Kanun Tasarısı ödenekleri belirlemede, fakat gelir ve borçlanma tahminlerine yer vermemektedir. Bu önemli bir eksiklik olarak görülmektedir.

Üç aylık geçici bütçede, Merkezi Yönetim Kuruluşları için (Hazine yardımları hariç) 158,1 milyar TL toplam ödenek, 138,6 milyar TL faiz dışı gider ödeneği öngörülmektedir. Faiz dışı gider ödenek tavanının geçen yıl aynı dönem harcamalara oranı yüzde 37,9 artışı ifade etmektedir. Bu maliye politikasında ciddi bir genişlemeye işaret etmektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeler esnasında bütün ısrarlarımıza rağmen Hükümet hiçbir gelir tahmini vermemiştir. Mevcut ekonomik konjonktür göz önüne alındığında harcamalardaki artış nispetinde bir gelir artışı olamayacağı aşikardır. Bu durumda bütçe açığında önemli bir artış olması muhtemeldir. İç ve dış ekonomik şartlar çerçevesinde bütçe açığında önemli artışın Türkiye ekonomisine zarar vereceği gayet açıktır.

Üç aylık dönem için harcamalarda öngörülen artışın yılın tamamında geçerli olup olmayacağına ilişkin Hükümet doyurucu bir açıklama yapamamıştır. Bu durum Türkiye ekonomisi açısından ciddi bir risk oluşturmaktadır.

Parlamentonun bütçe hakkı çerçevesinde bakıldığında, TBMM'nin ne kadar bir gelir karşılığında Tasarıyla öngörülen ödenekleri onaylayacağını bilme ve denetleme hakkı ihlal edilmektedir.

Öte yandan, Geçici Bütçe Kanununun oturduğu makroekonomik çerçeve belirsizdir. İlk çeyrek için nasıl bir büyüme, nasıl bir dış ticaret hacmi, ne kadar enflasyon öngörüldüğü belli değildir. Bu konuya ilişkin Hükümetin ortaya koyduğu ne bir varsayım, ne bir senaryo, ne de bir tahmin vardır. Komisyonunda bu konuları sorduğumuz halde Hükümet bir cevap verememiştir.

TBMM'NİN BÜTÇE HAKKI VE SAYIŞTAY DENETİMİ

Bütçe hakkını soyut bir hak olmaktan çıkararak çıkarıcı olgu, bütçenin yasallığı ilkesi ile bütçe uygulama sonuçlarının parlamento tarafından denetlenmesidir. Bütçenin, yasama organınca gelirlerin toplanması ve giderlerin ödenmesi hakkında yürütme organına izin ve yetki verilmesini düzenleyen bir kanun olması nedeniyle, bu izin ve yetkinin kanunlara ve bütçeye uygun şekilde kullanılıp kullanılmadığının izlenmesi ve belirlenmesi gerekir.

Anayasal bir kuruluş olan Sayıştay Anayasanın 160'ıncı maddesine göre, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir.

Sayıştay, kamu kurum ve kuruluşlarını denetlediği için değil, TBMM'nin bütçe hakkını kullanması amacıyla denetim yaptığı için önemli bir kurumdur. Bütçe hakkı, TBMM'nin bütçe yasalarıyla verdiği yetkiyi hükümetlerin nasıl kullandığını denetleme yetkisinin adıdır. TBMM bu yetkisini, kendi adına denetim yapan Sayıştay'ın düzenlediği raporlar aracılığıyla kullanır.

Bütçe hakkının gerçek anlamıyla kullanılabilmesi için Sayıştay'ın doğru, açık ve güvenilir raporlar sunması zorunludur. Ancak, 2011 yılına kadar 5018 sayılı Kanunda düzenlenen hükümler doğrultusunda bir denetim yapılmamış ve gerekli raporlar hazırlanıp, TBMM'ne sunulmamıştır. Sayıştay Kanununun 5018 sayılı Kanuna göre değiştirilmemiş olması, bu duruma gerekçe gösterilmiştir. Sayıştay, 2005 yılı başında yürürlüğe giren 5018 sayılı Kanunu tanımamış, bu Kanunun dış denetimle ilgili amir hükümlerine uymamış, bu Kanunla kendilerine verilen denetim görevini yıllarca yapmamış ve dolayısıyla gerekli raporları TBMM'ne sunmamıştır.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu TBMM tarafından 5 Aralık 2010 tarihinde kabul edilmiş ve 19 Aralık 2010 tarihli Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ancak, Sayıştay 2011 yılı denetim raporlarını da TBMM'ye sunmamış, 2012 yılında ise sunuyormuş gibi yaparken TBMM'nden bilgi saklamıştır. Sayıştay denetçilerinin yürütmeye tahsis edilen kamu kaynaklarının kullanımına ilişkin yaptığı denetimler sonucu hazırladığı 2013 yılı raporları da Sayıştay Başkanlığı Rapor Değerlendirme Kurulunca ekleri çıkarılmıştır. Yani bu raporların ilk halleri TBMM'ye sunulmamış ve bu durum TBMM'nin güncel, yeterli ve güvenilir verilere ulaşması engellenmiştir.

2014 yılı kesin hesaplarının incelenmesine esas teşkil edecek olan denetim raporlarına baktığımızda yine pek değişen bir şey olmadığı ve raporların göstermelik nitelikte olduğu, somut veriler ve değerlendirmeler içermediği görülmektedir. 2016 yılının tamamını kapsayacak bir bütçe kanunu tasarısı görüşülmeden önce, Sayıştay'ın bu raporları gözden geçirerek TBMM'ye daha nitelikli ve denetim yapmaya imkan verecek şekilde yeniden düzenleyerek göndermesine dair talebimiz geçici bütçe görüşmeleri sırasında Maliye Bakanına ve Sayıştay Başkan Yardımcısına iletilmiştir. Raporların bu haliyle Meclisin bütçe hakkı elinden alınmaktadır. Umut ediyoruz ki Sayıştay bu raporları yeniden Rapor Değerlendirme Kurulunda ve Genel Kurulda görüşülerek düzenlesin ve Meclisin bütçe hakkını kullanmasına imkan verilsin.

SONUÇ

AKP yönetiminde ekonomimiz 13 yıldır istikrarlı bir yapı ortaya koyamamış, gün geçtikçe emsal ülkelerden negatif yönde ayrılmaya başlamıştır. Ekonomi politikasında rant temelli yaklaşım, üretimden uzaklaşma, işsizlik, enflasyon, artan borçluluk, bizzat hükümet üyelerinin karıştığı yolsuzluk ve rüşvet soruşturmaları AKP Hükümetleri dönemine damga vuran gelişmelerdir.

Ekonomideki problemler demokrasi kriziyle birleştiğinde ülkemizdeki siyasî risk ve bölgedeki jeopolitik riskler artmaktadır. Risk faktörlerinin sürekli olarak çeşitlendiği konjonktürde vasat, kırılgan ve istikrarsız bir ekonomik sistemle güçlü bir ülke olmak mümkün değildir.

Türkiye ekonomisinin bu tablosunda 2016 geçici bütçesi de; iç ve dış borçlarda tehlike çanlarının çaldığı, borç faizi ödemelerinin arttığı, kamu istihdamında daralma, kamu yatırımlarında azalma; eğitim ve sağlık gibi temel sosyal alanlarda yaşanan ticarileştirme ve piyasalaştırma uygulamalarının yaşandığı, vergi adaletsizliğinin, gelir dağılımının daha da bozulduğu bir ortamda hazırlanmıştır.

2016 yılı üç aylık geçici bütçesi Türkiye ekonomisinin yapısal sorunlarına çözüm getirmekten uzak bir yaklaşım içerisindedir. Gelir tahmini içermeyen bütçe mali disiplini sağlamamakta, sürdürülebilir nitelikli büyümeyi teşvik etmemekte, kalkınma çabamıza hız katmamakta, tasarruf oranını artırmamakta, cari açığı azaltmamakta, istihdamı artırmamaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı 2016 yılı Merkezî Yönetim Geçici Bütçe Kanun Tasarısına muhalif olduğumuzu bilgilerinize arz ederiz.

Erhan Usta
Samsun

Mehmet Günel
Antalya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM GEÇİCİ
BÜTÇE KANUNU TASARISI**

MADDE 1- (1) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara, 1/1/2016 tarihinden 31/3/2016 tarihine kadar geçecek üç aylık dönemde, 22/12/2014 tarihli ve 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvellerine dâhil başlangıç ödeneklerinin;

a) “01- Personel Giderleri” ve “02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerinden;

1) (2) numaralı alt bentte sayılan tertip dışındaki, “01- Personel Giderleri” ve “02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yüzde 34’ü,

2) Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 01.00.00.02-01.1.1.00-1-01.8 tertibinde yüzde 28,14’ü,

b) “03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri” ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki; “03.5- Hizmet Alımları”na ilişkin tertiplerde yüzde 35’i, diğer tertiplerde yüzde 25’i,

2) Başbakanlık bütçesinin 07.01.00.35-01.1.3.02-1-03.4 tertibinde yüzde 85’i,

3) Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin 13.01.42.00-09.9.9.08-1-03.5 tertibinde yüzde 75’i, 13.01.42.00-09.9.9.11-1-03.5 tertibinde yüzde 70’i,

c) “04- Faiz Giderleri” ekonomik kodunu içeren tertiplerinde yüzde 36’sı,

ç) “05- Cari Transferler” ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2), (3), (4), (5) ve (6) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 30’u,

2) Maliye Bakanlığı bütçesinin; 12.01.31.00-10.9.9.03-1-05.1 tertibinde yüzde 56’sı,

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN
2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM GEÇİCİ
BÜTÇE KANUNU TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

12.01.31.00-10.9.9.24-1-05.1 tertibinde yüzde 38'i, 12.01.31.00-01.6.0.09-1-05.2 tertibinde yüzde 55'i, 12.01.31.00-01.1.2.00-1-05.3 tertibinde yüzde 100'ü, 12.01.31.00-01.1.2.75-1-05.3 tertibinde yüzde 38,8'i, 12.01.31.00-01.1.2.00-1-05.4 tertibinde yüzde 53'ü,

3) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin 18.01.00.23-10.9.9.26-1-05.2 tertibinde yüzde 60'ı,

4) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bütçesinin 30.01.31.00-04.2.1.01-1-05.4 tertibinde yüzde 66'sı,

5) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinde, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlara aktarılmak üzere öngörülen cari hazine yardımlarına ilişkin tertiplerde yüzde 35'i,

6) "05.6-Yurtdışına Yapılan Transferler" tertiplerinde yüzde 50'si,

d) "06- Sermaye Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 20'si,

2) Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesinde yer alan tertiplerde yüzde 75'i,

3) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu bütçesinde yer alan tertiplerde yüzde 40'ı,

e) "07-Sermaye Transferleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 20'si,

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bütçesinin 34.01.30.00-01.6.2.52-1-07.1 tertibinde yüzde 75'i,

3) Adalet Bakanlığı bütçesinin 08.01.32.62-01.6.2.41-1-07.1 tertibinde yüzde 40'ı,

f) "08- Borç Verme" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 20'si,

2) Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan tertiplerde yüzde 30'u,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

3) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü bütçesinin 40.13.30.00-09.4.1.00-2-08.1 tertibinde yüzde 45'i,

4) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinin 20.01.31.00-04.3.9.00-1-08.1 tertibinde yüzde 100'ü,

g) "09- Yedek ödenekler" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 25'i,

2) "09.1- Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ve "09.3- Yatırımları Hızlandırma Ödeneği" tertiplerinde yüzde 50'si,

3) "09.6- Yedek ödenek" ve "09.7- Yeni Kurulacak Daire ve İdarelerin İhtiyaçlarını Karşılama Ödeneği" tertiplerinde yüzde 100'ü,

karşılığı bulunacak tutar kadar ödenek kullanım yetkisi verilmiştir.

(2) 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun ek 1 inci maddesine göre, siyasî partilere 2016 yılının tamamı için olmak üzere yapılacak yardımın hesaplanmasında, 6583 sayılı Kanundaki genel bütçe gelir tahmininin yüzde 16,44 fazlası esas alınır.

(3) İlgili kanun hükümleri uyarınca merkezi yönetim bütçe gelirlerinin yıllık olarak tarh, tahakkuk ve tahsiline devam olunur.

(4) Bu Kanuna göre yapılan harcamalar, girişilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesine dâhil edilir.

MADDE 2- (1) 2015 ve daha önceki yıllarda taahhüde bağlanmış iş ve hizmetlere ait ödemelere 1 inci maddede belirlenen ödenek sınırları çerçevesinde devam olunur. Kamu idareleri, ödemelerini 1 inci maddede öngörülen ödenekler çerçevesinde gerçekleştirmek kaydıyla, 6583 sayılı Kanunda söz konusu iş ve hizmetler için öngörülen ödenekleri esas alarak yüklenmeye girişebilir.

(2) Proje ve karakteristiği makine-teçhizat, bilgisayar yazılım ve donanımı, idame- yenileme, bakım-onarım, büyük onarım, tamamlama, etüd

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

proje ile yayın alım ve basımı olan veya bunların bileşiminden oluşan yıllık toplu projeler hariç olmak üzere, 2015 Yılı Yatırım Programı ek yatırım cetvellerinde yer alan ve 2015 yıl sonu itibarıyla tamamlanmış projeler için 2016 yılında harcama yapılamaz. 2015 Yılı Yatırım Programı ek yatırım cetvellerinde yer alan; 2015 yılında tamamlanması öngörülen projelerden tamamlanamayanlar ile 2016 yılı ve sonraki yıllarda tamamlanması öngörülen projelere ilişkin ödemeler bu Kanunda sermaye giderleri ve sermaye transferlerine ilişkin verilen harcama yetkisi çerçevesinde yapılır. Yatırım projelerinin uygulanmasına ilişkin iş ve işlemler, 2016 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar hükümleri çerçevesinde yürütülür.

MADDE 3- (1) 6583 sayılı Kanunun hükümleri, 1 inci ve 2 nci maddeler ile bu maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları saklı kalmak kaydıyla ve içeriklerine göre tarihler güncelleştirilmek suretiyle uygulanmaya devam olunur.

(2) 6583 sayılı Kanunun;

a) 13 üncü maddesinin beşinci fıkrası ve bağlı (E) işaretli cetvelinin (9), (23), (25), (30) ve (73) sıra numaralı hükümleri ile (İ) işaretli cetvelinin “II-Kamu Görevlilerine İlişkin Toplam Atama Sayısı Sınırları” bölümünün “Kamu Görevlilerine İlişkin Atama Sayısı Sınırı” sütununda yer alan son iki cümlesi, (K) işaretli cetvelinin “III. Fazla Çalışma Ücreti” bölümünün “(A) Saat Başlı Fazla Çalışma Ücreti” kısmının ikinci fıkrasının (ğ) bendi ve (T) işaretli cetvelinin “5018 Sayılı Kanuna Ekli (I), (II) ve (III) Sayılı Cetvellerde Yer Alan Kamu İdarelerinin Yıl İçinde Edinebilecekleri Taşitlar”a ilişkin bölümü uygulanmaz.

b) 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası “Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlar, devreden kullanılabilir finansman karşılıklarını mevcut veya yeni açılacak tertiplere ödenek olarak eklemeye Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yetkilidir.” şeklinde uygulanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3- (1) 6583 sayılı Kanunun hükümleri, 1 inci ve 2 nci maddeler ile bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları saklı kalmak kaydıyla ve içeriklerine göre tarihler güncelleştirilmek suretiyle uygulanmaya devam olunur.

(2) 6583 sayılı Kanunun;

a) 13 üncü maddesinin beşinci fıkrası ve bağlı (E) işaretli cetvelinin (9), (23), (25), (30) ve (73) sıra numaralı hükümleri ile (İ) işaretli cetvelinin “II-Kamu Görevlilerine İlişkin Toplam Atama Sayısı Sınırları” bölümünün “Kamu Görevlilerine İlişkin Atama Sayısı Sınırı” sütununda yer alan son iki cümlesi, (K) işaretli cetvelinin “III. Fazla Çalışma Ücreti” bölümünün “(A) Saat Başlı Fazla Çalışma Ücreti” kısmının ikinci fıkrasının (ğ) bendi ve (T) işaretli cetvelinin “5018 Sayılı Kanuna Ekli (I), (II) ve (III) Sayılı Cetvellerde Yer Alan Kamu İdarelerinin Yıl İçinde Edinebilecekleri Taşitlar”a ilişkin bölümü uygulanmaz.

b) 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası “Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlar, devreden kullanılabilir finansman karşılıklarını mevcut veya yeni açılacak tertiplere ödenek olarak eklemeye Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yetkilidir.” şeklinde uygulanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(3) 1/1/2016-31/3/2016 dönemi için, 6583 sayılı Kanuna bağlı;

a) (H), (İ), (M), (O), (P) ve (T) işaretli cetvellerinde yer alan tutar ve parasal sınırlar, (K) işaretli cetvelin “II. Konferans Ücreti” ile “III. Fazla Çalışma Ücreti” bölümleri ile aynı cetvelin “IV. Diğer Ödemeler” bölümünün dördüncü, onaltıncı, onyedinci, onsekizinci ve yirminci fıkralarında yer alan tutarlar yüzde 6,8 oranında artırılarak uygulanır.

b) (İ) işaretli cetvelinin “II-Kamu Görevlilerine İlişkin Toplam Atama Sayısı Sınırları” bölümünde yer alan “36.000” ve “40.000” rakamları sırasıyla “51.000” ve “55.000” olarak uygulanır.

(4) 1/1/2016-31/3/2016 dönemi için edinelebilecek taşıt sayısı 500 adedi geçmemek üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin edinebilecekleri taşıtların cinsini, adedini, nerede kullanılacağını ve finansman kaynağını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(5) Bu Kanunun uygulanmasında ortaya çıkabilecek aksaklıkları ve tereddütleri gidermeye, gerekli tedbirleri almaya, bütçe ve muhasebe işlemlerini yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 4- (1) Bu Kanun 1/1/2016 tarihinde yürürlüğe girer.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) 1/1/2016-31/3/2016 dönemi için, 6583 sayılı Kanuna bağlı;

a) (H), (İ), (M), (O), (P) ve (T) işaretli cetvellerde yer alan tutar ve parasal sınırlar, (K) işaretli cetvelin “II. Konferans Ücreti” ile “III. Fazla Çalışma Ücreti” bölümleri ile aynı cetvelin “IV. Diğer Ödemeler” bölümünün dördüncü, onaltıncı, onyedinci, onsekizinci ve yirminci fıkralarında yer alan tutarlar yüzde 6,8 oranında artırılarak uygulanır.

b) (İ) işaretli cetvelin “II-Kamu Görevlilerine İlişkin Toplam Atama Sayısı Sınırları” bölümünde yer alan “36.000” ve “40.000” rakamları sırasıyla “51.000” ve “55.000” olarak uygulanır.

(4) Bu Kanunun uygulanmasında ortaya çıkabilecek aksaklıkları ve tereddütleri gidermeye, gerekli tedbirleri almaya, bütçe ve muhasebe işlemlerini yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 4- Tasarının yürürlüğe ilişkin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 5 - (1) Bu Kanunun;

- a) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,
- b) Cumhurbaşkanlığı ile ilgili hükümlerini Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri,
- c) Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Sayıştay Başkanı,
- ç) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile ilgili hükümlerini ilgili bakanlar ve Maliye Bakanı,
- d) Özel bütçeli idarelere ilişkin hükümlerini idarelerin bağlı veya ilgili olduğu bakanlar ve Maliye Bakanı,
- e) Düzenleyici ve denetleyici kurumlara ilişkin hükümlerini kendi kurulları ve/veya kurum başkanları,
- f) Diğer hükümlerini Maliye Bakanı, yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5- Tasarının yürütmeye ilişkin 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkeş

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

S. Ramazanoğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

M. Elitaş

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Millî Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

L. Elvan

Avrupa Birliği Bakanı V.

C. Yılmaz

Çevre ve Şehircilik Bakanı

F. G. Sarı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

M. Ünal

Millî Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu